

Buitengebied 2011

Inhoudsopgave

Toelichting 2011	5
Hoofdstuk1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Doel van het bestemmingsplan	5
1.3 De opzet van het bestemmingsplan	6
1.4 Opbouw van deze toelichting (leeswijzer)	6
1.5 Planbegrenzing	7
1.6 Totstandkoming van het plan	8
1.7 Nieuwe Wet ruimtelijke ordening	9
Hoofdstuk2 Waarom deze integrale herziening?	10
2.1 Inleiding	10
2.2 Totstandkoming van het plan 2006	10
2.3 GS-besluit en voorontwerp partiële herziening 2008	10
2.4 Consequenties uitspraak Raad van State	11
2.5 Aanpassingen t.o.v. bestemmingsplan 2006	12
Hoofdstuk3 Beschrijving van het plangebied	13
3.1 Algemeen	14
3.2 Landschappelijke en natuurlijke waarden/ elementen	15
3.3 Cultuurhistorie en archeologie	25
3.4 Bodem	35
3.5 Landbouw	37
3.6 Recreatie	48
3.7 Overige functies	50
Hoofdstuk4 Water	52
4.1 Waterbeleid	52
4.2 Watersysteem	53
4.3 Bestemmingsregeling	55
Hoofdstuk5 Milieu	57
5.1 Algemeen	57
5.2 Wet geurhinder en veehouderij	58
5.3 PlanMER	59
5.4 Milieuzones	61
5.5 Bodemonderzoek	63
5.6 Akoestisch onderzoek	64
5.7 Externe veiligheid	64
5.8 Luchtkwaliteit	67
Hoofdstuk6 Visie op het buitengebied	69
6.1 Inleiding	69
6.2 Leeswijzer	69
6.3 Visie op hoofdlijnen	70
6.4 Gebiedsbestemmingen en verbeelding	71
6.5 Gebiedswaarden	76
Hoofdstuk7 Detailbestemmingen	91
7.1 Landbouw	91
7.2 Recreatie	99

7.3	Niet-agrarische bedrijven	101
7.4	Wonen	102
7.5	(Mantel)zorgvoorzieningen	104
Hoofdstuk8 Juridische aspecten		106
8.1	Indeling van de regels	106
8.2	De regels	106
Hoofdstuk9 Uitvoering en handhaving		107
9.1	Retrospectieve toets	107
9.2	Economische uitvoerbaarheid	107
9.3	Handhaving	107
Hoofdstuk10 Maatschappelijk overleg		108
Bijlagen bij de toelichting		109
Bijlage 1	Beleidskader	111
Bijlage 2	Retrospectieve toets verbeelding algemeen	135
Bijlage 3	Retrospectieve toets verbeelding individueel	147

Toelichting 2011

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het bestemmingsplan "Buitengebied 2011" voor de gemeente Boxtel bevat integraal ruimtelijk beleid voor het buitengebied. Met dit nieuwe bestemmingsplan bezit de gemeente een actueel beleid voor het grootste deel van haar buitengebied.

Het bestemmingsplan "Buitengebied 2006" vormt in hoofdlijnen het uitgangspunt voor het voorliggende nieuwe bestemmingsplan, uitgezonderd de punten waar aanleiding is geweest om dit plan op onderdelen aan te passen, als gevolg van:

1. (nieuw) beleid;
2. wetgeving (Wro);
3. besluit Gedeputeerde Staten;
4. uitspraak Raad van State;
5. actuele ontwikkelingen en ervaringen met het plan 2006.

In hoofdstuk 2 wordt nader ingegaan op, onder andere, de inhoud van de uitspraak van Raad van State en het GS-besluit.

1.2 Doel van het bestemmingsplan

Het nieuwe bestemmingplan Buitengebied wil - binnen de randvoorwaarden die gelden vanuit onder meer het landschap, de cultuurhistorie en het milieu - aan de bestaande (gewenste) functies ontwikkelingsruimte bieden en daarnaast inspelen op toekomstige ontwikkelingen. De belangrijkste doelen van het bestemmingsplan zijn dan ook:

- Het vastleggen van bestaande waarden en belangen en het daarmee waarborgen voor de toekomst;
- Het mogelijk maken van gewenste ontwikkelingen.

Het bestemmingsplan heeft evenwel slechts een beperkte reikwijdte: het kan ontwikkelingen mogelijk maken, het kan aangeven hoe die ontwikkelingen gerealiseerd kunnen worden, het kan zaken beschermen en het kan fungeren als communicatiemiddel. Het kan evenwel geen ontwikkelingen afdwingen.

Het bestemmingsplan heeft enerzijds als doel het *mogelijk maken van ontwikkelingen* die passen binnen de gemeentelijke visie, voor zover het ontwikkelingen betreft die binnen de planperiode van 10 jaar kunnen worden gerealiseerd (bijv. hergebruik van vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen, nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven, natuurontwikkeling, aanleg ecologische verbindingzones, enz.).

Desalniettemin heeft het bestemmingsplan een overwegend conserverend karakter. Het biedt (beperkt) ruimte voor ontwikkelingen die in de gemeentelijke visie passen. Andere (onvoorziene) ontwikkelingen zijn wellicht ook aanvaardbaar, maar kunnen enkel met een herziening van het bestemmingsplan worden gerealiseerd. In hoofdstuk 4 zal worden ingegaan op de visie op het buitengebied, waarin wordt aangegeven welke ontwikkelingen de gemeente wenselijk en aanvaardbaar acht.

Het accent van de integrale herziening ligt op de versterking van de kernkwaliteiten van

het *Nationaal Landschap Het Groene Woud*. Daarbij wordt enerzijds gestreefd naar verbetering en verbreding van de agrarische gebruiksmogelijkheden en anderzijds naar versterking van natuurwaarden en cultuurhistorische waarden.

Het *beschermen van bestaande waarden en belangen* in het buitengebied is noodzakelijk gezien de uiteenlopende belangen (bijvoorbeeld agrarisch gebruik, natuur, landschap, wegen, waterlopen, enz.).

Het buitengebied van Boxtel bevat een aantal kwaliteiten waarin landbouw, natuur, landschap, cultuurhistorie en recreatie tezamen met wonen en leefbaarheid een belangrijke rol spelen. Om te zorgen dat verschillende vormen van ruimtegebruik elkaar zoveel mogelijk versterken en ondersteunen, is het gemeentelijk beleid enerzijds gericht op het behoud van de duurzame componenten en daarmee samenhangende potenties en enerzijds op een vitaal en leefbaar platteland.

1.3 De opzet van het bestemmingsplan

Het bestemmingsplan bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Analoge verbeelding, schaal 1:5000.
2. Regels, met bijlage Staat van Inrichtingen (bedrijvenlijst).
3. Het plan gaat vergezeld van voorliggende (plan)toelichting.

1.4 Opbouw van deze toelichting (leeswijzer)

Voorliggende toelichting bestaat ondermeer uit de volgende onderdelen:

- een beschrijving van het plangebied;
- een toelichting op de gebiedsbestemmingen;
- de visie op het buitengebied;
- uitgangspunten voor de detailbestemmingen (op adresniveau);
- een toelichting op de regels;
- een hoofdstuk over uitvoering en handhaving;

In de beschrijving van het plangebied wordt een karakteristiek van het gebied gegeven, waarin de aanwezige waarden en belangen worden beschreven, alsmede de aanwezige functies in het gebied. Deze beschrijving is opgenomen in hoofdstuk 3.

De aspecten water en milieu worden respectievelijk in hoofdstuk 4 en 5 behandeld.

In hoofdstuk 6 wordt de relatie van de gebiedsbestemmingen met de zonering in het voormalige streekplan toegelicht. Tevens zijn de doelstellingen voor het buitengebied toegelicht aan de hand van de bestemmingen en aanduidingen conform SVBP 2008.

Op basis van de kenmerken van het gebied, de wensen van gemeente en het vigerende beleid voor het buitengebied zijn de beleidsuitgangspunten voor het buitengebied geformuleerd op detailniveau. Deze staan in hoofdstuk 7 Detailbestemmingen.

Hoofdstuk 8 Juridische aspecten bestaat uit de toelichting op het juridische gedeelte van het plan, waarin is aangegeven hoe de visie en de uitgangspunten vertaald zijn naar bestemmingen en bijborende voorschriften. Hier komt de plansystematiek aan de orde en worden de artikelen kort toegelicht.

Hoofdstuk 9 gaat in op de uitvoering en de handhaving; in hoofdstuk 10 wordt verslag gedaan van het overleg met (overheids)instanties (artikel 3.1.1 Bro) met de daarop ingenomen standpunten en van de behandeling van de ingekomen zienswijzen.

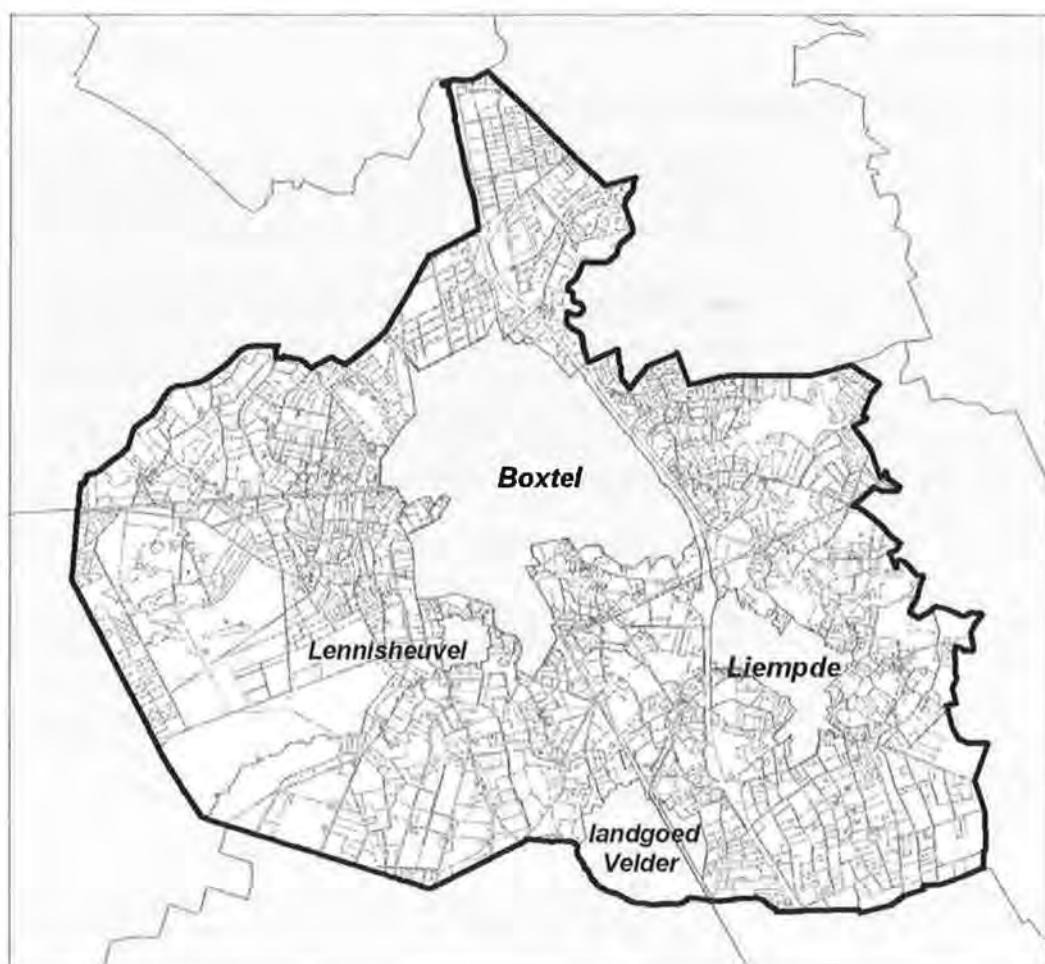
Bij de toelichting en planregels zijn diverse bijlagen opgenomen, die als een document bij deze toelichting zijn gevoegd:

- beleidskader;
- retrospectieve toets.

1.5 Planbegrenzing

Het nieuwe bestemmingsplan bevat een herziening van het bestemmingsplan buitengebied 2006.

Het plan beslaat het buitengebied van de Gemeente Boxtel. Hiertoe behoren niet de bebouwde kommen van de kernen Boxtel, Liempde en Lennisheuvel. Voor het gebied Velder (Landgoed Velder, Velders bosch) zal een apart bestemmingsplan worden opgesteld; vandaar dat dit gebied niet is meegenomen in onderhavig bestemmingsplan.

1.6 Totstandkoming van het plan

Het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied is grofweg via twee parallelle trajecten ontstaan; enerzijds is dit de (horizontale en verticale) integratie van meerdere beleidskaders, anderzijds is het plan het resultaat van een communicatietraject tussen gemeente, betrokkenen, belanghebbenden en de opstellers van het plan.

Dit participatieproces is bij "Buitengebied 2011" beperkter geweest dan voor het bestemmingsplan "Buitengebied 2006", omdat het 'voortborduurt' op het bestemmingsplan buitengebied 2006.

Over de wijzigingen van het bestemmingsplan 2009 ten opzichte van het bestemmingsplan 2006 heeft afstemming plaatsgevonden met de klankbordgroep.

Voorafgaand aan het officiële bestemmingsplantraject voor "Buitengebied 2011" hebben de "partiële herziening 2008" en "gebiedsvisie Hezelaar" ter inzage gelegen. De in dit kader ontvangen inspraakreacties zijn benut voor voorliggende bestemmingsplan.

1.6.1 Integratie beleidskaders

De gemeentelijke visie op het buitengebied is weergegeven in de Nota plattelandsvernieuwing - ruimte voor Boeren, Burgers en Buitenlui. Ook in de StructuurvisiePlus is ruime aandacht besteed aan het beleid voor het buitengebied.

Voor het buitengebied is daarnaast het Reconstructieplan De Meierij van groot belang. Het is niet de bedoeling discussies die in dat kader gevoerd zijn over te doen.

Als laatste is de aanwijzing van Het Groene Woud in de Nota Ruimte tot Nationaal Landschap van belang voor de toekomst van het buitengebied in Boxtel. De aanwijzing tot Nationaal Landschap geeft het kader voor de richting van de ontwikkelingen in het buitengebied. Uitgangspunt is dat ontwikkelingen altijd gekoppeld zijn aan de versterking van de kernkwaliteiten van "Het Groene Woud".

De genoemde nota's zijn doorvertaald naar het bestemmingsplan "Buitengebied 2006". Een integratie van de beleidskaders is vastgelegd in de "nota van uitgangspunten". Deze nota is uitvoerig besproken in de klankbordgroep. Deze nota vormde dan ook het uitgangspunt voor de beleidsuitgangspunten van het bestemmingsplan "Buitengebied 2006".

Voor voorliggende bestemmingsplan "Buitengebied 2011" is het beleidskader geactualiseerd (zie bijlage 1 voor een samenvatting en toelichting op alle beleidsnota's).

1.6.2 Communicatie met betrokkenen

Bij de totstandkoming van bestemmingsplan buitengebied 2006 zijn een aantal maatschappelijke belangengroeperingen in de klankbordgroep vertegenwoordigd geweest.

Ook voor bestemmingsplan "Buitengebied 2011" is gewerkt met een klankbordgroep, zij het wat beperkter in omvang (zie ook inleiding van paragraaf 1.6).

In deze klankbordgroep zijn ZLTO, natuurwerkgroepen, heemkundekring, en Waterschap de Dommel vertegenwoordigd. Daarnaast is bilateraal overleg gevoerd met het Waterschap.

De resultaten uit het zogenaamde 'wateroverleg' met het Waterschap zijn verwerkt in hoofdstuk 4.

1.7 Nieuwe Wet ruimtelijke ordening

Per 1 juli 2008 is de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) in werking getreden. De wet heeft een aantal gevolgen voor de inhoud en procedure van (nieuwe) bestemmingsplannen:

- De procedure is korter dan voorheen omdat de goedkeuringsprocedure bij Gedeputeerde Staten (GS) is vervallen. GS krijgen wel de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen op een bestemmingsplan, tot het geven van een reactieve aanwijzing én de bevoegdheid om zelf een bestemmingsplan (c.q. inpassingsplan) op te stellen;
- De (binnenplanse) vrijstellingsmogelijkheid is gewijzigd in een ontheffingsmogelijkheid;
- De mogelijkheid voor het opnemen van wijzigingsbevoegdheden, uitwerkingen en aanlegvergunningenstelsels zijn gebleven, een nieuw instrument is de sloopvergunning;
- De mogelijkheid van een Beschrijving in Hoofdlijnen is vervallen;
- Een aantal procedures en bepalingen die tot nu toe in het bestemmingsplan zelf waren opgenomen komen in de Wet ruimtelijke ordening of het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) te staan (procedures wijzigingen en uitwerkingen, strafbepalingen, algemene gebruiksbepaling);
- Voorschriften heten voortaan 'regels';
- Vanaf 1 januari 2010 moeten nieuwe bestemmingsplannen digitaal gemaakt en raadpleegbaar zijn en moeten bestemmingsplannen voldoen aan de vormvereisten c.q. de DURP-standaarden waaronder het SVBP 2008.

Het bestemmingsplan is opgesteld conform de eisen van de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP 2008). Hierdoor kan het bestemmingsplan op een eenvoudige manier worden uitgewisseld met andere overheden, zoals de provincie.

De nieuwe digitale systematiek heeft weliswaar gevolgen voor het vertrouwde kaartbeeld en de opbouw van de planregels, maar sluiten naadloos aan bij de in de toekomst aan een bestemmingsplan te stellen eisen.

Hoofdstuk 2 Waarom deze integrale herziening?

2.1 Inleiding

Op grond van de (nieuwe) Wet ruimtelijke ordening moeten bestemmingsplannen eens in de tien jaar worden herzien. De Gemeente Boxtel is voornemens het vigerende bestemmingsplan voor het buitengebied uit 2006 integraal te herzien, ondanks dat dit plan pas enkele jaren oud is.

In 2008 is reeds een start gemaakt met een voorontwerp van een partiële herziening van het plan uit 2006. In deze herziening is onder meer ingegaan op het besluit van Gedeputeerde Staten. Inmiddels heeft de Raad van State uitspraak gedaan en zijn er diverse ontwikkelingen waarop de gemeente het bestemmingsplan wil aanpassen. Daarom is er voor gekozen om opnieuw te starten met een herziening, maar nu een integrale.

Uitgangspunt voor de integrale herziening zijn:

- Een integrale omzetting van het bestemmingsplan 2006 naar een bestemmingsplan dat voldoet aan de digitale standaardnormen
- Een actualisering van de toelichting van het bestemmingsplan 2006 naar nieuw beleid/ regelgeving op landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau
- Aanpassing naar aanleiding van het besluit van GS (relatie met herziening 2008)
- Aanpassing naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State van 4 maart 2009.
- Aanpassing naar aanleiding van actuele ontwikkelingen en ervaringen met het plan uit 2006.

2.2 Totstandkoming van het plan 2006

De bestemmingsplannen voor het buitengebied van de voormalige gemeenten Boxtel en Liempde uit 1994 resp. 1995 alsmede de plannen voor spoorwegverbreding Boxtel en Liempde zijn herzien met het bestemmingsplan "Buitengebied 2006".

In 2004 heeft de gemeenteraad de artikel 30 herziening van de bestemmingsplannen buitengebied Boxtel 1994 en Liempde 1995 vastgesteld.

Door o.a. de gemeentelijke samenvoeging, de reconstructie landelijk gebied en de vorming van het Nationaal Landschap Het Groene Woud achtte de gemeente een algehele herziening van de vigerende bestemmingsplannen noodzakelijk. Dat werd het bestemmingsplan "Buitengebied 2006".

2.3 GS-besluit en voorontwerp partiële herziening 2008

Gedeputeerde Staten hebben over het bestemmingsplan "Buitengebied 2006" hun beslissing kenbaar gemaakt bij besluit van 19 juni 2007. Ingevolge artikel 30 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening dient een nieuw plan te worden vastgesteld voor die plandelen waaraan goedkeuring is onthouden. Dit moet gebeuren met inachtneming van het besluit van Gedeputeerde Staten. In 2008 is aan deze verplichting tegemoet gekomen door het opstellen van een voorontwerp partiële herziening.

De volgende kanttekeningen worden geplaatst bij de toelichting van de partiële

herziening 2008:

- a. Duurzame locaties worden in bestemmingsplan Buitengebied 2011 niet nader begrensd. Er vindt een afweging plaats op basis van een concrete aanvraag met inachtneming van aandachtspunten uit het planMER;
- b. Bebouwingsconcentraties zijn vooralsnog niet in het bestemmingsplan opgenomen. Zodra de gebiedsvisies voor de betreffende bebouwingsconcentraties zijn uitgewerkt worden deze met een passende regeling in een herziening van het bestemmingsplan Buitengebied opgenomen;
- c. Gedeputeerde Staten heeft naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State alsnog het bestemmingsplan 2006 goedgekeurd met betrekking tot het perceel Koppenhoefsestraat 16. Dit betreft een locatie waar sprake is van hervestiging van een bedrijf dat op de voormalige locatie veel overlast met zich meebracht;
- d. Landschapselementen zijn in het plan 2008 opgenomen. Dit betrof geïnventariseerde landschapselementen, maar nog niet gewaardeerde elementen. Vanwege het ontbreken van een waardering, is gezocht naar een gedegen oplossing voor de bescherming van deze elementen. In het ontwerp bestemmingsplan zijn dubbelbestemmingen voor de verschillende ecologische, archeologische waarden etc. opgenomen. Landschappelijke elementen en landschapswaarden zijn aanwezig die geen specifieke bescherming vragen in het kader van de aanwezige ecologische waarden maar toch zodanig waardevol zijn dat behoud wenselijk is. Dit maakt het wenselijk om, naast een aanlegvergunningstelsel (tegenwoordig omgevingsvergunning) binnen de dubbelbestemming gericht op de specifieke ecologische waarden, een aanlegvergunningstelsel ter bescherming van de andere aanwezige waarden op te nemen. De dubbelbestemmingen voorzien hierin. Daarmee zijn de onderliggende gebiedsbestemmingen minder zwaar, wat betreft dit stelsel.

2.4 Consequenties uitspraak Raad van State

Op 4 maart 2009 heeft de Raad van State uitspraak gedaan over het bestemmingsplan Buitengebied 2006.

In totaal waren er 28 beroepschriften. Een groot deel van de beroepschriften (met name voor zover betrekking op individuele percelen) is ongegrond verklaard.

Consequenties van de uitspraak van de Raad van State ten aanzien van de onderdelen welke gegrond zijn verklaard, zijn ondermeer:

1. bestemming 'Sportdoeleinden' aan Renbaan

De bestemming van gronden aan Renbaan wordt gewijzigd in een agrarische gebiedsbestemming.

2. aanlegvergunningstelsel

De beroepen tegen het aanlegvergunningstelsel zijn door de raad van State gegrond verklaard. Derhalve is goedkeuring onthouden aan de gehele drie gebiedsbestemmingen:

- 'Agrarisch gebied' (AB), art. 3
- 'Agrarische gebied met landschappelijke waarden' (AL), art. 6
- 'Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarden' (ALN), art. 7

Het aanlegvergunningstelsel wordt gekoppeld aan dubbelbestemmingen. Dit betekent dat de aanlegvergunningplicht wordt opgenomen binnen de artikelen van de desbetreffende dubbelbestemmingen en dat de oorspronkelijke tabel in de bijlage bij de

voorschriften komt te vervallen.

Een aantal individuele beroepen is gegrond verklaard, maar worden niet apart behandeld omdat de Raad van State al goedkeuring had onthouden aan de drie gebiedsbestemmingen. De overwegingen van de Raad van State zijn echter wel in voorliggend bestemmingsplan betrokken.

2.5 Aanpassingen t.o.v. bestemmingsplan 2006

In het bestemmingsplan Buitengebied 2011 zijn die aanpassingen meegenomen die voortvloeien uit het besluit van GS, de uitspraak van de Raad van State, gewijzigde regelgeving en beleid en omissies in het plan 2006. Dit betreft dus in het bijzonder de onderdelen met betrekking tot het aanlegvergunningstelsel (inclusief de ecologische waardenkaart), het archeologiebeleid en de plan-MER.

Voor al deze wijzigingen is een retrospectieve toets opgesteld die is opgenomen als bijlage bij de toelichting.

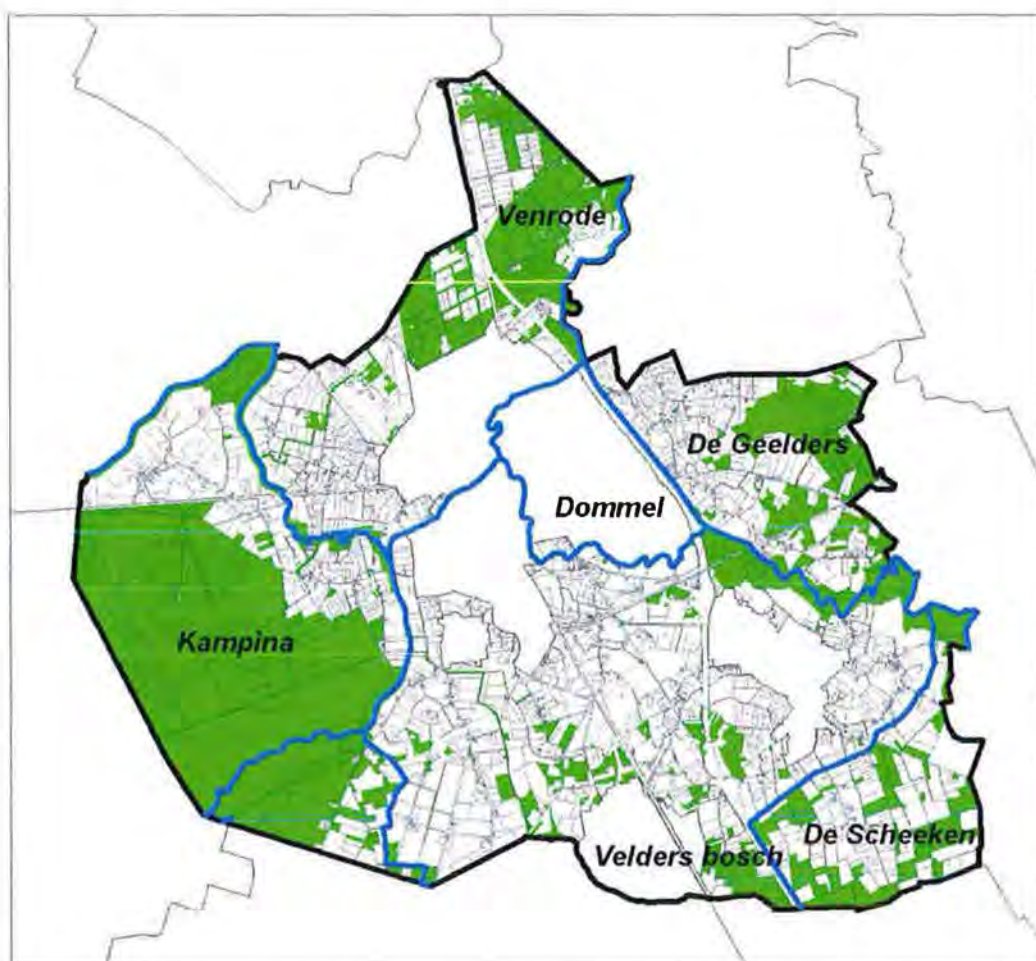
Daarnaast spelen er ook nog vele ontwikkelingen in het buitengebied. Het betreft hier initiatieven, zoals de aanpassing van agrarische bouwblokken, de realisatie van RvR-woningen, nevenactiviteiten bij een woning of agrarisch bedrijf, nieuwvestiging en uitbreiding van recreatieve activiteiten en de omzetting van bestemmingen, die niet passen binnen het bestemmingsplan Buitengebied 2006.

Deze concrete ontwikkelingen zijn niet meegenomen in het bestemmingsplan Buitengebied 2011 maar gebundeld in de eerste partiële herziening van het bestemmingsplan.

Hoofdstuk 3 Beschrijving van het plangebied

3.1 Algemeen

De Gemeente Boxtel vormt het centrum van het Groene Woud en bovendien centraal tussen drie belangrijke Noord-Brabantse stedelijke centra: 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg (Nationaal Landschap Het Groene Woud). De gemeente vervult, mede door haar ligging, een belangrijke functie als uitlooptgebied van deze steden. Via het Nationaal Landschap Het Groene Woud is Boxtel direct gekoppeld aan de ontwikkelingen in Brabantstad. Naast de centrale ligging draagt ook de landschappelijke signatuur van Boxtel in belangrijke mate bij aan deze uitlooptfunctie: de in de gemeente aanwezige bos- en heidegebieden, evenals de door de gemeente stromende Dommel, bieden veel mogelijkheden tot recreatie.

Het landschappelijk vormingsproces, gevoed door enerzijds de 'natuurlijke loop der dingen' en anderzijds de menselijke invloed, geleid tot een enorme landschappelijke variatie en dynamiek. Gelet op de omvang van het Boxtelse buitengebied (ca. 5.520 ha), kan deze dynamiek als sterk en kenmerkend voor het gebied worden beschouwd. Door de aanwezigheid van zowel hoger gelegen droge zandgronden en lage, vochtige broekbossen is een grote diversiteit aan abiotische situaties ontstaan.

Mede hierdoor zijn de natuurwaarden van hoge kwaliteit. De variatie zorgt er tevens voor dat een groot aantal soorten een geschikte biotoop vindt in het gebied.

Om een goede beschrijving van het plangebied te geven, is het niet voldoende om vanuit één thema te redeneren. Het gebied zoals het nu is, is immers gevormd onder invloed van diverse processen, waarbij er tussen deze processen vaak sterke onderlinge verbanden bestaan.

Om dit zo volledig mogelijk weer te geven, wordt een beschrijving van het plangebied gegeven vanuit de volgende invalshoeken:

- landschappelijke en natuurlijke waarden / elementen;
- cultuurhistorie en archeologie;
- bodem en water;
- landbouw;
- recreatie;
- overige functies in het buitengebied.

3.2 Landschappelijke en natuurlijke waarden/ elementen

De huidige verschijningsvorm van het buitengebied van Boxtel is zoals reeds in de vorige paragraaf is beschreven op hoofdlijnen ontstaan vanuit een tweetal processen; als eerste een aantal natuurlijke (fysisch-geografische) ontwikkelingen, gevolgd door uiteenlopende menselijke activiteiten. Samen hebben deze processen geleid tot de vorming van het huidige hoogwaardige Boxtelse landschap.

3.2.1 Ontstaansgeschiedenislandschap

3.2.1.1 Natuurlijke vorming van het landschap

De laatste ijstijd heeft geleid tot de vorming van een pakket dekzand, dat grote delen van Nederland heeft bedekt. In het westen van Nederland is in latere perioden het dekzand met dikke veenpakketten bedekt geraakt. In het zuiden, en daarmee ook in de Gemeente Boxtel, bleef het zand aan de oppervlakte liggen. Van een egale dekzandvlakte was geen sprake. Vlakten en ruggen wisselden elkaar af, waarbij de oriëntatie van de dekzandruggen overwegend zuidwest-noordoost is en daarmee de overheersende zuidwestelijke winden volgt. Naarmate het warmer werd is het dekzandgebied verder vormgegeven. Door het gebied stroomde de rivier de Dommel met haar zijstromen, die beekdalen insneden in het dekzand. Daardoor zijn opvallende hoogteverschillen ontstaan zoals in het Dommeldal tussen Gemonde en Venrode, waar de beek diep in het dekzand is ingesleten en oeverwallen zijn ontstaan.

De overheersende geomorfologische eenheden in het plangebied zijn dan ook voornamelijk dekzanden en beekdalen. Langs het Dommeldal komen daarnaast landduinen voor. In het natuurgebied Kampina komen we deze landduinen ook tegen in combinatie met uitblazingsbekkens of verstuivingen. De verstuivingen zijn geomorfologisch gezien recent (Holoceen) en hebben tot in de Middeleeuwen plaats gehad, vooral onder invloed van menselijk handelen. Tenslotte kunnen als laatste geomorfologische eenheden in het onderzoeksgebied de dalvormige laagten genoemd worden, welke in feite varianten zijn op de beekdalen. De beken in de Gemeente Boxtel stromen door de beekdalen of de dalvormige laagten. Het weggestoven zand met als resultante het dicht aan de oppervlakte liggen van de diverse leemlagen, bepaalt op de meeste plaatsen het (natte) landschap.

3.2.1.2 Menselijke activiteiten

Daar waar hogere, meer lemige dekzandgronden vlak aan de beekdalen komen, heeft de mens zich in Boxtel al in de late prehistorie gevestigd als landbouwer, maar ook eerder al in de Midden tot Late Steentijd werden deze gebieden geregeld bezocht door groepjes jagers/voedselverzamelaars. Vooral de directe omgeving van de Dommel is op het aspect archeologie intensief bestudeerd, maar ook op vergelijkbare plaatsen langs de Beerze/Kleine Aa mag vroege bewoning vermoed worden. Dat betreft dan met name de hogere dekzandruggen van Luissel, Tongeren en Roond.

De oud bewoonde plekken waren in gebruik in de Bronstijd, de IJzertijd en de Romeinse periode. Of er bewoning en cultuurland aanwezig bleef in de eerste eeuwen na de Romeinse Tijd (zeg 400 - 600 na Chr.) is niet duidelijk, maar zodra de eerste middeleeuwer in en bij Boxtel neerstrijkt is het weer in deze zone van de oudste cultuurlanden.

Vermoedelijk in de loop van de dertiende eeuw verplaatste men de boerderijen naar de rand van de dekzandruggen (niet aan de Dommel of Beerze, maar aan de andere kant, de "landzijde"). Het oude nederzettingsgebied werd een centrale (open) akker, waarop zich door een intensieve plaggenbemesting in de loop van de eeuwen een dikke plaggenbodem (enkeerd) kon ontwikkelen. Het zijn met name deze "open akkers" die het bestemmingsplan wil beschermen. In Gemonde, voorheen half Boxtels, bleef de kerk eenzaam achter in de open akker die tot stand kwam door de verplaatsing van de boerderijen. Een aantal namen van de bij deze akkers horende gehuchten lijken van het vroegmiddeleeuwse sele-type te zijn: Luissel, Selissen, Munsel. Er is zelfs een naam die een ingaheem-naam kan zijn: Bodichem. Er is vaak getwijfeld of deze naamsinterpretatie wel van toepassing kan zijn in Boxtel. Nu we weten dat die namen horen bij open akkers waaronder waarschijnlijk of zelfs aangetoond vroegmiddeleeuwse nederzettingen schuil gaan, is er wat minder reden voor die twijfel.

Verder van de rivier af, aan de landzijde van de open akkers, werden nadien nieuwe akkers aangelegd. Het waren 'veroveringen' op de wildernis die in de lemige gebieden van oostelijk Boxtel en Liempde vooral bosrijk was, en in het zandiger westen misschien al vroeg in heide lag. De door de dertiende-eeuwse nederzettingsverplaatsing gevormde gehuchten liggen in deze zone, of tussen deze zone en de open akker in. De nieuw ontgonnen gronden werden door een haag, eventueel met walletje, van de wildernis gescheiden: de "kamp". De perceelsgrenzen waren vaak krom en onregelmatig omdat ze bij de gegevenheid van het terrein aansloten. In de negentiende eeuw waren ze meestal begroeid met struiken of bomen. Deze zone met hoogmiddeleeuws cultuurland wordt aan de wilderniszijde vaak door een doorgaande weg begrensd.

Daar weer buiten werd weer verder ontgonnen, maar deze laatmiddeleeuwse ontginningen kregen vanaf de vijftiende eeuw een heel duidelijke afbakening: de voorpootstroken die keurig de vaak gebogen grenzen volgden. Een variant zijn de ronde, soms eilandvormige, kampen. Op negentiende-eeuwse kaarten zijn de kampen nog goed herkenbaar. Sommige kampen waren bewoond, andere waren uitbreiding van het cultuurland van een elders gelegen boerderij.

Nog latere ontginningen (1750 en later) hebben meestal de gedaante van "vierkante kampen". Het zijn groepen langwerpige rechte percelen, die samen aan de buitenkant door een haag en/of voorpootstrook begrensd zijn. We zien ze onder andere bij Roond.

In de negentiende eeuw veranderde ook de ontginning van het landschap sterk. Stedelijke industriële en instellingen namen de ontginning van de heide op zich. Op de topografische kaart van 1850 zijn nog grote open heidegebieden te zien. Grote delen werden bebost voor mijnhout. Voorbeelden zijn: Sparrenrijk, Venrode, Zegenrode, Wilhelminapark en Kinderbos. Bovendien werden landgoederen gesticht: Den Eikenhorst en Venrode. Landgoed Velder dateert van vóór 1500 en de karakteristieke stervorming dateert van vóór 1750. De landgoederen zijn voornamelijk boerderijgroepen in een parkachtige en bosrijke omgeving. Wilhelminapark (voorheen Dommeloord) was door de verkaveling in die tijd een belangwekkend voorbeeld.

Door de invoering van kunstmest werd ook een verdere ontginning van de woeste gronden ten behoeve van de landbouw mogelijk en daarmee tevens de vestiging ter plaatse. De ontginningen die sinds ca. 1850 ontstonden, vulden grotendeels de vlakke gebieden op tussen de oude cultuurgebieden. Het verkavelingspatroon van deze jonge ontginningen is rechthoekiger en rechtlijner dan in de oude cultuurgebieden. In de loop van de twintigste eeuw zijn door verstedelijking en agrarische herverkaveling veel cultuurhistorisch waardevolle elementen verloren gegaan. Toch zijn er binnen de gemeente nog steeds kenmerkende cultuurhistorisch waardevolle landschappen en patronen te vinden, die behoren tot de beleefbare kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap Het Groene Woud.

Hierover staat meer in paragraaf 3.2.1.3.

3.2.1.3 *Het huidige landschap: Groene Woud*

Het buitengebied van Boxtel heeft een gevarieerd karakter; een belangrijke structuurdrager is de rivier de Dommel; de centrale waterstroom van de Meierij van 's-Hertogenbosch. Het is ook een van de kernkwaliteiten van Nationaal Landschap Het Groene Woud. Veelal stroomt de rivier zichtbaar door een laagte, het Dommeldal. Het Dommeldal wordt op veel plaatsen door steilranden gescheiden van de hogere akkers ter weerszijden van de rivier. Naast de Dommel en het Dommeldal is nog een aantal natuurlijke eenheden sterk beeldbepalend voor het buitengebied. Het gaat onder meer om het natuurreservaat Kampina ten zuidwesten van de kern Boxtel, de landgoederen Velder en De Scheeken ten zuiden van Liempde, De Geelders in het oosten, Venrode en Wilhelminapark in het noorden.

Buiten deze natuurlijke eenheden, die veelal bestaan uit bos en heide, bestaat het buitengebied uit een aantal meer open gebieden, waar het landschap voor een belangrijk deel werd bepaald door agrarische activiteiten. Uiteraard heeft dit landschap in de loop der tijd op enkele plekken een steeds meer rationeel karakter gekregen (bijvoorbeeld door ruilverkaveling), niettemin is op een aantal plaatsen het meer authentieke agrarische landschap (bijvoorbeeld bolle en open akkers of een duidelijk kleinschaliger karakter) nog zichtbaar. Met name de bolakkers, open akkercomplexen en kleinschaligheid behoren tot de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap Het Groene Woud. De hoge cultuurhistorische waarden liggen aan deze kernkwaliteiten ten grondslag.

In de Nota Ruimte (2004) zijn voor het Nationale Landschap Het Groene Woud drie algemene kernkwaliteiten geformuleerd:

- Het groene karakter
- Kleinschalige openheid
- Samenhangend complex van beken, essen, kampen, bossen en heides

De fysieke landschapskwaliteiten laten zich samenvatten en verbinden rond twee algemene kernkwaliteiten van Het Groene Woud en De Meierij:

A. Het goed leesbare landschap

Op het niveau van planvorming kan het goed leesbare landschap verder versterkt worden door:

1. het versterken van de landschappelijke kwaliteit van de beeksystemen van de Dommel, de Aa en de Essche Stroom, zodat de ruimtelijke verschillen tussen de verschillende landschapssystemen beter beleefbaar worden;
2. in alle ontwikkelingen de contrasten te versterken tussen zand en leem, hoog en laag en droog en nat, rekening houdend met de ruimtelijke relaties die kenmerkend zijn voor het oude ontginningslandschap.

B. Het Groene Hart van Midden Brabant

Deze kernkwaliteit kan op de volgende wijzen verder tot ontwikkeling worden gebracht:

1. mogelijkheden bieden voor het mengen van functies in buitengebied, in combinatie met een verbreding van de landbouw;
2. economische ontwikkelingen (o.a. boomteelt en intensieve veehouderij) laten bijdragen aan een versterking van groene landschapselementen (zoals poelen, houtwallen, open graslanden, bomenlanen en onverharde wegen);
3. de verschillende groene kernen in Het Groene Woud en De Meierij, zoals het Wijbosch Broek, de Loonse en Drunense Duinen, het Aadal en het Dommeldal nog beter met elkaar en met andere Brabantse natuurgebieden verbinden (o.a. via de robuuste ecologische verbinding "De Beerze");
4. de recreatieve verbindingen binnen Het Groene Woud en De Meierij en met de omliggende steden te versterken;
5. het vasthouden van water in de haarvaten van het watersysteem te versterken (alvorens het water af te voeren naar de beken);
6. de hoofdinfrastructuur die Het Groene Woud en De Meierij doorsnijdt omvormen tot groene lanen tussen hoogstedelijke gebieden, waarbij accenten gelegd worden op:
 - a. het versterken van het contrast stad-land,
 - b. het bevorderen van snelwegpanorama's vanuit hoofdwegenstructuur,
 - c. het accentueren van de verschillen tussen de hoofdroutes A2 (internationale route), N65 (Napoleonsroute) en N279 (kanaalroute).

3.2.2 Natuur

In het voorgaande is al een uitgebreide beschrijving gegeven van de landschappelijke kenmerken van de Gemeente Boxtel. In het onderdeel Bodem en Water (paragraaf 3.4) wordt specifiek aandacht besteed aan de abiotische kenmerken en elementen binnen het gebied.

In deze paragraaf wordt daarom volstaan met een korte systeembeschrijving, gericht op zaken die relevant zijn voor het deelaspect natuur. Vervolgens wordt een kort overzicht gegeven van de bestaande kwaliteiten in het gebied, waarbij specifieke deelgebieden binnen de gemeente afzonderlijk worden aangesipt.

Het landschap in de gemeente wordt gekenmerkt door dekzandruggen en -vlakten, waarin beekdalen zijn uitgesleten. Deze beekdalen zijn in noord-zuid-richting geprojecteerd. In het dal van de Beerze en de Essche Stroom ontstaan natte omstandigheden doordat hier kwelwater aan de oppervlakte treedt. Ook in het Dommeldal en in de natte bosgebieden (Geelders, Landgoed Velder, Scheeken) treden

kwelsituaties op. Dit kwelwater is op de hoge gronden langs de Nederlands-Belgische grens geïnfilteerd.

Door de kanalisatie van enkele beken zijn de bijzondere waarden ervan deels verloren gegaan, sommige zijn inmiddels weer hersteld (Smalwater) of worden binnenkort hersteld (Grote Waterloop). Een uitzondering hierop is het beekdal van de Dommel, bijvoorbeeld ten zuiden van Boxtel of het gehele beekdal tussen Boxtel en Sint-Oedenrode. Hier zijn de landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarden nog volledig intact en zijn kleine vochtige tot natte loofbosjes aanwezig, naast poelen en oude meanderbochten. Ook ligt op enkele plaatsen het zand nog aan de oppervlakte: landduinen langs de Dommel en zandvlakten in de Kampina.

Door de ligging van leem- of kleilagen onder het zand zijn in enkele dekzandlaagten natte omstandigheden ontstaan (het optreden van een schijngrondwaterstand). Voorbeelden hiervan zijn De Geelders, Kuppenbunders en de Scheeken. Vanaf dit broekgebied vindt afwatering plaats richting de Dommel.

Met de aanwezigheid van hoger gelegen droge zandgronden en lage, vochtige broekbossen is een grote diversiteit aan abiotische situaties ontstaan in de Gemeente Boxtel. Hierdoor, en door het deels relatief ongerepte karakter, zijn de natuurwaarden van hoge kwaliteit, waardoor deze waarden ook behoren tot de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap Het Groene Woud. De variatie maakt tevens dat een groot aantal soorten een geschikt biotoop vindt in de gemeente. De ouderdom van een aantal bos- en natuurgebieden is hierbij een belangrijke factor. Grote delen van het Landgoed Velder en De Geelders waren al bos in de vijftiende eeuw. Vanuit nationaal oogpunt bezien zijn voornamelijk de vochtige heidegebieden en beekdalbossen in de Kampina zeer waardevol; hetzelfde geldt voor de bossen in de Scheeken, De Geelders en bij het Landgoed Velder. Nog onlangs (2006) zijn in deze bossen zeer bijzondere struik- en boomsoorten aangetroffen (Viltroos, Steeliep, Wilde Mispel). In het agrarisch gebied zijn eveneens natuurwaarden aanwezig, de Kerkuil komt bijvoorbeeld in relatief hoge dichtheden voor rondom het Dommeldal.

De algemene milieueverslechtering heeft negatieve gevolgen gehad voor de Boxtelse natuur. De laatste decennia hebben vooral die natuurgebieden in Boxtel te lijden gehad, die afhankelijk zijn van schoon water en voedselarme omstandigheden. Door hun oppervlakte zijn het Dommeldal, Kampina en de boscomplexen van De Geelders en Landgoed Velder minder kwetsbaar voor bedreigingen van buitenaf.

3.2.2.1 Gebieden

3.2.2.1.1 Het Groene Woud

Nationaal Landschap Het Groene Woud omvat natuur en landschap tussen de stedendriehoek Tilburg, 's-Hertogenbosch en Eindhoven. Ook de kernen van Boxtel en Liempde liggen in het Nationaal Landschap. De partners in het project, de Provincie Noord-Brabant, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, ZLTO, gemeenten, waterschappen en particulieren, streven binnen dit project naar in totaal 7.500 ha EHS-natuurgebied, bestaande uit bossen, moerassen, heide en agrarisch cultuurlandschap én naar hoge natuur- en landschapswaarden in het overige gebied (buiten de EHS) van het Nationaal Landschap Het Groene Woud. Het Groene Woud verbindt omliggende natuurgebieden en omvat ook bestaande natuurgebieden zoals Kampina, De Geelders en het beekdal van de Dommel, maar ook de landschappen tussen de EHS en de grenzen van het Nationaal Landschap Het Groene Woud. De gehele gemeente Boxtel ligt binnen de begrenzing van het Nationaal Landschap Het Groene Woud en vormt daarmee de kern van het Nationaal Landschap Het Groene Woud.

De kernkwaliteiten van Het Groene Woud zijn het groene karakter, de kleinschalige openheid en het samenhangend complex van beken, open en bolle akkers, kampen, bossen en heides. Het Nationaal Landschap kenmerkt zich door een bijzondere kleinschalige openheid en groen karakter. Het bestaat uit een complex van grote natuurgebieden, met bossen, heides en stuifzanden, en kleinschalige agrarische gebieden waarin populieren de wegen en perceelsscheidingen accentueren.

3.2.2.1.2 Kampina (Natura 2000)

Binnen plangrenzen van het bestemmingsplan buitengebied Boxtel ligt een deel van Natura 2000 gebied Kampina en Oisterwijkse Vennen (zie ook bijlage 1)

Kampina vormt het meest omvangrijke natuurgebied in de Gemeente Boxtel. Het gebied bestaat uit bossen, natte en droge heide, schrale graslanden en beekdalen van de Beerze en de Rosep (buiten de Gemeente Boxtel). De Smalbroeken vormt een nat bosgebied binnen de Kampina. Het gebied is van groot belang voor vogels en amfibieën. Kraanvogels gebruiken het gebied tijdens de trek in trekperiode. In de winterperiode slapen Taigarietganzen, die in de omgeving foerageren, op de vennen. De met regenwater gevoede vennen zijn voedselarm, hierdoor groeien er bijzondere vegetaties. In het gebied komen vier soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn voor: Kamsalamander, Heikikker, Rugstreeppad en Poelkikker.

Daarnaast komen de Hazelworm en de Levendbarende Hagedis in het gebied voor.

3.2.2.1.3 Dommeldal

Het Dommeldal bestaat uit beemden (vochtige graslanden), half verlandde afgesneden meanders en kleine landschapselementen als poelen en houtsingels. In het Dommeldal broeden IJsvogel, Patrijs, Grasmus, Kerkuil, Blauwborst en Roodborsttapuit. In de poelen komen onder meer Kamsalamander, Waterspitsmuis en Groene Kikker voor. De Dommel zelf is een traag stromende laaglandbeek, op enkele plaatsen zijn nog landduinen aanwezig.

3.2.2.1.4 De Scheeken

In de Scheeken wisselen bossen en natte graslanden elkaar af. Bijzondere plantensoorten die in het gebied voorkomen zijn onder meer Slanke Sleutelbloem, Adderwortel, Echt Duizendguldenkruid en Eenbes. Diersoorten als Houtsnip, Sperwer, Boomvalk, Steenmarter en Das komen in De Scheeken voor. De Scheeken maakt samen met de Mortelen en Landgoed Velder deel uit van nationaal landschap "Het Groene Woud" (zie ook hierboven). De Scheeken zal de komende jaren, vanwege de status als "natte natuurparel" vernat worden zodat verdwenen waarden zich weer kunnen herstellen.

3.2.2.1.5 De Geelders

De Geelders is een bosgebied dat is ontstaan uit oud eikenhakhout, afgewisseld met weilanden. In het terrein komen verschillende soorten orchideeën voor. De Geelders is een belangrijk gebied voor echte bosvogels en boszoogdieren. Behalve vele soorten vleermuizen en de steenmarter zijn ook belangrijke soorten als de Middelste Bonte Specht, Houtsnip, Fluiters, Wespandief en Havik vastgesteld. Ecologisch zijn de kwijnende populieren van belang die via holten plaats bieden aan holenbroeders zoals Bosuil en Specht, maar wellicht straks ook aan de Boommarter. Zeldzame struik- en boomsoorten zoals Wilde Mispel en Viltroos wijzen op een lange bosgeschiedenis.

3.2.2.1.6 Venrode

In het noorden van de Gemeente Bontel ligt landgoed Venrode. Het landgoed bestaat uit Grove dennenbos, aangeplant op stuifzand. In het gebied liggen enkele vennen. Langs de oevers van de vennen komen gagelstruwelen voor. In de bossen broeden Buizerd, Groene en Zwarte specht, Dodaars en Wielewaal. Het landgoed dat op een dekzandrug ligt, gaat over in het beekdal van de Dommel. In het gebied liggen een aantal dassenburchten, waarvoor het naastgelegen Dommeldal fungeert als foerageergebied. Het dennenbos wordt geleidelijk omgevormd naar loofbos met inheemse soorten.

3.2.2.1.7 Banisveld

Ten zuiden van de Kampina ligt het Banisveld, een jonge heideontginning, dat recent is ingericht als natuurontwikkelingsgebied. De voedselrijke bouwvoor is afgegraven om de ontwikkeling van schrale vegetaties mogelijk te maken. Het Banisveld verbindt Kampina met de overige gebieden van Het Groene Woud, in dit geval de Mortelen en landgoed Heerenbeek.

3.2.2.1.8 Uilenbroek

Tussen de Essche Stroom en de Kleine Aa ligt het gebied Uilenbroek. Taigarietganzen die in de winter overnachten in de Kampina foerageren in dit gebied. Daarnaast broedt de Patrijs in het gebied.

3.2.2.1.9 Wilhelminapark

Het Wilhelminapark ligt in het uiterste noorden van de gemeente en bestaat uit oud gemengd bos en cultuurland, doorsneden door statige lanen. De lanen zijn geflankeerd door Zomereiken. Onder de broedvogels in het gebied zijn onder andere Havik, Wespandief en Kleine bonte specht. Ook komt hier de das voor.

3.2.2.1.10 Sparrendijk

Het Sparrenrijk grenst aan de noordzijde van de kern Boxtel. Het landgoed bestaat uit gemengd bos, rechthoekig lanenpatroon en inliggende cultuurgronden. Op en aan de rabatten groeien Dubbelloof, Koningsvaren en zeer onlangs weer de Cantarel. Broedvogels zijn Sperwer, Ransuil, Boomklever, Kleine bonte specht, Goudvink en Glanskop.

3.2.2.1.11 Smalwater-Zuid

De landinrichting rondom de Beerze (de officiële naam van deze beek is sinds 2008 "Beerze". Voorheen werden ook de namen "Smalwater" en "Kleine Aa of Dommeltje" gebruikt) bestaat uit twee delen. Het zuidelijke deel (ten zuiden van de spoorlijn) is reeds ingericht. Voor het noordelijke deel zie paragraaf 3.2.2.2.5 Smalwater-Noord.

Het Smalwater-Zuid project startte in 1997. Dit project is vooral op initiatief van de plaatselijke landbouworganisatie tot stand gekomen. Twee jaar na de start waren 130 hectaren grond geruimd met als resultaat een aaneengesloten gebied van 45 ha wat geschikt gemaakt kon worden voor natuurontwikkeling en een betere verkavelingstructuur voor de agrariërs.

In 2002 heeft de Beerze ten zuiden van de spoorlijn Boxtel-Tilburg over een lengte van vier kilometer zijn oude loop terug gekregen. Ook is ruimte voor waterberging gecreëerd door een bredere geul te graven waarin overtollig water kan worden geparkeerd. In de beek zelf is een stuw vervangen door een vistrap waardoor vissen weer de kars hebben gekregen hun leefgebied uit te breiden.

3.2.2.1.12 Kinderbos

Het Kinderbos is aangelegd na de ontginning van heidegronden ter verbetering van de bodem. Grote delen van de aanplant zijn na enkele jaren al weer verwijderd en in gebruik genomen als landbouwgrond.

3.2.2.2 Recente ontwikkelingen

3.2.2.2.1 Groen Blauw Stimuleringskader

De gemeenten Best, Boxtel en Oirschot, waterschap De Dommel en de provincie Noord-Brabant hebben een gebiedscontract afgesloten om middels het Groen Blauw Stimuleringskader het agrarische cultuurlandschap te versterken. De partijen willen een impuls geven aan het agrarisch gebied in landschappelijk, ecologisch, recreatief en sociaal-economisch opzicht. Voor dit doel stellen zij de komende zes jaar een bedrag van 3,8 miljoen euro beschikbaar. Via de aanvullende opgaven voor de 'Proeftuin Het Groene Woud' is aanvullend hieraan nog een bedrag van 3,2 miljoen beschikbaar voor water- en recreatieve doelen.

3.2.2.2.2 Dommel door Boxtel

De Dommel in Boxtel wordt weer een brede, zichtbare beek met lage afvoer in de zomer en hoge afvoer in de winter. Naast ruimte voor water en mens, is er veel ruimte voor natuur. Inspiratiebron is de historische situatie. In 2007 is hiertoe een uitwerkingsvisie en inrichtingsplan opgesteld.

Deze uitwerkingsvisie en inrichtingsplan hebben als doel het geven van een uitwerking van de visie 'Groene Levensader door Boxtel' (Nieuwland Advies, 1999) op de inrichting van de ecologische verbindingzones langs de Dommel en Smalwater door Boxtel. Het geeft aan welke inrichtingsmaatregelen genomen moeten worden en hoe de ecologische functie te combineren is met de recreatieve functie en belevingsfunctie van de Dommel en Smalwater.

Momenteel (2011) wordt uitvoering gegeven aan de plannen.

3.2.2.2.3 Natte Natuurparel De Scheeken

In 2006 en 2007 heeft De Dommel samen met de gemeenten Best, Boxtel en St.-Oedenrode, de provincie, Brabants Landschap en de ZLTO een ontwikkelingsplan en voorlopig ontwerp opgesteld voor natte natuurparel De Scheeken en ecologische verbindingzone de Groote Waterloop. Herstel en ontwikkeling van de water- en natuuraspecten staan hierin centraal.

Om de gewenste natuur in het gebied te realiseren, moeten landbouwpercelen in de natte natuurparel worden geruild of verworven. De (grond)waterstanden worden verhoogd en de waterkwaliteit verbeterd. Tegelijkertijd streeft het plan naar een goede inpassing van recreatiemogelijkheden, versterking van de landschapskwaliteit, het zichtbaar maken van cultuurhistorie en structuurverbetering van de landbouw rondom de Natte Natuurparel (NNP).

Het aankoopplan Het Groene Woud – waar De Scheeken onderdeel van is – is in 2008 vastgesteld door de provincie en is inmiddels in uitvoering.

Op 10 december 2007 hebben de bestuurders van de samenwerkende partijen hun steun uitgesproken voor het voorlopig ontwerp. In 2010 is een samenwerkingsovereenkomst getekend, waarin zij afspraken hebben gemaakt over de inzet van menskracht en middelen om het ontwerp de komende jaren in fasen tot uitvoering te kunnen brengen.

3.2.2.2.4 Natte Natuurparel de Kampina

Natte Natuurparels De Kampina en Oisterwijkse bossen en vennen zijn natuurgebieden waar Waterschap De Dommel werkt aan het herstel van de natuurwaarden door de aanpak van verdroging en de verbetering van de waterkwaliteit. Vanwege de samenhang en gezien het feit dat de gebieden aangewezen zijn als Natura2000-gebied is ervoor gekozen beide natuurparels als één geheel te herstellen. Het waterschap hoopt met de uitvoering van dit project circa 2560 ha verdroogd natuurgebied te kunnen herstellen (1460 ha Kampina en 1100 ha Oisterwijkse bossen en vennen).

Het waterschap heeft in beide gebieden de taak om gezamenlijk met de reconstructiepartners de verdroging te bestrijden en de vastgestelde natuurdoeltypen te realiseren. Doel is herstel van de natte natuurparels, dat wil zeggen realisatie van het optimale grond- en oppervlaktewaterregime (OGOR) voor de aangewezen natuurdoeltypen. Rekening houdend met omliggend grondgebruik en wensen in de omgeving wordt een GGOR overeengekomen (gewenst grond- en oppervlaktewaterregime) die maximaal tegemoetkomt aan de wensen vanuit natuur binnen de randvoorwaarden voor de omgeving.

Om tot het gewenst grond- en oppervlaktewaterregime te komen stelt het waterschap in samenwerking met de reconstructiepartners een integraal en gedragen inrichtingsplan op.

3.2.2.2.5 Smalwater-Noord

In het kader van natuurontwikkeling en herstel van landschappelijke en ecologische waarden wordt de Kleine Aa (Boxtel) opnieuw ingericht. Het zuidelijk gedeelte van deze beek is enkele jaren geleden reeds gerealiseerd in het project 'Smalwater-Zuid'.

Het noordelijk gedeelte, project Smalwater-Noord, is momenteel (voorjaar 2011) in voorbereiding. Dit betreft het gedeelte van de beek tussen de spoorlijn Boxtel-Tilburg en de uitmonding in de Essche Stroom.

Het landschap nabij de beek zal natuurlijker en gevarieerder worden. Met aandacht voor de cultuurhistorische kenmerken wordt de beek weer kronkelend aangelegd. Op de aangrenzende oevers worden oude elementen zoals bijvoorbeeld poelen, bosjes en knotbomen weer aangelegd. In het aantrekkelijke kleinschalige landschap waarin de meanderende beek, natte en droge percelen elkaar afwisselen vinden ook onze inheemse planten en dieren weer een plekje.

3.2.2.2.6 Natte Natuurparel De Mortelen en Pailjaart

De Mortelen ligt tussen Boxtel, Oirschot en Best in Nationaal Landschap Het Groene Woud. De oostkant wordt begrensd door de snelweg A2. Een spoorlijn scheidt De Mortelen van De Pailjaart. De Mortelen en De Pailjaart, samen bijna 1400 hectare groot, zijn waardevolle, deels verdroogde gebieden. Ze zijn in de reconstructieplannen aangewezen als Natte Natuurparels. Dat zijn gebieden waar de natuur afhankelijk is van een goede grondwater-stand en waterkwaliteit. Het doel is deze beide te verbeteren. Het gaat er vooral om meer water vast te houden voor drogere perioden. Met een aantal partners in het gebied (de lokale ZLTO-afdelingen, de gemeenten Oirschot, Boxtel en Best, Brabants Landschap en de provincie Noord Brabant) wordt samengewerkt aan een plan voor natuurherstel.

Op 14 mei 2009 heeft de eerste streekavond plaatsgevonden over het project 'Natte natuurparel Mortelen en Pailjaart'.

3.2.2.3 Knelpunten

De intensivering van de landbouw heeft geleid tot aantasting van de natuurwaarden in het buitengebied; enerzijds door het verdwijnen van kleine landschapselementen en anderzijds door een verslechtering van de milieuomstandigheden.

Verzuring en vermesting leiden tot verruiging van kwetsbare vegetaties en een afname van de soortenrijkdom. Ontwatering ten behoeve van de landbouw tast de oorspronkelijke kwelmilieus rond de beekdalen aan.

Het schone kwelwater kan daardoor niet meer de wortelzone bereiken, waardoor kwelvegetaties achteruitgaan. De aanleg van infrastructuur zoals de A2 bemoeilijkt migratie van kwetsbare soorten tussen hun leefgebieden.

De overstorten vanuit de gemeente Best zorgen voor problemen bij de Grootte Waterloop.

De overstorten veroorzaken periodiek stress in het ecologisch systeem vanwege de extra hoeveelheid mineralen. Zuurstofloosheid is één van de gevolgen, wat desastreus is voor het ecologisch systeem. Het leidt tot een stopzetting van de successie en brengt het systeem telkens weer in de pionierfase.

3.3 Cultuurhistorie en archeologie

Landschap en cultuurhistorie zijn sterk onderling gerelateerd en hebben veel raakvlakken. In paragraaf 3.2.1 is al één en ander vermeld over het landschappelijke vormingsproces, waarbij tevens is ingegaan op de rol die de mens hierin heeft gehad. Op dit laatste facet zal hier nader worden ingegaan: welke cultuurhistorisch waardevolle elementen zijn in het buitengebied aanwezig? Daarbij zal niet alleen worden ingegaan op wat er zichtbaar boven maaiveldniveau aanwezig is; archeologische vindplaatsen, of archeologisch waardevolle gebieden verdienen evengoed aandacht en bescherming.

3.3.1 Cultuurhistorie

Zoals eerder beschreven, reikt de invloed van menselijke bewoning op het gebied terug tot de Late prehistorie, eigenlijk vanaf het moment dat de eerste landbouwers zich hier zo'n 5000 jaar geleden vestigden. In de loop der eeuwen heeft het landschap een groot aantal veranderingen ondergaan, waarbij elke periode haar sporen heeft nagelaten. De 20e eeuw is echter in veel opzichten van bijzonder grote invloed geweest, in die zin dat door verstedelijking en agrarische herverkaveling veel cultuurhistorisch waardevolle elementen verloren zijn gegaan. Toch zijn er binnen de gemeente nog steeds kenmerkende cultuurhistorisch waardevolle landschappen en patronen te vinden die nadrukkelijk bijdragen aan de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap Het Groene Woud.

Tot de meest kenmerkende cultuurhistorische verschijnselen behoren de uitgestrekte open akkers (50 - 200 ha groot), vaak wat hoger en wat bol gelegen ten opzichte van het omliggende landschap. Meestal zijn deze akkers aangelegd op een natuurlijke dekzandrug die nog extra geaccentueerd wordt door de eeuwenlange plaggenbemesting. Vanwege de grote behoefte aan mineralen gebruikten de bewoners hiervoor mest vermengd met plaggen afkomstig van de heide- en broekgebieden.

Via onder meer de potstal werden deze plaggen, vermengd met mest, op de akkers gebracht. De geleidelijke ophoging van de akkers werd bevorderd door het anorganische materiaal dat in de plaggen aanwezig was.

Vaak wordt voor deze akkergebieden de term 'Bolle akker' gebruikt, zo ook in het provinciale streekplan. Voorkeur verdient het echter een onderscheid te maken tussen de wat bol gelegen uitgestrekte open akkers en de kleine bolvormige akkers die qua ontginning vaak een wat jongere oorsprong hebben (kampontginningen). Hieronder wordt een korte definitie van beide cultuurhistorisch waardevolle landschappen gegeven:

Een open akkercomplex is groot akkergebied met een typische maat van 50 tot 200 hectare. Open akkers beslaan vaak een flink stuk van een in of kort na de laatste ijstijd gevormde dekzandrug. Deze dekzandruggen zijn van oudsher de aantrekkelijke woongebieden geweest en zijn daardoor rijk aan archeologische resten. In de loop van de geschiedenis ontstond door plaggenbemesting op de meeste akkers een dik plaggendeck. Dankzij dit plaggendeck kon de archeologische informatie eronder veilig bewaard blijven. Open akkers zijn bodemkundig haast altijd geclassificeerd als enkeerdgronden.

Oneffenheden in de dekzandrug zijn in de loop van vele eeuwen akkerbeheer weggewerkt, waardoor de open akker een vrij vlak uiterlijk kan hebben. De open akker heeft als geheel vaak wel een soort bolle ligging, waarbij het hoogteverschil tussen centrum en randen enkele meters kan bedragen. Dat heeft echter niets te maken met het plaggendeck en ook niet met een speciale manier van ploegen. Die bolle ligging weerspiegelt de dekzandrug waarop deze oude akkers gevormd zijn. De open akker bestaat uit een groot aantal akkerpercelen van verschillende eigenaren en kenmerkt zich als een gemeenschapsakker. Vaak worden ze vernoemd naar het gehucht waartoe ze behoorden, of naar een belangrijk landschappelijk element (Vriklhovensse akker, Bergakker, Kerkakker).

Een bolle akker is een akker (typische maat 0,5 tot 2 hectare) waarvan het oppervlak bol ligt. Het midden van de akker is dan een halve tot een hele meter hoger gelegen dan de rand van de akker. Dit heeft niets te maken met het al dan niet aanwezig zijn van een plaggenbodem, maar het heeft alles te maken met een bepaalde manier van akkerbeheer. Daarbij lijkt men jarenlang zo geploegd te hebben dat deze vorm ontstond. Waarschijnlijk deed men dat wegens de vroeger veel nattere omstandigheden

dan nu. De bolling van een bolle akker beperkt zich tot de individuele akkerpercelen, dus tot grondstukken in de orde van een halve tot twee hectare. Vaak werden die omgeven door een houtsingel, haag of houtwal.

Bolle akkers komen vaak in groepjes met een historische en landschappelijke samenhang voor. Er kan dan gesproken worden van een bolle akkercomplex. Meestal betreft het, in vergelijking met de open akkers, wat jongere kamptongingen (vanaf ca 1300).

Via de open akkers en bolle akkers is een stuk Middeleeuwen in Boxtel elke dag beleefbaar. Recentelijk is een gedetailleerde cultuurhistorische inventarisatie laten uitvoeren als aanvulling op de Cultuurhistorische Waardekaart (CHW). Hierin zijn zones onderscheiden die in samenhang zijn gewaardeerd voor wat betreft cultuurhistorie. Eerst zal worden ingegaan op de ensembles, daarna op de deelgebieden.

3.3.1.1 Ensembles

In het buitengebied van de Gemeente Boxtel zijn verschillende historisch-geografische ensembles te onderscheiden. Ensembles zijn verzamelingen van allerlei interessante structuren die op een of andere wijze samenhangen. Ensembles zijn dus geen "dingen" op zich, maar van een hogere orde dan losse elementen of structuren. Het tot een ensemble behoren voegt aan een los object (meer)waarde toe.

Het is voor de hand liggend om ensembles gelijk te stellen aan deelgebieden, maar dat is niet helemaal juist. Een ensemble bestaat uit samenhangende historisch-geografische elementen, die geografisch niet tot één en hetzelfde gebied behoeven te horen, bijvoorbeeld de kapellen in het buitengebied.

Het is hiermee in principe ook mogelijk dat een object of een plek tot meer dan één ensemble hoort.

Op basis van landschappelijke zonering en de aanwezigheid van historisch-geografische elementen en patronen zijn onderstaande ensembles onderscheiden. De volgorde is willekeurig. De hoog gewaarde ensembles zijn opgenomen op de cultuurhistorische waardenkaart en gekoppeld aan een aanlegvergunningenregime gericht op de instandhouding van de aanwezige cultuurhistorische waarden. Deze hebben met name betrekking op de percelering en het verkavelingspatroon. Voor een volledige toelichting wordt verwezen naar het bijgevoegde separate onderzoeksrapport bij deze toelichting.

3.3.1.1.1 Noordelijke heideontginningen

Eerste aanvang in late 18e eeuw, merendeels in de 19e eeuw. De heide werd doorsneden met lange rechte wegen en zo verdeeld in grote of kleine blokken. Die wegen liepen parallel aan of juist dwars op de al bestaande heibanen die vermoedelijk al in de 17e of 18e eeuw aangelegd waren. Het aantal boerderijen bleef erg beperkt, de meeste grond werd bebost (bijv. Sparrenrijk, Zegenrode en Venrode). In de 20e eeuw werd dat bos deels ontgonnen tot agrarisch gebruikt land, zoals bij het Wilhelminapark. Dit werd mogelijk zodra de kunstmest betaalbaar werd, vanaf circa 1905. Bij die tweede ontginning bleef de wegenstructuur in hoofdzaak behouden. In de 20e eeuw heeft met name de aanleg van nieuwe infrastructuur de gaafheid aangetast. Langs de Esschebaan liggen op privé-terrein de restanten van een redoute, onderdeel van de Positie van 's-Hertogenbosch (1838-1839)

3.3.1.1.2 Heult en Selissen

Hier ligt in een vrij smalle zone een onvolledig gehuchtsgebied. Het bestaat uit lage graslandgronden langs de Dommel, een steilrand naar een open akkergebied en aan de noordwestzijde daarvan een groepering van boerderijen. Een kampenzone ontbreekt, het cultuurland wordt direct afgesloten door een 3,5 km lange akkerrandwal (De Haag) die de scheiding met de voormalige heide vormt. Langs de westzijde van de akkerrandwal ligt een snoer van (voormalige) vennen: de uitblazingslaagten. Mogelijk zit onder die wal nog oud akkerland. Onder de open akker mogen sporen van bewoning uit de Late prehistorie, de Romeinse tijd de Vroege en/of Hoge Middeleeuwen verwacht worden.

Het gedeelte tussen de A2 en het dorp Boxtel (Selissen) is door de aanleg van de A2 en het Omleidingskanaal niet gaaf meer. De aangrenzende deelgebieden die tot het landinrichtingsgebied Sint-Oedenrode behoren zijn eveneens hooggewaardeerd.

3.3.1.1.3 Tongeren

Dit is het grootste en nog gaafste oude gehucht in westelijk Boxtel. Helaas wordt het doorsneden door de spoorlijn naar Tilburg, maar van alle structuren is nog vrij veel bewaard. Tongeren ligt aan de noordkant van de Beerze die hier een smal dal heeft.

Deels is dat - net als in westelijk Noord-Brabant meer gebruikelijk is - opgevuld met afgeschoven akkergronden. Dan volgt een ruime open akker (76 ha) met nog veel resten van strookverkeveling en alle akkerpaden.

Ten noorden daarvan ligt het eigenlijke gehucht langs de Tongersestraat en met een zone met aanvankelijk omheinde percelen tussen de straat en de open akker. Ten noorden van de straat ligt een rij kampen; vierkante en ronde. Deze grensden tenslotte aan de Tongerense Heide die in de 19e eeuw ontgonnen werd. Onder de open akker mogen sporen van bewoning uit de Late prehistorie, de Romeinse tijd de Vroege en/of Hoge Middeleeuwen verwacht worden.

3.3.1.1.4 Roond

Klein en eveneens nog gaaf oud gehucht tussen de Beerze en de Kampina. Het dal van de Beerze werd deels opgevuld met akkergrond. Daarlangs liggen twee open akkers. Roond zelf ligt langs de Roondse Straat, door omheinde percelen gescheiden van de open akker. Voormalige driehoekige pleintjes zijn bij het moderniseren van het wegennet verdwenen. Verder naar het noordwesten ligt een reeks van vier boerderijen juist op de grens van de voormalige heide, met omheinde percelen tussen die weg en het Beerzedal.

Tussen de oude gronden en de heide liggen elders vierkante kampen. Onder de open akker mogen sporen van bewoning uit de Late prehistorie, de Romeinse tijd de Vroege en/of Hoge Middeleeuwen verwacht worden.

3.3.1.1.5 Luissel

Klein en eveneens nog gaaf oud gehucht aan de Run, helemaal in het westen van Boxtel.

Het dal van de Run was in gebruik als grasland. Daarlangs ligt de open akker. Luissel zelf ligt langs de straat die nu kortweg Luissel heet, in een gebiedje met omheinde percelen. Voormalige driehoekige pleintjes zijn bij het moderniseren van het wegennet verdwenen. Verder naar het noordoosten ligt de eenzame boerderij Uilenbroek, de naam doet een natte ligging reeds vermoeden. Tussen de oude gronden en de heide liggen vierkante kampen en een ronde. De open akker is nog altijd als zodanig

herkenbaar, doch het ziet er naar uit dat een groot deel ervan in het verleden is geëgaliseerd of zelfs ontgrond. In hoeverre er nog sporen van bewoning uit het verleden mogen worden verwacht is niet duidelijk.

3.3.1.1.6 Helweg en Nergena

Helweg is een klein gehucht van drie boerderijen en een gebiedje met omheinde velden in een bocht van de Beerze. Nergena is iets groter en is gelegen tussen de voormalige Tongerense heide en de Essche Stroom of Run. Rond beide gehuchten lagen voornamelijk vierkante kampen. De normalisatie van de Beerze en de Run en de schaalvergroting van de percelering hebben de gaafheid geen goed gedaan.

3.3.1.1.7 Lennisheuvel

Lennisheuvel was een gehucht van verspreide boerderijen langs allerlei wegen. Het is nu een klein compact dorpje met lintbebouwing langs vier wegen. In een ruime omgeving is de oude percelering helemaal en het wegenpatroon deels opgeruimd door een eerdere ruilverkaveling, maar in het binnengebiedje bleef een flard oude percelering bewaard (zie ook Mijlstraat).

3.3.1.1.8 De Vorst

Het Ensemble De Vorst bestaat uit het gebied waar tot in de 20e eeuw het oude bos De Vorst stond, de Buxtelse domeinhoeve De Vorst die vervallen staat aan het spoor ligt, en de halve Vorstakker die aan de overzijde van het spoor ligt. Van de bosdreven resteren nog enkele sporen en wegjes.

Twee boompjes markeren de lijn waarlangs vanaf de Vorsthoeve een dreef naar de Vorstakker liep. Deze dreef was op de toren van Buxtel gericht. Het geheel is nauwelijks gaaf en de samenhang is vrijwel verdwenen. Met het schamele dat nog resteert is wel verder te werken.

3.3.1.1.9 Landgoed Velder (buiten het plangebied)

Landgoed Velder -of het Velderssch bosch- heeft de 20e eeuw veel beter overleefd. Het is ook een oud bos, met een daarvoor typische afgeronde vorm. Rondom ligt nog een wal-en-gracht structuur met een landweer-achtige verschijning (op bijgeleverde kaarten om technische redenen niet afgebeeld). Bij het bos hoort de oude toegang aan de westzijde, de Veldersdijk. In de 17e of 18e eeuw werd in het bos omgevormd tot een sterrenbos, waarin een stelsel van 9 dreven in één punt samenkomt. In het bos zijn enkele velden omgezet in boerenland, maar het geheel oogt nog gaaf. Zo'n oud bos, dat "altijd" bestaan heeft, is in de Kempen zeer zeldzaam en volgens de laatste inventarisaties (2006) ook biologisch uiterst interessant door het voorkomen van zeer zeldzame soorten als Viltroos, Fladderiep en Wilde Mispel.

3.3.1.1.10 Mijlstraat en omgeving

De Mijlstraat is een oude interlokale verbinding tussen Tongeren / Buxtel en het gehucht Straat tussen Oirschot en Best. Daar wordt de weg of route voor Romeins gehouden, waarvoor men de vondst van een rijke boerderij uit de Romeinse periode vlak bij die weg als nieuw argument aanvoert.

Maar ook als middeleeuwse doorgaande route is deze weg interessant. In het zuiden markeren perceelsgrenzen nog de oude baan, die daar door een 17e/18e eeuwse heidijk vervangen werd.

Ten westen en ten oosten van de Mijlstraat is het oude cultuurlandschap (vnl. vierkante

kampen en Laatmiddeleeuws cultuurland) tijdens een eerdere ruilverkaveling op de schop gegaan en is de gaafheid zwaar aangetast.

Het landgoed Kinderbos is ook flink aangetast, maar dient apart vermeld te worden, omdat in de lanen en wegen de herkenbaarheid beter is. Indien het een eigen waardering zou krijgen is dat net als De Vorst een 2 (Eindwaardering).

3.3.1.1.11 Banisveld

Voormalig groot heidegebied dat pas in de 20e eeuw ontgonnen werd, in hoofdzaak rechtstreeks naar boerenland (zonder de tussenstap met bos). De openheid van deze oude op leemarme grond gelegen heide steekt duidelijk af tegen de geslotenheid van de veel meer beboste lemiger gronden ten oosten ervan. Op dit moment is de ontwikkeling richting heidegebied weer ingezet.

3.3.1.1.12 Beerze

Grote delen van de Beerze zijn in het verleden via normalisatiewerkzaamheden gladgetrokken en verbreed. Op enkele delen is de oude, kronkelende loop echter behouden gebleven of hersteld. De laatste jaren zijn er diverse hermeanderingsprojecten uitgevoerd (onder andere en Viermannekesbrug). Hierdoor is de oude loop van de Beerze weer op meerdere plekken in het landschap terug te vinden.

3.3.1.1.13 Molengraaf of Smalwater

Rond of al voor 1200 gegraven verbinding tussen de Beerze en de Dommel om aan de Dommel een watermolen aan te drijven. Hoewel het kanaaltje in de voorbije acht eeuwen hier en daar een kronkel kreeg, is het goed te onderscheiden van echte beken omdat het geen beekdal heeft en zelfs door een hoekje open akker snijdt.

De watermolen aan de Dommel werd een papierfabriek die te groot groeide en in 1819 naar het Leijssenvan vooraan op de heide verhuisde. Pel, 1994, beschrijft in zijn werk over de industrie in Boxtel ook de nageschiedenis van de molen aan het Smalwater.

In 1802 werd te Boxtel een papierfabriek opgericht door 3 burgers van Breda: C.G. Feuilleateau de Bruyn, C.F. Hoevenaars, J.J. Brest van Kempen. Het is onbekend waarom ze in Boxtel neerstreken. Het afzetgebied van de fabriek lag in het westen van het land.

Het was veruit grootste bedrijf in Boxtel met tot bijna 100 werknemers. De waarde van de gebouwen en werktuigen bedroeg in 1812 2000 gulden. De hele productie was op één plek geconcentreerd: de papierwatermolen met twee raderen aan de monding van het Smalwater in de Dommel.

In 1809 werd er ook een windmolen bijgebouwd. Een deel van de arbeiders was van de Veluwe afkomstig. Eind 1812 waren er 98 werknemers met een gemiddeld weekloon van drie gulden. De fabriek werd onder de voornaamste van het land gerekend. Als grondstof voor het papier werden lompen gebruikt.

3.3.1.1.14

Brede Heide

De naam geeft al aan dat we hier te maken hebben met een heideontginning. In dit geval een 20e-eeuwse: op de kaart van rond 1900 staat hier nog steeds heide aangegeven. Opmerkelijke uitzondering vormt een stukje met ronde kampen tussen Lennisheuvel en de Oirschotseweg. De openheid van dit gebied is karakteristiek, maar door een eerdere ruilverkaveling is de gaafheid aangetast. Het gedeelte bij de bossen rond de Scheepsdonken en de Lage Voort is gaver dan het overige stuk van dit ensemble. Deelgebied Vrikkhoven-Kleinder Liempde uit de landinrichting Sint-Oedenrode is eveneens van een basiswaardering voorzien.

3.3.1.1.15

De Geelders

Het gebied dat hier met De Geelders wordt aangeduid ligt ten zuidoosten van de Dommel en het Omleidingskanaal. Het oostelijk deel van het ensemble wordt ingenomen door het bosachtige gebied De Geelders, het westelijk deel is in gebruik als landbouwgrond, gelegen op enkele dekzandkoppen met oud bouwland. Het gaat hier evenwel om latere uitbreidingen van het oude cultuurland dat aan de andere zijde van de Hoogstraat ligt, dichterbij de Dommel (Onrooi). Het westelijke deel van het ensemble bestaat uit vierkante kampen, omgeven door houtwallen, met namen als Heikampen en hoevenamen als Koppenhoef, Pottenhoef. Terreinnamen als Leemskuilen en Diepenbroek duiden op de aanwezigheid en vergraving van leem, en op natte omstandigheden. De bewoning bevindt zich vanouds in deze zone.

Het oostelijke deel is steeds bebost of toch minstens bomenrijk gebleven. Het is niet in de loop van de middeleeuwen tot heide gedegeneerd. Wel bleef men het gebied gebruiken als weidegebied. Het bos is gelegen op een lemige ondergrond en daarom zeer vochtig. Veel boomaanplant is op rabat aangelegd, de paden liggen in het algemeen iets hoger. In De Geelders komen ook boskampen voor. Dit zijn "ontginningen" uit de gemeente die vol bomen gezet werden of waar misschien het oude bos alleen maar gecultiveerd werd. Bovendien zijn er ook kampen aangetroffen waarin men na jaren landbouw omschakelde naar bosbouw, om na het oogsten van die bomen weer terug te schakelen naar akkerbouw. Deze werkwijze doet denken aan een vorm van lange-termijn-rotatie. In de 19de eeuw is in de Geelders de populier aangeplant. De enige beek van betekenis is de Beekse Waterloop in het oosten (gemeente Sint-Oedenrode). Het ensemble is gelegen in het landinrichtingsgebied Sint-Oedenrode en is gedeeltelijk heringericht. De gaafheid is nog steeds hoog, hoewel de houtwallen met populieren verdwenen zijn. Het is een kenmerkend landschap zoals zich dat langs grote delen van de Dommel uitstrekte, maar steeds zeldzamer wordt.

Het gehucht Gemonde, thans buiten Boxtel gelegen, is een kenmerkende nederzetting. De gronden aan de oostkant van de Dommel, nabij de samenvloeiing met het Omleidingskanaal, zijn deels weidegronden. Een ander deel betreft het deels door heggen omgeven akkergebied van Hoog Munsel (Munselse Akker).

De deelgebieden uit de landinrichting Sint-Oedenrode die met De Geelders samenvallen zijn onder dit deelgebied gevoegd. Uit de landinrichting Sint-Oedenrode overgenomen zijn Bosgebied De Geelders (ten zuiden van de Savendonksestraat) en een klein stukje van het Kampenlandschap van Gemonde.

Het bosgebied De Geelders wordt gekenmerkt door kampenontginningen en woeste gronden. De verkaveling is nog steeds onregelmatig en kleinschalig, en overwegend strookvormig (rabatten), maar veel minder dan rond 1900. Ook veel beplanting langs de perceelsranden is sinds 1900 verdwenen, waardoor het karakter van het gebied veel minder besloten is geworden. De bewoning is, net als rond 1900, sterk verspreid. De Beeksche Waterloop is nog vrij goed herkenbaar. De woeste gronden zijn in de loop

der tijd bebost. De structuren van rond 1900 zijn in het bos nog herkenbaar, alhoewel een deel van het 'oude' bos weer ontbost is (Savendonk). Kenmerkend is het onregelmatige wegenpatroon, dat nog steeds goed herkenbaar is. De historische gelaagdheid is groot.

De kern van dit deelgebied bestaat voornamelijk uit aangeplante populierenbossen. Aan de randen bestaat er een sterke afwisseling tussen bospercelen en open weides en akkers.

De opeenvolging van lagere kavelgrensbeplantingen en bospercelen van variërende ouderdom geeft een afwisselend coulisseachtig beeld.

Doordat veel agrarische percelen zijn omsloten door bos, doen de ruimtes bijna denken aan 'kamers' in het bos. Doordat het gebied slechts door een klein aantal wegen wordt doorsneden heeft het een zeer rustig karakter, wat het gebied aantrekkelijk maakt om te wandelen of fietsen. De bospercelen hebben een onregelmatige vorm en worden doorsneden door diverse onverharde wegen. Doordat de bospercelen zeer rationeel zijn geplant, hebben ze een weinig natuurlijk karakter.

3.3.1.1.16 Open akkers

Kenmerkend voor de open akkers is het uitgestrekte open karakter ervan. Dergelijke akkergebieden waren in het verleden nauwelijks begroeid met struiken of bomen. Vaak zijn/waren langs de rand (zand-)wegen aanwezig (zie Vrikkhovense akker, Hezelaarsche akker) die in de wegberm beplant waren met hoog opgaande bomen, die het open karakter van de akker versterkten. De weg was de fysieke scheiding tussen de hoge akker en het lage broekgebied (Brukelan bij de Vrikkhovense akker, Hezelaarsch broek bij de Hezelaarsche akker). Kenmerkend was de teelt van 1-jarige seizoensgebonden akkerbouwgewassen. Soms lagen percelen één of enkele jaren braak, om vervolgens weer onder de ploeg te worden genomen.

In de Landinrichting Sint-Oedenrode, die onlangs werd afgesloten, was één van de belangrijkste succesvolle acties ten behoeve van het herstel van de cultuurlandschappelijke waarde het verplaatsen van boomteeltbedrijven van de open akkers naar andere gebieden. De open akkers binnen de grenzen van de Landinrichting Sint-Oedenrode zijn thans boomteelt-vrij.

3.3.1.1.17 Kapellen en wegakruizen

Verspreid door de Gemeente Bostel treffen we verschillende kapellen en wegakruizen aan. De kapellen hebben allemaal een zelfde architectuur en dateren uit de jaren '50 van de vorige eeuw. De wegakruizen zijn meer divers van ouderdom en kwaliteit. Initiatiefnemer was veelal de lokale bevolking.

3.3.1.2 Deelgebieden

Een gedeelte van het buitengebied was reeds apart geïnventariseerd op cultuurhistorische waarden in het kader van de landinrichting Sint-Oedenrode. Onderstaand is een weergave opgenomen van de beschrijving van de daarin onderscheiden deelgebieden.

Uit de inventarisatie in het kader van de Landinrichting Sint-Oedenrode zijn de volgende deelgebieden overgenomen:

- Boslandschap De Scheeken;
- Vrikkhovense en Hezelaarsche akkers;
- Vrikkhoven-Kleinder Liempde.

Delen van de gebieden A. Dommel bij Gemonde, B. Bosgebied De Geelders en C. Het kampenlandschap van Gemonde zijn gevoegd bij Heult en Selissen (A.) en De Geelders (B. en C.).

3.3.1.2.1 Boslandschap De Scheeken

Het gebied wordt overwegend gekenmerkt door woeste gronden, die grotendeels in de loop van de Nieuwe Tijd zijn ontgonnen. Na 1750 vond op grote schaal bebossing (populieren) plaats, zoals in 1900 nog duidelijk zichtbaar is. In 20e eeuw werden grote delen van de bosgronden in agrarisch gebruik genomen. Momenteel bestaan veel beboste percelen uit gemengd bos. De broekgronden, zoals Vleesbroek, zijn pas in de 20e eeuw in cultuur gebracht. De kleinschalige en onregelmatige verkaveling is momenteel nauwelijks meer herkenbaar, doordat veel percelen zijn samengevoegd. Het wegenpatroon is ook niet meer geheel gaaf of goed herkenbaar. Bewoning vond en vindt hier nauwelijks plaats.

Het gebied wordt gekenmerkt door een regelmatige afwisseling tussen weide- en loofbos-percelen. Hierdoor heeft het landschap een zeer heldere opbouw en sterke ruimtelijke samenhang. De ruimtelijke afwisseling van bos en open gebieden en duidelijke begrenzing van de open ruimtes door bos biedt een aantrekkelijk landschapsbeeld. Langs de wegen is veelal een wegbepanting van eiken of populieren aanwezig. Bebouwing is in het gebied nauwelijks aanwezig.

3.3.1.2.2 Vrilkhovensche en Hezelaarse akkers

Beide open akkers maken deel uit van een uitgestrekt, en cultuurlandschappelijk zeer goed bewaard gebleven ensemble rondom Liempde. Kenmerkend zijn duidelijk herkenbare open akkers, met hun steilranden, en onverharde beplante wegen, en de bebouwing (Hezelaar), of in de nabijheid geconcentreerd (Vrilkhoven). Ook de samenhang tussen de Hezelaarse Akkers en de weide- en hooilanden langs de Groote Waterloop is nog goed herkenbaar en erg kenmerkend.

Wel is er aantasting door snelweg, die de Vrilkhovense Akker doorsnijdt, en de bebouwing van Liempde op beide akkers. Ook tastten eerder de boomkwekerijen het van oorsprong open karakter op de akkers aan. Via de Landinrichting Sint-Oedenrode is dit hersteld.

Onder de plaggenbodem kunnen sporen van bewoning en begraving verwacht worden met een grote tijdsdiepte (Late prehistorie, Romeinse tijd, Vroege en Volle Middeleeuwen). Beide open akkers liggen aan de rand van het dorp Liempde en hebben hiermee van oudsher een sterke ruimtelijke samenhang. De ruimtelijke samenhang tussen akker en bebouwing is het sterkst aanwezig bij het buurtschap Hezelaar aan de oostzijde van de Hezelaarsche akkers. De open akkers hebben een hoogteligging die één tot twee meter hoger is dan de omgeving. Ze zijn in het zomerseizoen grotendeels in gebruik als maïsakker. Hierdoor is de belevingswaarde in deze periode zeer beperkt. In de winter heeft het gebied een open karakter en is de ruimtelijke relatie met de bebouwing en de kerk van Liempde juist heel sterk. Wegen rondom de open akkers zijn nog grotendeels beklinderd. Dit versterkt het historische karakter ervan.

3.3.1.2.3 Vrilkhoven - Kleinder Liempde

Dit gebied wordt gekenmerkt door kampenontginningen en woeste gronden. De verkaveling is kleinschalig en onregelmatig, maar bij de jonge heideontginningen, bij

'De Oorsprong', regelmatig en grootschaliger. De woeste gronden zijn in de 19e eeuw bebost en in de loop van de 20e eeuw weer deels ontbost. De verkaveling van zowel de heideontginningen als de kampenontginningen is grootschaliger geworden. Alleen bij De Prangen, ten zuiden van Vrikkhovensse akker, is de verkaveling vergeleken met 1900 nog vrijwel gaaf. Het wegenpatroon is in de kampenontginningen nog redelijk goed herkenbaar, maar in het jonge heideontginningslandschap zijn enkele structurerende wegen verdwenen. De bewoning is verspreid over het gebied, met kleine concentraties in de gehuchten Vrikkhoven en Klein Liempde. De historische gelaagdheid is groot.

Het gebied heeft grotendeels een onregelmatige blokverkaveling, maar er komen ook rechtlijnige verkavelingspatronen voor. Daarnaast staan er verspreid staande huizen. In het deelgebied zijn veel wegbeplantingen en landschappelijke beplantingen aanwezig.

De stedelijke invloed van de bebouwing van Boxtel is echter sterker voelbaar, als gevolg van de aanwezigheid van de spoorlijn, een goederenspoorlijn, de rondweg aan de zuidzijde van Boxtel en de provinciale weg. De doorsnijding door deze infrastructuurelementen vermindert de landschappelijke samenhang binnen het deelgebied.

De Blauwhoefse loop die onder Kleinder Liempde begint en in noordwestelijke richting stroomt richting de Dommel moet ook vermeld worden. Dit water is met uitzondering van de bovenloop nog heel gaaf aanwezig in het landschap en doorsnijdt de landbouwgronden nog heel fraai. Een hoge waardering is op zijn plaats. De Blauwhoefse loop ontwatert het gebied tussen Vrikkhoven - Kleinder Liempde en Boxtel. Het landschap rondom de Blauwhoefse loop verdient een maximale waardering.

3.3.1.2.4

Dommel bij Gemonde

Dit gebied wordt gekenmerkt door oude akkergronden en beekdalgronden. De open akkers bij Gemonde worden gekenmerkt door een onregelmatig patroon van onverharde wegen, steilranden, een onregelmatige verkaveling. Deze kenmerken zijn nog goed herkenbaar. De open akkers vertonen een duidelijke samenhang met de bewoning in Gemonde en met de lager gelegen graslanden langs de Dommel.

De verkaveling in de beekdalgronden is minder gaaf, maar de graslanden zijn nog wel duidelijk herkenbaar, evenals de dode Dommelarmen. De historische gelaagdheid is groot.

Door de aanwezigheid van diverse bosperceeltjes, boomgroepen en wegbeplantingen van de randwegen, heeft het Dommeldal bij Gemonde een wat kleinschaliger karakter dan bij Olland en Nijnsel. Door de aanwezigheid van het bosgebied ten westen van het deelgebied (Zegenwerp, Zegenrode, Venrode), is het Dommeldal aan de westzijde sterk ruimtelijk begrensd, wat het kleinschalige karakter van het gebied versterkt. Het zuidelijk deel van dit deelgebied is wel vrij open.

Evenals in de andere deelgebieden rondom de Dommel biedt het deelgebied een zeer afwisselend landschapsbeeld. Op diverse plaatsen zijn hoogteverschillen aanwezig tussen het eigenlijke rivierdal en de aangrenzende hoger gelegen oude bouwlanden. Ook de aanwezigheid van diverse afgesneden riviermeanders, het natuurlijke beheer van sommige delen van het gebied en de zichten op o.a. de molen de Genenberg en de kerk van Sint Michielsgestel dragen bij aan deze afwisseling en geven het dal soms een bijna arcadisch karakter. De doorsnijding van het dal door de provinciale weg, in het zuiden van het deelgebied, vormt enerzijds een aantasting van het dal. Anderzijds gaat de Dommel hierdoor op een meer vanzelfsprekende wijze ruimtelijk over in het (aangelegde) omleidingskanaal.

3.3.1.2.5 Watermolens in het stroomgebied van de Dommel

Langs de Dommel en haar zijbeken waren in het verleden enkele watermolens aanwezig.

De Kasterense en de Antelse (of Autsele) watermolen zijn de meest bekende watermolens die buiten het centrum van Boxtel liggen. Ondanks dat deze molens verdwenen zijn, is het oorspronkelijke landschap ter plaatse nog goed herkenbaar. Met de komst van het "stroomtijdperk" raakten deze "industriële" watermolens in verval en werden vervolgens gesloopt. Rondom de locatie waar in het verleden de watermolens stonden, worden de gronden met een natuurdoelstelling beheerd. De laatste jaren zijn hier diverse landschappelijke elementen (zoals houtsingels) aangeplant. Momenteel wordt onderzocht of herstel van deze watermolens mogelijk is. Herbouw van deze molens kan bijdragen aan een duurzaam waterbeheer en herstel van cultuurhistorische ensembles. De aanleg van een bijbehorende retentievijver kan de ecologische waarden ter plaatse versterken.

3.3.2 Archeologie

Boxtel ligt in het Dommeldal. Het natuurlijke landschap in deze regio bestaat uit dekzand, dat tegen het einde van de laatste ijstijd is afgezet (zie paragraaf 2.2). Het dekzand wordt doorsneden door beekdalen. De dekzandruggen vormden geschikte plaatsen voor bewoning, beginnend met tijdelijke kampementen in de Oude en Midden Steentijd en later, vanaf de Nieuwe Steentijd, meer permanente bewoning. Overblijfselen uit het verleden zijn vaak goed bewaard gebleven onder een dikke laag door de boeren opgebrachte vruchtbare grond. Deze plaggendecken of enkeerdbodems komen veelvuldig voor op de voornoemde gebieden met open akkers en bolle akkers. Het in de loop van de Middeleeuwen opgebrachte plaggendek beschermde onbedoeld de onderliggende archeologische resten tegen verstoring door ploegen en andere relatief ondiepe graafwerkzaamheden. In de nattere beekdalen is organisch materiaal goed geconserveerd. Het aspect archeologie is uitvoerig belicht in de uitgevoerde inventarisatie en waardering Cultuurhistorie Buitengebied Gemeente Boxtel en de inventarisatie die is uitgevoerd in het kader van de landinrichting Sint-Oedenrode.

De Raad van State heeft in maart 2009 de beroepen tegen het aanlegvergunningstelsel gegrond verklaard. Naar aanleiding van deze uitspraak is een archeologische verwachtingskaart opgesteld met daaraan gekoppeld de beleidsuitgangspunten.

In een gemeentelijk archeologiebeleid en implementatieplan worden opgesteld. Daarin worden alle archeologische beleidsafwegingen, instrumenten, voorwaarden ten aanzien van onderzoek, besluitvormingsprocessen alsook de organisatorische en financiële consequenties betrokken. Meer hierover in 6.5.2.

3.4 Bodem

3.4.1 Bodemtypen

De belangrijkste bodemtypen die in Boxtel voorkomen, zijn de volgende:

- dikke eerdgronden;
- kalkloze zandgronden;
- podzolgronden;
- kleilagen.

3.4.1.1 Dikke eerdgronden

Dikke eerdgronden worden gekenmerkt door een humushoudende minerale bovengrond van meer dan 50 cm dik. Deze laag is ontstaan door menselijke activiteit (o.a. te vinden op open akkers en bolle akkers). Omdat het moedermateriaal uit zand bestaat wordt gesproken van enkeerdgronden. Deze zijn ontstaan door geleidelijke ophoging van eenmaal ontgonnen grond met materiaal uit de potstal.

Bij deze voormalige bemestingswijze maakte men gebruik van stalmest gemengd met strooisel, zand en heide- of grasplaggen. Dit mengsel werd door de boeren jaarlijks op hun bouwland gebracht, waardoor het land geleidelijk werd opgehoogd.

Enkeerdgronden (plaggenbodems) zijn kenmerkend voor de open akkers en bolle akkers. De grondwaterstand is overwegend laag (grondwatertrap variërend van V tot VII).

3.4.1.2 Kalkloze zandgronden

Kalkloze zandgronden bestaan voornamelijk uit kalkloos zand. In Boxtel gaat het met name om beekerdgronden in en nabij de beekdalen met overwegend hoge grondwaterstanden (grondwatertrap III).

3.4.1.3 Podzolgronden

Podzolgronden zijn gronden met een uitspoelingslaag en een inspoelingslaag, waarin organische stof al dan niet samen met ijzer- en aluminiumverbindingen is opgehoopt. De naam is afkomstig uit het Russisch en betekent as-achtig, verwijzend naar de vaak grijzige uitspoelingslaag. Podzolgronden zijn gebonden aan een klimaat waarin de neerslag de verdamping overtreft, waardoor een neerwaartse waterstroming in de grond mogelijk is.

Daardoor worden stoffen uit de bovengrond opgelost en naar beneden verplaatst. Een deel spoelt geheel uit (o.a. kalk), een ander deel komt op geringe diepte weer tot afzetting zoals de genoemde organische stof en ijzer- en aluminiumverbindingen.

Het moedermateriaal van de podzolgronden bestaat uit kalkloos zand, met eventueel een gering gehalte verweerbare mineralen. In Boxtel gaat het om zogenaamde Humuspodzolgronden. Dit heeft te maken met het mineralogisch arm moedermateriaal.

De grondwaterstand is hier relatief laag (grondwatertrap V en VI).

3.4.1.4 Kleilagen

In de Gemeente Boxtel komen eveneens kleilagen voor in de ondergrond. Het betreft oude klei beginnend tussen 40 en 120 cm en tenminste 20 cm dik. Door het voorkomen van deze kleilagen in de ondergrond kan de grondwaterstand worden beïnvloed, zodanig dat er schijngrondwaterstanden ontstaan. Op de natste plekken in deze gebieden komen voornamelijk beekerdgronden voor.

3.4.2 Geomorfologie

In de Gemeente Boxtel liggen twee aardkundig waardevolle gebieden, Kampina en het Dommeldal. Deze twee gebieden staan ook als zodanig op de provinciale aardkundige waardenkaart. In de Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant 2011 Noord-Brabant is vastgelegd dat een bestemmingsplan dat is gelegen in een aardkundig waardevol gebied mede strekt tot behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van de aardkundige waarden en kenmerken van de onderscheiden gebieden. Het bestemmingsplan dient daarnaast regels te stellen ter bescherming van de aardkundige waarden en kenmerken van de onderscheiden gebieden.

Het aardkundig waardevolle gebied Kampina omvat tevens het beekdal van de Beerze. Het gebied bestaat uit landduinen die gevormd zijn in de laatste ijstijd.

Een deel van deze duinen is in de historische tijd weer gaan stuiven, zoals in het noordoosten van de Kampina. Het reliëf is hierdoor plaatselijk versterkt. De Beerze is voor een deel vrij meanderend.

Het Dommeldal heeft het karakter van een kleine rivier. Langs het Dommeldal liggen glooiingen en steilranden die de overgang naar de hogere gronden markeren. In het Dommeldal liggen diverse afgesneden meanders en op andere plaatsen zijn actieve erosie en sedimentatie processen waar te nemen.

3.5 Landbouw

De landbouw is de grootste grondgebruiker van het buitengebied. De totale oppervlakte van de gemeente bedraagt 6.477 hectare. Ruim 3.500 hectare hiervan is in gebruik bij de agrarische sector. In deze paragraaf wordt nader ingegaan op de agrarische sector in de gemeente. Door Helicon Opleidingen zijn in 2004 de agrarische bedrijven die een milieuvergunning hebben geïnventariseerd. Deze inventarisatie vormde de basis voor onder andere de bouwbloktoekening in het vigerend plan uit 2006.

3.5.1 Landbouwstructuur

3.5.1.1 Aantal bedrijven en bedrijfstypen

In het buitengebied van Boxtel zijn ruim 130 bouwblokken toegekend. Daarvan blijken er 119 veehouderijen te zijn. Totaal bevindt zich in de gemeente ruim 8 duizend aan- en afnames in de veehouderij.

Bijna de helft van het totaal aantal agrarische bedrijven kan getypeerd worden (bron: CBS) als graasdierbedrijf. Graasdierbedrijven zijn agrarische bedrijven met als hoofdactiviteit het houden van runderen, schapen, geiten en/of paarden. In de Gemeente Boxtel betreft het dan voornamelijk melkveehouderijbedrijven. Op een aantal van de melkveehouderijbedrijven worden varkens als neventak gehouden.

Op de tweede plaats komen de intensieve veehouderijen als hoofdbedrijfsactiviteit (ca. 15%), gevolgd door de combinatiebedrijven. Combinaties zijn agrarische bedrijven met een combinatie van twee of meer van de vier hoofdbedrijfstypen. Op combinatiebedrijven is geen hoofdbedrijfstype te onderscheiden.

In Boxtel gaat het in de meeste gevallen om gemengde veehouderijbedrijven (vaak met melkvee en varkens).

Slechts zo'n 10% van de agrarische bedrijven kan getypeerd worden als

akkerbouwbedrijf. Onder de 10% akkerbouwbedrijven zit wellicht een groot aandeel (afbouwende) veebedrijven met bijvoorbeeld nog enkele hectaren maïs.

De tuinbouw- en blijvende teeltbedrijven, onder andere boomkwekerijen, zijn minimaal vertegenwoordigd. Hierbij is met name de boomteelt met een opmars bezig met betrekking tot de beteelde oppervlakte. Deze bedrijven benutten momenteel 4,8% van de cultuurgrond in de gemeente.

Uit het provinciaal vergunningsbestand, januari 2010, is er bij 45% sprake van intensieve veehouderij (tak). De economische omvang is beperkt. Belangrijk is daarbij te vermelden dat dit alle bedrijven betreft waar dieren uit de intensieve diercategorieën worden gehouden. In het bestemmingsplan buitengebied wordt slechts aan een gedeelte van deze bedrijven een intensieve bestemming toegekend; dit is alleen wanneer de hoofdtak of een grote neventak met intensieve dieren aanwezig is.

3.5.1.2 *Bedrijfsomvang*

De omvang (economische betekenis) van een agrarisch bedrijf en van groepen bedrijven wordt uitgedrukt in Nederlandse grootte-eenheden (nge). Door het Landbouw-Economisch Instituut (LEI) wordt als vuistregel voor het behalen van een inkomen voor een gezinsbedrijf minimaal 70 nge aangehouden. Dit inkomen is vergelijkbaar met een CAO-loon. Boxtel kent in verhouding veel kleine bedrijven (minder dan 40 nge). In feite zijn lang niet al deze bedrijven aan te merken als een echt bedrijf, omdat in de tellingen ook hobbymatige activiteiten zijn meegenomen.

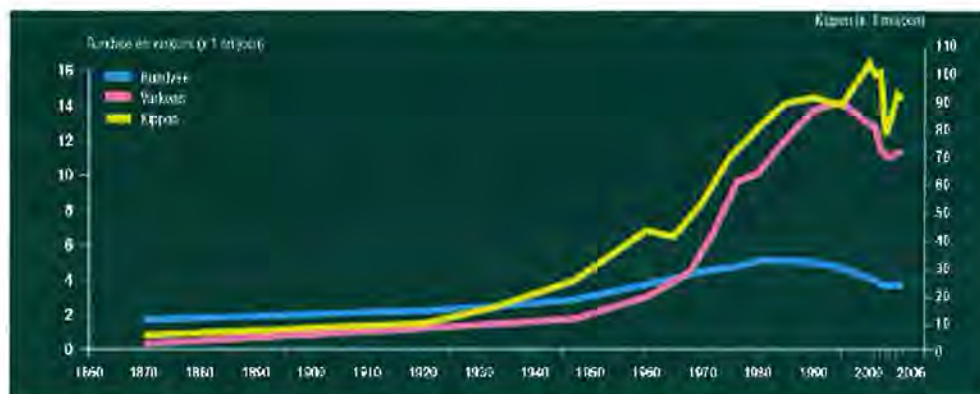
In de gemeente bevinden zich 8 veehouderijen met een omvang groter dan 200 nge.

Er zijn slechts 31 veehouderijen met een omvang van minimaal 70 nge (maat voor een volwaardig inkomen) in de categorie intensieve veehouderij (varkens, pluimvee mestkalveren e.d.). Voor het merendeel van de veehouderijen (melkvee, paarden, geiten, schapen, gemengde bedrijven) in Boxtel zijn er nu dus weinig technieken beschikbaar die het mogelijk te maken te groeien met het aantal dieren zonder te hoeven salderen.

3.5.1.3 *Landelijke trend*

De afgelopen jaren is op landelijk niveau sprake van stabilisatie van de omvang van de intensieve veehouderij.

- Ten aanzien van varkens valt op te maken dat - na een toename tot medio jaren negentig en een afname in de jaren erna - er sinds drie jaar min of meer een stabilisatie is van het aantal.
- Bij pluimvee is de laatste drie jaar het aantal dieren aanmerkelijk lager dan in de jaren ervoor, maar over lange tijd kent de curve een grillig verloop. Dit heeft waarschijnlijk te maken met de vogelpestuitbraak.
- Bij rundvee is een afname te zien vanaf 1984 (superheffing), sinds drie jaar min of meer stabilisatie.

Via de interactieve CBS website (Statline) is voor de gemeente Bodegraven-Reeuwijk de trendmatige ontwikkeling van de veehouderij verkregen.

In de afgelopen jaren is het aantal stuks melkrundvee is gedaald en het aantal vleeskalveren ongeveer gelijk gebleven. Het aantal varkens is na een daling gestegen naar hetzelfde niveau als begin 2000 en het aantal kippen is afgenomen. Er zijn geen prominent andere trends te zien ten opzichte van het landelijk beeld. Ook schaalvergroting (combinatie van afname van bedrijven en toename van dieren aantallen per bedrijf) is in Bodegraven-Reeuwijk aan de orde.

Op basis van de ontwikkelingen in de afgelopen jaren, de wet- en regelgeving (milieu, mest, huisvesting) en de verwachte economische ontwikkelingen van de intensieve veehouderij in Nederland en Noord-Brabant, worden de volgende trends verwacht voor de periode tot 2020:

- Varkensbedrijven: marges blijven structureel krap; hogere milieueisen en -kosten, druk op verdere efficiencyverhoging.
- Pluimveebedrijven: in verhouding tot de varkenshouderij minder gevoelig voor krimp. Mogelijk lichte groei leghennen.
- Een veestapel die ongeveer op (pluimvee) of onder (varkens) het niveau ligt van dat van 2010.
- Een versterkte daling van het aantal bedrijven (vooral varkensbedrijven).
- Een verdergaande opschaling van de activiteiten op bedrijfsniveau.
- De bedrijven worden kapitaals- en kennisintensiever en arbeidsextensiever.

De hoofdtrend is en blijft een verdere daling van het aantal locaties en een groei van de "overblijvende" bedrijven.

3.5.1.4 Verbrede landbouw

Een andere landelijke trend is dat agrariërs in toenemende mate andere, niet-agrarische, activiteiten gaan ontplooiën (mede als gevolg van marktontwikkelingen en milieuregelgeving).

De mogelijkheden een aanvullend inkomen te verwerven liggen binnen de landbouw zelf zoals het zelf bereiden en verkopen van kaas en andere zuivelproducten. Daarnaast kunnen agrariërs bijvoorbeeld recreatie en toerisme combineren met hun bedrijf.

In de Gemeente Bodegraven-Reeuwijk zijn nevenactiviteiten in beperkte mate aanwezig en richten zich op de meer traditionele aspecten:

- verkoop streekproducten;
- boerenterras;

- biologische zorgboerderij;
- caravanstalling (vaak in stallen).

Verder kenmerkt Boxtel zich van oudsher als een centrum van agrarische kennis met Helicon (voorheen MAS-Boxtel), Dienst Landbouwvoorlichting en natuurlijk als vestigingsplaats van Nederlands grootste varkensslachterij.

3.5.2 Deelgebieden

Voor de ontwikkeling van de landbouw in Boxtel is de ligging ten opzichte van de verschillende natuurgebieden van groot belang. De ligging van landbouwbedrijven nabij de verschillende natuurgebieden beïnvloedt de ontwikkelingsmogelijkheden van deze bedrijven. De ontwikkelingsmogelijkheden van landbouwbedrijven die nabij natuurgebieden liggen zijn minimaal. Verder komen er door het gehele plangebied verspreid agrarische bedrijven voor. Het gebied ten noorden van de spoorlijn Boxtel-Tilburg (bij Tongeren en Nergena) en ten zuiden van de kern Boxtel zijn van belang voor het voortbestaan van de landbouw. In deze gebieden liggen ook de meeste grondgebonden melkveehouderijen, intensieve veehouderijen en gecombineerde bedrijven.

3.5.3 Externe productieomstandigheden

In deze paragraaf wordt ingegaan op de externe productieomstandigheden. Daarbij zullen de bodemgeschiktheid, de waterhuishouding, de verkaveling en de ontsluiting aan de orde komen.

3.5.3.1 Bodemgeschiktheid

De geschiktheid van de bodem voor landbouwkundig gebruik wordt hoofdzakelijk bepaald door de bodemsamenstelling en de grondwaterstanden. Een groot deel van het plangebied is geschikt voor weidebouw. De bodem hoeft voor weidebouw niet aan hoge eisen te voldoen. In het algemeen zijn ondiepere grondwaterstanden toelaatbaar. Verder is een voldoende stevigheid van de gronden gewenst en een voldoende vochtleverend vermogen. Hieruit blijkt dat de gebruiksmogelijkheden voor weidebouw het grootst zijn langs de verschillende waterlopen. De podzolgronden en dikke eerdgronden op bijvoorbeeld de open akkers en bolle akkers zijn geschikt voor akkerbouw.

3.5.3.2 Waterhuishouding

Van belang bij de waterbeheersing voor de landbouw is de waterafvoer en de wateraanvoer. Het grootste knelpunt bij de waterbeheersing is de verdroging. Verdroging heeft gevolgen voor natuur en milieu. Door verdroging neemt onder meer de oppervlakte vochtgebonden vegetaties af, het vermindert de vitaliteit van bossen en de effecten van verzuring worden versterkt. Ook de landbouw ondervindt meer en meer de gevolgen van verdroging in de vorm van opbrengstvermindering in de zomer. Zowel vanuit de landbouw als vanuit de natuurbescherming wordt het probleem dan ook onderkend.

Onder meer in het kader van de reconstructie worden diverse maatregelen voorgesteld ter verbetering van de waterhuishouding in het gebied (onder meer via de natte natuurparels en de bijbehorende beschermingszone). Het bestrijden van de lokale verdroging kan plaatsvinden door aanpassing van de detailontwatering, met name door

het realiseren van brede en ondiepe watergangen of door waterconservering (bijvoorbeeld retentie).

3.5.3.3 Verkaveling

Een goede verkaveling is voor de landbouw van groot belang. Het gaat daarbij om een zo klein mogelijk aantal kavels, zo dicht mogelijk bij de bedrijfsgebouwen. In de ideale situatie hebben alle bedrijven slechts een (huis-)kavel. Door een goede verkaveling kunnen de transportafstanden worden verkleind en de kosten worden verlaagd. Bovendien kunnen gronden in de omgeving van de bedrijfsgebouwen over het algemeen regel efficiënter worden gebruikt. Door landinrichting is de verkaveling voor veel agrarische bedrijven in het buitengebied de laatste jaren sterk verbeterd.

3.5.3.4 Ontsluiting

Voor de landbouwkundige ontsluiting is zowel de kwantiteit als de kwaliteit van de wegen in het landelijk gebied van belang. Een goede ontsluiting van de bedrijfsgebouwen en -gronden is in verband met de steeds toegenomen intensiteit van het agrarische transport steeds meer gewenst. Zowel de bedrijfsgebouwen als de kavels dienen bereikbaar te zijn voor onder meer vrachtwagens, tractoren en oogstmachines. De agrarische bedrijven in het plangebied liggen direct aan verharde wegen. De wegenstructuur is door het kleinschalige karakter van het buitengebied over het algemeen fijnmazig. In het heide-ontginningsgebied zijn de wegen recht en lang.

3.5.4 Milieu en landbouw

3.5.4.1 Mestproblematiek en -beleid

3.5.4.1.1 Problematiek

De veehouderij in Nederland houdt veel dieren op weinig grond. Dit wordt onder andere mogelijk gemaakt door import van veevoeder. De veehouderij produceert meer dierlijke mest dan nodig is voor de bemesting van de gewassen. Overbemesting van grond, onder meer te veel fosfaat en nitraat, is het gevolg. Dit leidt tot eutrofiëring van het grond- en oppervlaktewater en tast de biodiversiteit aan; er verdwijnen planten- en diersoorten. Veel effecten van vermist op de vegetatie zijn vergelijkbaar met die van verzuring en verdroging. Ook voor de recreatie heeft overbemesting schadelijke effecten, zoals verontreiniging van zwem- en viswater.

3.5.4.1.2 Mestbeleid

Om het overschot aan dierlijke mest terug te dringen zijn door de overheid maatregelen aan de productie- en aan de afzetkant opgesteld. Door de mestproductierechten is de mestproductie aan een maximum gebonden. Door het stimuleren van mineralenarm veevoer zijn de fosfaatgehalten in dierlijke mest verlaagd. Aan de afzetkant is de mestafzet gestimuleerd. De mestedistributie, het transporteren van mest van gebieden met een overschot naar gebieden met een behoefte aan dierlijke mest (akkerbouwgebieden), heeft zich fors ontwikkeld. Grootschalige mestverwerking is echter door de hoge kosten nauwelijks gerealiseerd. Het doel van het mestbeleid, het bereiken van een toestand van evenwichtsbemesting in het jaar 2000 wordt uitgesteld tot op zijn vroegst 2008. Evenwichtsbemesting is het bereiken van een toestand van ecologisch evenwicht, dat wil zeggen niet meer mineralen in de bodem brengen dan de gewassen kunnen opnemen.

In oktober 2003 oordeelde het Europese Hof van Justitie dat het Nederlandse

mestbeleid niet voldeed aan de eisen van de Europese regelgeving op het gebied van bemesting. Hierdoor was Nederland verplicht een nieuw mestbeleid uit te werken, waarover in de zomer van 2004 een akkoord is bereikt met de Europese Commissie. Op 1 januari 2006 is het nieuwe mestbeleid van start gegaan. De belangrijkste wijziging is dat het Minas-stelsel is vervangen door een stelsel van gebruiksnormen met maximum normen voor het gebruik van stikstof en fosfaat. Het doel is een verbetering van de kwaliteit van het oppervlaktewater en het grondwater. In de afgelopen jaren is die kwaliteit al wel een stuk beter geworden met het Minas-stelsel.

3.5.4.2 Ammoniakproblematiek en -beleid

3.5.4.2.1 Problematiek

De emissie van ammoniak wordt veroorzaakt door huishoudens en industrie, maar vooral door veehouderijen. Het gas ammoniak komt onder meer vrij uit de stallen en de mestopslag, bij het uitrijden van de mest en bij de dieren in de weide. Ammoniak heeft negatieve effecten op met name drinkwaterwinningen en natuur en landschap én op de productie van ammonium aerosolen wat een belangrijke bron is van de hoge concentratie fijn stof in de lucht in Noord-Brabant. Er treedt overbemesting op van de bodem door een teveel aan stikstof uit de ammoniak.

Hierdoor voldoet het drinkwater niet aan de gestelde normen voor menselijke consumptie en treedt onder meer vergassing van de heide op. Daarnaast heeft ammoniak een verzurend effect op de bodem. Het bufferend vermogen van de bodem neemt af, waardoor bomen en planten problemen krijgen met opnemen van vocht en voedingsstoffen als gevolg van het afsterven van de wortels.

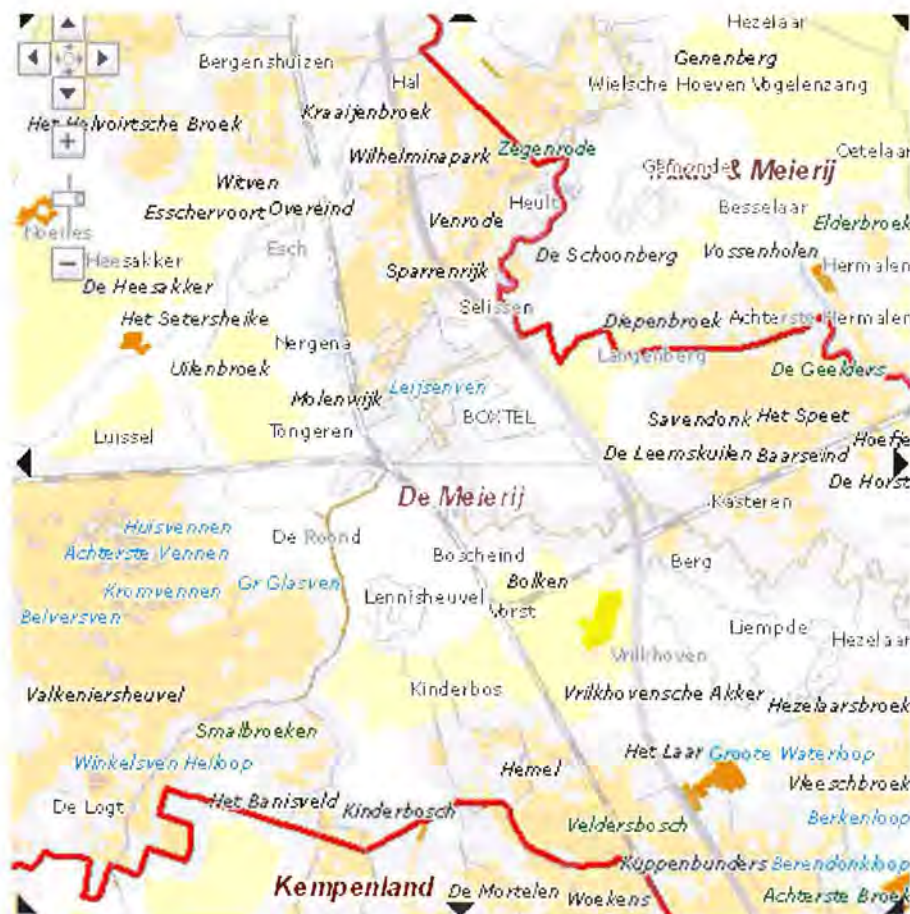
3.5.4.2.2 Ammoniakbeleid

Het Nederlandse ammoniakbeleid berust op twee sporen. Het eerste spoor is het gebiedsgerichte spoor. Dit spoor houdt onder andere in dat maatregelen rond ammoniakgevoelige natuurgebieden moeten worden genomen. Een belangrijke maatregel is de zonering van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav).

Op grond van die wet moeten de provincies de meest kwetsbare natuurgebieden binnen de Ecologische Hoofdstructuur (de zogenaamde zeer kwetsbare gebieden) aanwijzen. In deze zeer kwetsbare gebieden, die gelegen zijn binnen de EHS, en een zone van 250 meter daaromheen gelden beperkingen voor de milieuvergunningverlening aan bedrijven:

- geen nieuwvestiging van intensieve veehouderijen in en rond de zeer kwetsbare gebieden
- minder bouw mogelijkheden voor veestallen binnen of direct langs de EHS (extensiveringszones)
- 'normale' bouw mogelijkheden in overige delen van het agrarische gebied.

Uit de Atlas Wet ammoniak en veehouderij Noord-Brabant (Besluit 3 oktober 2008) blijkt dat in en om het plangebied kwetsbare gebieden liggen in het kader van de Wet ammoniak en veehouderij.

Naast het beperken van de bouw mogelijkheden is ook uitplaatsing van veehouderijen naar gebieden waar betere ontwikkelingsmogelijkheden aanwezig zijn, een goede oplossing. Beide opties volgen uit de reconstructie. De in te zetten instrumenten zijn het bestemmingsplan (Buitengebied) en daarnaast de Wav (geen toename van ammoniakdepositie nabij kwetsbare gebieden), de verlening van een omgevingsvergunning voor vergunningplichtige inrichtingen op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de Reconstructiewet (aanwijzing van extensiveringsgebieden, verwevingsgebieden en landbouwontwikkelingsgebieden). De ruimtelijke onderdelen van het reconstructieplan dienen op grond van de Reconstructiewet te worden vastgelegd in het bestemmingsplan (Buitengebied).

Het tweede spoor is het generieke spoor. Door middel van het besluit Huisvesting gelden emissie-eisen voor alle stallen. Op den duur zullen alle stallen emissie-arm moeten worden uitgevoerd, voor zover de techniek daarvoor beschikbaar is.

Vermindering van ammoniakemissie vanuit stallen kan worden bereikt door het toepassen van emissiearme technieken en/of door het verminderen van het aantal te houden dieren. Deze generieke maatregelen zijn gericht op het terugdringen van de achtergronddepositie van ammoniak en zijn voor ruimtelijke ordening minder relevant. Instrumenten voor de toepassing van emissiearme technieken zijn het besluit huisvesting en de doorwerking van de Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij in de omgevingsvergunning voor grote intensieve veehouderijen.

Daarnaast zijn er regels voor het emissiearm uitrijden van mest en voor het afdekken van mestbassins.

3.5.4.2.3 Maatregelen en eventuele gevolgen voor het plangebied

Mogelijke maatregelen voor de veehouderij om de doelstellingen van het ammoniakbeleid in het plangebied te realiseren zijn:

- het treffen van technische maatregelen, zoals aanpassing van veevoeding en verdergaande aanpassing van stal- en opslagsystemen (inclusief onderwerken mest en luchtwassers);
- het verplaatsen van bedrijven vanuit de directe omgeving van te beschermen gebieden;
- het inkrimpen van de veestapel.

Het ammoniakbeleid zal hoe dan ook verdergaande investeringen vragen van de veehouderijbedrijven. Naar verwachting zullen niet alle bedrijven de benodigde investeringen kunnen opbrengen en zal het aantal bedrijven door de verscherping van het ammoniakbeleid versneld afnemen.

3.5.4.3 Wet geurhinder en veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) is op 1 januari 2007 in werking getreden. Voor niet vergunningplichtige veehouderijen en overige agrarische niet vergunningplichtige bedrijven is het Besluit landbouw milieubeheer het toetsingskader.

De Wgv geeft gemeenten de beleidsvrijheid om maatwerk te leveren dat is afgestemd op de ruimtelijke en milieuhygiënische feiten en omstandigheden in een concreet gebied en de gewenste (toekomstige) ruimtelijke inrichting. De Wgv verplicht niet meer tot een aparte cumulatieve beoordeling zoals dat onder de eerdere geurwetgeving wel verplicht was. Toetsing aan de toegestane geurbelasting en de minimumafstanden is voor de individuele vergunningverlening voldoende. Ten behoeve van de beoordeling of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening, dient de cumulatieve stankbelasting echter wel beschouwd te worden.

De veehouderijen moeten voldoen aan individuele wettelijke normen voor de geurbelasting op een geurgevoelig object. De wet biedt de gemeente de mogelijkheid op basis van een eigen geurbeleid af te wijken van de wettelijke normen binnen een in de wet vastgelegde bandbreedte. Daarvoor dient op gebiedsniveau worden gezocht naar normen die aansluiten bij de gewenste ruimtelijke ontwikkeling en het gewenst wonen leefklimaat. De gewenste normen dienen in een gemeentelijke verordening worden vastgelegd. De verordening wordt onderbouwd met een gebiedsvisie. In de gebiedsvisie wordt de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van het gebied weergegeven en gekoppeld aan een beoordeling van de geurbelasting van het gebied. De gemeente Boxtel heeft op dit moment nog geen geurverordening opgesteld. Derhalve gelden de normen zoals geformuleerd in de Wgv. Een geurverordening wordt nog opgesteld. Wel is door het RMB een quick-scan geur opgesteld (RMB, december 2007). Deze quick-scan wordt geactualiseerd. Op basis van deze uitkomsten zal door de gemeente een geurverordening opgesteld. Bij uitbreiding van agrarische bedrijven (bij wijziging) dient getoetst te worden of voldaan wordt aan de eisen uit de Wgv (individueel en cumulatief). Ook bij realisering van nieuwe geurgevoelige objecten, bijvoorbeeld woningsplitsing dient beoordeeld te worden of wordt voldaan aan de normen en afstanden uit de Wgv.

3.5.4.4 Verwachte ontwikkelingen in de landbouw

In een dynamische sector als de landbouw zijn toekomstige ontwikkelingen moeilijk te voorspellen. Op deze plaats kan dan ook slechts een indicatie worden gegeven van de mogelijke landbouwkundige ontwikkelingen in Boxtel in de komende jaren.

In een dynamische sector als de landbouw zijn toekomstige ontwikkelingen moeilijk te voorspellen. Op deze plaats kan dan ook slechts een indicatie worden gegeven van de mogelijke landbouwkundige ontwikkelingen in Boxtel in de komende jaren.

De belangrijkste ontwikkelingen waarop de landbouw in zal (moeten) spelen zijn de ontwikkelingen op de markt van de landbouwproducten, milieuhygiënische eisen, welzijnseisen voor landbouwdieren, plattelandsvernieuwing en Reconstructie. Deze worden hieronder kort beschreven. Vervolgens worden de te verwachte gevolgen voor het plangebied geschetst.

3.5.4.4.1 Marktontwikkelingen landbouwproducten

De Nederlandse landbouw is de laatste jaren steeds meer gericht op de Europese markt. Sinds 1975 is de productie in de EU met bijna 2,5 procent per jaar gegroeid. De vraag nam in dezelfde periode toe met minder dan 1 procent per jaar. De EU ontwikkelde zich van importeur van landbouwproducten tot exporteur. Door de, in vergelijking met het wereldprijsniveau, hoge productieprijzen binnen de EU kon een belangrijk deel van de export slechts plaatsvinden door toenemende exportsubsidies. Deze subsidies betekenden een steeds grotere belasting van de Europese landbouwbegroting. Mede daardoor is voor een aantal productgroepen overgegaan op een stelsel van quota (melkveehouderij) en areaalinkrimping (akkerbouw). Als gevolg van de hervormingen van het EU-landbouwbeleid en de onderhandelingen in GATT-verband worden de verschillende subsidies aanzienlijk teruggebracht. Gestreefd wordt naar een meer zichzelf ordenende markt op wereldschaal.

3.5.4.4.2 Europees beleid

De Nederlandse landbouw is voor een belangrijk deel gericht op de Europese markt. De Europese Unie (en voorheen de Europese Gemeenschap) heeft zich ontwikkeld van een importeur van landbouwproducten tot exporteur.

Door de, in vergelijking met het wereldprijsniveau, hoge productieprijzen binnen de EU kon een belangrijk deel van de export slechts plaatsvinden door toenemende exportsubsidies. Deze subsidies betekenden een steeds grotere belasting van de Europese landbouwbegroting. Als gevolg van de hervormingen van het EU-landbouwbeleid en de onderhandelingen in GATT-verband worden de verschillende subsidies aanzienlijk teruggebracht. In 2002 is het gemeenschappelijk landbouwbeleid al aanzienlijk hervormd. Destijds is de inkomenssteun losgekoppeld van de productie en in plaats daarvan afhankelijk gemaakt van het bereiken van doelstellingen op het gebied van voedselveiligheid, dierenwelzijn, landschapsbeheer en milieu.

Met ingang van 1 januari 2006 is de ontkoppelde steunregeling van het Europese landbouwbeleid van kracht geworden. De Europese landbouwsubsidies zijn dan niet meer afhankelijk van de hoeveelheden gewassen of dieren, maar van het naleven van regels op het gebied van milieu en natuur, dierenwelzijn en diergezondheid.

3.5.4.4.3 Landbouwmilieubeleid

Een belangrijke factor die aanleiding is voor structurele veranderingen in verschillende landbouwsectoren is het landbouwmilieubeleid. De landbouw zal grote investeringen moeten doen om de negatieve effecten op het milieu te verminderen. Een groot deel van deze investeringen, met name op het gebied van mest en ammoniak moet worden opgebracht door de intensieve veehouderij en in mindere mate door de melkveehouderij.

Via de Reconstructiewet en de Regeling Beëindiging Veehouderijtakken (RBV) is reeds een eerste aanzet gegeven voor een forse vermindering van de milieubelasting vanuit de intensieve veehouderij. De akker- en tuinbouw (bijvoorbeeld de boomteelt) zullen moeten investeren in maatregelen om het gebruik van bestrijdingsmiddelen terug te dringen.

3.5.4.4.4 Welzijnseisen

De welzijnseisen voor landbouwdieren zullen in de toekomst worden verscherpt. Op dit gebied zijn in het kader van de Gezondheids- en Welzijnswet voor dieren enkele besluiten genomen. Deze hebben niet alleen betrekking op het dierenwelzijn in enge zin, maar ook op de daarmee samenhangende economische belangen. Dierziektebestrijding en verbetering van het welzijn van de dieren betekent internationaal een sterkere economische positie.

Een en ander zal zijn weerslag hebben in de voorschriften voor de huisvesting van dieren (bijvoorbeeld het verplicht gebruiken van strooisel of het verbieden van "boxen").

3.5.4.4.5 Plattelandsvernieuwing

In het landelijk gebied wordt steeds sterker zichtbaar dat naast de landbouw ook andere functies een plaats krijgen. In de komende jaren zal dit proces van plattelandsvernieuwing zich in versterkte mate voortzetten. Agrariërs kunnen daarop inspelen door te verbreden. De ontwikkelingen binnen Het Nationaal Landschap Het Groene Woud bieden daarvoor extra kansen. De mogelijkheden om nieuw of aanvullend inkomen te verwerven liggen veelal binnen de landbouw zelf, bijvoorbeeld door milieu- en/of diervriendelijk te produceren, door de eigen producten te verwerken, door het zelf te verkopen, het verbouwen en "vermarkten" van streekeigen producten. Daarnaast zijn er mogelijkheden om een andere activiteit aan het agrarisch bedrijf te koppelen. Steeds meer boeren nemen bijvoorbeeld actief deel aan beheer en ontwikkeling van natuur en landschap. Andere boeren combineren recreatie en toerisme met hun bedrijf. Naast kamperen bij de boer zijn er voorbeelden denkbaar zoals boerderijrestaurants, excursies en wandel- en fietsarrangementen (zie ook paragraaf 3.5.1).

3.5.4.4.6 Reconstructie(wet)

Op 22 april 2005 hebben Provinciale Staten negen revitaliseringsplannen vastgesteld. De reconstructieplannen hebben hun basis in de Reconstructiewet concentratiegebieden. Op grond van deze wet vindt er in de aangewezen gebieden een reconstructie plaats ter bevordering van de ruimtelijke structuur in het bijzonder met betrekking tot landbouw, natuur, bos, landschap, recreatie, water, milieu en infrastructuur en het realiseren van een goed woon-, werk- en leefklimaat en van de economische structuur.

De wetgever heeft bepaald dat de reconstructie in ieder geval betrekking moet hebben op regulering van de intensieve veehouderij. Daartoe is in de reconstructieplannen een

integrale zonering opgenomen. De plannen zijn gebiedsdekkend onderverdeeld in extensiveringsgebieden, verwevingsgebieden en landbouwontwikkelingsgebieden. Met de integrale zonering wordt beoogd de intensieve veehouderij zodanig te herstructureren dat de milieubelasting op natuurgebieden afneemt en het aantal stankgehinderden in en rond kernen wordt teruggebracht. Daartoe worden ontwikkelingsmogelijkheden in extensiveringsgebieden uitgesloten, in verwevingsgebieden onder voorwaarden toegelaten en in de landbouwontwikkelingsgebieden gestimuleerd.

Teneinde de reconstructiedoelstellingen versneld te kunnen realiseren kent de Reconstructiewet concentratiegebieden het instrument van planologische doorwerking. Voor die onderdelen die in de reconstructieplannen als zodanig zijn aangewezen, werkt het beleid rechtstreeks door naar de bestemmingsplannen en bindt daardoor ook rechtstreeks de burger en agrarische ondernemer.

In de Brabantse reconstructieplannen was niet alleen de begrenzing van de integrale zonering aangewezen voor planologische doorwerking, maar ook het binnen die begrenzing opgenomen beleid. De planologische doorwerking van het beleid heeft de Raad van State echter vernietigd, omdat de afweging op perceelsniveau onvoldoende had plaatsgevonden. Het beleid als zodanig kon wel de instemming van de Raad van State wegdragen. De doelstellingen die zijn opgenomen in de revitaliseringsplannen gelden nog onverkort en er worden diverse initiatieven ondernomen om tot versnelde realisatie te komen. In dat licht bezien is het een logische stap het beleid dat eerder voor planologische doorwerking werd aangewezen thans op te nemen in de Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant 2011 Noord-Brabant. Hierbij dient opgemerkt te worden dat het beleid voor de intensieve veehouderij zoals dat in de reconstructieplannen is opgenomen op een aantal onderdelen is aangescherpt naar aanleiding van de behandeling van het Burgerinitiatief negatieve gevolgen en schaalvergroting intensieve veehouderij.

De integrale zonering heeft nog een wijziging ondergaan bij de correctieve herziening van de reconstructieplannen. Deze wijzigingen zijn in de kaartlagen van de Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant 2011 Noord-Brabant meegenomen.

De wijzigingen als gevolg van de in de beroepsprocedure vernietigde onderdelen van de correctieve herziening worden in een aparte procedure tot herziening van de reconstructieplannen verwerkt en dan in de Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant 2011 Noord-Brabant opgenomen. Dit laat uiteraard onverlet dat voor de vernietigde onderdelen de aangeduide integrale zonering geen gelding heeft.

De Afdeling stelt vast dat de hierboven aangehaalde uitspraak strekt tot vernietiging van het besluit tot vaststelling van het reconstructieplan De Meierij voor zover dat betrekking heeft op

De herziening voorziet voor het gehele bouwblok aan Nergena 36 in een zonering als verwevingsgebied.

3.5.4.5 Mogelijke gevolgen voor de landbouwsector en het plangebied

De hierboven geschetste macro-economische en maatschappelijke ontwikkelingen zullen een doorwerking hebben in de landbouwsector en het plangebied.

De schaalvergroting naar minder, maar grotere bedrijven zet door en de productieomvang van de intensieve veehouderij binnen de gemeente blijft gelijk. Er is

dus sprake van een trendmatige nulgroei in het plangebied, waarbij de doorgroei wordt gecompenseerd door de beëindiging.

In het verleden zijn structuurveranderingen en verminderde bedrijfsresultaten voor een belangrijk deel opgevangen door een gedeeltelijke omschakeling naar intensieve veehouderij of een vorm van vleeshouderij (rundvee of schapen). Deze sectoren bieden echter steeds minder perspectieven. Bovendien wordt een omschakeling in veel gevallen bemoeilijkt door de verscherpte milieuregelgeving. Een gedeeltelijke omschakeling naar intensieve veehouderij en vleesveehouderij is dan ook bijna geen reëel perspectief meer, specialisatie is hierbij een noodzaak. Voor een aantal bedrijven is een (gedeeltelijke) omschakeling naar productierichtingen met geen of slechts een lichte vorm van markt-ordering een perspectief, zoals de vollegrondse groenteteelt, de teelt van een aantal nieuwe gewassen (bepaalde oliehoudende gewassen, hennep) of de aanleg van productiebos. Daarnaast bestaan regelingen voor tijdelijke en meer permanente braakligging. Ook voor wat betreft het beheer van natuur en landschap door de landbouw en het stimuleren van biologisch en ecologische landbouwwormen zal het beleid worden geïntensiveerd.

In de huidige agrarische sector is eveneens een tendens waar te nemen dat de agrariër naast de uitoefening van het agrarische bedrijf nevenfuncties wil ontplooien.

Hierbij kan gedacht worden aan recreatieve ontwikkelingen, het opzetten van een zorgboerderij, verkoop van streekproducten en dergelijke. Deze ontwikkelingen kunnen een bijdrage leveren aan de vernieuwing van het platteland.

3.6 Recreatie

De toeristisch-recreatieve aantrekkingskracht van de gemeente voor dag- en verblijfsrecreatie ligt in de cultuurhistorisch waardevolle kernen Kasteren, Liempde en Boxtel en in het buitengebied.

Het buitengebied wordt gekenmerkt door:

- bijzondere natuurgebieden;
- waardevolle landschappen;
- cultuurhistorisch gave nederzettingen;
- fraaie landgoederen;
- de ontwikkeling van Het Groene Woud.

Het Nationaal Landschap Het Groene Woud biedt voor het recreatieve bedrijfsleven extra kansen. Naast het recreatieve medegebruik (wandelen fietsen, skaten en dergelijke) in het buitengebied is binnen de recreatieve sector een onderscheid te maken in verblijfs- en dagrecreatie.

3.6.1 Verblijfsrecreatie

Vanwege het afwisselende karakter van het gebied en de aantrekkelijke omgeving komen er veel toeristen en recreanten naar de Gemeente Boxtel. In het buitengebied zijn diverse overnachtingsmogelijkheden aanwezig. Camping en Chaletpark 'Dennenoord' is het grootste verblijfsrecreatieve bedrijf. Daarnaast zijn er op diverse locaties, onder meer als nevenfunctie bij agrarische bedrijven, kleinschalige kampeerterreinen, kampeerboerderijen en groepsaccommodaties aanwezig. Eveneens wordt er door diverse particulieren bed & breakfast aangeboden.

3.6.2 Dagrecreatie

Het plangebied kent geen grote intensief gebruikte recreatieve attracties. De Gemeente Boxtel kent enkel een aantal kleinere dagrecreatieve voorzieningen zoals het bezoekerscentrum Groene Poort en recreatieplas "De Langspier". Bij De Langspier zijn een zwembegedelte, een zandstrand en ligweiden aanwezig, alsmede een paviljoen met een terras. Verder ligt een klein gedeelte van de golfbaan van golfclub "De Dommel" binnen de gemeentegrenzen van de Gemeente Boxtel.

Verder:

- Vleutstraat, Liempde: De Rekkendonken (manege, midgetgolf, huifkarverhuur en speeltuin)
- Brede heide, Boxtel: Manege de Eshoeve
- Hoog Munsel, Boxtel: Boerderij 't Dommeltje (Boerengolf)

Het buitengebied, als kern van het Nationaal Landschap Het Groene Woud, biedt ruimte voor fietsen, wandelen, skaten en paardrijden.

Door de Gemeente Boxtel lopen diverse langeafstandstochten.

Er lopen diverse fietsroutes door de gemeente en buurgemeenten, opgenomen in het Fietsroutenetwerk van de Meierij.

Een wandelknooppuntennetwerk is in voorbereiding.

Daarnaast zijn er viswateren in de gemeente en kan er worden gekaanoed over de rivier De Dommel. Door het verdwijnen van vele zandpaden is de toegankelijkheid van het agrarisch cultuurlandschap de vorige eeuw verminderd. Momenteel worden er door de BMF plannen uitgevoerd om deze toegankelijkheid weer te verbeteren ('Brabantse ommetjes').

Tot slot zijn er nog een aantal (agrarische) bedrijven die kunnen worden bezocht.

3.7 Overige functies

Deze paragraaf gaat in op de overige voorkomende functies in het buitengebied van de gemeente. Het betreft wonen, niet-agrarische bedrijvigheid, bijzondere maatschappelijke functies, infrastructuur en nutsvoorzieningen.

3.7.1 Wonen

In het buitengebied zijn verschillende clusters met woningen te onderscheiden. Het betreft hier gedeeltelijk oude nederzettingen die in de Middeleeuwen op de overgangszone tussen de hoge en lager gelegen gronden zijn ontstaan, zoals Luissel, Tongeren, Roond ten westen van de kern Boxtel en Kasteren, Vrikhoven en Kleinder Liempde nabij Liempde. Eveneens staat er veel bebouwing langs de Hezelaarsestraat en bij Hoog Munsel. In deze bebouwingsconcentraties is het aantal agrarische bedrijven de laatste decennia afgenomen, ten gunste van het aantal burgerwoningen. Op open stukken zijn ook burgerwoningen bijgebouwd. Bij enkele grotere woningen is sprake van een inwoningssituatie, waarbij ouders bij de kinderen wonen.

Buiten deze bebouwingsconcentraties komen vele tientallen burgerwoningen in het buitengebied voor. In een groot aantal gevallen betreft het voormalige agrarische bedrijfswoningen al dan niet met daarbij behorende voormalige bedrijfsgebouwen.

Verwacht mag worden dat het aantal burgerwoningen in de toekomst verder toeneemt, gezien het aantal bedrijfsbeëindigingen en Ruimte-voor-ruimte initiatieven. Daarmee wordt de functie wonen steeds meer van belang in het buitengebied.

3.7.2 Niet-agrarische bedrijven

In het buitengebied komt ook niet-agrarische bedrijvigheid voor. Een aantal bedrijven heeft een duidelijke relatie met de landbouw, zoals de loonwerkbedrijven. Onder de niet-agrarische bedrijven vallen ook de horecabedrijven. De aard van de andere bedrijvigheid is zeer uiteenlopend. In een aantal gevallen gaat het om kleinschalige activiteiten, ondergeschikt aan de woon- of agrarische functie.

3.7.2.1 Aan het buitengebied gebonden

De volgende functies worden aangemerkt als aan het buitengebied gebonden:

- bosbouw- en cultuurtechnisch bedrijf/ groenvoorzieningenbedrijf;
- hoveniersbedrijf;
- loonwerkbedrijf;
- dierenpension;
- manege;
- klompenmakerij.

Het betreft functies die door hun uitstraling en aard aan het buitengebied zijn gebonden. Er kan nog onderscheid worden gemaakt naar functies die op de agrarische sector zijn gericht (agrarisch-technische hulpbedrijven, zoals loonwerkbedrijven, foerageerbedrijven etc) en bedrijven die op de particuliere sector of op niet-agrarische bedrijven zijn gericht (agrarisch verwante bedrijven, zoals zoals een hoveniersbedrijf of dierenpension).

3.7.2.2 Niet aan het buitengebied gebonden/ niet-agrarisch

De volgende voorkomende functies worden in elk geval aangemerkt als niet aan het buitengebied gebonden:

- autocleanbedrijf;
- groothandel;
- fineer- en plaatmaterialenfabriek;
- meubelfabriek;
- detailhandel in auto's en tractoren;
- (auto)reparatiebedrijven;
- bouw-/aannemersbedrijf met werkplaats;
- opslagdoeleinden;
- transportbedrijf;
- timmerbedrijf;
- bedrijfsverzamelgebouw;
- atelier.

3.7.3 Bijzondere en maatschappelijke functies

Maatschappelijke functies komen in het buitengebied van Boxtel beperkt voor. Het betreft hier onder meer de sportvelden, clubgebouw sportduiven/muziekgezelschap, volkstuinten en de kapelletjes die verspreid in het buitengebied voorkomen. Tevens ligt in het plangebied een rioolwaterzuiveringsinstallatie.

3.7.4 Infrastructuur

De externe ontsluiting van het gebied voor het autoverkeer vindt in noordzuidrichting plaats via de rijksweg A2. Daarnaast komt een aantal wegen voor met een regionale functie. Het gaat daarbij om de Schijndelsedijk (richting Schijndel) en de Kapelweg (richting Oisterwijk/Haaren). In het buitengebied ontstaan onveilige situaties door het toenemende autoverkeer.

Door de Gemeente Boxtel lopen verschillende spoorlijnen. Het betreft de verbindingen tussen Eindhoven en 's-Hertogenbosch en Eindhoven en Tilburg. Deze lijnen splitsen zich in Boxtel. Daarnaast is er het zogenaamde Duits lijntje. Deze voormalige spoorlijn is in 1873 door de Noord-Brabantsch-Duits Spoorweg-Maatschappij (NBDS) geopend en had tot doel een rechtstreekse korte verbinding tot stand te brengen tussen de zeehavens Vlissingen, Antwerpen, Dordrecht en Rotterdam en het Duitse achterland.

3.7.5 Nutsvoorzieningen

In het buitengebied van Boxtel komen diverse nutsvoorzieningen voor. Een straalpad doorkruist het plangebied. Vanaf het gebouw van de Gasunie lopen enkele aardgastransportleidingen.

Er lopen leidingen van de Rotterdam-Rijn Pijpleiding Maatschappij.

Door het buitengebied lopen geen hoogspanningsleidingen.

Hoofdstuk 4 Water

De watertoets is wettelijk verankerd in het Besluit op de Ruimtelijke Ordening. Het besluit verplicht tot het opnemen van een beschrijving van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding in de toelichting van alle ruimtelijke plannen. Het doel van de watertoets is dat water een volwaardige rol speelt in ruimtelijke plannen. Het middel dat de watertoets daarvoor gebruikt, is het zo vroeg mogelijk betrekken van de waterbeheerder bij een nieuw ruimtelijk plan. De watertoets betekent vooral meedenken vooraf. Eerste aanspreekpunt voor de gemeente is in principe het waterschap.

Het waterschap is agendalid geweest van de klankbordgroep. Voorts heeft er diverse malen bilateraal overleg plaats gevonden.

Het bestemmingsplan buitengebied kent ten aanzien van water nauwelijks grote wijzigingen. De waterhuishouding in het gebied zal dan ook nauwelijks veranderen.

Bij nieuwe ontwikkelingen is een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit noodzakelijk. Het aspect waterhuishouding dient hierbij nadrukkelijk betrokken te worden. Voorts hanteert de gemeente Boxtel in haar handelen de voorkeursvolgorde schoon houden, scheiden en zuiveren als uitgangspunt.

4.1 Waterbeleid

Het beleid aangaande de waterhuishouding is beschreven in bijlage 1.

Het waterschap werkt aan een beter watersysteem, voor mensen, planten en dieren en streeft naar een robuuster watersysteem. Dit houdt het volgende in: veiliger, minder kwetsbaar voor regenval en droogte, schoner, natuurlijker en beter toegankelijk voor recreanten. Het waterschap pakt deze thema's in samenhang aan omdat dit leidt tot een beter resultaat. In het waterbeheerplan staan de doelen en noodzakelijke ingrepen. Bij de keuze daarvan heeft het waterschap een afweging gemaakt tussen belangen van boeren, burgers, natuurbeheerders en andere partijen. Het waterbeheerplan geeft de basis voor het continue proces van plannen en aanpassen. In het waterbeheerplan zijn de volgende thema's onderscheiden:

- Veilige dijken;
- Droge voeten;
- Voldoende water;
- Gezonde natuur;
- Schoon water;
- Genieten van water.

In het waterbeheerplan is per thema aangegeven wat het waterschap wil doen, hoe dit bereikt kan worden en hoe de resultaten worden gemeten.

Voorts geldt voor diverse ontwikkelingen in het buitengebied de Keur van het waterschap. De Keur is van toepassing op watergangen die in de Keur zijn opgenomen. De regelgeving van de Keur blijft van toepassing ongeacht of in bestemmingsplanregels deze regelgeving is overgenomen of ernaar wordt verwezen. In de regels wordt op verschillende plaatsen verwezen naar de voorwaarde dat werken / ontwikkelingen

hydrologisch neutraal of in overleg met het waterschap dienen te worden uitgevoerd.

4.2 Watersysteem

4.2.1 Oppervlaktewater

De bekenstructuur in Boxtel is geomorfologisch bepaald. Als gevolg van pleistocene verspoelingen zijn van zuid naar noord een aantal scherpe erosiegeulen ontstaan waarin beeksystemen zijn ontwikkeld. De bekenstructuur in Boxtel maakt onderdeel uit van het Dommelsysteem. De rivier de Dommel is van het type laaglandbeek. Boxtel ligt in het stroomgebied van de Beneden Dommel en Beerze. Dit deelstroomgebied ligt in de benedenloop van de Dommel en is vrij vlak. De Dommel gaat in 's-Hertogenbosch samen met de Aa over in de Dieze, die uitmondt in de Maas.

Ten oosten van Boxtel is tussen 1933 en 1936 het Omleidingskanaal gegraven. Tegelijkertijd zijn toen enige meanders afgesneden, die nog steeds in het landschap te herkennen zijn.

Dit Omleidingskanaal ligt parallel aan de Rijksweg A2.

Naast de Dommel zijn er binnen de Gemeente Boxtel nog een aantal waterlopen aanwezig, die uiteindelijk allemaal in de Dommel uitmonden. De Essche Stroom vloeit ten noorden van de gemeente in de Dommel. Deze stroom is geheel genormaliseerd.

Een deel van de gemeente valt binnen het stroomgebied van de Beerze, overgaand in het Smalwater en de Kleine Aa. De Molengraaf is in de Middeleeuwen gegraven als verbinding tussen de Beerze en de Dommel om een watermolen aan te drijven. Tijdens een ruilverkaveling is de Beerze/het Smalwater genormaliseerd en heeft het veel van zijn waarde verloren. Slechts in het natuurgebied Kampina ligt nog een authentiek stukje Beerze.

Op de grens van de Kampina en het Banisveld is de Heiloo gegraven. Dit kanaal dient als omleidingskanaal van de meanderende Beerze in de Kampina. Ter ontwatering van het Banisveld en het gebied ten zuiden van Lennisheuvel dient de Koevoortseloo, met een uit het zuidoosten komende zijtak. Vanuit het omringende gebied voeren diverse waterlopen af op de Koevoortseloo. Ook de Zwartvoortse Waterloop is een belangrijke afvoerwaterloop voor het omringende landbouwgebied.

Ten zuid oosten van Lennisheuvel ligt de Heerenbeekloop. Deze mondt ten zuiden van de Lennisheuvel in het Smalwater uit. Ook deze watergang is van belang voor de afvoer van water. Er vindt aan en langs deze beek natuurontwikkeling plaats.

Ten zuiden van de kern van Boxtel stroomt de Blauwhoefse loop. De Blauwhoefse loop begint in het natuurgebied de Prangen (onder Vrikhovense akker) en stroomt van hieruit in noordwestelijke richting en mondt daar uit in de Dommel.

In het oosten van de Gemeente Boxtel stromen de Beerendonkloop en de Berkenloop. Deze beken zijn gegraven voor de afwatering. De waterlopen monden uit in de Grootte waterloop, die vervolgens ten oosten van Liempde in de Dommel uitmondt.

Naast de waterlopen in de Gemeente Boxtel is er ook een groot aantal vennen aanwezig, met name in het natuurgebied Kampina. Deze vennen zijn grotendeels hydrologisch geïsoleerd en worden gevoed met regenwater.

4.2.2 Grondwater

Onderscheid wordt gemaakt tussen de grondwaterstroming in regionale watersystemen en de grondwaterstroming in lokale watersystemen. Binnen een grondwatersysteem wordt onderscheid gemaakt in infiltratie- en kwelgebieden. De infiltratiegebieden liggen op de hogere delen waar de neerslag onder invloed van de zwaartekracht infiltreert in de bodem en door neerwaartse stroming de diepere grondwatervoorraden aanvult. De kwelgebieden liggen op de lagere delen waar het grondwater, als gevolg van stijghoogteverschillen met grondwater in de hoger gelegen infiltratiegebieden, permanent onder opwaartse druk staat en de stroming naar het oppervlak gericht is.

Het regionale watersysteem, waar de Gemeente Boxtel deel van uitmaakt, is het Lommel-Neerpelt systeem. Het infiltratiegebied daarvan ligt op de hogere gronden langs de Nederlands - Belgische grens. De grondwaterstroming is globaal gezien naar het noorden gericht. In de Gemeente Boxtel komt in het dal van de Beerze en de Essche Stroom kwelwater aan de oppervlakte, dat gevoed wordt door grondwaterstromen van het Lommel-Neerpelt systeem.

4.2.3 Lokale grondwatersystemen

Door reliëf en drainerende werking van de beken treden lokaal andere stroomrichtingen op. Zo is in het zuidelijk deel van de gemeente het zogenaamde Bestsysteem van belang, waarbij onder andere de Oirschotse heide een belangrijk inzijgingsgebied is en kwel optreedt in het Dommeldal.

Op een vergeeijkbare niveau is het Schijndel - Mierlo systeem van belang. Het wordt begrensd door de beekdalen van de Dommel en de Aa. Inzijing vindt plaats op de hogere gronden van Mierlo tot Schijndel. Door kanalisatie van beken, verbeterde ontwatering en grondwateronttrekking is het oorspronkelijke patroon van inzijing en kwel echter op veel plaatsen veranderd.

4.2.4 Grondwatertrappen

Op de Bodemkaart van Nederland zijn grondwatertrappen aangegeven.

Deze grondwatertrappen geven aan waar hoge en lage grondwaterstanden aanwezig zijn. Binnen de Gemeente Boxtel zijn de grondwatertrappen II en III (met hoge optredende grondwaterstanden) voornamelijk aanwezig in (oude) beekdalen van de Dommel, de Beerze, de Heerenbeekloop en de Berendonkloop. In het gebied rondom Liempde is grondwatertrap VII aanwezig. In het overig deel van de gemeente is voornamelijk grondwatertrap V en VI aanwezig. De verklaring van de grondwatertrappen is weergegeven in tabel 2.1. De aanwezigheid van grondwatertrap II en III duidt op een kwelsituatie. Grondwatertrap VI en VII komen voor bij infiltratiegebieden.

Grondwatertrap	I	II	III	IV	V	VI	VII
Gemiddeld Hoogste Grondwaterstand (m-mv)	(<0,2)	(<0,4)	<0,4	>0,4	<0,4	0,4-0,8	>0,8
Gemiddeld Laagste Grondwaterstand (m-mv)	<0,5	0,5-0,8	0,8-1,2	0,8-1,2	>1,2	>1,2	>1,6

4.2.5 Wateroverlast en inundatie

Het stroomgebied Beneden Dommel en Zandleij is het meest noordelijk gelegen stroomgebied van het waterschap. Het bestaat uit de deelstroomgebieden Beneden Dommel en Zandleij en Broekleij.

Specifiek kenmerkend voor deelstroomgebied Beneden Dommel en Zandleij is de hoogwaterproblematiek. Bij hoogwater op de Maas kan de afvoer van de Dommel stremmen, waardoor de peilen oplopen. Via het Wilhelminakanaal en het Drongelens Kanaal kan bij veel regen een deel van het water van de Dommel ook afgevoerd worden naar de Maas. Bij extreem veel water kunnen gebieden onder water gezet worden, zoals 't Bossche Broek bij 's-Hertogenbosch.

4.2.6 Verdroging

In de Gemeente Boxtel is sprake van verdroging. Hierdoor komt vooral de oppervlakte- en kwelwater afhankelijke natuur onder druk komt te staan. Daarmee dreigt verarming van natuur en landschap omdat de gevarieerdheid verdwijnt. De verdrogingsproblematiek heeft verschillende oorzaken. De belangrijkste oorzaak is de afwatering ten behoeve van landbouw en verstedelijking. Het regen- en kwelwater wordt middels een systeem van sloten, beken en kanalen zo snel mogelijk afgevoerd, waardoor de grondwaterstand laag kan worden gehouden. Daarnaast zijn lokale grondwateronttrekkingen ten behoeve van onder andere beregening debet aan de verdroging. Onder meer via de aanpak van "natte natuurparels" (nieuwe benaming: attentiegebieden EHS) wordt verdroging in gebieden (onder andere Geelders, Scheeken) bestreden.

4.3 Bestemmingsregeling

De watergangen zijn in de verbeelding opgenomen. Bij ontwikkelingen die middels ontheffing of wijziging mogelijk zijn, vormt waterhuishouding een specifiek onderdeel van de beoordeling. In lijn met de Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant 2011 Noord-Brabant is het mogelijk gemaakt de beken te ontwikkelen tot ecologische verbindingszone. Hiervoor is een aanduiding opgenomen. De waterlopen waarvan de aangrenzende gronden als zodanig zijn aangeduid, waren in de Structuurvisie van de gemeente ook al opgenomen als ecologische verbindingszone. Daarnaast is rond een aantal beekdalen, in lijn met de Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant 2011 Noord-Brabant de aanduiding milieuzone - zoekgebied beekherstel opgenomen. Binnen deze gebieden zijn werken en werkzaamheden middels een omgevingsvergunning toegestaan. Natuurlijk zijn hier voorwaarden aan gekoppeld, gerelateerd aan de ter plaatse aanwezige waarden.

4.3.1 Water

Voorkomende gebieden met specifieke *waterbelangen* zijn:

Gebiedswaarde	Bron	Dubbelbestemming of gebiedsaanduiding
leefgebied van stromend water	natuurwaardenkaart	Waarde - Leefgebied soorten van stromend water (zie 6.5.1.2)
attentiegebied EHS	Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant 2011 Noord-Brabant	Waarde - Attentiegebied EHS (zie 6.5.1.5)
zoekgebied voor ecologische verbindingzones	Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant 2011 Noord-Brabant	Milieuzone - ecologische verbindingen (zie 6.5.1.6)

zoekgebied voor behoud en herstel watersystemen	Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant 2011 Noord-Brabant	Milieuzone - beekherstel (zie 6.5.1.7)
regionaal waterbergingsgebied	Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant 2011 Noord-Brabant	Waterstaat - Waterbergingsgebied
reserveringsgebied waterberging	Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant 2011 Noord-Brabant	N.v.t. Bestemmingsplan maakt geen grootschalige kapitaalintensieve functies mogelijk
boringsvrije zone	Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant 2011 Noord-Brabant	N.v.t.

4.3.1.1 Waterstaat - Waterbergingsgebied

De inundatiegebieden zijn de waterbergingsgebieden, aansluitend aan de beken, waar de beken met enige regelmaat buiten hun oevers treden. In dit waterbergingsgebied moet worden voorkomen dat toekomstige schadevergoedingen (door het onderlopen van water) duurder kunnen uitpakken doordat bedrijven uitbreiden. In deze gebieden mogen enkel ontwikkelingen plaatsvinden die neutraal of dienstbaar zijn aan het doel van waterberging en worden ontwikkelingen die daarmee in strijd zijn geweerd.

De inundatiegebieden zijn bestemd als Waterstaat - Waterbergingsgebied conform de Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant.

4.3.1.2 boringsvrije zone

Noord-Brabant kent 40 gebieden waar grondwater wordt gewonnen. Deze zogenaamde grondwaterbeschermingsgebieden zijn opgebouwd uit zones: het waterwingebied direct rond de pompputten, de beschermingszone(s) en/of de boringsvrije zone. De provincie draagt zorg voor een goede kwaliteit van het grondwater door beschermingsmaatregelen in en rondom de waterwingebieden te nemen. Het is in grondwaterbeschermingsgebieden dan ook verboden om bodembedreigende activiteiten te ontplooiën. Het is wel mogelijk om in bepaalde gevallen ontheffing te krijgen.

Binnen het plangebied ligt een boringsvrije zone van het nabijgelegen waterwingebied. In dit kader dient zodoende rekening te worden gehouden met de Provinciale milieuverordening Noord-Brabant 2010 en de Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant fase 2. In laatstgenoemde Verordening is aangegeven dat bestemmingsplannen, waarvan het plangebied is gelegen in de boringsvrije zone, mede moet strekken tot het behoud van de beschermende kleilaag in de bodem.

Gebruiksregels met betrekking tot het doorboren van de beschermende kleilagen in de ondergrond zijn opgenomen in de Provinciale Milieuverordening. Bescherming van grondwater voor de openbare drinkwatervoorziening is daarmee voldoende gegarandeerd.

Hoofdstuk 5 Milieu

5.1 Algemeen

Hoewel de ruimtelijke ordening en het milieubeleid zich met dezelfde omgeving bezig houden, is de wettelijke basis verschillend. Het belangrijkste kader voor het milieubeleid is de Wet milieubeheer. Voor de ruimtelijke ordening is dat de Wet op de Ruimtelijke Ordening. Echter, omdat beide beleidsvelden zich met dezelfde omgeving bezighouden mag van wederzijds negeren geen sprake zijn. Zowel op rijksniveau als op provinciaal en gemeentelijk niveau laat het omgevingsbeleid een integratie van de twee beleidsvelden zien (onder meer via de nieuwe omgevingsvergunning). Het bestemmingsplan mag ook geen belemmering zijn voor de uitvoering van het milieubeleid. Waar mogelijk versterkt het bestemmingsplan het instrumentarium uit het milieuspoor. Zo zijn in het bestemmingsplan de in het plangebied aanwezige hinderzones opgenomen, om te voorkomen dat vanuit het oogpunt van milieubeheer onaanvaardbare situaties ontstaan.

Het bestemmingsplan kan niet in de plaats treden van milieubeleid. Het wettelijke kader is daar niet op toegesneden en het kan leiden tot een stelsel van dubbele of elkaar overlappende regelgeving.

Hierdoor kan het milieubeleid op een hinderlijke wijze worden doorkruist, waardoor de rechtszekerheid wordt geschaad.

5.1.1 Milieuhygiënische uitvoerbaarheid

Op verschillende plaatsen in de regels wordt gesteld dat geen medewerking wordt verleend aan een bepaald initiatief wanneer de "milieuhygiënische uitvoerbaarheid" niet is aangetoond. Dat wil zeggen dat de gemeente pas medewerking verleent aan de ruimtelijk relevante ontwikkeling als daardoor geen onaanvaardbare milieusituatie ontstaat.

De milieuhygiënische situatie wordt in een dergelijke situatie beoordeeld aan de hand van op dat moment van kracht zijnde regelgeving en de bestaande milieukwaliteit.

Om nu zoveel mogelijk inzicht te geven in milieuaspecten die bij de beoordeling van aanvragen en initiatieven een rol spelen, worden in deze paragraaf de belangrijkste milieuregelingen die met de ruimtelijke ordening samenhangen op een rij gezet.

Dit biedt een goed overzicht van de doorwerking van het milieubeleid in het ruimtelijk beleid. Opgemerkt wordt dat ook reeds bij de behandeling van de beleidsuitgangspunten per sector het nodige is gezegd over de afstemming ruimtelijke ordening en milieubeleid.

Ten slotte moet nog worden opgemerkt dat de afstemming tussen ruimtelijke ordening en milieuregelgeving ook tot stand komt door de coördinatieregeling in de Woningwet (Ww). De regeling voorziet in een procedurele afstemming tussen de bouwvergunning en de milieuvergunning. Ook zijn enkele waarborgen gegeven voor een inhoudelijke coördinatie (bij bouwtechnische consequenties van de verleende milieuvergunning).

5.2 Wet geurhinder en veehouderij

Bij het verlenen van vergunningen voor veehouderijen en in de ruimtelijke ordening moet rekening worden gehouden met geuroverlast van veehouderijen. De op 1 januari 2007 in werking getreden Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt hiervoor het beoordelingskader. Deze wet geeft aan hoe bij een aanvraag voor een milieuvergunning de geuremissies uit veehouderijstallen en de geurbelasting op geurgevoelige objecten moet worden meegenomen. Daarnaast heeft deze wet consequenties voor de wijze waarop in ruimtelijke plannen het aspect geurbelasting door veehouderijen een rol speelt.

Gemeenten kunnen op grond van de Wet geurhinder en veehouderij binnen een bepaalde bandbreedte variëren met de bescherming van geurgevoelige objecten. Als een gemeente geen gebruik maakt van deze bevoegdheid of besluit geen eigen, afwijkende waarde vast te stellen gelden de vaste wettelijke waarden.

De Wgv stelt eisen aan de maximale geurbelasting die de veehouderij mag veroorzaken op een gevoelig object zoals een woning. De geuremissie - en belasting wordt uitgedrukt in zogenaamde Odour Units (OU's). De in de wet opgenomen maximale geurbelastingsnormen voor de concentratiegebieden (de reconstructiegebieden) zijn maximaal 14 OU/m³ voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom en maximaal 3 OU/m³ voor geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom (dit bij 98% percentiel). Voor bepaalde veehouderijbedrijven (geen intensieve veehouderij, zoals rundveebedrijven) geldt een vaste afstand die in acht genomen dient te worden. Deze afstand bedraagt ten aanzien van geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom 100 meter en voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom 50 meter.

De mogelijkheden voor uitbreiding van - en omschakeling naar intensieve veehouderijen worden sterk bepaald door de regelgeving ten aanzien van de emissie van geur uit stallen en de geurbelasting op voor geurhinder gevoelige objecten, zoals woningen. Omschakeling van een bouwblok van niet-intensief naar intensief gaat gepaard met een uitbreiding van de geuremissie. Uitbreiding van bestaande intensieve veehouderij (meer dierplaatsen) kan gepaard gaan met de uitbreiding van de vergunde geuremissie, maar dat is niet altijd het geval. Door toepassing van moderne stalsystemen of luchtwassers is het ook mogelijk om binnen een vergund emissieniveau uit te breiden.

Een eventuele afwijkende gemeentelijke normering dient vastgelegd te worden in een verordening, een gebiedsvisie moet deze verordening onderbouwen. De gebiedsvisie moet aantonen dat een - van de wet afwijkende - gemeentelijke normstelling nodig is om de gewenste ruimtelijke visie te realiseren. Bij het vaststellen van de norm, die dus de maximale belasting van een individuele bron bepaalt (de zogenaamde voorgrondbelasting), dient er rekening te worden gehouden met de geurhinder die meerdere bronnen samen (de cumulatieve belasting of de achtergrondbelasting) veroorzaken.

5.2.1 Normstelling gemeente Boxtel

De gemeenteraad van Boxtel heeft op 9 september 2008 op grond van de Wet geurhinder en veehouderij, kortweg de Wgv, de Verordening geurhinder en veehouderij vastgesteld.

Ook is als onderbouwing van deze verordening een Gebiedsvisie (Gebiedsvisie ten behoeve van verordening geurhinder en veehouderij voor de gemeente Boxtel (SRE d.d.

6 maart 2008)) vastgesteld. In de verordening heeft de gemeenteraad besloten, afhankelijk van de omvang en de ligging van een veehouderij, de vaste afstanden te halveren.

Voor bedrijven in de bebouwde kom met maximaal 56 dieren en voor bedrijven met maximaal 200 dieren buiten de bebouwde kom geldt een halvering van de vaste afstand.

Dit betekent concreet een afstand van 50 meter in de bebouwde kom en 25 meter buiten de bebouwde kom.

Uit de gebiedsvisie blijkt dat door het verkleinen van de afstanden voor "vaste afstandsdielen" dit een positief gevolg heeft voor:

- het stimuleren van grondgebonden bedrijven in hun ontwikkeling;
- het oplossen van enkele knelpunten van rundveehouderijen in de directe omgeving van bebouwde kommen en kernen;
- het mogelijk maken van gewenste planologische ontwikkelingen (Hezelaar).

Op basis van de gebiedsvisie heeft de gemeenteraad een verordening vastgesteld, waarin de volgende normstelling is opgenomen:

Gebied	Norm in OU/m ³ 98 percentiel
Bebouwde kom	3
Buitengebied	14
Gebied	Vaste afstand
Bebouwde kom <= 56 dieren	50 meter
Buitengebied <= 200 dieren	25 meter
Bebouwde kom > 56 dieren	100 meter
Buitengebied > 200 dieren	50 meter

5.3 PlanMER

Omdat de gemeente bij dit bestemmingsplan buitengebied keuzes maakt over de omvang van bouwvlakken van veehouderijen en over de omschakeling naar en uitbreiding en nieuwvestiging van intensieve veehouderij, kan het bestemmingsplan worden aangemerkt als een kader voor latere m.e.r.-(beoordelings)plichtige besluiten, te weten besluiten over milieuvergunningen van veehouderijen met een omvang boven de m.e.r.-drempel (artikel 7.2 Wet milieubeheer: het gaat om de categorieën C14 en D14 van het Besluit m.e.r.). De gemeente heeft daartoe een planMER opgesteld dat als separaat rapport bij dit bestemmingsplan is opgenomen.

Een andere reden dat er een planMER is opgesteld is dat er een passende beoordeling nodig is, omdat het bestemmingsplan mogelijk significante gevolgen heeft op gebieden die vallen onder de Natuurbeschermingswet 1998. Voor het opstellen van de regels in het nieuwe bestemmingsplan zijn in dit planMER de mogelijke gevolgen van de intensieve veehouderij voor een aantal thema's beoordeeld.

In voorliggend bestemmingsplan is met betrekking tot de uitbreidingsruimte van agrarische bedrijven de provinciale Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant fase 1 van

kracht. Uitgaande van een groei tot 1,5 ha IV in verwevingsgebied en behoud van bouwblokken in extensiveringsgebied, is in totaal een oppervlakte van 159 ha IV in Boxtel mogelijk. Conclusie is dat met het nieuwe bestemmingsplan buitengebied het potentieel aan ammoniakemissie uit stallen met ongeveer 30% afneemt op basis van fysieke ruimte, waarbij nadrukkelijk overige aspecten als de reconstructiezonering, natuurbeschermingsbeleid, etc. niet is meegewogen.

In het kader van het planMER is een tweetal alternatieven ontwikkeld (groeialternatief 10% groei rundvee en sturingsalternatief) en is een concrete verplaatsing beoordeeld.

De volgende conclusies zijn te trekken uit het planMER:

- Op grond van aannamen over de ontwikkeling van de intensieve veehouderij en een inschatting van de twee alternatieven, is voor het grondgebied van de gemeente Boxtel bepaald wat de effecten zijn voor een aantal thema's. Vanwege eventuele verplaatsing van een IV-bedrijf is hier in dit planMER extra detailaandacht aan besteed. Verwacht wordt dat de gekozen aanpak in dit planMER de bandbreedte dekt voor te verwachten ontwikkelingen door de planologische besluiten. Het planMER geeft bovendien antwoord op enkele ontwikkelvragen waar de gemeente bij het opstellen van het nieuwe planologisch beleid tegenaan loopt.
- Ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan biedt het nieuwe bestemmingsplan op grond van fysieke (ontwikkel)ruimte een afname van de milieubelasting in de vorm van ammoniakemissie.
- Er is sprake van een afname van milieubelasting (geur en ammoniak) door de autonome ontwikkeling, met name door de eisen die de AMvB-Huisvesting stelt. Indien echter in de gemeente Boxtel het aandeel rundvee met 10% zou toenemen (groeialternatief 10% rundvee), dan wordt deze milieuwinst in de gemeente zelf voor een deel tenietgedaan.
- Ten aanzien van het sturingsalternatief en het groeialternatief 10% rundvee valt te concluderen dat er voor een aantal thema's verschillen zijn. De verschillen tussen de alternatieven zijn te vinden in het aspect natuur, landschap, cultuurhistorie, geluid, licht, verkeer, gezondheid en duurzaamheid. Deze verschillen ontstaan doordat naarmate de ruimtelijke ontwikkeling groter is, het effect op een aantal aspecten negatiever is. Voor deze aspecten scoort het sturingsalternatief dan ook positiever dan het groeialternatief 10% rundvee. Dit komt mede doordat in het sturingsalternatief inrichtingsmaatregelen zijn voorzien op bedrijfsniveau. Deze inrichtingsmaatregelen hebben op een aantal aspecten een positieve invloed. Voor de overige aspecten zijn er geen verschillen tussen het sturingsalternatief en het groeialternatief 10% rundvee.
- De verplaatsing is vanuit het kader van de Wet geurhinder en veehouderij vergunbaar op basis van geurcontouren. Er is een sterke vermindering van ammoniakdepositie op het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen.
- Er is een aantal leemten in kennis aangetroffen waaronder voor fijn stof en gezondheid. Deze leemten in kennis hoeven echter geen belemmering te zijn voor de verdere besluitvorming. Er is voldoende informatie voorhanden om het bestemmingsplan op te baseren.

5.4 Milieuzones

5.4.1 Rioolwaterzuiveringsinstallatie

Op basis van de Wet geluidhinder moet rond rioolwaterzuiveringsinstallaties met een capaciteit van meer dan 100.000 inwonersequivalenten (i.e.) een zone in acht worden genomen. Buiten deze zone mag de geluidsbelasting niet hoger zijn dan 50 dB(A). Aangezien de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Boxtel genoemde capaciteit niet heeft, is het niet nodig een geluidzone in het bestemmingsplan op te nemen. Met betrekking tot stankhinder dient een terughoudend beleid te worden gevoerd. Dit betekent dat gevoelige bestemmingen niet mogen worden geaccepteerd in de nabijheid van een rioolwaterzuiveringsinstallatie. Het bestemmingsplan maakt nieuwe gevoelige functies, zoals burgerwoningen, niet mogelijk. Hierdoor wordt stankhinder in nieuwe situaties voorkomen en is het opnemen van een zone niet nodig.

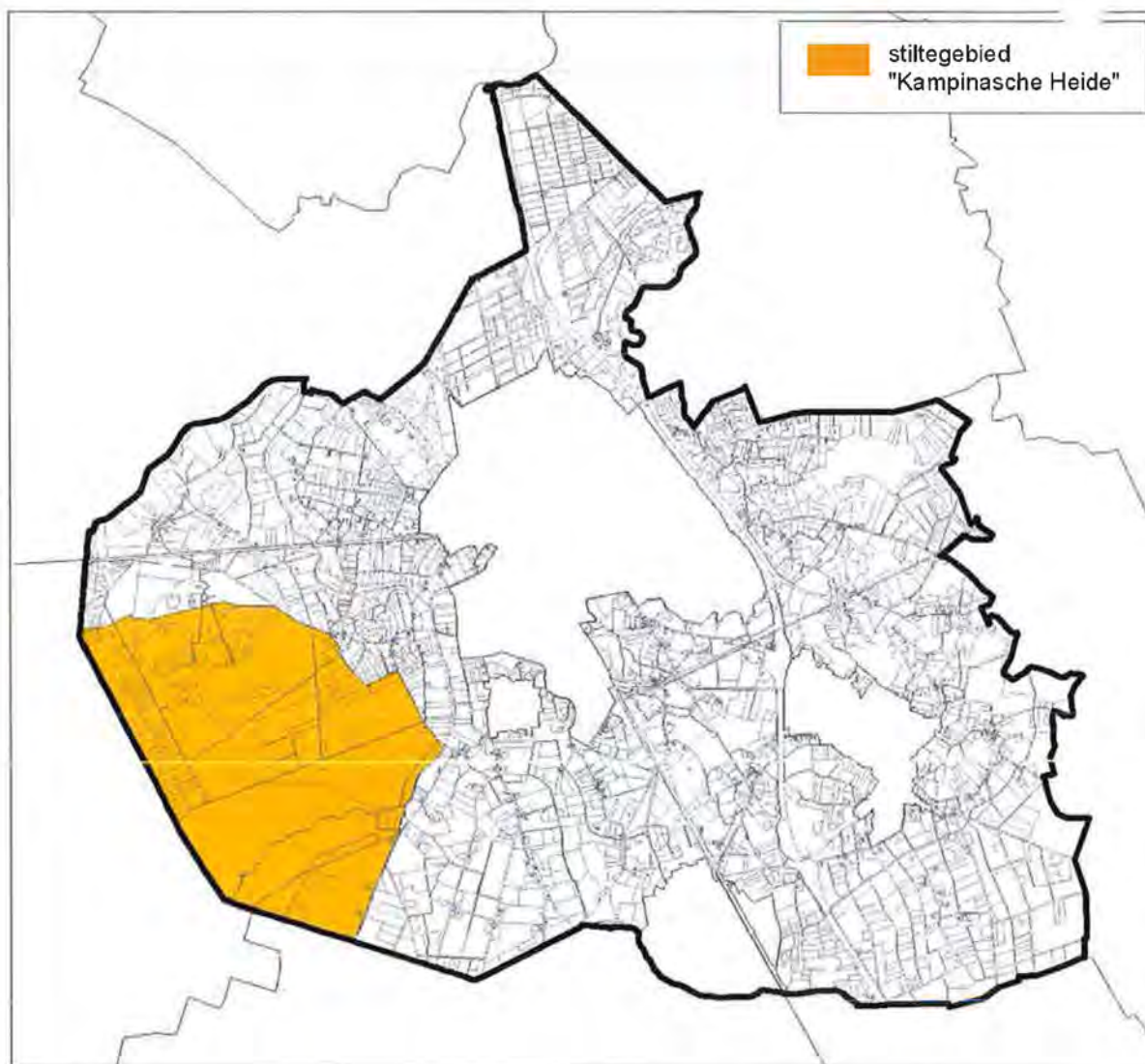
5.4.2 Geluidszones

Voor industrieterreinen waarop inrichtingen zijn of kunnen worden gevestigd, die in belangrijke mate geluidhinder veroorzaken geldt op basis van de Wet geluidhinder een verplichte zonering. Naar aanleiding hiervan is in het bestemmingsplan de 50 dB(A)-contour rondom industrieterrein Ladonk opgenomen. Buiten de geluidzones mag de geluidbelasting afkomstig van inrichtingen niet hoger zijn dan de hierboven aangegeven waarden. In de zones gelden beperkingen voor het oprichten van woningen en andere geluidgevoelige objecten.

5.4.3 Stiltegebieden

In de provinciale milieuverordening is binnen de gemeente Boxtel de 'Kampinasche heide' aangewezen als stiltegebied. Activiteiten die geweerd moeten worden, zijn met name niet-agrarische bedrijvigheid, intensieve toeristisch-recreatieve voorzieningen, lawaaisportterreinen en militaire activiteiten. Het bestemmingsplan maakt deze functies niet mogelijk; daardoor is het niet nodig deze zone op te nemen.

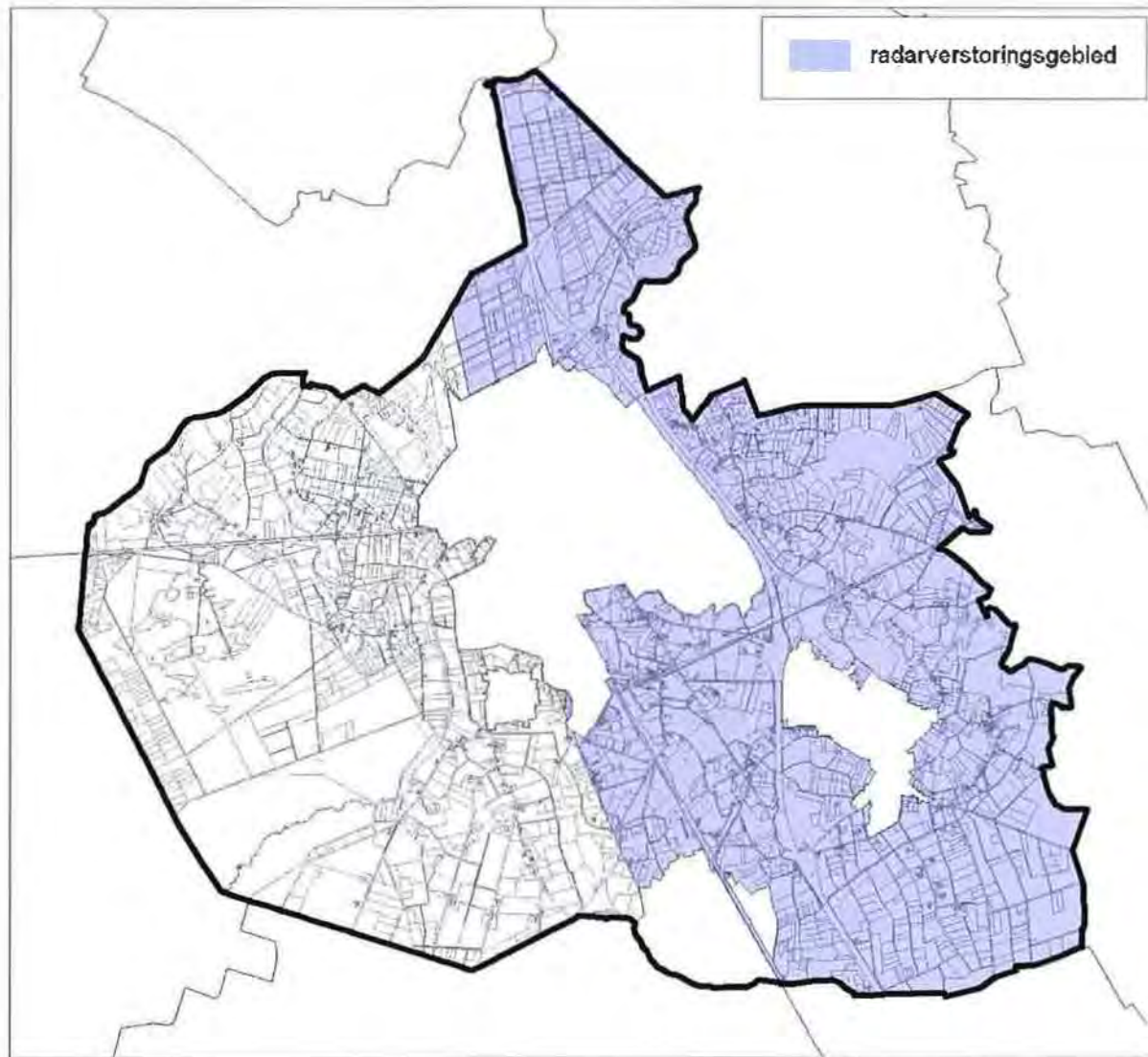
In dit gebied wordt (ook) niet-agrarische bebouwing en infrastructuur geweerd en gestreefd naar het weren of reduceren van de geluidsbelasting van intensieve recreatie en het beperken van het gebruik van wegen door gemotoriseerd verkeer. Ontwikkeling van veehouderij in of in de directe omgeving van dit gebied zal vanwege geluid, maar ook op basis van de regels met betrekking tot de emissie van ammoniak, niet of beperkt mogelijk zijn. De milieuruimte voor wat betreft geluid in verband met de aanwezigheid van een stiltegebied is voor deze bedrijven niet onderscheidend/meer beperkend dan de milieuruimte met betrekking tot ammoniak.

5.4.4 Radarverstoringsgebied

Het oostelijk deel van het grondgebied van de Gemeente Boxtel ligt in het radarverstoringsgebied van de vliegbasis Volkel. Het radarverstoringsgebied is aangegeven om ervoor zorg te dragen dat de radar- en communicatieapparatuur op de vliegbasis ongestoord kan functioneren. Het radarverstoringsgebied ligt als een cirkel met een straal van 15 nautische mijl (=27,8 km, gemeten vanaf de positie van de radar) rond de vliegbasis, op afbeelding 3B is de ligging van het radarverstoringsgebied in de Gemeente Boxtel weergegeven.

Binnen het radarverstoringsgebied dient voor ieder (nieuw) obstakel, hoger dan 65 m boven NAP te worden berekend of er verstoring van de radar optreedt. De mate van verstoring van de radar is afhankelijk van enerzijds het type radar en anderzijds de hoogte, breedte en opstelling van de hoge objecten. In dit bestemmingsplan zijn geen mogelijkheden opgenomen voor de realisatie van objecten met deze hoogte, om deze reden is het radarverstoringsgebied enkel in de toelichting van het bestemmingsplan opgenomen.

5.5 Bodemonderzoek

In gevallen van bodemverontreiniging in de zin van de Wet bodembescherming bestaat de mogelijkheid dat de grond gesaneerd moet worden bij het ontwikkelen van activiteiten die in een bestemmingsplan zijn geregeld. Boxtel beschikt over een bodemkwaliteitskaart. Deze lipe tot 25 april 2011 en wordt binnenkort geactualiseerd.

Aangezien het bestemmingsplan Buitengebied een plan is dat strekt ter actualisatie van een bestaande regeling, geldt voor een dergelijk plan een uitzondering op de algemene regel dat voor elk plan een bodemonderzoek verricht moet worden.

De nieuwe bouw mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt zijn immers gering. Bovendien is nog niet bekend of van de mogelijkheden gebruik gemaakt gaat worden. Als dit laatste al gebeurt, dan is nog onbekend welke locaties het betreft en kan op basis van de wet alsnog een bodemonderzoek vereist zijn (via een aanvraag omgevingsvergunning).

5.6 Akoestisch onderzoek

De geluidsbelasting in het buitengebied wordt voornamelijk bepaald door de agrarische bedrijven en verkeer.

Door ontwikkeling van intensieve veehouderijen kunnen de geluidemissies toenemen. Toename van geluidsemissies van stationaire bronnen zal vooral ontstaan door het toepassen van ventilatie, omdat ventilatoren zich aan de buitenzijde van de stallen bevinden. De meeste geluidproducerende activiteiten bij intensieve veehouderij vinden verder in pandig plaats.

Op grond van artikel 77 van de Wet geluidhinder dient bij de voorbereiding van de vaststelling van een bestemmingsplan een akoestisch onderzoek ingesteld te worden naar geluidsbelastingen op de gevels van woningen afkomstig van wegverkeerslawaai. Op grond van artikel 4.3 van het Besluit geluidhinder dient een akoestisch onderzoek te worden ingesteld naar de geluidsbelasting vanwege spoorweglawaai. Uit dit onderzoek moet naar voren komen wat de te verwachten geluidsbelasting voor woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen is en welke maatregelen worden getroffen om de maximaal toelaatbare grenswaarden niet te overschrijden. Op basis van het bepaalde in artikel 76, lid 3, kan dit onderzoek achterwege blijven indien op het tijdstip van de vaststelling of herziening van een bestemmingsplan een weg reeds aanwezig of in aanleg is en de woning of andere geluidsgevoelige objecten ook reeds aanwezig of in aanbouw zijn. Voor spoorweglawaai is dit vastgelegd in artikel 4.1.3. van het Besluit geluidhinder.

Aangezien het bestemmingsplan rehtens geen nieuwbouw van woningen of een wijziging of aanleg van een nieuwe (spoor)weg toelaat, kan een akoestisch onderzoek daarom achterwege blijven. Ten behoeve van de zeer sporadisch mogelijk gelaten mogelijkheden voor nieuw en/of herbouw van woningen is, omdat de plaats en de situering niet bekend is, een oplossing gezocht in een verplichte procedurele koppeling tussen het bestemmingsplan en de Wet geluidhinder.

Voor industrieterreinen waarop inrichtingen zijn of kunnen worden gevestigd, die in belangrijke mate geluidhinder veroorzaken geldt op basis van de Wet geluidhinder een verplichte zonering. Naar aanleiding hiervan is in het bestemmingsplan de 50 dB(A)-contour en wettelijke zone rondom industrieterrein Ladonk opgenomen. Omdat er geen nieuwe woningen of geluidsgevoelige bestemmingen binnen de wettelijke zone worden toegelaten en er geen wijziging op het gezoneerde industrieterrein wordt voorbereid is nader onderzoek naar industrielawaai in het kader van dit bestemmingsplan niet aan de orde.

5.7 Externe veiligheid

5.7.1 Externe veiligheid inrichtingen

De risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld door activiteiten met gevaarlijke stoffen dienen tot een aanvaardbaar minimum te worden beperkt. Daartoe zijn in het Besluit externe veiligheid inrichtingen regels gesteld.

Bij het toekennen van bepaalde bestemmingen dient onderzocht te worden:

- of voldoende afstand in acht wordt genomen tussen (beperkt) kwetsbare objecten enerzijds en risicovolle inrichtingen anderzijds in verband met het plaatsgebonden risico;
- of (beperkt) kwetsbare objecten liggen binnen in het invloedsgebied van risicovolle inrichtingen en zo ja, wat de bijdrage is aan het groepsrisico.

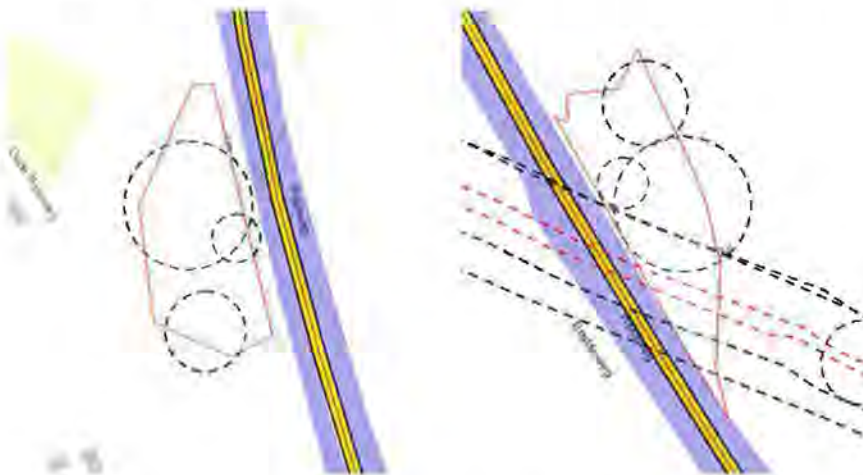
Het plaatsgebonden risico is de kans dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op een plaats buiten een inrichting zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof, gevaarlijke afvalstof of bestrijdingsmiddel betrokken is.

Het groepsrisico bestaat uit de cumulatieve kansen per jaar dat tenminste 10, 100 of 1.000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting en een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof, gevaarlijke afvalstof of bestrijdingsmiddel betrokken is.

Voor het plangebied zijn vanuit risicovolle inrichtingen alleen twee langs de A2 gelegen LPG-tankstations relevant. Voor beide tankstations blijkt (uit de risicokaart) dat de vergunde doorzet LPG beperkt is tot 1.000 m³ per jaar. In verband met het plaatsgebonden risico gelden de volgende afstanden tot (beperkt) kwetsbare objecten (zoals opgenomen in bijlage 1 van de Regeling externe veiligheid afstanden):

- 15 meter vanaf de afleverzuil;
- 25 meter vanaf het ondergrondse reservoir;
- 45 meter vanaf het vulpunt.¹

Voor beide tankstations geldt dat aan binnen deze afstanden geen kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten liggen en tevens ook niet mogelijk zijn binnen het bestemmingsplan. Het plaatsgebonden risico van deze twee risicobronnen levert geen belemmering op voor het plangebied.

Voor het groepsrisico bedraagt het invloedsgebied 150 meter. Het groepsrisico is pas relevant wanneer minimaal 10 slachtoffers kunnen vallen, anders spreekt men niet over een groepsrisico. Voor een LPG-tankstation aan de Rijksweg richting zuiden zijn er nu 2 woningen binnen het invloedsgebied gelegen. Dit is een zodanig laag aantal woningen dat er geen groepsrisico zal zijn. Voor het andere tankstation aan de Rijksweg (richting noorden) zijn geen bestemmingen binnen het invloedsgebied aanwezig. Dus ook hier is er geen sprake van een groepsrisico.

5.7.2 Transportleidingen

Voor buisleidingen met gevaarlijke stoffen is het Besluit externe veiligheid buisleidingen van toepassing. Binnen het plangebied liggen diverse hogedruk aardgastransportleidingen van de Gasunie en twee Rotterdam Rijnpijpleidingen met een brandbare vloeistof, als ook een DPO-leiding.

Binnen het Bevb geldt een gelijke systematiek als het Bevi met een onderscheid van plaatsgebonden risico en groepsrisico. Tevens gelden enkele aanvullende eisen ten aanzien van een belemmeringen strook met aanlegvergunning en de wijze waarop de leiding wordt weergegeven op de plankaart. Deze eisen worden in het bestemmingsplan verwerkt. De belemmeringen stroken bedragen 5 meter aan weerszijde van de leidingen. Bij de parallelle ligging van de Rotterdam Rijn Pijpleidingen bedraagt dit 20 meter (Volgens opgave van de beheerder van de Rotterdam-Rijnleiding maatschappij, mail d.d.1 maart 2011).

Voor de leidingen is volgens de risicokaart geen PR 10-6 contour van toepassing. Een uitzondering hierop zijn de Rotterdam Rijnpijpleidingen met volgnummer 202500 en 2029800 welke een PR 10-6 contour hebben van 25 en 33 meter. Binnen deze PR contouren mogen geen nieuwe kwetsbare (en beperkt kwetsbare) objecten mogelijk zijn. In de bestaande situatie liggen binnen deze afstanden enkele beperkt kwetsbare objecten (incidentele (bedrijfs-) woningen, waardoor niet wordt voldaan aan de richtwaarde. Omdat dit bestaande functies betreft worden hier geen maatregelen voor getroffen in het kader van dit conserverende bestemmingsplan.

De invloedsgebieden van de leidingen zijn verschillen van afstand. Doordat de leidingen ver uit elkaar liggen zal een groot deel van het plangebied binnen een invloedsgebied liggen. Omdat het een buitengebied betreft worden en daarmee de aantallen aanwezigen in de invloedsgebieden laag is worden er geen knelpunten verwacht met betrekking tot de hoogte van het groepsrisico.

5.7.3 Vervoer gevaarlijke stoffen over weg en spoor

Over de Rijksweg A2 van Vught naar Eindhoven worden gevaarlijke stoffen vervoerd. Uit de wijziging van de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (december 2009) blijkt dat voor deze weg geen veiligheidszone geldt. Ook vooruitlopend op de nieuwe regelgeving (Basisnet en het besluit transport externe veiligheid inrichtingen) blijkt uit de meest recente gegevens dat een plasbrandaandachtsgebied niet van toepassing is. Binnen deze afstand moeten met ontwikkelingen rekening worden gehouden met een eventuele plasbrand. Het groepsrisico wordt laag verwacht vanwege de minimale bebouwingsdichtheden.

Over de spoorlijnen binnen de gemeente Boxtel richting Tilburg en Eindhoven worden gevaarlijke stoffen vervoerd. Over het trajectdeel rechtstreeks naar Vught worden geen gevaarlijke stoffen vervoerd. Voor het toekomstige beleid (Basisnet) is nog geen duidelijkheid over de aan te houden PR 10-6 contouren en veiligheidszones. Vanaf 2012 moeten gemeenten rekening houden met het basisnet. Dit betekent dat sommige trajecten een veiligheidszone krijgen en sommige trajecten ook een plasbrandaandachtsgebied. Dit laatste is van toepassing als er significant vervoer van brandbare vloeistoffen verwacht mag worden. Voor ontwikkelingen in dit plasbrandaandachtsgebied gaan echter wel extra bouwvoorschriften gelden.. Met het conserveerde karakter van het bestemmingsplan worden geen nieuwe knelpunten

gecreëerd.

5.7.4 Verantwoording van het groepsrisico

Vanuit diverse risicobronnen (gasleidingen en transport van gevaarlijke stoffen over de weg en het spoor) ligt het plangebied binnen invloedsgebieden. Vanuit de externe veiligheidswetgeving dient bij een ruimtelijk besluit het groepsrisico te worden verantwoord. Voor de gasleidingen en het transport van gevaarlijke stoffen is een volledige verantwoording niet nodig wanneer het groepsrisico in de huidige situatie laag is of wanneer het groepsrisico niet toe neemt. Door de marginale bebouwing van het buitengebied wordt geen knelpunt verwacht voor de hoogte van het groepsrisico. Daarnaast neemt door het ruimtelijk besluit het groepsrisico niet toe. Tevens worden geen maatregelen getroffen om het groepsrisico te verlagen omdat dit niet past binnen het conserverende karakter van het bestemmingsplan. Een verdere uitwerking van de verantwoording vindt niet plaats.

In de flexibiliteitsbepalingen is opgenomen dat de vrijstelling/wijziging milieuhygiënisch uitvoerbaar moet zijn. Hieronder moet externe veiligheid in de ruimste zin van het woord worden begrepen. Laat het externe veiligheidsaspect een functie niet toe, dan kan geen vrijstelling worden verleend en kan geen gebruik worden gemaakt van de wijzigingsbevoegdheid.

5.8 Luchtkwaliteit

Luchtkwaliteit is een belangrijke pijler voor een goede leefomgeving. Sinds 15 november 2007 zijn de belangrijkste bepalingen over luchtkwaliteitseisen opgenomen in de Wet milieubeheer (hoofdstuk 5, titel 5.2 Wm). Titel 5.2 handelt over luchtkwaliteit daarom staat deze ook wel bekend als de 'Wet luchtkwaliteit'. Op grond van het Besluit Luchtkwaliteit dienen bestuursorganen bij de uitoefening van bevoegdheden die gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit grenswaarden in acht te nemen.

De vaststelling van een bestemmingsplan wordt in de jurisprudentie aangemerkt als de uitoefening van een bevoegdheid die gevolgen kan hebben voor de luchtkwaliteit.

De titel geeft grenswaarden voor stikstofoxide (NO), stikstofdioxide (NO₂), koolmonoxide (CO), fijn stof (PM₁₀), benzeen (C₆H₆), zwaveldioxide (SO₂) en lood (Pb). Er zijn grenswaarden voor jaargemiddelde en uurgemiddelde concentraties. Gelet op de situering van het plangebied (het betreft geen sterk verkeersbelaste locaties in stedelijk gebied) en op de aard van het gebied (landelijk gebied met incidentele bebouwing) worden voor het gebied geen gezondheidsrisico's of ecologische risico's verwacht.

In titel 5.2 van de Wet milieubeheer is bepaald dat een onderzoek naar de luchtkwaliteit niet nodig is voor projecten welke niet in betekende mate zijn. Bij ministeriële regeling (de Regeling Niet in betekende mate bijdragen) zijn categorieën van gevallen aangewezen, waarin het vaststellen van een bestemmingsplan c.q. het nemen van een projectbesluit in ieder geval niet in betekende mate bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Wanneer een ontwikkeling valt onder de categorieën van gevallen is het niet nodig luchtkwaliteitsonderzoek uit te voeren.

Het onderhavige bestemmingsplan is conserverend van aard is en maakt geen ontwikkelingen mogelijk. Door het ruimtelijk besluit verslechterd de luchtkwaliteit door het ruimtelijk besluit niet. Op grond van de Wet milieubeheer (artikel 5.16) is geen

onderzoek nodig naar de luchtkwaliteit.

Hoofdstuk 6 Visie op het buitengebied

6.1 Inleiding

Op basis van het beleidskader (zie bijlage 1), de waarden en kwaliteiten van het buitengebied (hoofdstuk 3) en het vigerende bestemmingsplan Buitengebied 2006 wordt in hoofdstuk 6.3 een visie op hoofdlijnen gepresenteerd. Deze is niet nieuw, maar komt grotendeels overeen met hoofdstuk 3 van bestemmingsplan Buitengebied 2006.

Ook de opzet van de gebiedsbestemmingen is een vertaalslag van het bestemmingsplan Buitengebied 2006, waarbij de naamgeving is aangepast conform SVBP 2008. De toekenning van de gebiedsbestemmingen is in overeenstemming met de provinciale hoofdstructuur zoals vastgelegd in het Streekplan. Er heeft een controle plaatsgevonden van de toegekende bestemmingen aan de hand van de Structuurvisie ruimtelijke ordening Noord-Brabant. De doelstellingen voor de Groenblauwe mantel komen tot uitdrukking in de agrarische bestemmingen met waarden. Enkele kleinere locaties zijn voorzien van een agrarische bestemming (zonder waarden), maar liggen binnen de Groenblauwe mantel zoals die tot uitdrukking komt in de Structuurvisie ruimtelijke ordening Noord-Brabant.

De gemeente wil voor deze locaties afwijken van de provinciale begrenzing, en wel om de volgende redenen:

- mogelijkheden voor grondgebonden bedrijven zijn gelijk;
- mogelijkheden voor teeltondersteunende voorzieningen verschillen, echter de gemeente wil tegemoet komen aan de vigerende rechten ter plaatse.

De Raad van State heeft de beroepen tegen het aanlegvergunningstelsel in bestemmingsplan Buitengebied 2006 gegrond verklaard. Daarom is goedkeuring onthouden aan de agrarische gebiedsbestemmingen in dat plan.

Dit is de reden dat in voorliggend bestemmingsplan de motivering voor de gebiedsbestemmingen en gebiedswaarden (zoals deze tot uitdrukking kwamen in de ecologische waardenkaart in bestemmingsplan buitengebied 2006 en in de dubbelbestemmingen van voorliggend bestemmingsplan) ruim aan bod komt.

Naar aanleiding van de beroepen tegen het aanlegvergunningstelsel in bestemmingsplan Buitengebied 2006 is in nauw overleg met de klankbordgroep tevens een aangepast aanlegvergunningstelsel opgenomen, gekoppeld aan bestemmingen. De aanlegvergunningen zijn opgenomen in het artikel van de desbetreffende gebiedsbestemming of dubbelbestemming en de oorspronkelijke tabel is komen te vervallen.

6.2 Leeswijzer

De visie in 6.3 geeft de kaders van de (on)mogelijkheden welke het bestemmingsplan biedt. Het vormt het afwegingskader voor ontwikkelingen in de toekomst. Op basis van relevante beleidskaders (waaronder de aanwijzing van Het Groene Woud als Nationaal Landschap), vigerend bestemmingsplan, bestaande situatie en ontwikkelingen is het beleid voor het buitengebied nogmaals geformuleerd en geconcretiseerd.

In hoofdstuk 6.4 wordt uiteengezet hoe de gemaakte keuzes doorwerken in de gebiedsbestemmingen (zoals Agrarisch, Agrarisch met Waarden, Natuur etc.) en wordt

toegelicht hoe deze gebiedsbestemmingen zich verhouden tot de zonering in het Streekplan en de gebiedsbestemmingen in bestemmingsplan Buitengebied 2006.

In 6.4 worden tevens de bij de gebiedsbestemmingen en aanduidingen horende aanlegvergunningen toegelicht. Regelingen ten aanzien van detailbestemmingen (zoals landbouw en wonen) worden in hoofdstuk 7 toegelicht.

Specifiek aanwezige gebiedswaarden, zoals beschreven in hoofdstuk 3, zijn voorzien van een dubbelbestemming in het bestemmingsplan. De doelstellingen voor deze gebieden, met de daaraan verbonden consequenties ten aanzien van werken en werkzaamheden (verbodsbepalingen en aanlegvergunningen) worden nader toegelicht in hoofdstuk 6.5.

6.3 Visie op hoofdlijnen

Het buitengebied van Boxtel kent een sterke verwevenheid van landbouw, natuur, wonen, watersystemen en recreatie. In het gemeentelijke beleid ten aanzien van het buitengebied wordt ingespeeld op deze verwevenheid en wordt getracht deze te behouden en uit te bouwen. Het buitengebied van Boxtel moet in samenhang gezien worden. Daarbij wordt enerzijds gestreefd naar verbetering en verbreding van de agrarische gebruiksmogelijkheden en anderzijds naar versterking van natuurwaarden en cultuurhistorische waarden. Hierbij is de realisatie van het Nationaal Landschap Het Groene Woud een belangrijke doelstelling van de gemeente (zie paragraaf 3.2.2.1.1). De belangrijkste beleidspunten hiervoor zijn in het Boxtelse plattelandsvernieuwingsbeleid terug te vinden, namelijk het versterken van de identiteit, de cultuurhistorische waarden en de natuurwaarden.

Voor het bestemmingsplan Buitengebied 2011 zijn de StructuurvisiePlus, de Nota Ruimte (m.b.t. het nationaal landschap) en het Reconstructieplan, die goed overeenkomen, van groot belang. De beleidsuitgangspunten van deze plannen worden in dit bestemmingsplan nader uitgewerkt.

Dit betekent dat de gemeente streeft naar:

- a. het behouden én versterken van de essentiële cultuurhistorische waarde van het natuurlijke *cultuurlandschap*. Bebouwing en erfinrichting moeten in maat en vorm zoveel mogelijk aansluiten bij de kleinschaligheid en de cultuurhistorie van het landschap. De historische (land)wegen, structuur en waardevolle morfologie moeten zoveel mogelijk worden behouden evenals de bestaande groenstructuren en perceelsscheidingen;
- b. het beschermen en versterken van de *natuurwaarden*. Beheer van bos moet zoveel mogelijk op ecologische basis plaatsvinden. Biodiversiteit moet zoveel mogelijk worden vergroot;
- c. het verbeteren van de *recreatieve gebruiksmogelijkheden* (waarbij vooral wordt gedacht aan 'groene' vormen van recreatie). De gemeente wil actief meewerken aan bevordering van extensief recreatief gebruik via de ontsluiting van het gebied voor voetgangers en fietsers;
- d. het verbeteren van de *ecologische relaties* tussen de natuurgebieden. Bestaande en geplande ecologische verbindingzones langs beken moeten worden versterkt/ontwikkeld. Ontsnippering draagt eveneens bij aan het verbeteren van de ecologische relaties. Aan de ene kant beschermt het bestemmingsplan de bestaande natuurlijke kwaliteiten. Aan de andere kant is herstel en ontwikkeling mogelijk door afstemming op de meer uitvoeringsgerichte plannen zoals het Reconstructieplan. De Gemeente Boxtel heeft de Europese oproep "Countdown

2010" (2005) ondertekend waarmee ze zich verplicht om zich extra in te zetten voor het bevorderen/ versterken van de biodiversiteit. De gemeente streeft dan ook naar een toename van de gebiedskwaliteiten c.q. toename van de biodiversiteit. Met het bestemmingsplan wordt in dit kader echter geen actief beleid gevoerd, wel worden bestaande en nieuwe projecten ruimtelijk gefaciliteerd. De algemene lijn van de Gemeente Boxtel in dit bestemmingsplan is dat de waarden van groot belang zijn voor de omgevingskwaliteit. Waarden komen terug in de hoofdbestemmingen en daaraan gekoppelde bouw-, ontwikkelings- en gebruiksmogelijkheden; specifieke waarden worden apart beschermd door een aan de waarde gekoppeld aanlegvergunningenregime.

- e. De gemeente erkent de belangrijke rol van de *landbouw* in het buitengebied. Gestreefd wordt naar een duurzaam perspectief voor de landbouwsector waarbij "multifunctionaliteit" en "kwaliteitsproductie" voorop staan. Deze beleidsuitgangspunten passen goed binnen de ontwikkeling van Het Groene Woud als Nationaal Landschap: bij behoud en/of versterking van de kernkwaliteiten van het gebied, zijn ruimtelijke ontwikkelingen binnen het plangebied mogelijk. Ten aanzien van de ontwikkelingskansen in de agrarische sector wordt gestreefd naar extensivering van grondgebonden bedrijven en het creëren van mogelijkheden voor zowel verbrede als (reguliere) duurzame landbouw. Intensievere vormen van landbouw passen minder in het buitengebied van Boxtel, maar worden gerespecteerd binnen de randvoorwaarden van duurzaamheid.

Het bestemmingsplan moet duidelijk en eenduidig zijn richting gebruikers en bewoners van het buitengebied, maar moet eveneens flexibel genoeg zijn om in te kunnen spelen op gewenste en verwachte ontwikkelingen. In het bestemmingsplan Buitengebied 2011 zijn dan ook op lokale schaal ontwikkelingen mogelijk, mits daarbij de waarden van het buitengebied er per saldo op vooruit gaan en een toename van ruimtelijke kwaliteit uitgangspunt is.

Bij het toestaan van ontwikkelingen, door het verruimen van de beleidsruimte, zal dus niet alleen gecompenseerd moet worden, maar zal een ontwikkeling op gang moeten komen die is gericht op een versterking van de gebiedswaarden.

Derhalve zijn aan functiewijzigingen, bouwblokvergroting (via wijziging) en ontheffing van bouwen en gebruik (zoals nevenactiviteiten) voorwaarden verbonden.

6.4 Gebiedsbestemmingen en verbeelding

De functies landbouw, natuur en landschap vormen de grondslag voor de gebiedsbestemmingen in het bestemmingsplan. Het karakter van deze functies is niet gelijk: landbouw en natuur zijn gekoppeld aan bepaalde gebieden, het landschap is overal.

6.4.1 Systematiek gebiedsbestemmingen

De gebiedsbestemmingen in dit bestemmingsplan betreffen de bestemmingen Agrarisch (A), Agrarisch met Waarden - Natuur en Landschap (AW-NL), Agrarisch met Waarden - Landschap (AW-L), Natuur (N) en Bos (BO). De gebiedsbestemmingen en aanduidingen zijn conform de Standaard vergelijkbare bestemmingsplannen (SVBP 2008) naamgegeven.

Bij het toekennen van gebiedsbestemmingen is zoveel mogelijk aangesloten bij het bestemmingsplan buitengebied 2006, dat op haar beurt is gebaseerd op het destijds geldende streekplan. Met behulp van de waardenkaarten, het huidige gebruik

(ecologische hoofdstructuur, bestaande percelen natuur en bos) en recente ontwikkelingen (onder meer natuurontwikkeling en landinrichting) en het gemeentelijk beleid zoals verwoord in de StructuurvisiePlus is de provinciale zonering op perceelsniveau begrensd.

De provinciale Structuurvisie, waarin de Groenblauwe mantel is begrensd, heeft geen rechtstreekse gevolgen voor de toe te kennen bestemmingen. Slechts enkele als Agrarisch bestemde locaties liggen binnen de Groenblauwe mantel. Wat ontwikkelingsmogelijkheden voor bestaande grondgebonden bedrijven betreft maakt dat niet uit, want die zijn binnen en buiten de Groenblauwe mantel gelijk. Mogelijkheden voor teeltondersteunende voorzieningen verschillen echter wel. Er is echter voor gekozen om de bestemming Agrarisch op de betreffende locaties te handhaven om tegemoet te komen aan vigerende rechten.

De doorvertaling van de provinciale zonering in gebiedsbestemmingen is in onderstaande tabel weergegeven.

Zonering Streekplan	Bestemmingsplan2006	Bestemming in nieuw bestemmingsplan2011
GHS-natuur		
Natuurparel	Huidige waarde is leidend voor toegekende bestemming	Natuur (N) of Agrarisch met waarden - Natuur en Landschap (AW - NL). Beschermingszone heeft dubbelbestemming Waarde - Attentiegebied EHS
Overig bos- en natuurgebied	Natuur of Bos/ beplantingsstrook	Natuur of Bos
Ecologische verbindingszone	Huidige waarde is leidend voor toegekende bestemming	Agrarisch met waarden - Natuur en Landschap (AW - NL), met aanduiding Milieuzone - ecologische verbindingen
GHS-landbouw		
Leefgebied kwetsbare soorten	Agrarische doeleinden met landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarde	Agrarisch met waarden - Natuur en Landschap (AW - NL). Met dubbelbestemmingen voor aanwezige waarden (zie paragraaf 6.5).
Leefgebied struweelvogels	Agrarische doeleinden met landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarde	Agrarisch met waarden - Natuur en Landschap (AW - NL). Met dubbelbestemmingen voor aanwezige waarden (zie paragraaf 6.5).
Natuurontwikkelingsgebied		Agrarisch met waarden - Natuur en Landschap (AW - NL), met aanduiding Wro-zone - natuurontwikkelingsgebied
AHS-landschap		

Leefgebied dassen	Agrarische doeleinden met landschappelijke waarde	Agrarisch met waarden - Landschap (AW - L) Met dubbelbestemmingen voor aanwezige waarden (zie paragraaf 6.5).
Waterpotentiegebied	Niet in Boxtel van toepassing	-
RNLE-landschapsdeel	Agrarische doeleinden met landschappelijke waarde	Agrarisch met waarden - Landschap (AW - L)
AHS-landbouw	Agrarische doeleinden	Agrarisch (A)

6.4.2 Doelstelling per gebiedsbestemming

6.4.2.1 Algemeen

Navolgend worden de afzonderlijke gebiedsbestemmingen, nader toegelicht: achtereenvolgens Natuur (N), Bos (BO), Agrarisch met Waarden - Natuur en Landschap (AW- NL), Agrarisch met Waarden - Landschap (AW-L) en Agrarisch (A).

De betreffende gronden zijn conform de subzoning (zie 6.4.1) voorzien van een dubbelbestemming of gebiedsaanduiding. In hoofdstuk 7 komen de ontwikkelingsmogelijkheden voor de detailbestemmingen aan de orde. Deze zijn in veel gevallen gerelateerd aan de provinciale hoofdstructuur en dus aan de gebiedsbestemmingen, gebiedsaanduidingen en dubbelbestemmingen.

Bepalingen die gelden voor gebiedsaanduidingen zijn in de planregels opgenomen in het artikel van de betreffende gebiedsbestemming (N, BO, AW - NL, AW - L, A). Bepalingen die gelden voor de (de met meerdere bestemmingen overlappende) dubbelbestemmingen voor gebiedswaarden zijn in aparte artikelen vastgelegd. Een toelichting op alle gebiedswaarden (gebiedsaanduidingen en dubbelbestemmingen) staat in 6.4.2.

6.4.2.2 Landschap

Landschappelijke waarde is belangrijke basis voor de ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied. Landschap wordt gezien als volgend aan ecologische waarden.

Nagenoeg de gehele gemeente is aangewezen als Nationaal Landschap het Groene Woud. In 3.2.1.3 is een omschrijving gegeven van de het Groene Woud. Doelstellingen die in dit kader genoemd worden, zijn relevant voor alle gebiedsbestemmingen 'met waarden'.

Behoud van de fysieke landschapskwaliteiten is dan ook als doel geformuleerd in de planregels, met een verbod op het uitvoeren van bepaalde werkzaamheden wanneer deze aantasting zouden kunnen betekenen voor deze landschapskwaliteiten:

- Een gevarieerd en kleinschalig landschap, bestaande uit drassige hooilanden en weilanden rond beekjes, groene elementen, kleine en grote stukken bos of heide, en verspreid liggende akkers die worden gescheiden door houtwallen, heggen en haagjes.
- Langs de vele wegen staan populieren, net als aan de rand van de weilandjes waar ze als perceelsgrens dienst doen. Enkele weilanden zijn helemaal beplant met populieren.

- Akkers zijn nog altijd herkenbaar aan de hoge ligging.
- Heide- en bosgebieden zijn vaak te herkennen aan de grote rechthoekige percelen.

6.4.2.3 Bestemming Natuur (N)

Alle bestaande natuurgebieden in eigendom van natuurbeherende instanties zijn conform de provinciale zonering bestemd als 'Natuur'. Ook gronden die onlangs in bezit zijn gekomen bij een natuurbeherende organisatie hebben de bestemming 'natuur' gekregen, voor zover er geen sprake is van langlopende pachtcontracten en wanneer tevens voorzien kan worden dat de natuurontwikkeling op korte termijn gerealiseerd wordt.

Het beleid voor de bestemming Natuur is gericht op behoud en herstel van natuurlijke en aardkundige waarden in combinatie met recreatief medegebruik. Voor de bestaande natuurgebieden is de regeling primair gericht op bescherming van de bestaande natuurwaarden.

Activiteiten die leiden tot een verlies aan natuur-, bos- en landschapswaarden zijn binnen de natuurbestemming niet toegestaan. Zo zijn nieuwvestiging en uitbreiding van bedrijven binnen deze bestemming uitgesloten. Wel is extensief recreatief medegebruik toegestaan in de vorm van wandelen, fietsen, picknicken en dergelijke. Bouwen is in de natuurgebieden uitgesloten behoudens kleinschalige voorzieningen voor recreatief medegebruik.

Ruimtelijke ingrepen zijn alleen toegestaan indien het een ingreep betreft die wordt uitgevoerd ten behoeve van het natuurdoeltype of voor het nastreven van een hoger gewaardeerd natuurdoel (bijvoorbeeld van een bloemrijk grasland naar een vochtig schraalgrasland).

De bestemming 'natuur' is toegekend aan (grote delen van) Kampina, De Geelders, Scheeken, Kleine Aa, Kuppenbunders, Dommeldal en Smalwater. Deze gebieden zijn waardevol voor amfibieën, reptielen, moerasvogels, dassen, natte biotopen dagvlinders en plantengemeenschappen.

De Kampina is in de Natuurbeschermingswet 1998 tevens aangewezen als Speciale Beschermingszone in het kader van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn.

6.4.2.4 Bestemming Bos (BO)

Door de bestaande bossen positief te bestemmen is verkleining van het bosareaal in principe niet mogelijk. De bestemming "bos/beplantingsstrook" heeft een veelzijdige doelstelling.

Dit betekent dat de bossen zowel een functie hebben voor landschap, cultuurhistorie, natuur, bosbouw en recreatie. De gemeente streeft naar een toename van de biodiversiteit in deze bossen.

De bestemming is toegekend aan alle bosgebieden en beplantingsstroken in het buitengebied van Boxtel. Dit betreft bosgebieden en houtopstanden, waarvan de aanwezige natuurwaarden minder kwetsbaar zijn dan in de gebieden 'Natuur'. Ook enkele landschapselementen zoals steilranden of poelen vallen binnen deze bestemming. Grotere bosgebieden die bij de natuurgebieden horen hebben de bestemming "natuur" gekregen.

Doel is behoud van bos met de daarin voorkomende natuur en landschapswaarden zoals vegetatie, bodem, reliëf en waterhuishouding. Naast de bescherming van de natuurwaarden zal in de bosgebieden recreatief medegebruik een belangrijke

nevenfunctie vormen. Bouwen is uitgesloten, behoudens kleinschalige voorzieningen voor het recreatief medegebruik (bijvoorbeeld schuilhutten).

Dit doel leidt voor een groot aantal werkzaamheden tot gebruiksverboden en aanlegvergunningen. Ingrepen mogen alleen plaatsvinden als de ecologische kwaliteit van het gebied wordt verhoogd. Het aanlegvergunningstelsel mag geen belemmering vormen voor het normale bos- en natuurbeheer. Het aanlegvergunningstelsel is onder andere afgestemd op de Boswet, die het kwantitatieve beheer van de bossen regelt.

6.4.2.5 Bestemming Agrarisch met Waarden - Natuur en landschap (AW-NL)

Alle gronden met hoofdzakelijk agrarisch gebruik die volgens het provinciaal ruimtelijk beleid landschappelijke en/ of ecologische waarden bezitten, zijn bestemd als 'Agrarisch met Waarden - Natuur en Landschap'. Het betreft hier de gronden die in het Streekplan zijn aangeduid als:

1. GHS-landbouw, leefgebied kwetsbare soorten,
2. GHS-landbouw, leefgebied struweelvogels,
3. GHS-natuur, ecologische verbindingzone,
4. GHS-landbouw, natuurontwikkelingsgebied,
5. GHS-natuur, natuurparel, voor zover nog in normaal agrarisch gebruik.

Deze gronden zijn in de Structuurvisie veelal begrensd binnen de Groenblauwe mantel. De leefgebieden voor kwetsbare soorten en struweelvogels komen niet meer terug in de Structuurvisie. De andere (sub)zoneringen (zie 6.4.1) zijn voorzien van een dubbelbestemming of gebiedsaanduiding. Een toelichting hierop volgt in 6.4.2.

In de GHS-landbouw hangen de landschappelijke waarden samen met de aanwezige natuurwaarden. Functiewijziging naar natuur is hier een doelstelling. De aanwezige landschappelijke waarden zijn herkenbaar op het provinciale schaalniveau. Het gaat (in ieder geval) om de landschapswaarden van het Groene Woud. Vooral de in samenhang voorkomende landschappelijke waarden is van waarde. Voor GHS-landbouw benoemt de provincie geen specifieke doelstelling ten aanzien van landschap.

Binnen de bestemming AW - NL dient het agrarisch gebruik mede afgestemd te worden op de aanwezige natuur- of landschapswaarden. De aanwezige waarden maken het agrarisch hoofdgebruik niet onmogelijk, maar kunnen wel extra beperkingen aan het agrarisch gebruik opleggen. Bescherming van deze waarden zal middels een aanlegvergunningstelsel en gebruiksverboden gewaarborgd worden.

6.4.2.6 Bestemming Agrarisch met Waarden - Landschap (AW-L)

Alle gronden met hoofdzakelijk agrarisch gebruik, die tevens landschappelijke waarden bezitten, zijn bestemd als 'Agrarisch met Waarden - Landschap'. Het betreft hier de gronden die in het Streekplan zijn aangeduid als respectievelijk AHS-landschap, leefgebied das en AHS-landschap, RNLE-landschapsdeel. De voormalige RNLE-landschapsdelen liggen binnen de Groenblauwe mantel of binnen het kerngebied. De bestemming Agrarisch met Waarden - Landschap voorziet in het belang natuur en landschap in de regionale eenheid.

In de AHS-landschap zijn de aanwezige landschappelijke waarden herkenbaar op het provinciale schaalniveau. Vooral de in samenhang voorkomende landschappelijke waarden is van waarde. Het gaat dan ook met name om de landschapswaarden van het Groene Woud. Binnen deze bestemming dient het agrarische gebruik mede afgestemd

te worden op de aanwezige landschapswaarden.

In het RNLE-landschapsdeel gaat het erom dat de ontwikkeling van natuur en landschap in de regionale eenheid als geheel wordt ondersteund. In de Structuurvisie is deze subzonering vervallen.

De aanwezige landschapswaarden maken het agrarische hoofdgebruik echter niet onmogelijk, ze zijn zelfs mede afhankelijk van de instandhouding van dit gebruik, maar kunnen wel extra beperkingen aan het agrarische gebruik opleggen. Bescherming van deze waarden wordt via een aantal gebruiksverboden en een aanlegvergunningstelsel gewaarborgd.

6.4.2.7 Bestemming Agrarisch (A)

De gronden die in gebruik zijn t.b.v. de agrarisch productie zijn bestemd als 'Agrarisch'. In de structuurvisie van de provincie vallen deze gronden binnen 'gemengd landelijk gebied'. Er bevinden zich geen natuurwaarden en daarmee samenhangende landschapswaarden die herkenbaar zijn op het provinciale schaalniveau. Op deze gronden ligt het primaat bij de agrarische functie. In deze gebieden krijgt de grondgebonden landbouw in beginsel de ruimte om zich in de door haar gewenste richting te ontwikkelen, zonder dat daarbij in het kader van het provinciaal ruimtelijke beleid een voorkeur geldt voor bepaalde vormen van landbouw.

Het betreft hier met name het gebied ten zuiden van de kern Boxtel. Binnen deze bestemming komen gebieden voor met lokale (landschaps)waarden, die om een zekere mate van bescherming vragen. Deze lokale (kleine) landschapswaarden leveren geen substantiële bijdrage aan het Groene Woud, maar verdienen wel een bescherming. Het gaat om solitaire bomen, bomenrijen, struweelhagen, houtewallen, persistense perceelgrenzen, steilranden en poelen. Deze elementen zijn niet specifiek aangeduid, maar met een op het betreffende gebied van toepassing zijnde dubbelbestemming beschermd. Voor bepaalde werkzaamheden is een verbod van toepassing of een aanlegvergunning noodzakelijk.

6.5 Gebiedswaarden

Binnen de verschillende gebiedsbestemmingen komen waarden voor die niet noodzakelijkerwijs via de gebiedsbestemming worden beschermd. Aangezien het beleid gericht is op behoud en ontwikkeling van deze specifieke waarden, zijn regels nodig om dit beleid te realiseren. Een voor de realisering van het ruimtelijk beleid belangrijk onderdeel van het bestemmingsplan buitengebied is het aanlegvergunningstelsel, gekoppeld aan dubbelbestemmingen en gebiedsaanduidingen.

Het doel van dit stelsel is het voorkomen dat bepaalde specifieke waarden binnen gebieden als gevolg van bepaalde werken of werkzaamheden op onevenredige wijze worden geschaad. Dit speelt met name in die gebieden waar sprake is van verweving van functies, zoals in 'Agrarisch met waarden – Natuur en Landschap' en 'Agrarisch met waarden - landschap'.

Het uitvoeren van bepaalde werken of werkzaamheden is verboden zonder een aanlegvergunning, welke wordt afgegeven door het college van Burgemeester en Wethouders nadat een afweging heeft plaatsgevonden m.b.t. de specifieke waarden.

Een aantal gebiedswaarden volgen rechtstreeks uit de provinciale hoofdstructuur en zijn al aan de orde gekomen in 6.4.1. Zoals in 6.4.1 tevens is aangegeven, heeft de precieze begrenzing op perceelsniveau plaats gevonden op basis van het gemeentelijk beleid, de geconstateerde waarden, het huidige gebruik en recente ontwikkelingen. In

6.5 volgen de doelstellingen per (sub)zonering.

Waar het gaat om de bescherming van de aanwezige waarden betekent dit dat een omgevingsvergunning gevraagd wordt voor bepaalde werkzaamheden in bepaalde gebieden.

De Raad van State heeft vanwege het aanlegvergunningstelsel goedkeuring onthouden aan drie gebiedsbestemmingen in het bestemmingsplan Buitengebied 2006. Dit aanlegvergunningstelsel heeft betrekking op de bescherming van de archeologische, ecologische, cultuurhistorische en aardkundige waarden. Op al deze onderdelen diende het aanlegvergunningstelsel te worden herzien.

6.5.1 Ecologie

Door ecologisch adviesbureau Goderie is de ecologische waardenkaart uit 2006 geactualiseerd en aangepast (Goderie Ecologisch Advies, 3 januari 2011). Op de nieuwe natuurwaardenkaart worden nog maar 6 deelgebieden onderscheiden, namelijk:

- natuurgebied en bos met natuurwaarde;
- overig bos;
- leefgebied van stromend water;
- leefgebied soorten van half-open cultuurlandschap;
- leefgebied van kleinschalig cultuurlandschap;
- leefgebied van open cultuurlandschap (alleen hogere planten).

Voor de laatste vier onderscheiden leefgebieden is in voorliggend bestemmingsplan een dubbelbestemming met een specifiek aanlegvergunningstelsel opgenomen.

Voor de natuur- en bosgebieden wordt geen dubbelbestemming opgenomen omdat deze gebieden overeen komen met de gebiedsbestemmingen. De bescherming van de natuurwaarden van deze gebieden vindt plaats via een aanlegvergunningstelsel binnen de gebiedsbestemmingen zelf.

Aanlegvergunningen worden opgenomen ter bescherming van de volgende gebieden met specifieke (*potentiële*) *natuurwaarden* conform natuurwaardenkaart of Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant Noord-Brabant 2011, met in de derde kolom de betreffende dubbelbestemming of gebiedsaanduiding:

Gebiedswaarde	Bron	Dubbelbestemming of gebiedsaanduiding
leefgebied van open cultuurlandschap (alleen hogere planten)	natuurwaardenkaart	Waarde - Waardevolle vegetaties
leefgebied van stromend water	natuurwaardenkaart	Waarde - Leefgebied soorten van stromend water
leefgebied soorten van half-open cultuurlandschap	natuurwaardenkaart	Waarde - Leefgebied soorten van half-open cultuurlandschap

leefgebied van kleinschalig cultuurlandschap	natuurwaardenkaart	Waarde - Leefgebied soorten van kleinschalig cultuurlandschap
attentiegebied EHS	Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant 2011 Noord-Brabant	Waarde - Attentiegebied EHS
zoekgebied voor ecologische verbindingzones	Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant 2011 Noord-Brabant	Milieuzone - ecologische verbindingen
natuurontwikkelingsgebied	Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant 2011 Noord-Brabant	Wro-zone - natuurontwikkelingsgebied
zoekgebied voor behoud en herstel watersystemen	Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant 2011 Noord-Brabant	Milieuzone - beekherstel

6.5.1.1 Waarde - Waardevolle vegetaties

De nieuwe aspectkaart 'leefgebied soorten van half-open cultuurlandschap' en 'waardevolle vegetaties' is als volgt tot stand gekomen:

- Als basis zijn de aspectkaarten uit 2006 gehanteerd: 'leefgebied vogels van half-open cultuurlandschap', 'gebieden met waardevolle vegetaties' en 'leefgebied taigarietgans';
- De informatie van deze drie aspectkaarten uit 2006 is vervolgens aangevuld met de nieuwe/ recente(re) inventarisatiegegevens;
- Op de kaarten is het onderscheid tussen leefgebied soorten van half-open cultuurlandschap als vlakdekkende categorie (Waarde - Leefgebied soorten van half-open cultuurlandschap) en de categorie leefgebied hogere planten (Waarde - Waardevolle vegetaties) die veelal is gebonden aan lijnelementen, gehandhaafd. Dit omdat voor beide categorieën verschillende type maatregelen relevant zijn in het kader van een omgevingsvergunning voor werken en werkzaamheden.

Doelstellingen voor *waardevolle vegetaties* zijn:

- behoud en ontwikkeling van vegetaties met natuurwaarden, hierbij moet ook gedacht worden aan extensief gebruikte bermen en slootkanten.
- abiotische omstandigheden die het voorkomen van waardevolle vegetaties mogelijk maken, dienen behouden te blijven.
- behoud van de bodem, het reliëf en de waterhuishouding. Veranderingen in de waterhuishouding die gunstig zijn voor het gewenste vegetatietype zijn mogelijk.

6.5.1.2 Waarde - Leefgebied soorten van stromend water

De aspectkaart leefgebied soorten van stromend water is ten opzichte van de natuurwaardenkaart 2006 ongewijzigd gebleven. Als leefgebied van soorten van stromend water zijn de hoofdwatgangen en de watgangen waar beekherstelprojecten spelen aangewezen. Voor deze gebieden is het behoud en de versterking van het stromend karakter en de ecologische kwaliteit van het water van belang. Voorkomen moet worden dat barrières ontstaan door stuwen of andere kunstwerken voor soorten van stromend water.

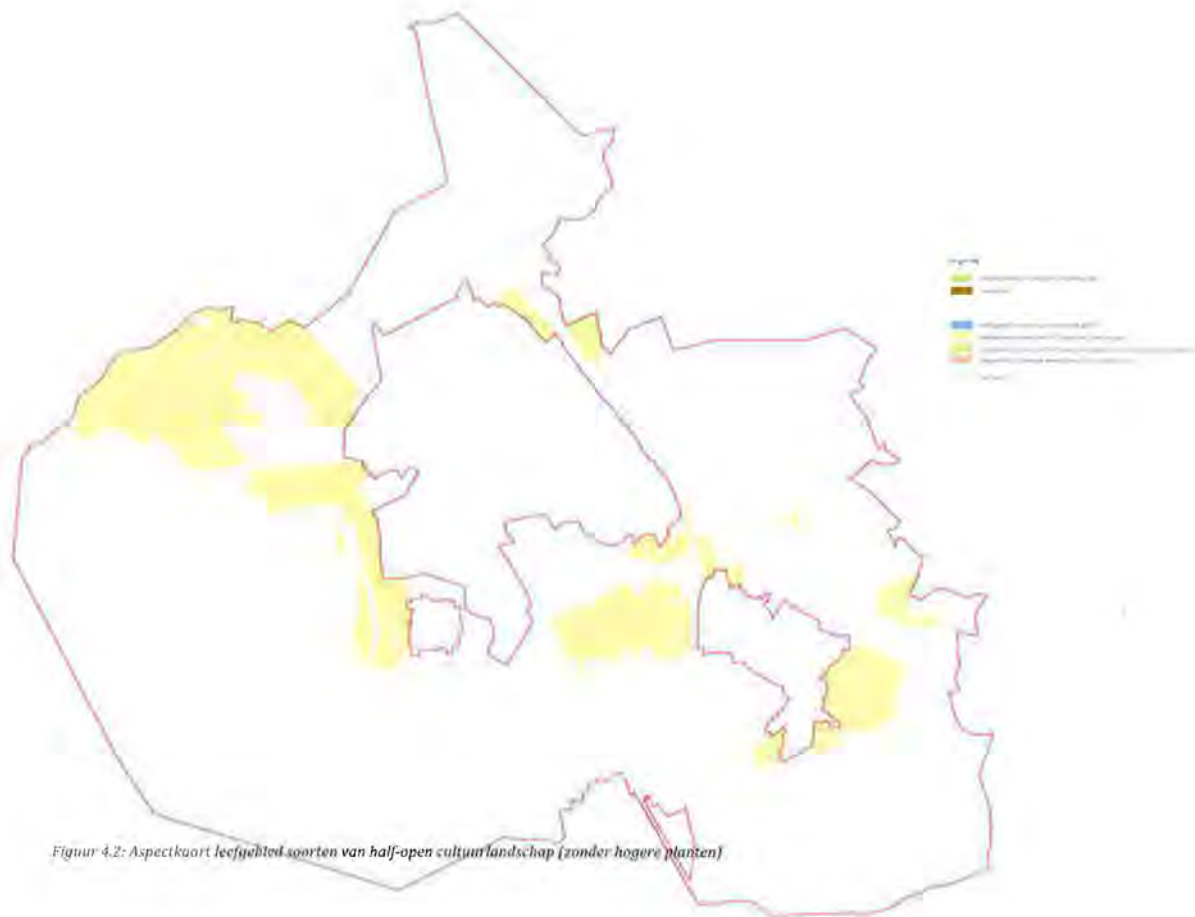

6.5.1.3 Waarde - Leefgebied soorten van half-open cultuurlandschap

De nieuwe aspectkaart 'leefgebied soorten van half-open cultuurlandschap' en 'waardevolle vegetaties' is als volgt tot stand gekomen:

- Als basis zijn de aspectkaarten uit 2006 gehanteerd: 'leefgebied vogels van half-open cultuurlandschap', 'gebieden met waardevolle vegetaties' en 'leefgebied taigarietgans';
- De informatie van deze drie aspectkaarten uit 2006 is vervolgens aangevuld met de nieuwe/ recente(re) inventarisatiegegevens;
- Op de kaarten is het onderscheid tussen leefgebied soorten van half-open cultuurlandschap als vlakdekkende categorie (Waarde - Leefgebied soorten van half-open cultuurlandschap) en de categorie leefgebied hogere planten (Waarde - Waardevolle vegetaties) die veelal is gebonden aan lijnelementen, gehandhaafd. Dit omdat voor beide categorieën verschillende type maatregelen relevant zijn in het kader van een omgevingsvergunning voor werken en werkzaamheden.

Voor het 'leefgebied soorten van half-open cultuurlandschap' is het van belang dat de natuurkwaliteiten die behoren bij half open agrarisch landschap met kleine landschapselementen behouden blijven en waar mogelijk versterkt worden, evenals het behoud en de ontwikkeling van extensief gebruikte perceelsranden en overhoekjes. Voor het leefgebied van vogels van open cultuurlandschap dat binnen de gebiedsbestemming "agrarische doeleinden met landschappelijke en natuurlandschappelijke waarde" valt, is behoud van het agrarisch gebruik met behoud van half open karakter van belang.

Figuur 4.2: Aspectkaart leefgebied soorten van half-open cultuurlandschap (zonder hogere planten)

De leefgebieden van soorten van half open cultuurlandschappen zijn kwetsbaar voor een scheve verhouding tussen boomteelt en grasland/bouwland. Een te groot aandeel boomteelt tast de afwisseling met open gebieden aan wat mogelijk leidt tot negatieve effecten voor het leefgebied van deze soorten en aantasting van de landschappelijke karakteristiek van een half open landschap .

De beekdalen vormen het gebied waar het areaal grasland juist nog voorkomt. Het is belangrijk om dit areaal te behouden zodat het half open cultuurlandschap met de daar voorkomende soorten kan blijven bestaan.

Alleen het beekdal van de Beerze, Smalwater en Kleine Aa en het beekdal van de Essche Stroom ligt omgeven door het half open cultuurlandschap. De kenmerken van deze beekdal zijn belangrijk voor de bescherming van deze landschappen. Om deze kenmerken te behouden, kiest de gemeente ervoor om in deze beekdalen geen boomteelt toe te staan. Dit is de reden dat deze delen van het leefgebied soorten van half-open cultuurlandschap separaat zijn bestemd (als *Waarde - Leefgebied soorten van half-open cultuurlandschap - 2*). Bovendien vormen de Beerze, Smalwater en Kleine Aa en een deel van de Essche Stroom onderdeel van de structuurvisie Levende Beerze. Hierin wordt de realisatie van de levende Beerze, een RVZ (Robuuste Verbindingszone), als majeure provinciale opgave geformuleerd.

Het Omleidingskanaal ligt eveneens in het half open cultuurlandschap. Deze waterloop kent niet de bijzondere landschappelijke waarde zoals het beekdal van de Beerze. De

gemeente wil daarom boomteelt in de gebieden langs het Omleidingskanaal niet verbieden.

6.5.1.4 Waarde - Leefgebied soorten van kleinschalig cultuurlandschap

De nieuwe aspectkaart 'leefgebied soorten van kleinschalig cultuurlandschap' is als volgt tot stand gekomen:

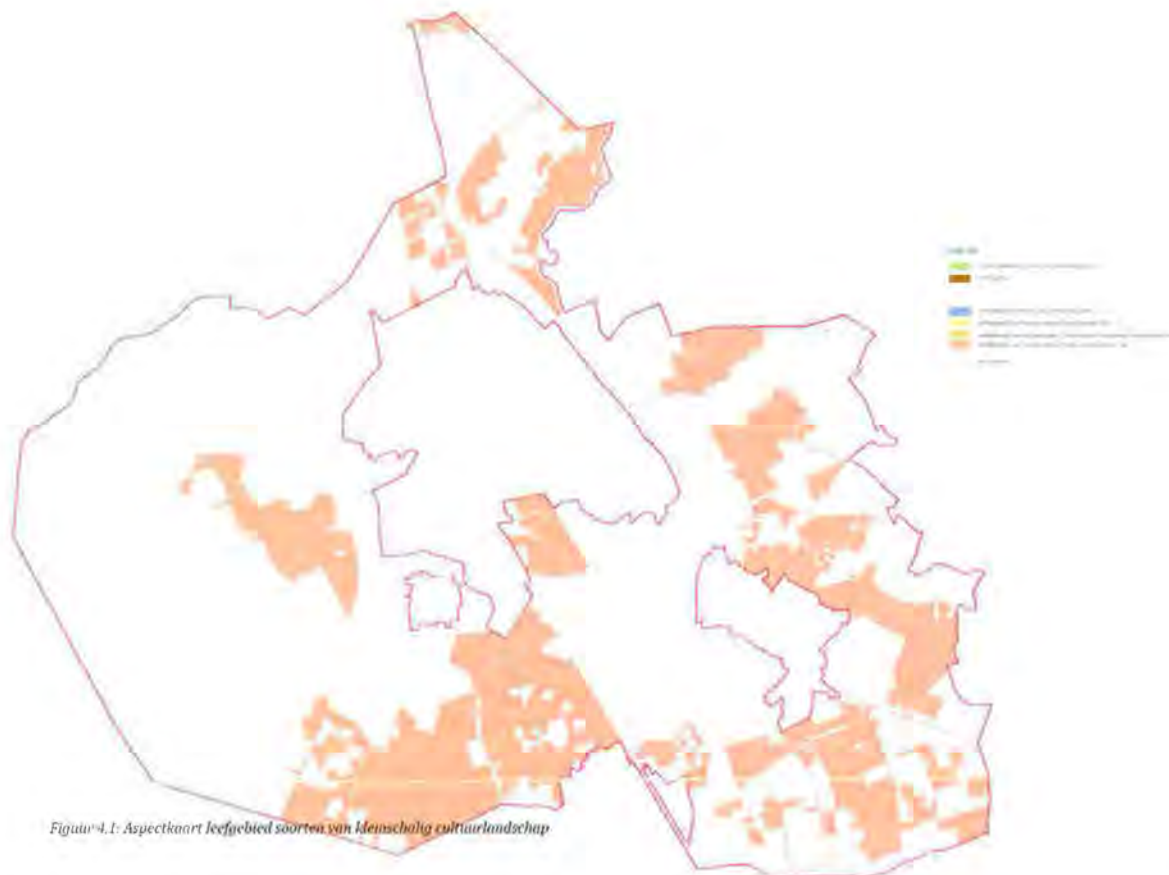
- Als basis zijn de aspectkaarten uit 2006 gehanteerd: 'leefgebied struweelvogels', 'leefgebied das' en 'leefgebied vlinders';
- De informatie van deze drie aspectkaarten uit 2006 is vervolgens aangevuld met de nieuwe/ recente(re) inventarisatiegegevens;
- Op navolgende kaart is geen onderscheid meer gemaakt tussen de verschillende soortgroepen die gebaat zijn bij een kleinschalig cultuurlandschap, omdat de soortgroepen in hoofdlijnen bij dit landschapstype en eenzelfde type omgevingsvergunning voor werken of werkzaamheden gebaat zijn.

Natuurwaarden binnen kleinschalig cultuurlandschap zijn: struweelvogels, dagvlinders, vogels van bosrand en de das.

Van belang voor het dassenleefgebied is het behoud van een afwisselend landschap met voldoende foerageermogelijkheden voor de das, in het bijzonder bestaande uit houtwallen, hagen en voldoende grasland.

Voor het leefgebied vlinders is het behoud van vegetaties met waardplanten en behoud en ontwikkeling van structuurrijke vegetaties van belang. Waardplanten zijn planten die voor een vlindersoort van betekenis zijn als voedselplant voor de rups.

Voor het behoud van het leefgebied struweelvogels is het behoud van houtwallen, boszomen en overgangen van bos naar agrarisch gebied belangrijk, met daarnaast het behoud van kleine bosjes en hagen.

Figuur 4.1: Aspectkaart leefgebied soorten van kleinschalig cultuurlandschap

Deze - uiteenlopende - soortgroepen hebben met elkaar gemeen dat ze gebaat zijn bij een kleinschalig landschap met veel gradienten; overgangssituaties tussen milieufactoren. Voorbeelden daarvan zijn de overgang van dicht naar open landschap, van droog naar vochtig, van voedselarm naar voedselrijk. (Tijdelijke) boomteelt kan een negatief effect hebben op deze beeldbepalende karakteristieken van het kleinschalig cultuurlandschap, doordat de verhouding tussen openheid en beslotenheid en de daaraan gekoppelde gradientsituaties verschuift. Door verdichting van het landschap kunnen de relaties tussen beschutting (houtwal/ landchapselement) en foerageergebied (insecten/ nectarplanten) verstoord worden (voor vogelsoorten en dagvlindersoorten). Dat kan betekenen dat soorten uiteindelijk verdwijnen. In het geval van grootschalige boomteelt in dit landschapstype kan zelfs de gehele kleinschaligheid in het geding raken.

Bij het beoordelen van een vergunningaanvraag worden de volgende afwegingen betrokken:

1. wordt de totale randlengte aan gradientsituaties rondom het initiatief substantieel aangetast;
2. is de kleinschaligheid van het gehele kleinschalig cultuurlandschap in het geding.

6.5.1.5 Waarde - Attentiegebied EHS

In de structuurvisie van de provincie Brabant (Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant) is een Attentiegebied EHS opgenomen. Het attentiegebied EHS en de natte natuurparel zoals deze vroeger was opgenomen in de reconstructieplannen komen qua begrenzing en ook inhoudelijk overeen.

De natuurparels inclusief de beschermingszone zijn in het bestemmingsplan *bestemd als 'Waarde - Attentiegebied EHS'*. Qua begrenzing en regeling is aan gesloten bij het beleid, zoals verwoord in Structuurvisie en Verordening van de provincie Noord-Brabant.

Natte natuurparels zijn natuurgebieden die bijzonder gevoelig zijn voor de waterkwantiteit en de waterkwaliteit. Deze gebieden worden sterk beïnvloed door de inrichting en het beheer van de omgeving.

De doelstellingen voor deze kwetsbare natuurgebieden zijn enkel te realiseren door in de omgeving ruimtelijke keuzes te maken. Om deze reden is rondom deze natuurparels een beschermingszone van 500 meter opgenomen om te voorkomen dat de huidige hydrologische situatie verder verslechterd. Er mogen in de natte natuurparels of de beschermingszone geen activiteiten plaatsvinden die een verslechtering van de situatie in de natte natuurparel tot gevolg hebben. Aan deze gebieden is een apart aanlegvergunningen regime gekoppeld overeenkomstig het reconstructieplan.

6.5.1.6 Milieuzone - ecologische verbindingen

De nog te realiseren onderdelen van de EHS in het plangebied betreffen behalve natuurontwikkelingsgebieden ook ecologische verbindingzones.

De EVZ's (zoekgebied voor ecologische verbindingzone) uit de Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant zijn opgenomen in de verbeelding. Aan weerszijden van de beeklopen of wegen is een zone opgenomen waarbinnen de ecologische verbindingzone kan worden aangelegd.

Binnen de agrarische bestemmingen is een wijzigingsbevoegdheid gekoppeld aan de aanduiding Milieuzone - ecologische verbindingen voor het mogelijk maken van een ecologische verbindingzone. Deze kan worden ingezet nadat de grond is verworven en als zodanig is ontwikkeld.

De ecologische verbindingzones verbinden verschillende natuurgebieden met elkaar. Ze bestaan uit veelal langgerekte landschapselementen. De zones moeten zodanig zijn of kunnen worden ingericht, dat planten- of diersoorten zich van het ene naar het andere natuurgebied kunnen verplaatsen.

De breedte en inrichting van de ecologische verbindingzones is afhankelijk van de natuurfunctie die zij vervullen. Er worden natte en droge verbindingzones onderscheiden. Ecologische verbindingzones kunnen op allerlei wijzen gerealiseerd worden. De zones moeten dus zodanig worden ingericht dat de doelsoorten waarvoor de verbindingzone is bedoeld er ook daadwerkelijk gebruik van kunnen maken. Het gebruik als ecologische verbindingzone kan ook niet de enige functie van de strook zijn. Veelal blijft (extensief) agrarisch (mede)gebruik mogelijk.

6.5.1.7 Milieuzone - beekherstel

Om het herstel van een beek mogelijk te maken is de aanduiding Milieuzone - beekherstel opgenomen conform de Verordening van de provincie Noord-Brabant. Op de verbeelding is deze zone opgenomen aan weerszijden van de beeklopen. Deze milieuzone valt samen met verschillende gebiedsbestemmingen.

Aan de Beerze, het bovenstrooms omleidingskanaal, de Heerenbeekloop en de Groote Waterloop is de functie waternatuur toegekend. Alle beken met de functie waternatuur worden in principe hersteld.

Beekherstel heeft betrekking op maatregelen zoals hermeandering (herstel erosie-/

sedimentatieprocessen), inrichting van de oevers, aanleg van vispassages en herstel van brongebieden. Om beekherstel te realiseren zal een groot deel van de gronden (25 meter breedte bij de bovenloop en 50 meter bij de middenloop) moeten worden verworven en als natuur worden aangemerkt. Overigens zal een groot deel van deze gronden samenvallen met de begrensde ecologische hoofdstructuur en wordt een groot deel van deze ruimte tevens benut voor waterberging.

6.5.1.8 Wro-zone - natuurontwikkelingsgebied

Binnen de EHS van de provincie (Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant) zijn gebieden opgenomen die nog ontwikkeld moeten worden. Dit zijn de gebieden die binnen het Natuurbeheerplan 2011 het beheertype 'nog om te vormen naar natuur (inrichting)' hebben. Aan de hand van de informatie uit het Natuurbeheersplan 2011 hebben gronden de *gebiedsaanduiding Wro-zone - natuurontwikkelingsgebied* gekregen. Natuurontwikkelingsgebieden zijn landbouwgronden die bijzonder geschikt zijn voor het ontwikkelen van nieuwe natuur.

Daar waar de ecologische hoofdstructuur nog niet is gerealiseerd, kan geen bestemming Natuur van toepassing zijn. Wel moet de realisatie van de EHS en dus de mogelijkheid tot wijziging naar de bestemming Natuur door dit bestemmingsplan niet onmogelijk worden gemaakt. In de natuurontwikkelingsgebieden is het van belang dat ruimtelijke ingrepen (werkzaamheden) achterwege blijven, die natuurontwikkeling in de nabije of verdere toekomst kunnen frustreren.

Voor deze gronden is daarom een wijzigingsbevoegdheid opgenomen, waardoor op vrijwillige basis de betreffende gronden kunnen worden omgezet in 'Natuur'. Binnen de bestemmingen Agrarisch met Waarden - Natuur en landschap is generiek een wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor de wijziging naar natuur (voor nieuwe natuur). De aanduiding Wro-zone - natuurontwikkelingsgebied is wel opgenomen op de verbeelding, als signaleringsfunctie.

6.5.2 Archeologie

In het bestemmingsplan 2006 waren alle werkzaamheden voor zover deze plaatsvonden in gebieden met een hoge of middelhoge archeologische verwachtingswaarde aanlegvergunningplichtig. Om aanlegvergunning te kunnen verlenen, was een archeologisch onderzoek vereist. De regeling maakte hierbij geen onderscheid naar gebied of naar omvang van de ingreep.

Naar aanleiding van de ingediende beroepen en de contra-expertise, heeft de Raad van State in maart 2009 de beroepen tegen het aanlegvergunningstelsel op dit onderdeel gegrond verklaard.

Aan deze uitspraak liggen kort samengevat de volgende overwegingen ten grondslag :

- a. het aanlegvergunningstelsel is niet helder;
- b. er heeft onvoldoende afweging plaatsgevonden tussen de belangen bij de bescherming van de archeologische waarden en de bedrijfsbelangen van de boomkwekers (c.q. agrarische sector);
- c. er is onvoldoende onderzoek verricht naar de feitelijke archeologische waarden in het gebied.

Naar aanleiding van deze uitspraak is een archeologische verwachtingskaart opgesteld met daaraan gekoppeld de beleidsuitgangspunten. De regeling is gericht op meer maatwerk, gekoppeld aan de onderscheiden gebieden en de ondergrenzen op de archeologische verwachtings- en beleidskaart.

In aanvulling hierop wordt nog een gemeentelijk archeologiebeleid, eventueel gekoppeld aan een archeologieverordening, en implementatieplan opgesteld. Hierin worden alle archeologische beleidsafwegingen, instrumenten, voorwaarden ten aanzien van onderzoek, besluitvormingsprocessen alsook de organisatorische en financiële consequenties betrokken. Dit archeologiebeleid is op dit moment nog niet gereed. Wanneer het nieuwe archeologiebeleid dit noodzakelijk maakt, zal het bestemmingsplan Buitengebied bij de eerstkomende herziening hierop worden aangepast.

De uitgangspunten zijn onderstaand kort samengevat:

- a. de regeling is gebaseerd op de nieuwe gemeentelijke archeologische verwachtings- en beleidskaart. Deze nieuwe kaart vervangt de globale IKAW. Op de nieuwe kaart worden de gebieden met waarden en gebieden met hoge en lage verwachtingswaarden (zowel de droge als de natte gebieden) onderscheiden.
- b. de archeologische waarden worden beschermd door middel van een dubbelbestemming op de verbeelding. Dit houdt in dat aan de gebieden waar archeologische waarden voorkomen of worden verwacht de dubbelbestemming archeologische waarde wordt toegekend. Gebieden met een lage archeologische verwachting krijgen geen dubbelbestemming omdat voor deze gebieden geen restricties op dit punt gelden.
- c. de regeling beperkt zich niet alleen tot de werkzaamheden en werken, niet zijnde bouwwerken. Ook voor bouwwerken (het bouwen) is een vergelijkbare regeling opgenomen. De verplichting hiertoe is vastgelegd in de herziene Monumentenwet.
- d. een belangrijk nieuw onderdeel is de invoering van ondergrenzen ten aanzien van de verstoringsdiepte.

Deze ondergrenzen zijn gekoppeld aan de onderscheiden gebieden op de archeologische verwachtings- en beleidskaart. Deze ondergrenzen hebben zowel betrekking op de verstoringsoppervlakte als op de verstoringsdiepte. De verstoringsdiepte is gesteld op 40 cm onder maaiveld. De verstoringsoppervlakte is afhankelijk van het archeologische (verwachtings)waarde van het gebied. Wanneer deze beide ondergrenzen niet worden overschreden, hoeft geen archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd. In dat geval is voor de betreffende werkzaamheden ook geen aanlegvergunning vereist.
- e. regeling ten aanzien van het bouwen:
 1. archeologische onderzoeksplicht wanneer er sprake is van bouwen binnen de archeologische dubbelbestemming;
 2. geen archeologisch onderzoek vereist in het geval van vervanging van bestaande bebouwing en wanneer de ondergrenzen niet worden overschreden;
- f. regeling ten aanzien van werkzaamheden en werken, niet zijnde bouwwerken:
 1. geen vergunning is vereist wanneer de ondergrenzen niet worden overschreden. Ook is geen vergunning vereist voor werken en werkzaamheden in het kader van het normale beheer en onderhoud (met inbegrip van onderhoud- en vervangingswerkzaamheden van bestaande riolen, bestratingen en beplantingen binnen bestaande trace's van kabels en leidingen), het normale agrarische gebruik, voor werkzaamheden waarvoor reeds vergunning is verleend en die plaatsvinden in het kader van archeologisch onderzoek.
 2. in het geval wel een vergunning is vereist, geldt een archeologische onderzoeksplicht.
- g. een archeologisch onderzoek is niet vereist indien de archeologische waarde in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld, bijvoorbeeld door het aantonen van eerdere verstoringen van de bodem of door het aantonen van de dikte van het esdek. Wanneer blijkt dat de dikte van het afdekkend pakket groter is dan

de ondergrens van de verstoringsdiepte en wordt aangeleend dat de in-greep beperkt blijkt tot de dikte van het afdekkend pakket, is nader archeologisch onderzoek niet nodig. De eisen waaraan een onderzoek dient te voldoen, worden vastgelegd in het algemene archeologiebeleid.

- h. de vergunning kan worden verleend wanneer gebleken is dat er geen archeologische waarden aan-wezig zijn, de betreffende archeologische waarden door de ingreep niet of niet onevenredig worden geschaad of schade door bouwactiviteiten kan worden voorkomen of zoveel mogelijk kan worden beperkt door het in acht nemen van aan de omgevingsvergunning verbonden voorschriften.
- i. aan de omgevingsvergunning kunnen voorschriften worden verbonden zoals:
 1. technische maatregelen tot bescherming van de archeologische waarden.
 2. Deze maatregelen kunnen bestaan uit het aanbrengen van een beschermende bodemlaag, het aanvullen van bodemvolume bij teelten waarbij grond wordt uitgevoerd, het niet uitvoeren van heilwerkzaamheden of het niet bouwen van kelders;
 3. verplichting tot opgravingen;
 4. verplichting tot archeologische begeleiding bij uitvoering.

Voorkomende gebieden met specifieke *archeologische waarden* zijn:

categorie	Bestemmingsplan-categorie	Diepte bodemingreep	Vrijstellingsgrens archeologisch onderzoek
Cat. 1	Wettelijk beschermd monument	n.v.t.	Wettelijk geregeld.
Cat. 2	Gebied van archeologische waarde	Dieper dan 40 cm	Indien dieper dan 40 cm en/ of groter dan 50 m ²
Cat. 3	Gebied van archeologische verwachtingswaarde hoog	Dieper dan 40 cm	Indien dieper dan 40 cm en/ of groter dan 125 m ²
Cat. 4	Gebied van archeologische verwachtingswaarde middelhoog	Dieper dan 40 cm	Indien dieper dan 40 cm en/ of groter dan 500 m ²

Voor ieder gebied is een aparte dubbelbestemming van toepassing:

Bestemmingsplan categorie	Aanduiding/ dubbelbestemming
Wettelijk beschermd monument	wettelijk beschermd archeologisch monument
Gebied van archeologische waarde	Waarde - Archeologische waarde
Gebied van archeologische verwachtingswaarde hoog	Waarde - Archeologische verwachtingswaarde hoog
Gebied van archeologische verwachtingswaarde middelhoog	Waarde - Archeologische verwachtingswaarde middelhoog

Wettelijk beschermde archeologische monumenten zijn op basis van de Monumentenwet 1988 aangewezen als beschermd archeologisch monument, of staan

op de voorlopige lijst.

Het betreft gebieden waar archeologische resten van nationaal belang zijn vastgesteld met ondermeer een zeer hoge kwaliteit, zeldzaamheid en contextwaarde. Voor wettelijk beschermde terreinen is behoud van de bestaande situatie vereist en dient aantasting van de archeologische resten vermeden te worden.

Het beschermingsregime voor deze monumenten staat los van het bestemmingsplan, zij het dat deze zijn opgenomen op de verbeelding met een aanduiding 'wettelijk beschermd archeologisch monument'. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd nadere eisen te stellen aan de plaats, de fundering en de afmetingen van bouwwerken, voor zover die worden gebouwd op of, binnen een afstand van 30 m tot die gebieden, ter voorkoming van onevenredige aantasting van het zicht op en de landschappelijke inpassing van de betreffende waardevolle terreinen, maar ook omdat de exacte begrenzingen van archeologische terreinen niet in alle gevallen vaststaan.

6.5.2.1 Waarde - Archeologische waarde

De overige archeologische monumenten (dat wil zeggen zonder wettelijke bescherming) hebben ook oudheidkundige betekenis, maar kennen een minder hoge of onduidelijke kwaliteit, zeldzaamheid en contextwaarde. Binnen deze gebieden wordt een zeer grote dichtheid aan archeologische resten verwacht. In deze zones dienen bij voorkeur geen werkzaamheden te worden uitgevoerd die tot fysieke aantasting van de archeologische resten leiden.

Alle bodemingrepen die niet dieper reiken dan 40 cm onder maaiveld en/ of kleiner zijn dan 50 m² zijn in principe vrijgesteld van archeologisch onderzoek.

6.5.2.2 Waarde - Archeologische verwachtingswaarde hoog

In deze gebieden geldt op basis van geologische en bodemkundige opbouw en aangetroffen archeologische vondsten en relictten een hoge archeologische verwachting. Dat wil zeggen dat in deze gebieden sprake is van een hoge concentratie archeologische vindplaatsen met goede conserveringsomstandigheden. De kans op het aantreffen van archeologische vondsten bij bodemingrepen is dus zeer groot.

Alle bodemingrepen die niet dieper reiken dan 40 cm onder maaiveld en/ of kleiner zijn dan 125 m² zijn in principe vrijgesteld van archeologisch onderzoek.

6.5.2.3 Waarde - Archeologische verwachtingswaarde middelhoog

In deze gebieden geldt op basis van geologische en bodemkundige opbouw, en aangetroffen archeologische vondsten en relictten een middelhoge archeologische verwachting. Deze zones en gebieden waren net als de gebieden met een hoge verwachting in principe geschikt voor bewoning, echter de conserveringsomstandigheden zijn minder gunstig. In deze gebieden is de dichtheid aan vindplaatsen beduidend lager dan in de gebieden met een hoge verwachting.

Alle bodemingrepen die niet dieper reiken dan 40 cm onder maaiveld en/ of kleiner zijn dan 500 m² zijn in principe vrijgesteld van archeologisch onderzoek.

6.5.3 Cultuurhistorie

Aardkundige en cultuurhistorische waarden zijn in het bestemmingsplan 2006 op plankaart 8 als zodanig aangeduid en worden via het aanlegvergunningstelsel beschermd. Vergelijkbaar met de archeologische waarden en natuurwaarden, wordt ook voor de aardkundige en cultuurhistorische waarden in het nieuwe bestemmingsplan een dubbelbestemming opgenomen. De dubbelbestemming richt zich niet alleen op het behoud (bescherming) maar ook op de versterking van de waarden (aandachtspunt bij planontwikkelingen, stimuleringsmaatregelen en landschapsversterkings-plannen).

Twee gebieden met *aardkundige* waarden worden bestemd, namelijk de Kampina en het Dommeldal. Deze twee gebieden staan ook als zodanig op de provinciale aardkundige waardenkaart. In het nieuwe bestemmingsplan worden voor deze twee gebieden specifieke dubbelbestemmingen opgenomen. Deze dubbelbestemmingen richten zich zowel op de aardkundige als op de cultuurhistorische waarden van deze gebieden.

Op de gemeentelijke ontwerp-cultuurhistorische waardenkaart worden gebieden met een *hoge cultuurhistorische ensemblewaardering* onderscheiden. Deze gebieden komen overeen met de cultuurhistorische vlakken van provinciaal belang die op grond van de provinciale verordening opgenomen dienen te worden in de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Gebiedswaarde	Dubbelbestemming of gebiedsaanduiding
heidegebied de Kampina	Waarde - De Kampina
beekdal van de Dommel	Waarde - Dommeldal
landgoed	Waarde - Landgoed
historische akkercomplex	Waarde - Historisch akkercomplex
kleinschalig cultuurlandschap	Waarde - Kleinschalig cultuurlandschap
bolle akker	Waarde - Bolle akker
open akkercomplex	Waarde - Open akkercomplex

6.5.3.1 Waarde - De Kampina

De cultuurhistorische kenmerken van dit heidegebied zijn de afwateringskanalen, veenwinputten, loopgraven, historische begroeiing en zandwegenstructuur.

Ingrepen zijn toegestaan indien de cultuurhistorische elementen/structuren behouden blijven of versterkt worden.

6.5.3.2 Waarde - Dommeldal

De cultuurhistorische kenmerken van dit beekdal zijn de steilranden, meanders, restanten van meanders, broekbossen, hakhoutbosjes, beemdenstructuur en bijbehorende kavelgrensbeplanting.

Ingrepen die het karakter van het Dommeldal behouden of versterken zijn toegestaan.

6.5.3.3 Waarde - Landgoed

Het betreft landgoederen Sparrenrijk, Venrode, Zegenrode, Halsche Barrier, Wilhelminapark, Velder, De Scheeken. De cultuurhistorische kenmerken van deze gebieden zijn de wegen/lanenstructuur, zandwegen, historisch groen en bijbehorende bebouwing.

Ingrepen zijn toegestaan indien het karakter van het landgoed behouden blijft of versterkt wordt.

6.5.3.4 Waarde - Historisch akkercomplex

De cultuurhistorische kenmerken van deze historische akkercomplex (Kleinder Liempde, akkercomplex ten zuiden van Liempde) zijn de kavelstructuur, zandwegenpatroon, kavelgrensbeplanting en slotenpatroon.

Ingrepen zijn toegestaan indien het historisch karakter van het gebied wordt behouden of versterkt.

6.5.3.5 Waarde - Kleinschalig cultuurlandschap

De cultuurhistorische kenmerken van het kleinschalig cultuurlandschap (De Geelders) zijn de kavelstructuur met bijbehorende begroeiing, zandwegenstructuur en rabatten/slotenpatroon.

Ingrepen zijn toegestaan indien het kleinschalig cultuurlandschap behouden blijft of versterkt wordt.

6.5.3.6 Waarde - Bolle akker

De cultuurhistorische kenmerken van de bolle akkers zijn de bolvormige ligging, zandwegenstructuur en de kavelstructuur met bijbehorende kavelgrensbeplanting. Bolle akkers behoren tot de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap Het Groene Woud. Bij de aanwijzing van de akkers in voorliggend bestemmingsplan is aangesloten bij de provinciaal gewaardeerde akkercomplexen.

De bolling van de oude akker beperkt zich tot het individuele akkerperceel, dus tot percelen met een oppervlak van een halve tot twee hectare. In de regel liggen meerdere bolle akkers bij elkaar. Het midden van een akkerperceel kan tot meer dan een halve meter hoger liggen dan de rand van de akker. Vaak zijn de percelen begrensd door houtwallen. Het hoogteverschil binnen een perceel komt voort uit een bepaalde manier van akkerbewerking.

Ingrepen zijn toegestaan indien het bolle akkercomplex behouden of versterkt wordt. Ingrepen die (de beleving van) het bolle akkercomplex aantasten (onder andere door het verstoren van open zichtlijnen), dienen vermeden te worden (egaliseren, verwijderen van kavelgrensbeplanting, teelttechnieken waarbij bodemvolume wordt afgevoerd, beplanten met hoog opgaand gewas etc.). Boomteelt is derhalve niet toegestaan op de bolle akkers.

6.5.3.7 Waarde - Open akkercomplex

De cultuurhistorische kenmerken van deze open akkercomplexen zijn de zandwegenstructuur en openheid. Open akkers behoren tot de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap Het Groene Woud. Bij de aanwijzing van de akkers in voorliggend bestemmingsplan is aangesloten bij de provinciaal gewaardeerde akkercomplexen.

Open akkers zijn aaneengesloten akkergebieden met een oppervlak van 50 tot meer dan 200 hectare. Vaak worden ze genoemd naar het gehucht waartoe ze behoren. Bij voorkeur werden ze aangelegd op de hogere delen van het landschap (dekzandruggen/plateaus). Oneffenheden en laagten in het onderliggende natuurlijke zandlandschap zijn in de loop van vele eeuwen akkerbeheer weggewerkt. In

tegenstelling tot de bolle akkers kennen open akkers geringe hoogteverschillen. In het akkercomplex komen nauwelijks bomen of struiken voor. Open akkercomplexen liggen aanzienlijk hoger dan de omgeving. Het verschil werd nog een extra versterkt door een eeuwenlange bemesting met heideplaggen die ook zand bevatten. Hierdoor ontstaat een dik plaggendek.

Behoud van het verkavelingspatroon en de daarbij behorende versterkende landschapselementen zijn belangrijk in deze gebieden, evenals het behoud van de perceelsgrenzen. Deze patronen hebben een directe relatie met de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap Het Groene Woud. Kenmerkend voor de open akkers is verder het uitgestrekte open karakter ervan.

Ingrepen zijn toegestaan indien het open akkercomplex behouden of versterkt wordt. Ingrepen die (de beleving van) het open akkercomplex aantasten (onder andere door het verstoren van open zichtlijnen), dienen vermeden te worden (egaliseren, rooien van historisch groen, beplanten met hoog opgaand gewas etc). Evenals op de bolle akkers is boomteelt dan ook niet toegestaan.

Hoofdstuk 7 Detailbestemmingen

De Gemeente Boxtel is een actieve gemeente als het gaat om beleid voor het buitengebied en de uitvoering daarvan in concrete projecten. De visie op het buitengebied is weergegeven in de Nota plattelandsvernieuwing - ruimte voor Boeren, Burgers en Buitenlui. Ook in de StructuurvisiePlus is ruime aandacht besteed aan het beleid voor buitengebied. Daarnaast zijn het Streekplan en het Reconstructieplan in dit bestemmingsplan verwerkt. De aanwijzing van Het Groene Woud als Nationaal Landschap biedt het kader voor toekomstige ontwikkelingen in het plangebied, aansluitend aan de gebiedskwaliteiten.

Het is niet de bedoeling discussies die in dat kader gevoerd zijn over te doen. In dit hoofdstuk is op basis van de nota plattelandsvernieuwing, de StructuurvisiePlus en de aanwijzing van Het Groene Woud als Nationaal Landschap het beleid voor het buitengebied nogmaals geformuleerd en geconcretiseerd voor de relevante onderdelen voor het bestemmingsplan Buitengebied 2011.

Daarmee wordt aangesloten bij bestemmingsplan Buitengebied 2006. Daar waar de Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant stringenter is, is de Verordening gevolgd. Dit is per onderwerp gemotiveerd.

7.1 Landbouw

De agrarische sector is de belangrijkste economische sector in het buitengebied en voortdurend aan verandering onderhevig, niet in de laatste plaats door recente ingrijpende beleidswijzigingen als de reconstructie en de geurwet.

Het reconstructieplan legt een stevig pakket beleidsuitgangspunten op het buitengebied (en dan met name op de intensieve veehouderijsector), die in dit bestemmingsplan worden doorvertaald.

Om in te kunnen spelen op de beleidslijnen en dynamiek van de sector zal onderscheid worden gemaakt in de volgende sectoren binnen de land- en tuinbouw:

- intensieve veehouderijbedrijven;
- overige agrarische bedrijven (zowel grondgebonden als overig niet-grondgebonden agrarische bedrijven).

Intensieve veehouderij = agrarisch bedrijf met een bedrijfsvoering die geheel of in overwegende mate in gebouwen plaatsvindt en gericht is op het houden van dieren, zoals rundveemesterij, varkens-, vleeskalver-, pluimvee-, pelsdier-, geiten- of schapehouderij of een combinatie van deze bedrijfsvormen, alsmede naar de aard daarmee gelijk te stellen bedrijfsvormen, met uitzondering van grondgebonden melkrundveehouderij.

Niet-grondgebonden agrarisch bedrijf = een agrarisch bedrijf waarvan de productie niet in overwegende mate afhankelijk is van het voortbrengend vermogen van onbebouwde grond in de directe omgeving van het bedrijf. Niet-grondgebonden bedrijven zijn in ieder geval intensieve veehouderijen en glastuinbouwbedrijven. Een voorbeeld van overig nietgrondgebonden bedrijven zijn intensieve kwekerijen zoals champignonkwekerijen.

Grondgebonden agrarische bedrijf = een agrarisch bedrijf waarvan de productie geheel of in overwegende mate afhankelijk is van het voortbrengend vermogen van onbebouwde grond in de directe omgeving van het bedrijf. Grondgebonden bedrijven zijn in ieder geval: akkerbouw-, fruitteelt- en vollegrondstuinbouwbedrijven en boomteeltbedrijven,

waarvan de bomen rechtstreeks in de grond zijn geplant. Melkveebedrijven en paardenhouderijen zijn doorgaans ook grondgebonden.

7.1.1 Toekenning agrarische bouwkvavels algemeen

Bestaande bedrijven zijn op basis van vergunde rechten in kaart gebracht.

Om in aanmerking te komen voor een agrarische bedrijfsbestemming moet er sprake zijn van agrarische bedrijfsactiviteiten. Dat wil zeggen dat er sprake is van agrarische (primaire plantaardige en/of dierlijke) productie. Bovendien moet deze activiteit bedrijfsmatig worden uitgeoefend. Bij de vraag omtrent toekenning van de bestemming 'Agrarisch - Agrarisch bedrijf' (hierna ook wel kortweg bouwkvavels genoemd) hanteert de Gemeente Bostel in bestemmingsplan Buitengebied 2006 de volgende indeling:

- 0-9 nge: burgerwoning;
- 9-30 nge: eng begrensd agrarisch bouwkvav; aan de hand van de grenzen van de huidige bebouwing.
- >30 nge : volwaardig agrarisch bouwkvav.

Alle stallen moeten voldoen aan het Besluit huisvesting, waarin algemene technische eisen staan voor stallen om de uitstoot van ammoniak te beperken.

Het vertrekpunt bij het toekennen van de bouwkvavels is het respecteren van in (actuele) bestemmingsplannen toegekende bouwrechten. Voor Bostel geldt dat de bouwrechten uit het geldende bestemmingsplan (dat gebaseerd is op het Streekplan van 1992) worden gerespecteerd inclusief de in de planperiode verkregen rechten (zoals bouwkvavwijzigingen en bouwvergunningen). Concreet betekent dit dat de bestaande rechten uit het vigerende plan zullen worden gehandhaafd, met inachtneming van het concentratiebeginsel. Hiertoe zijn bepalingen opgenomen in de bouwregels. Wijzigingsbevoegdheden en afwijkingsbepalingen worden uitdrukkelijk niet als onderdeel van de bestaande rechten beschouwd.

In de bijlage bij dit bestemmingsplan is de retrospectieve toets gevoegd.

7.1.2 Toekenning en uitbreiding intensieve veehouderijen in extensiveringsgebied

De Verordening Ruimte heeft voor extensiveringsgebieden de volgende regels opgenomen:

1. Binnen gebouwen mag hooguit één bouwkvav gebruikt worden voor het houden van dieren, met uitzondering van volière- en scharrelstallen voor legkippen waar ten hoogste twee bouwkvavels gebruikt mogen worden;
2. Uitbreiding van bebouwing binnen het bestaande bouwkvav van intensieve veehouderijen is maar mogelijk tot 1 oktober 2010. Vanaf die datum geldt als maximum omvang de bestaande bebouwing op die datum of in de in aanbouw of vergunde bebouwing ("slot op de muur");
3. Het bestaand stedelijk gebied maakt geen deel uit van het reconstructieplan. In de verordening zijn de regels voor intensieve veehouderijen, gelegen in dat gebied, gelijk gesteld met die voor de extensiveringsgebieden. Deze regels zijn overgenomen in voortliggend bestemmingsplan.

7.1.3 Toekenning en uitbreiding intensieve veehouderij in verwevingsgebieden

Voor de toekenning van de bestemming Agrarisch - Agrarisch bedrijf in verwevingsgebieden geldt dat voor de vaststelling van een bouwblok van een intensieve veehouderij de bouwrechten uit het geldende bestemmingsplan (gebaseerd op het Streekplan 1992) worden gerespecteerd, inclusief de in de planperiode verkregen rechten (zoals bouwblockwijzigingen en bouwvergunningen).

Duurzame locaties

In de verwevingsgebieden is sprake van een menging van functies van onder meer landbouw, wonen en natuur. In deze gebieden is vanuit reconstructiedoelstellingen nieuwvestiging van intensieve veehouderijen niet wenselijk maar moet hervestiging en uitbreiding wel mogelijk zijn op die plaatsen waar de ruimtelijke kwaliteit of aanwezige functies zich daartegen niet verzetten. Om de hiervoor noodzakelijke afweging te maken wordt het begrip duurzame locatie gehanteerd. Een duurzame locatie is een bestaand bouwblok met een zodanige ligging dat het zowel vanuit milieuoogpunt als vanuit ruimtelijk oogpunt verantwoord is om ter plaatse door te laten groeien. Uit onderzoek moet blijken dat er een ruimtelijk-economische noodzaak is voor hervestiging, omschakeling of uitbreiding. Zuinig ruimtegebruik dient hierbij het uitgangspunt te zijn. Dit betekent dat verantwoord moet worden dat de uitbreiding van het bouwblok in verhouding staat tot het voorgenomen initiatief en dat geen onnodige ruimte aan het bouwblok wordt toegevoegd. Daarnaast is de integrale omgevingstoets cruciaal. Uit deze toets zal moeten blijken dat de ontwikkeling zowel uit milieuoogpunt als uit ruimtelijk oogpunt verantwoord is. Voor iedere uitbreiding van het bouwblok zal een omgevingstoets gedaan moeten worden en overwogen moeten worden of er sprake is van een duurzame locatie.

In onderhavig bestemmingsplan is het begrip duurzame locaties opgenomen in de begripsbepalingen. Er is alleen maar sprake van een duurzame locatie wanneer dit vanuit het oogpunt van ruimte, milieu en volksgezondheid aanvaardbaar is. Onderdelen van die toets zijn o.a.:

1. Een toets aan de dan actuele milieunormen – en regels die gelden voor intensieve veehouderijen, zoals (anno 2011) de Wet geurhinder en Veehouderij, de Natuurbeschermingswet (inclusief de provinciale Verordening Stikstof en Natura 2000) en normen m.b.t. de luchtkwaliteit.
2. Een evenredige verdeling van de milieuruimte.
3. Een aanvaardbaar woon- en leefklimaat, waarbij ook een toets aan de cumulatieve milieubelasting (bijvoorbeeld geurhinder) van belang is.
Tot nu toe is bij de beoordeling of een locatie duurzaam is, gebruik gemaakt van de handleiding duurzame locaties van de provincie. In de verordening Ruimte is een definitie opgenomen voor het begrip duurzame locatie: Een locatie voor een intensieve veehouderij is duurzaam als:
 - a. aantoonbare ruimtelijk-economische belangen voor de lange termijn aanwezig zijn die noodzaken tot hervestiging, omschakeling of uitbreiding ter plaatse;
 - b. zuinig ruimtegebruik wordt toegepast door aan te sluiten bij bestaande bebouwing of, al dan niet door herschikking, optimaal gebruik te maken van de beschikbare ruimte;
 - c. de beoogde ontwikkeling zowel vanuit milieuoogpunt, in het bijzonder wat betreft ammoniak, geur, fijnstof en gezondheid voor mensen, als vanuit ruimtelijk oogpunt, in het bijzonder wat betreft natuur, landschap en cultuurhistorie, aanvaardbaar is.

7.1.4 Toekenning en uitbreiding overige agrarische bedrijven

Voor de toekenning van de bestemming Agrarisch - Agrarisch bedrijf in verwevingsgebieden geldt dat voor de vaststelling van een bouwblok van een overig agrarisch bedrijf de bouwrechten uit het geldende bestemmingsplannen (gebaseerd op het Streekplan 1992) worden gerespecteerd, inclusief de in de planperiode verkregen rechten (zoals bouwblokwijzigingen en bouwvergunningen).

Ten aanzien van de uitbreiding van de bouwblokken wordt in grote lijnen het provinciaal beleid gevolgd. Het provinciaal beleid heeft voor grondgebonden agrarische bedrijven geen maxima opgenomen. De gemeente staat onder voorwaarden uitbreiding toe tot 2 ha. Overige nietgrondgebonden bedrijven (niet zijnde intensieve veehouderij of glastuinbouwbedrijven) kunnen uitbreiden tot maximaal 1,5 hectare. Deze maximale oppervlakten zijn exclusief de differentiatievlakken 'specifieke vorm van agrarisch - teeltondersteunende voorzieningen' (zie ook paragraaf 7.1.7). In agrarische gebieden met meerwaarde stelt de gemeente bij uitbreiding voorwaarden waarmee de aanwezige waarden worden beschermd.

Wel is in primair agrarische gebieden buiten de groenblauwe mantel omschakeling naar overige niet grondgebonden bedrijf onder voorwaarden mogelijk. Hiertoe is als voorwaarde voor de wijziging bepaald dat het bouwblok met tenminste twee zijden grenst aan de bestemming Agrarisch.

7.1.5 Nieuwvestiging

Onder nieuwvestiging wordt verstaan: het toekennen van de bestemming Agrarisch - Agrarisch bedrijf op een locatie waar die bestemming nu niet ligt. Ook aangaande nieuwvestiging van bouwblokken is het van belang onderscheid te maken in intensieve veehouderijen en overige agrarische bedrijven; dit in verband met de specifieke beleidsuitgangspunten voor de intensieve veehouderij die uit het Reconstructieplan voortvloeien.

De verwachting is dat in de komende jaren op een aantal agrarische bedrijfslocaties de agrarische bedrijfsactiviteiten door de huidige ondernemer gestaakt worden. In de behoefte aan locaties voor nieuwe of te verplaatsen bedrijven kan worden voorzien door gebruik te maken van deze agrarische bouwblokken (zie paragraaf 7.1.6). Nieuwe agrarische bouwblokken zijn niet meer van deze tijd. Nieuwvestiging van een agrarisch bedrijf is uitgesloten.

7.1.6 Hervestiging en omschakeling

In verwevingsgebieden en landbouwontwikkelingsgebieden is hervestiging van en omschakeling naar intensieve veehouderij in principe toegestaan op een duurzame locatie.

Deze dient bij te dragen aan de afwaartse beweging van de intensieve veehouderij, zoals omschreven in het Reconstructieplan. Ook dient er voldaan te worden aan de volgende eisen:

In verwevingsgebieden is hervestiging of omschakeling alleen mogelijk mits er sprake is van een duurzame locatie. Dit betekent dat aangetoond wordt dat er sprake is van:

1. aantoonbare ruimtelijk-economische belangen voor de lange termijn aanwezig zijn die noodzaken tot hervestiging of omschakeling ter plaatse;
2. zuinig ruimtegebruik wordt toegepast door aan te sluiten bij bestaande bebouwing of, al dan niet door herschikking, optimaal gebruik te maken van de beschikbare ruimte;
3. de beoogde ontwikkeling zowel vanuit milieuoogpunt, in het bijzonder wat betreft ammoniak, geur, fijnstof en gezondheid voor mensen, als vanuit ruimtelijk oogpunt, in bijzonder wat betreft natuur, landschap en cultuurhistorie, aanvaardbaar is.

In ieder geval geldt voor de verwevingsgebieden dat binnen gebouwen ten hoogste één bouwlaag gebruikt mag worden voor het houden van dieren, met uitzondering van volière- en scharrelstallen voor legkippen waar ten hoogste twee bouwlagen gebruikt mogen worden;

De omvang van het bouwblok wordt vervolgens aangepast conform de nieuwe bestemming.

Omschakeling naar intensieve veehouderij is onderdeel van de flexibiliteitsbepalingen van dit bestemmingsplan buitengebied.

Omschakeling op een agrarisch bouwblok naar een grondgebonden bedrijf is altijd rechtstreeks mogelijk.

Omschakeling naar een niet-grondgebonden bedrijf (niet zijnde intensieve veehouderij of glastuinbouw) is alleen onder voorwaarden mogelijk in de primair agrarische gebieden buiten de groenblauwe mantel. Hiertoe is als voorwaarde voor de wijziging bepaald dat het bouwblok met tenminste twee zijden grenst aan de bestemming Agrarisch.

7.1.7 Teeltondersteunende voorzieningen en kassen

De tuinbouwsector maakt in toenemende mate gebruik van teeltondersteunende voorzieningen. Teeltondersteunende voorzieningen zijn voorzieningen in, op of boven de grond die door agrarische bedrijven met plantaardige teelten wordt gebruikt om de productie onder meer gecontroleerde omstandigheden te laten plaatsvinden.

Voorbeelden zijn: aardbeiteelttafels, afdekfolies, antiworteldoek, boomteelthekken, hagelnetten, insectengaas, plastic tunnels, ondersteunende kassen, schaduwhallen en vraatnetten. Het bestemmingsplan is in overeenstemming gebracht met de provinciale Verordening die aansluit bij de beleidsnota Teeltondersteunende Voorzieningen uit 2007. Er is onderscheid tussen permanente teeltondersteunende voorzieningen (teeltondersteunende kassen en overige permanente teeltondersteunende voorzieningen) en tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen.

7.1.7.1 Permanente teeltondersteunende voorzieningen

Permanente voorzieningen zijn teeltondersteunende voorzieningen die voor onbepaalde tijd worden gebruikt. Deze bestaan uit teeltondersteunende kassen en overige permanente voorzieningen als bakken op stellingen (aardbeien) en containervelden. De permanente teeltondersteunende kassen en overige voorzieningen mogen in beginsel alleen op het bouwblok.

Teeltondersteunende kassen zijn na afwijken van de bouwregels op het bouwblok tot 5000 m² toegestaan, met uitzondering van de bouwblokken binnen de groenblauwe mantel. Rechtstreeks is maximaal 1000 m² aan teeltondersteunende kassen toelaatbaar.

In de gemeente ligt een aantal bedrijven waar gebruik wordt gemaakt van overig permanente teeltondersteunende voorzieningen. De ligging van deze voorzieningen buiten het bouwvlak is aangegeven met een apart differentiatievlak op de verbeelding. Een agrarisch bedrijf kan dus naast de 1,5 ha voor het agrarische bedrijf ook een differentiatievlak toegewezen hebben gekregen voor de teeltondersteunende

voorzieningen.

Permanente teeltondersteunende voorzieningen kunnen een behoorlijke impact hebben op het landschap. Uitbreiding van een differentiatievlak teeltondersteunende voorzieningen is onder mogelijk met dit bestemmingsplan. Binnen de groenblauwe mantel (dus de bestemmingen Agrarisch met Waarden) mag na de wijziging de omvang van het aanduidingsvlak **'specifieke vorm van agrarisch – teeltondersteunende voorzieningen'** niet meer bedragen dan 1,5 hectare, waarbij tenminste 10% van het bestemmingsvlak (grootte na wijziging) wordt aangewend voor een goede landschappelijke inpassing.

7.1.7.2 Tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen

Naast permanente voorzieningen zijn er ook nog tijdelijke voorzieningen (onder andere folies, insectengaas, acryldoek, wandelkappen, schaduwhallen, hagelnetten). Onder tijdelijk wordt verstaan dat deze teeltondersteunende voorzieningen op dezelfde locatie gebruikt kunnen worden zolang de teelt dit vereist, met een maximum van ongeveer 6 maanden.

Deze tijdelijke voorzieningen hebben een directe relatie met het grondgebruik. De oprichting van deze voorzieningen kan buiten het bouwblok plaatsvinden. De impact van tijdelijke voorzieningen is namelijk minder dan van permanente voorzieningen. Het ligt aan het soort gebied of daar een omgevingsvergunning voor is vereist. Op lokaal niveau moet een afweging plaatsvinden of de aanwezige waarden niet in het gedrang komen bij een tijdelijke voorziening. Dit kan het beste afgewogen worden door de gemeente. In de Verordening ruimte is daaromtrent geen regeling opgenomen.

Hoge, tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen zijn met het bestemmingsplan niet mogelijk buiten de agrarische bouwvlakken. Uitsluitend lage, al dan niet na een omgevingsvergunning (voormalige aanlegvergunning). De bouwregels bouwregels laten bouwwerken, geen gebouwen zijnde, tot een max. hoogte van 1 m. toe. Dit geldt dus ook voor de teeltondersteunende voorzieningen. Boomteelthekken zijn niet nodig in dit gebied.

Tijdelijke voorzieningen zijn buiten het bouwblok mogelijk, voor de duur van de teeltperiode tot een maximum van 6 maanden.

Het feit dat de voorzieningen buiten het bouwblok zijn toegestaan, betekent dat de volgende zaken belangrijk worden:

1. de aanwezige natuur en landschapswaarden mogen niet worden geschaad. In bestaande natuurgebieden zijn tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen niet toegestaan.
2. in primair agrarisch gebied worden behalve de hoogte geen verdere eisen gesteld.
3. de tijdelijkheid van het gebruik is belangrijk en dit moet goed in de gaten worden gehouden om te voorkomen dat tijdelijke voorzieningen een permanente situatie worden.

7.1.8 Agrarische bedrijfswoning

Bestaande bedrijfswoningen zijn in het plan positief bestemd binnen de bestemming "Agrarisch – Agrarisch bedrijf". Een bedrijfswoning is noodzakelijk voor een goede agrarische bedrijfsvoering. Woningen die in het verleden als tweede bedrijfswoning zijn gebouwd, worden in principe ook als zodanig in het plan aangemerkt. Hiermee wordt voorkomen dat bij een bedrijf de bouw van extra woningen mogelijk wordt gemaakt die in de loop der jaren aan het agrarisch gebruik worden onttrokken.

Momenteel zijn er uitgebreide mogelijkheden voor communicatie op afstand en snel transport. Daarom is het, ook op de grotere bedrijven, niet langer noodzakelijk dat twee hoofdberoepskrachten op het bedrijf wonen. Vandaar dat er in dit plan geen mogelijkheden zijn opgenomen voor een tweede bedrijfswoning. Mocht een tweede bedrijfswoning toch noodzakelijk zijn, dan zal hiervoor een aparte procedure moeten worden opgestart.

7.1.9 Nevenactiviteiten

In de huidige agrarische sector is een tendens waar te nemen dat de agrariër naast de uitoefening van het agrarische bedrijf (agrarische) nevenactiviteiten wil ontplooien.

Een specifieke vorm van verbrede landbouw is het kleinschalig kamperen (het voormalige kamperen bij de boer).

De gemeente wil deze vormen, mits passend in het buitengebied, ondersteunen. Deze nevenactiviteiten kunnen een directe relatie hebben met de agrarische functie (agro-toerisme, agrarisch natuurbeheer, bewerking en waardevermeerdering van ter plaatse geproduceerde producten, de verkoop van streek-eigen producten, zorgboerderijen of energieteelt), ook bestaat de mogelijkheid dat activiteiten min of meer los staan van de agrarische functie, maar wel goed passen in het buitengebied van Boxtel (zoals bijvoorbeeld extensieve recreatieve functies, agrarisch verwante functies, agrarisch technische hulpfuncties en binnenopslag). In dit bestemmingsplan wordt ruimte geboden aan nevenactiviteiten die een relatie hebben met de agrarische sector. Dit echter zodanig (via een afwijking) dat geen wildgroei kan ontstaan. Bovendien zullen nevenactiviteiten moeten passen bij de karakteristiek van de gemeente en de betreffende gebiedswaarden.

Kleinschalig kamperen wordt als agrarische nevenactiviteit toegestaan binnen de bestemming "Agrarisch – Agrarisch bedrijf" voor zover deze bestemming voor het grootste deel grenst aan de gebiedsbestemmingen "Agrarisch met Waarden - Landschap" en/of "Agrarisch met Waarden - Natuur en Landschap".

De ontwikkeling van allerlei nevenactiviteiten is mogelijk op gronden met de bestemming "Agrarisch – Agrarisch bedrijf", mits de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende agrarische bedrijven niet worden beperkt. Aandachtspunt is eveneens dat eenmaal opgestarte nevenactiviteiten geleidelijk verder worden uitgebouwd tot hoofdfunctie, waarna de agrarische activiteiten worden gestaakt. Daarom zal bij de beoordeling van een voorgenomen nevenactiviteit getoetst moeten worden of deze ook als "vervolgfunctie" in het buitengebied gewenst is.

Daarnaast zijn de bestaande nevenactiviteiten aangeduid op de verbeelding en vastgelegd in de regels. Na afwijken kunnen nieuwe nevenactiviteiten worden opgestart tot een maximale oppervlakte van 1.000m².

Van belang is eveneens dat nevenactiviteiten goed worden ingepast in de omgeving. In

een inpassingsplan dat ingaat op de relatie met de omgeving en gebiedswaarden (zie de ecologische en cultuurhistorische waardenkaarten) dient te zijn aangegeven op welke wijze de aanwezige gebiedswaarden worden versterkt. Deze versterking kan bewerkstelligd worden door de aanleg van landschaps- of natuurlijke elementen, beeldkwaliteit en herstel van cultuurhistorische elementen aan gebouwen en omgeving. Op deze wijze wordt een positieve bijdrage gegeven aan de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap Het Groene Woud. Een toetsingscommissie (de WUBBB) zal, vaak op grond van een onafhankelijk deskundig advies, het college adviseren om wel/niet mee te werken.

7.1.10 Hergebruik van vrijkomende agrarische bedrijven

Het aantal agrarische bedrijven neemt af. Deze tendens doet zich al decennia lang voor en zal zich in de toekomst voortzetten. Veel oorspronkelijke agrarische bebouwing heeft zijn agrarische functie verloren of zal deze in de toekomst verliezen. Bij beëindiging van agrarische bedrijven gaat in veel gevallen de voorkeur uit naar hergebruik van de bebouwing door andere agrarische bedrijven (zie paragraaf 7.1.5). Het bestemmingsplan biedt verder de mogelijkheid de agrarische bedrijfswoning als burgerwoning te gebruiken. Het bestemmingsplan voorziet in deze mogelijkheid door middel van een wijzigingsbevoegdheid. Bij toepassing van de wijzigingsbevoegdheid dient een aanmerkelijke reductie van de oppervlakte van de (voormalige) agrarische bedrijfsgebouwen plaats te vinden, eveneens dient er sprake te zijn van een toename van de gebiedswaarden ter plaatse.

Omdat hergebruik door andere agrarische bedrijven of sanering van de bedrijfsbebouwing niet altijd mogelijk is, biedt het bestemmingsplan enkele alternatieve gebruiksmogelijkheden. De hoofdlijn van het beleid is dat terughoudendheid zal worden betracht bij het bieden van hergebruiksmogelijkheden in vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen (VAB). Vanuit de markt zijn er bovendien nog geen signalen ontvangen dat er een sterke behoefte is aan verdergaande hergebruiksmogelijkheden. Bij hergebruik en ontwikkeling van VAB moet verbetering van de gebiedswaarden voorop staan.

De gemeente is terughoudend met het concreet aanduiden van bepaalde bedrijfstypen die in de zones toelaatbaar zijn ter vervanging van de agrarische functie. Het gevaar bestaat namelijk dat vooral wordt gekeken naar het bedrijfstype, maar niet naar de gevolgen van het bedrijf voor de ruimtelijke ordening en milieu.

Het zijn juist deze gevolgen die centraal moeten staan in de afweging of een bepaald bedrijf zich kan vestigen op een bestaande locatie. Daar komt bij dat één en hetzelfde bedrijfstype vaak een grote diversiteit aan verschijningsvormen kent door capaciteitsverschillen, verouderingsgraad en wijze van beheer en inrichting. Voorbeelden van hergebruiksmogelijkheden zijn wonen, kleinschalige vormen van recreatie (logies met ontbijt/boerderijkamers), natuur- en landschapsbeheer en -educatie (werkplaats) en binnenopslag.

In alle gevallen zal een belangenafweging plaats moeten vinden. Afhankelijk van de feitelijke situatie kan de afweging leiden tot ruimere dan wel minder ruime mogelijkheden.

7.2 Recreatie

Het buitengebied vervult een belangrijke recreatieve functie. Recreatie wordt beschouwd als een nevenschikbare activiteit in het buitengebied, die een belangrijke bijdrage kan leveren aan de leefbaarheid van het buitengebied. Een evenwichtig recreatief gebruik van het gebied is daarbij van belang, willen de gebiedswaarden behouden blijven en waar mogelijk worden versterkt. Dit evenwichtig gebruik heeft zowel betrekking op de recreatiebedrijven die in het buitengebied van Boxtel aanwezig zijn, als op het gebied als geheel, gezien als recreatief verblijfsgebied. Een evenwichtig gebruik van en voor recreatie sluit zeer goed aan op het beleid voor het Nationale Landschap Het Groene Woud, waarbij de nadruk ligt op "behoud door ontwikkeling". Binnen het Nationaal Landschap kunnen nieuwe vormen van toerisme en recreatie ontwikkeld worden en zijn uitbreidingen van bestaande voorzieningen mogelijk voor zover die aansluiten en passen in de kernkwaliteiten van het gebied (zie hoofdstuk 3).

Gelet op de karakteristiek van het buitengebied van Boxtel, is er geen behoefte aan massale of grootschalige voorzieningen. Kwaliteit staat voorop, waarbij het beleid gericht is op de fietsende en wandelende (actieve groene) recreant. Sleutelwoorden in de ontwikkeling van het buitengebied zijn kleinschaligheid, identiteit en authenticiteit. De bijzondere kwaliteiten van het buitengebied moeten worden gekoesterd. Dat betekent dat toeristisch-recreatieve ontwikkelingen op een verantwoorde manier tot stand moeten komen.

7.2.1 Bestaande dag- en verblijfsrecreatieve functies

De bestaande verblijfsrecreatiebedrijven zijn positief bestemd en hebben de bestemming "Recreatie - Verblijfsrecreatie" gekregen. Op de plankaart is aangegeven waar kampeermiddelen en een kamphuis zijn toegestaan. Bij de camping en chaletpark aan de Dennendreef zijn daarnaast een horecagelegenheid en een winkel, ten dienste van de verblijfsrecreatie, toegestaan.

Binnen het plangebied zijn tevens enkele dagrecreatieve voorzieningen aanwezig. Deze voorzieningen zijn ieder conform de huidige situatie bestemd.

In het bestemmingsplan heeft het bezoekerscentrum de Groene Poort een de bestemming "Recreatie - Dagrecreatie" gekregen. Bij de Groene Poort is kleinschalige horeca toegestaan. De begrenzing van dit bestemmingsvlak is conform de uitspraak van de Raad van State over deze locatie.

De bestemming "Recreatie - Dagrecreatie" is daarnaast opgenomen voor recreatieplas De Langspier, Centrum voor ecologische technieken "De Twaalf Ambachten" aan de Mezenlaan, de golfbaan van golfclub "De Dommel" en de (model)vliegclub aan de Mijlstraat.

Daarnaast komen in het plangebied onder meer twee maneges, sportvelden en diverse horecavoorzieningen voor. Deze zijn allen als zodanig bestemd.

Bij de Esschebaan is een sportpark opgenomen die als "Sport" is bestemd.

Er is een spanningsveld geconstateerd tussen bestaande, gezonde recreatiebedrijven en landschappelijke belangen. Er dient een goede afweging te worden gemaakt tussen de ontwikkelingsmogelijkheden die aan dergelijke bedrijven moet worden geboden enerzijds, en anderzijds de mate waarin landschappelijke belangen dienen te worden beschermd.

In de Gemeente Boxtel is bij twee 'burgerwoningen' een kleinschalig kampeerterrein aanwezig. Deze kampeerterreinen hebben op de plankaart de aanduiding "bedrijf" gekregen en het gebruik is in de regels vastgelegd.

Alle bestaande recreatiebedrijven krijgen beperkte ontwikkelingsmogelijkheden.

In de bouwregels is een lijst opgenomen met de maximale bebouwingsoppervlakte. De maximale bebouwingsoppervlakte is enige (beperkte) uitbreiding. De maximale bebouwingsoppervlakte in voorliggend bestemmingsplan zijn overgenomen uit bestemmingsplan buitengebied 2006.

Verdere uitbreiding (van het bestemmingsvlak) is niet mogelijk met voorliggend bestemmingsplan.

7.2.2 Nieuwe dag- en verblijfsrecreatieve functies

Aansluitend bij de lijn die in het Streekplan en het Reconstructieplan is ingezet (en conform Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant), wordt in het bestemmingsplan geen ruimte geboden aan nieuwvestiging van extra verblijfsrecreatieve bedrijven en grootschalige dagrecreatieve bedrijven. Hierbij geldt een uitzondering voor locaties voor kleinschalig kamperen, recreatieve activiteiten die als nevenfunctie bij agrarische bedrijven mogelijk zijn of kleinschalige recreatieve activiteiten als vervolgfunctie in vrijkomende agrarische bebouwing (zie paragraaf 7.1.9 en 7.1.10) en tot slot bed & breakfast.

Bij deze nieuwe initiatieven gelden de volgende aandachtspunten:

- Ruimtelijke kwaliteiten moeten bij nieuwe initiatieven voorop staan, mogelijk leidend tot innovatieve, gekoppelde regelingen (Bed & Breakfast, gekoppeld aan ontstening). Via een inpassingsplan moet de ondernemer aantonen hoe het initiatief past binnen de gebiedswaarden. Op deze wijze wordt een positieve bijdrage gegeven aan de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap Het Groene Woud.
- Nieuwe initiatieven mogen niet leiden tot belemmering voor bestaande agrarische bedrijven.

Bed and breakfast

De Bed and Breakfast-sector in Nederland is de laatste jaren sterk gegroeid en de gemeente Boxtel krijgt steeds vaker verzoeken voor het starten van een Bed & Breakfast-activiteit binnen een woonfunctie of een agrarische bestemming.

Bed and Breakfast kan worden omschreven als een kleinschalige overnachtingsaccommodatie gericht op het bieden van de mogelijkheid tot een toeristisch en veelal kortdurend verblijf met het serveren van een ontbijt. Een Bed and Breakfast is gevestigd in een woonhuis of bijgebouw en wordt gerund door de eigenaren van het betreffende hoofdverblijf. Het gaat in dit verband om een kortdurend 'toeristisch' verblijf. Het begrip 'kortdurend' geeft aan dat het niet gaat om bijvoorbeeld wonen of seizoensgebonden recreatie.

Bij elk verzoek voor het inrichten van een Bed and Breakfastvoorziening dient te worden voldaan aan de voorwaarden genoemd in het bestemmingsplan. Deze voorwaarden borgen het kleinschalig karakter en een zorgvuldige inpassing van de functie in de omgeving. Via een landschapsversterkingsplan moet worden aangetoond dat de gebiedswaarden substantieel worden versterkt.

Voor rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten wordt de voorwaarde van een landschapsversterkingsplan niet vereist. Een voorziening als Bed and Breakfast voor panden met een monumentenstatus zorgt voor een extra bron van inkomsten waarmee het desbetreffende pand in stand kan worden gehouden en de monumentale status wordt gewaarborgd.

In bestaande ruimtes bij burgerwoningen en agrarische bedrijven kan Bed and Breakfast gerealiseerd worden met een oppervlakte van maximaal 100 m² met een omvang van maximaal 8 overnachtingsplaatsen.

7.3 Niet-agrarische bedrijven

In deze paragraaf wordt ingegaan op de ontwikkelingsmogelijkheden van bestaande, niet-agrarische bedrijven. De bestaande bedrijven, voor zover legaal gevestigd, hebben de bestemming "Bedrijf" gekregen. De bestemmingsregeling bestemt nadrukkelijk alleen de bestaande activiteiten. In de regels is per perceel de huidige oppervlakte weergegeven. Deze oppervlakte is exclusief de bedrijfswoning.

7.3.1 Bestaande bedrijven

Met betrekking tot uitbreidingsmogelijkheden van de bestaande bedrijven richt het bestemmingsplan zich op het voorkomen van structurele groei.

De uitbreidingsmogelijkheden zijn dan ook vooral bedoeld voor de activiteiten die aanwezig zijn op het tijdstip van ter inzage legging van het bestemmingsplan.

Wanneer bedrijven zich voornemen structureel te groeien, dan streeft de gemeente verplaatsing naar een bedrijfsterrein na. Hierbij stelt het gemeentebestuur als randvoorwaarde dat het bedrijf een werkgelegenheidsfunctie moet hebben.

Bij het bepalen van de uitbreidingsmogelijkheden voor bestaande, niet-agrarische bedrijven wordt een onderscheid gemaakt in "aan het buitengebied gebonden functies" (agrarisch-technische hulpbedrijven en agrarisch verwante bedrijven) en "niet aan het buitengebied gebonden functies". De aan het buitengebied gebonden bedrijven hebben in bestemmingsplan buitengebied 2006, conform het voormalige Streekplan, een maximale uitbreidingsruimte van 25% van het bestaande bebouwingsoppervlak gekregen. Bestaande, niet aan het buitengebied gebonden bedrijven een maximale uitbreidingsruimte van 10% van het bestaande bebouwingsoppervlak. Voor bedrijven die recent waren uitgebreid, was geen uitbreidingsruimte opgenomen. De uitbreidingsmogelijkheden in bestemmingsplan buitengebied 2011 zijn overgenomen uit bestemmingsplan buitengebied 2006.

Bij de bedrijfsbestemming is een lijst met bedrijfsfuncties opgenomen. In deze lijst is opgenomen welke bedrijfsfunctie uitgevoerd wordt. Tevens is een lijst in de bouwregels opgenomen waarin de huidige oppervlakte, de maximale bebouwingsoppervlakte en (bouw)hoogte staan. De maximale bebouwingsoppervlakte is inclusief de hiervoor genoemde 10% of 25% uitbreiding.

Verdere uitbreiding (van het bestemmingsvlak) is niet mogelijk met voortigend bestemmingsplan.

7.3.2 Nieuwe bedrijven

Met het oog op de instandhouding van de gebiedswaarden in de Gemeente Boxtel, biedt het bestemmingsplan geen mogelijkheden voor nieuwvestiging van niet-agrarische bedrijvigheid. Nieuwvestiging zou leiden tot een ongewenste verstedelijkingsdruk en verdichting van het buitengebied. De gebiedswaarden en functies in het buitengebied kunnen daardoor worden aangetast. Wel zijn er mogelijkheden voor vestiging op een vrijkomende agrarische bedrijfslocatie. Het beleid hiervoor staat beschreven in paragraaf 7.1.10.

7.3.3 Omschakeling naar andere bedrijfsactiviteit

Inde regels is een afwijkingsmogelijkheid opgenomen waarmee de toegestane type bedrijfsactiviteit kan worden gewijzigd in een andere activiteit. Deze nieuwe activiteiten moeten vallen in de categorieën 1 of 2 van de bedrijvenlijst uit de VNG-uitgave "Bedrijven en milieuzonering" die verkort als bijlage bij de regels is opgenomen. Eveneens moet bij wijziging een inpassingsplan worden ingediend, waarin is aangegeven op welke wijze de gebiedswaarden worden versterkt. Deze versterking kan plaatsvinden via bijvoorbeeld sloop van overbodige gebouwen, de aanleg van landschap- of natuurlijke elementen en/of cultuurhistorische elementen. Op deze wijze wordt een positieve bijdrage gegeven aan de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap Het Groene Woud.

7.4 Wonen

7.4.1 Bestaande burgerwoningen

De bestaande woningen en de bijbehorende bijgebouwen in het buitengebied worden, wanneer niet illegaal opgericht, positief bestemd.

Woningen van ondermaatse omvang en kwaliteit (noodwoningen en dergelijke) moeten gesaneerd of positief bestemd worden. Positief bestemmen is alleen toegestaan als zicht bestaat op een verhoging van de beeldkwaliteit van woning en woonomgeving.

7.4.2 Uitbreiding van woningen

Voor de bestaande burgerwoningen wordt in het bestemmingsplan de volgende ontwikkelingsruimte geboden:

- Burgerwoningen mogen worden vergroot naar een maximum van 600 m³, waarbij geen onderscheid wordt gemaakt naar ligging. Daarbij worden ondergrondse ruimten zoals kelders niet meegeteld. Hiermee komen alle vrijstellingsregelingen voor verdere uitbreiding te vervallen.
- Bedrijfswoningen mogen worden vergroot naar een maximum van 750 m³.
- Bij vergroting van karakteristieke woningen en bijgebouwen zoals voormalige landarbeiderswoningen, bakhuizen en Vlaamse schuren moet worden aangesloten bij de karakteristieke kenmerken. Op deze wijze wordt een positieve bijdrage gegeven aan de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap Het Groene Woud.

7.4.3 Bijgebouwen

Bijgebouwen mogen maximaal 100 m² in oppervlak bedragen. Met het oog op het saneringsbeleid van de Gemeente Boxtel mag hiervan worden afgeweken wanneer de bestaande oppervlakte aan bedrijfsgebouwen reeds meer bedraagt dan 100 m².

Op grond van het bestemmingsplan Buitengebied 2011 is een verruiming van de maximale oppervlakte van bijgebouwen (tot maximum 250 m²) toegestaan als op het perceel of elders in het plangebied gebouwen worden gesloopt, waarbij het te slopen oppervlak het vijfvoudige dient te bedragen van het terug te bouwen oppervlak. Zie 7.4.4 voor een toelichting op de bonussloopregeling.

7.4.4 Bonussloopregeling

Het bestemmingsplan "Buitengebied 2006" kende een bonusregeling voor het bouwen van extra bijgebouwen bij burgerwoningen, agrarische bedrijfswoningen en bedrijfswoningen bij niet-agrarische bedrijven. Op grond van deze regeling was een verruiming van de maximale oppervlakte van bijgebouwen (tot maximum 250 m²) toegestaan als op het perceel of elders in het plangebied gebouwen werden gesloopt, waarbij het te slopen oppervlak het vijfvoudige diende te bedragen van het terug te bouwen oppervlak tot maximaal 250 m².

In de nieuwe regeling is opgenomen dat het mogelijk is om bebouwing op andere locaties in het buitengebied te betrekken bij de verzilvering van de bonussloopregeling. Om te borgen dat op de slooplocatie geen nieuwe bebouwing wordt opgericht dient op de slooplocatie de bestemming te worden gewijzigd. Daarmee is veiliggesteld dat daadwerkelijk sprake is van ontstening in het plangebied.

Verder wil deze herziening de mogelijkheid bieden om de sloop niet alleen te verzilveren in de vorm van extra bijgebouwen. Deze herziening biedt de mogelijkheid om de sloop naar keuze in te zetten voor extra bijgebouwen óf voor een vergroting van de woning. Het zal duidelijk zijn dat de sloop slechts eenmalig kan worden ingezet.

7.4.5 Toevoegen woningen d.m.v. nieuwbouw en woningsplitsing

Nieuwe burgerwoningen worden in principe niet toegestaan, tenzij in het geval van aangewezen Ruimte voor Ruimte-locaties. Hiervoor wordt een aparte procedure doorlopen.

Toevoeging van burgerwoningen door splitsing van gebouwen is niet toegestaan. Toevoeging van burgerwoningen door splitsing van traditioneel aanwezige langgevelboerderijen is echter wel toegestaan, omdat dit kan bijdragen aan het behoud van de voor het buitengebied kenmerkende boerderijgebouwen. Hierbij geldt als voorwaarde dat de bijbehorende bedrijfsgebouwen worden gesloopt, tenzij ze monumentale kwaliteiten bezitten, en dat rekening wordt gehouden met stankcirkels. Ze mogen functionerende agrarische bedrijven niet in hun ontwikkelingsmogelijkheden beknotten. In het buitengebied is ook toevoeging van burgerwoningen door splitsing van karakteristieke gebouwen die in gebruik waren voor zorg of religieuze doeleinden toegestaan, omdat dit kan bijdragen aan het behoud van deze panden.

De panden die in aanmerking komen voor splitsing zijn rijks- en gemeentemonumenten (op de verbeelding aangeduid als specifieke bouwaanduiding - monument) en beeldbepalende elementen (in een lijst als bijlage bij de regels).

7.4.6 Niet-woonfuncties aan huis

Aan huis gebonden beroepen en bedrijven zijn beperkt toegestaan mits dit niet tot overlast van de omgeving leidt (hierbij wordt met name gelet op de verkeersaantrekkende werking).

Een woning van 600 m³ wordt groot genoeg geacht om aan een inpandig kantoor plaats te bieden, waarbij maximaal 50 m² als beroeps- of bedrijfsruimte in gebruik mag zijn.

Bij uitzondering is een aan huis gebonden beroep of bedrijf ook in bijgebouwen toegestaan (bij gemeentelijke of rijksmonumenten).

Wanneer de activiteit een grotere omvang heeft, is deze op de plankaart aangeduid met "bedrijf aan huis" en in het geval van een agrarisch bedrijf als hoofdactiviteit: "bedrijf". In de regels is vervolgens de aard van de nevenactiviteit, en de oppervlakte die hiervoor mag worden gebruikt, vastgelegd.

Bij het beoordelen van de inpassingsmogelijkheden dient de ruimtelijke impact het leidend principe te zijn, en dan in het bijzonder de verkeersaantrekkende werking.

Bed and breakfast is onder voorwaarden toegestaan. Zie hiervoor paragraaf 7.2.2.

7.5 (Mantel)zorgvoorzieningen

Het afgelopen decennia is steeds meer aandacht gekomen voor de maatschappelijke vraag naar woonvormen, waarbij medische of sociale zorg wordt verschaft aan afhankelijke familieleden of kennissen. Met name de zorg die volwassen kinderen aan hun ouders willen geven staat hierbij in de belangstelling. Naarmate de vergrijzing toeneemt, zal ook de behoefte aan thuis- en mantelzorg toenemen. Een oplossing die de overheid wil scheppen is het toestaan van een huisvestingsvorm voor mantelzorg. Hiertoe heeft de provincie Noord Brabant in 2003 beleid geformuleerd. Op basis daarvan ontstond voor gemeenten de mogelijkheid eigen beleid te formuleren.

Uitgangspunt van het provinciaal beleid is dat in eerste instantie gekeken wordt naar de mogelijkheden voor huisvesting in de woning zelf, ofwel inwoning. Hierbij maakt de (mantel)zorgbehoevende gebruik van dezelfde voorzieningen in een woning als de overige bewoners. Daarnaast is een andere huisvestingsvorm geïntroduceerd, genaamd "afhankelijke woonruimte", met dien verstande dat de provincie met betrekking tot deze laatste huisvestingsvorm een terughoudend beleid voor staat, in die zin dat een afhankelijke woonruimte in een bijgebouw tijdelijk kan worden bewoond door een persoon met een (aantoonbare) noodzaak tot mantelzorg. De tijdelijke woonruimte wordt nadrukkelijk niet een extra of een zelfstandige woning, maar blijft onderdeel uitmaken van de bestaande woning en een onderdeel van het huishouden, zij het dat in het (bij)gebouw voorzieningen worden getroffen (sanitair, kookfaciliteiten etc) voor het "afhankelijk wonen". Bij deze constructie worden de gebruiksmogelijkheden van niet voor bewoning bestemde gebouwen, die aanwezig zijn bij een bestaande woning derhalve tijdelijk verruimd. Nadat de noodzaak tot mantelzorg is komen te vervallen, dient de ontheffing dan ook te worden ingetrokken, waarna de woonvoorzieningen verwijderd dienen te worden. De bebouwing mag vanaf dat moment uitsluitend worden gebruikt overeenkomstig de bestemming.

Op basis van bovenstaand provinciaal beleid heeft de gemeenteraad op 2 juni 2008 de beleidsnota "afhankelijk wonen" (mantelzorg) gemeente Boxtel vastgesteld. De uitgangspunten van dit beleid zijn opgenomen in het bestemmingsplan Buitengebied.

In het bestemmingsplan Buitengebied 2006 was al een mantelzorgregeling opgenomen. Deze mantelzorgregeling laat de afhankelijke woonruimte echter uitsluitend toe in het hoofdgebouw. Deze regeling is in de praktijk niet goed werkbaar gebleken, daar veel verzoeken betrekking hadden op een afhankelijke woonruimte in een bijgebouw bij een woning.

Hiervoor kon op basis van de regeling in het bestemmingsplan Buitengebied 2006 geen medewerking worden verleend, terwijl de gemeente medewerking wel wenselijk acht. In voorliggend bestemmingsplan is vastgelegd dat de afhankelijke woonruimte ook in een bijgebouw of in een deel van het bedrijfsgebouw kan worden gerealiseerd mits inwoning in het hoofdgebouw onredelijk bezwarend is.

Hoofdstuk 8 Juridische aspecten

8.1 Indeling van de regels

De bij dit plan behorende planregels zijn onderverdeeld in 4 hoofdstukken, te weten:

1. Inleidende regels;
2. Bestemmingsregels;
3. Algemene regels;
4. Overgangs- en slotregels.

8.2 De regels

De hoofdstukindeling zoals hiervoor genoemd, is opgebouwd conform de richtlijnen uit de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP 2008).

8.2.1 Hoofdstuk1 Inleidende regels

In hoofdstuk 1 worden de in de planregels gehanteerde begrippen nader verklaard, zodat interpretatieproblemen zoveel mogelijk worden voorkomen. Daarnaast wordt aangegeven op welke wijze bepaalde afmetingen dienen te worden gemeten.

8.2.2 Hoofdstuk2 Bestemmingen

In hoofdstuk 2 worden de op de verbeelding aangegeven bestemmingen omschreven en wordt bepaald op welke wijze de gronden en opstallen gebruikt mogen worden. Tevens worden per bestemming de bebouwingsmogelijkheden vermeld.

Voor een inhoudelijke motivering van de toegekende bestemmingen en aanduidingen kan worden verwezen naar Hoofdstuk 6. Voor een inhoudelijke motivering van de bouw- en gebruiksmogelijkheden van de verschillende detailbestemmingen kan worden verwezen naar Hoofdstuk 7.

8.2.3 Hoofdstuk3 Algemene regels

Hoofdstuk 3 bevat bepalingen die van toepassing zijn op meerdere bestemmingen, zodat het uit praktische overwegingen de voorkeur verdient deze in een afzonderlijk hoofdstuk onder te brengen.

8.2.4 Hoofdstuk4 Overgangs- en slotregels

In hoofdstuk 4 is omschreven welke gebouwen en gebruik onder het overgangsrecht vallen.

Hoofdstuk 9 Uitvoering en handhaving

9.1 Retrospectieve toets

Uit overleg met de provincie is gebleken dat voor al deze ontwikkelingen een retrospectieve toets als onderdeel van de toelichting moet worden opgesteld. Deze vormt dan ook een bijlage bij dit bestemmingsplan.

9.2 Economische uitvoerbaarheid

Op grond van de nieuwe Wro bestaat de verplichting een exploitatieplan vast te stellen onder andere bij de bouw van één of meerdere woningen, de bouw van één of meer andere hoofdgebouwen en de uitbreiding van een hoofdgebouw met tenminste 1000 m². In wetsvoorstel 31750, nr. 8 wordt de Wet ruimtelijke ordening (Wro) aangepast in die zin dat kostenverhaal via een exploitatieplan niet verplicht is als het gaat om een bestemmingsplan met bestaande en gehandhaafde bouwtitels. Hiervan is sprake bij dit bestemmingsplan.

Artikel 6.1 Wro bepaalt onder meer dat als belanghebbenden door bepalingen van het bestemmingsplan schade lijden, die redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven, de gemeenteraad hem op zijn verzoek een naar billijkheid te bepalen schadevergoeding toekent.

9.3 Handhaving

Het bestemmingsplan Buitengebied is voor de gemeentelijke overheid een belangrijk instrument om vorm te geven aan het ruimtelijk beleid voor haar buitengebied. Door middel van enerzijds positieve bestemmingen en anderzijds uitsluiting van bepaalde activiteiten en functies kunnen ongewenste ontwikkelingen worden tegengegaan.

Duidelijke regels

Om dergelijke ontwikkelingen te kunnen tegengaan is het noodzakelijk dat de regelingen in het bestemmingsplan duidelijk zijn. Ook moet duidelijk zijn welke doelen met deze regels worden gediend.

Bekendheid van de regels

Vervolgens moeten de regelingen in het bestemmingsplan bekend zijn bij de bewoners en gebruikers van het buitengebied. Dit betekent niet alleen dat er ruime publicitaire aandacht besteed moet worden aan het bestemmingsplan Buitengebied in het kader van de vaststelling van het plan, maar ook dat er actief ingespeeld wordt op vragen en opmerkingen van de bewoners en gebruikers, bijvoorbeeld naar aanleiding van publicaties in de gemeentelijke informatierubriek in de plaatselijke pers.

Instrumenten voor handhaving

Het is noodzakelijk dat er duidelijkheid bestaat in welke gevallen, op welk moment en met welk instrument gehandhaafd zal worden. Bij handhaving moet gecontroleerd worden op alle aspecten van het buitengebied, dus niet alleen op bebouwing, gebruik en naleving van milieuvoorschriften, maar ook op landschaps- en natuurwaarden. Vanuit een ambtelijk coördinatiepunt kunnen dan zonodig nadere controles in gang worden gezet vanuit specifieke deskundigen (AID, politie, landschapsdeskundige).

Hoofdstuk 10 Maatschappelijk overleg

Het gemeentebestuur moet de ingezetenen van de gemeente of de in de gemeente belang hebbende natuurlijke en rechtspersonen betrekken bij de voorbereiding van ruimtelijke plannen of de herziening daarvan.

Op grond van artikel 3.1.1 Bro moeten burgemeester en wethouders bij de voorbereiding van een bestemmingsplan overleg plegen met de besturen van bij het plan betrokken waterschappen en - waar nodig - met de besturen van de gemeenten wier belangen rechtstreeks in het geding zijn, met die diensten van Rijk en provincie die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening en met die diensten van Rijk en provincie die belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn.

Op basis van artikel 150 van de Gemeentewet leggen gemeenten in een inspraakverordening vast wanneer en op welke wijze inspraak wordt verleend. De Wro verplicht inspraak niet. Het voorontwerp bestemmingsplan heeft niet ter inzage gelegen.

Met Waterschap De Dommel, de Heemkundekring en de provincie heeft enkele malen bilateraal overleg plaatsgevonden. Met de inspectie VROM is afgesproken om op basis van de retrospectieve toets overleg te voeren over het ontwerpplan. Verder hebben wij Natuurmonumenten en Brabants Landschap geïnformeerd en heeft overleg plaatsgevonden met enkele particulieren over de aanpassingen van het plan naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State.

Bijlagen bij de toelichting

Bijlage 1 Beleidskader

Bijlagen

Hoofdstuk 1 Beleidskader

In de keuze van het te voeren ruimtelijk beleid dient een gemeente rekening te houden met het door hogere overheden uitgestippelde beleid. Dit geldt vooral daar waar het bovengemeentelijke belangen betreft, zoals bijvoorbeeld bijzondere natuurlijke of landschappelijke waarden. In deze bijlage wordt daarom ingegaan op het ruimtelijk relevante Europees, Rijks-, provinciaal en regionaal beleid met betrekking tot het plangebied. Ook wordt ingegaan op reeds vaststaand gemeentelijk beleid voor het buitengebied.

1.1 Europees beleid

Op Europees niveau is de Kaderrichtlijn Water van belang, die sinds 2000 van kracht is. Deze Europese richtlijn streeft naar duurzame en robuuste watersystemen en is gericht op zowel oppervlaktewater als grondwater.

Internationale afspraken over natuurbescherming dateren al van begin zeventiger jaren van de vorige eeuw. Behoud van biodiversiteit, de veelheid aan levensvormen, is essentieel en in vele mondiale en Europese verdragen onderkend en door Nederland onderschreven. De Vogel- en Habitatrichtlijn vormen daar enkele van. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. De al eerder aangewezen Vogelrichtlijngebieden worden daarbij opnieuw aangewezen.

Natura 2000 en de Kaderrichtlijn water (KRW) zijn nauw met elkaar verbonden. Alle Natura 2000-gebieden liggen in een stroomgebied van de Kaderrichtlijn Water. De KRW ziet erop toe dat de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater in Europa in 2015 op orde is.

1.1.1 Kaderrichtlijn Water

Belangrijk instrumenten zijn de 'KRW-stroomgebiedsbeheerplannen'. Hierin staan afspraken over de te behalen kwantitatieve en kwalitatieve waterdoelen en de weg daar naartoe.

De KRW gaat uit van standstill: de ecologische en chemische toestand van het grond- en oppervlaktewater mag vanaf 2000 niet verslechteren. Andere belangrijke uitgangspunten uit de KRW zijn een brongerichte aanpak en "de vervuiler betaalt".

In de periode tot 2009 worden de ecologische doelen voor waterlichamen opgesteld en vastgesteld. De doelen moeten in 2015 gerealiseerd zijn. Doelen mogen onder bepaalde voorwaarden ook later gehaald worden of worden verlaagd. Voor beschermde gebieden (o.a. zwembewateren, Vogel- en habitatrichtlijngebieden) kan echter niet van de deadline van 2015 afgeweken worden. Hoewel de uiteindelijke chemische normen en ecologische doelstellingen nu nog niet bekend zijn, is de verwachting dat aanscherping van huidige maatregelen genomen door gemeente en andere partijen nodig zal zijn.

("tandje erbij").

1.1.2 Vogel- en Habitatrichtlijngebied

Dit betreft de Natura 2000 gebieden; zie hiervoor ook Natuurbeschermingswet 1998 onder Rijksbeleid. De aanwijzing van Natura 2000-gebieden is in 2007 begonnen. Binnen plangrenzen van het bestemmingsplan buitengebied Boxtel ligt een deel van Natura 2000 gebied Kampina en Oisterwijkse Vennen.

De Europese Habitatrichtlijn voorziet in een afwegingskader voor de beoordeling van plannen en projecten in of nabij een richtlijngebied.

Voor alle plannen, projecten en handelingen die ingrijpen op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied moeten gemeenten een voortoets uitvoeren, eventueel gevolgd door een passende beoordeling.

Met deze Habitattoets moet duidelijk worden gemaakt dat uitvoering van het besluit niet strijdig zal zijn met de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden, oftewel inschatten of ten gevolge van het plan zelf dan wel de uitvoering van het plan, de verbodsbepalingen Natura 2000-gebieden zullen worden overtreden. Als dit het geval is, moet zij aannemelijk maken dat daarvoor een vergunning Natuurbeschermingswet zou kunnen worden verkregen.

1.2 Rijksbeleid

Ruimtelijk relevante beleidsnota's voor het landelijk gebied op rijksniveau zijn: de nieuwe Wet ruimtelijke ordening, de Nota Ruimte, de Agenda Vitaal Platteland, de Reconstructiewet concentratiegebieden, de Nota Belvédère, het verdrag van Valetta, de Natuurbeschermingswet en het Waterbeheer 21e eeuw.

1.2.1 Wet ruimtelijke ordening (2008)

Per 1 juli 2008 is de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) in werking getreden. Bestemmingsplannen die na 1 juli 2008 ter visie worden gelegd moeten voldoen aan de eisen uit deze nieuwe wet. Dat geldt dus ook voor dit bestemmingsplan buitengebied Boxtel. De wet heeft een aantal gevolgen voor de inhoud en procedure van (nieuwe) bestemmingsplannen, de belangrijkste:

- De procedure is korter dan voorheen omdat de goedkeuringsprocedure bij Gedeputeerde Staten (GS) is vervallen.
- Voorschriften heten voortaan 'regels';
- De (binnenplanse) vrijstellingsmogelijkheid is gewijzigd in een ontheffingsmogelijkheid;
- Een aantal algemene bepalingen zijn verdwenen, doordat deze nu in de wet zelf geregeld worden (bijvoorbeeld de gebruiksbepaling);
- Vanaf 1 januari 2010 moeten nieuwe bestemmingsplannen digitaal gemaakt en raadpleegbaar zijn en moeten bestemmingsplannen voldoen aan de vormvereisten c.q. de DURP-standaarden waaronder het SVBP 2008.

1.2.2 Nota Ruimte

Het ruimtelijke rijksbeleid is vastgelegd in de Nota Ruimte (2006). Dit beleid zet in op vier hoofddoelen;

- versterking van de internationale concurrentiepositie van Nederland;
- bevordering van krachtige steden en een vitaal platteland;
- borging en ontwikkeling van belangrijke (inter)nationale ruimtelijke waarden en;
- borging van de veiligheid (onder meer tegen het water).

De Nota Ruimte stelt ruimte voor ontwikkeling centraal en gaat uit van het motto 'decentraal wat kan, centraal wat moet'. De nota ondersteunt gebiedsgerichte, integrale ontwikkeling waarin alle betrokkenen anticiperen. Het accent verschuift van toelatingsplanologie naar ontwikkelingsplanologie.

Ruimte voor ontwikkeling betekent ook dat het Rijk voor ruimtelijke waarden van nationaal belang waarborgen creëert om die te kunnen behouden en ontwikkelen.

Twee begrippen staan centraal in de Nota Ruimte: basiskwaliteit en nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur (RHS). De RHS bestaat uit de belangrijkste gebieden in Nederland op het terrein van economie, infrastructuur en verstedelijking, water, natuur en landschap. De verantwoordelijkheid voor het beleid voor deze gebieden ligt (mede) bij het rijk. Voor de gebieden die geen deel uitmaken van de RHS is het beleid gericht op het waarborgen van de basiskwaliteit. De verantwoordelijkheid voor deze basiskwaliteit ligt bij de provincies. Het rijk geeft aan het begrip basiskwaliteit slechts op een beperkt aantal punten invulling: bundeling van stedelijke activiteiten, waarborgen van de milieukwaliteit en investeren in de kwaliteit van het landschap.

Het buitengebied van Boxtel behoort tot de RHS voor zover het gaat om de gebieden die behoren tot de ecologische hoofdstructuur (o.a. de Kampina, Venrode, De Geelders en De scheeken). De ecologische hoofdstructuur in Noord-Brabant sluit aan op de ecologische hoofdstructuur (EHS) in de rest van Nederland. Samen is dit weer een onderdeel van het Europese net van natuurgebieden.

Binnen de EHS geldt een 'nee, tenzij' benadering: nieuwe activiteiten mogen niet plaatsvinden tenzij ze geen significant negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden hebben. De EHS dient door de betrokken provincies (netto) begrensd te worden.

De Nota Ruimte wordt in 2011 vervangen door de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte.

De rijksstructuurvisie Infrastructuur en Ruimte zal een actualisatie van het beleid op het terrein van mobiliteits- en ruimtelijke orderingsbeleid bevatten.

De structuurvisie definieert de beleidsverantwoordelijkheid van het rijk inzake de ruimtelijke ordening en mobiliteit. Deze verantwoordelijkheid zal betrekking hebben op basisnormen op het gebied van milieu, leefomgeving, (water)veiligheid en het beschermen van unieke ruimtelijke waarden; (inter)nationale hoofdnetten en ruimtelijke voorwaarden voor versterking van de economische structuur.

1.2.3 Realisatieparagraaf

In de realisatieparagraaf benoemt het kabinet ruim 30 nationale ruimtelijke belangen en de instrumenten om die uit te voeren. Daarvan komt een aantal in de algemene maatregel van bestuur, de AMvB Ruimte.

De realisatieparagraaf krijgt de status van structuurvisie. Hij wordt toegevoegd aan de Nota Ruimte en overige planologische kernbeslissingen (PKB's).

Er zijn 34 nationale ruimtelijke belangen onderscheiden op basis van de Nota Ruimte. De nationale belangen zijn zaken waarvoor de rijksoverheid verantwoordelijkheid neemt en geven aan waar het rijk voor staat. De nationale belangen omvatten globaal genomen:

- nationale planologische principes zoals gebundelde verstedelijking en versterking van de kwaliteiten van het landschap;
- de ontwikkeling van de Randstad, de mainports en een aantal grote bouwlocaties;
- de bescherming en ontwikkeling van een aantal groene en blauwe gebiedscategoriën;
- ruimtelijke garanties voor de nationale grondstoffen- en energieproductie.

Van de 34 nationale ruimtelijke belangen komt een aantal in de algemene maatregel van bestuur, de AMvB Ruimte. De AMvB bevat alleen die nationale ruimtelijke belangen die via het stellen van regels aan de inhoud of toelichting van bestemmingsplannen (of daarmee vergelijkbare besluiten) beschermd kunnen worden. Onderwerpen die daarin aan de orde komen en die tevens relevant zijn voor het plangebied:

- de bundeling van verstedelijking en economische activiteiten;
- het regionaal watersysteem;
- de ecologische hoofdstructuur;
- de nationale landschappen;
- kaders uit het Tweede Structuurschema Militaire Terreinen.

1.2.4 Nationaal Landschap Het Groene Woud

In de Nota Ruimte is het Groene Woud aangewezen als Nationaal Landschap. Nationale Landschappen zijn gebieden met Internationale zeldzame of unieke en nationaal kenmerkende landschapskwaliteiten, en in samenhang daarmee bijzondere natuurlijke en recreatieve kwaliteiten. Landschappelijke, cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten van Nationale Landschappen moeten behouden blijven, duurzaam beheerd en waar mogelijk versterkt worden. In samenhang hiermee zal de toeristisch recreatieve betekenis moeten toenemen. Uitgangspunt is 'behoud door ontwikkeling': mits de kernkwaliteiten worden behouden of versterkt (ja, mits principe) zijn binnen Nationale Landschappen ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk. Er is ruimte voor ten hoogste de natuurlijke bevolkingsgroei (migratiesaldo nul) en voor regionale en lokale bedrijvigheid. Grootschalige verstedelijking, nieuwe grootschalige glastuinbouwlocaties en infrastructurele projecten zijn niet toegestaan binnen een nationaal landschap. Indien dergelijke ingrepen vanwege een groot openbaar belang onvermijdelijk zijn dient mitigatie en compensatie plaats te vinden. Provincies zijn verantwoordelijk voor de uitwerking van het beleid voor nationale landschappen.

De kernkwaliteiten van Het Groene Woud zijn het groene karakter; de kleinschalige

openheid; en het samenhangend complex van beken, essen, kampen, bossen en heides. Dit kampen- en essenlandschap wordt gekenmerkt door een bijzondere kleinschalige openheid en een groen karakter. Het bestaat uit een complex van grote natuurgebieden, met bossen, heides en stuifzanden, en kleinschalige, agrarische gebieden waarin populieren de wegen en perceelsscheidingen accentueren. Al deze door de Nota Ruimte genoemde kernkwaliteiten komen in Bostel voor en worden via beleid uit dit bestemmingsplan verstrekt.

1.2.5 Agenda Vitaal Platteland

De Agenda Vitaal Platteland (AVP) is een integrale rijksvisie op het platteland. De nota is tegelijkertijd met de Nota Ruimte aan de Tweede Kamer aangeboden. Daar waar de Nota Ruimte het ruimtelijk beleid beschrijft, gaat de AVP uit van een integraal perspectief en gaat het in op de economische, ecologische en sociaal-culturele aspecten van het platteland.

Aan de hand van de thema's verbreding van de landbouw, leefbaarheid, natuur en landschap en milieukwaliteit wordt de rijksvisie geformuleerd. In het algemeen wil het kabinet het beleid voor het landelijk gebied sturen op hoofdlijnen en niet meer regelen dan noodzakelijk is. Het rijk voert alleen specifiek beleid op bepaalde terreinen zoals de Ecologische Hoofdstructuur en de twintig nationale landschappen. Integratie en uitvoering van het beleid dienen op gebiedsniveau plaats te vinden. De overheid wil ruimte scheppen voor investeringen in groen en groene diensten door vermindering van regelgeving.

Ten aanzien van natuur en landschap wil het kabinet de mogelijkheden verruimen om het platteland te beleven. Hiertoe dient de toegankelijkheid en bereikbaarheid voor recreatie en toerisme in het agrarisch cultuurlandschap te worden verbeterd.

Ontwikkelingen in het landelijk gebied dienen zodanig te worden begeleid dat kwaliteit ontstaat, gebaseerd op een goed evenwicht tussen ecologische, economische en esthetische aspecten van het landschap. Het blijft de taak van de rijksoverheid om de Ecologische Hoofdstructuur te versterken.

1.2.6 Reconstructiewet concentratiegebieden

De Reconstructiewet concentratiegebieden is van toepassing op de zogenaamde concentratiegebieden: de zandgebieden in Oost- en Zuid-Nederland. In deze concentratiegebieden is sprake van een gestapelde problematiek. De reconstructiewet moet een impuls geven aan de kwaliteit van het landelijk gebied in de concentratiegebieden.

Voor de verschillende reconstructiegebieden zijn reconstructieplannen opgesteld. In de verschillende reconstructieplannen worden gebieden aangewezen waar de functies wonen en natuur het primaat krijgen (extensiveringsgebieden), gebieden primair bestemd voor de ontwikkeling van de intensieve veehouderij (landbouwonwikkelingsgebieden) en gebieden waar verschillende functies (wonen, landbouw, natuur, water, recreatie) samengaan (verwevingsgebieden).

De reconstructieplannen bevatten maatregelen die vestiging en uitbreiding van intensieve veehouderijen in extensiveringsgebieden voorkomen en tegelijkertijd hervestiging en uitbreiding van deze bedrijven in landbouwonwikkelings- en verwevingsgebieden mogelijk maken. De Gemeente Bostel ligt in het

reconstructiegebied De Meijerij. Voor dit gebied is in 2005 het reconstructieplan vastgesteld. Op dit plan wordt bij de beschrijving van het regionaal beleid nader ingegaan.

1.2.7 Nota Belvédère

In deze nota is het beleid van de Rijksoverheid geformuleerd over de relatie tussen cultuurhistorie en ruimtelijke inrichting. De nota geeft een visie op de wijze waarop met de cultuurhistorische kwaliteiten van het fysieke leefmilieu in de toekomstige ruimtelijke inrichting van Nederland kan worden omgegaan, en geeft aan welke maatregelen daartoe moeten worden getroffen. Op basis van archeologische, historisch-(steden)bouwkundige en historisch-geografische kenmerken is een kanskaart voor de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland vervaardigd. Hierbij zijn 70 Belvédèregebieden en 105 -steden geselecteerd, waarbij zeldzaamheid, gaafheid en representativiteit selectiecriteria waren.

Deze Belvédèrekaart heeft geen wettelijke status, maar vormt wel het startpunt voor een beleidsmatige aanpak. Binnen de Gemeente Boxtel is het Dommeldal aangewezen als Belvédère-gebied.

De subsidieregeling Belvédère is een belangrijk instrument om het Belvédèrebeleid te stimuleren, zodat cultuurhistorie in de toekomst mede richting geeft aan ruimtelijke ontwikkelingen in Nederland. De subsidieregeling geldt voor projecten waarbij cultuurhistorische waarden worden gebruikt om de kwaliteit van de ruimtelijke inrichting van Nederland te vergroten. Tegelijk moet deze inzet ertoe leiden dat de cultuurhistorische waarden worden versterkt of behouden. In aanvulling op het algemeen ruimtelijk beleid worden provincies en gemeenten gevraagd om voor de Belvédèregebieden in het kader van streek- en bestemmingsplan een actief cultuurhistorisch ruimtelijk beleid te formuleren.

Dit beleid dient gericht te zijn op het herkenbaar houden en zo nodig versterken van de ruimtelijke en historische samenhang en de daarvoor bepalende cultuurhistorische kwaliteiten.

1.2.8 Verdrag van Valetta

Het verdrag van Valetta regelt de omgang met het Europees archeologisch erfgoed. Nederland ondertekende dit verdrag van de Raad van Europa in 1992. Uitgangspunt van het verdrag is het archeologisch erfgoed zoveel mogelijk ter plekke (in situ) te bewaren en beheermaatregelen te nemen om dit te bewerkstelligen. Daar waar behoud in situ niet mogelijk is, betalen de bodemverstoorders het archeologisch onderzoek en opgravingen. Het Verdrag van Valetta heeft nog geen vertaling gekregen in de Nederlandse wet. Inmiddels wordt er al wel gewerkt 'in de geest van Malta'.

In de Monumentenwet zal worden vastgelegd dat provincies de bevoegdheid hebben om archeologisch waardevolle gebieden aan te wijzen. Deze aanwijzing is verplicht en dient te geschieden op basis van bekende archeologische waarden en reële verwachtingen, zoals vastgelegd op de waardekaarten AMK (Archeologische Monumentenkaart) en IKAW (Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden).

In het plangebied komt een groot aantal bekende archeologische monumenten en/of terreinen van archeologische waarden voor. Deze zijn onder andere op de

Archeologische Monumentenkaart aangegeven. De IKAW (Indicatieve Kaart Archeologische Waarden) geeft een overzicht van de zogenaamde verwachtingskansen voor archeologische vondsten. Op basis van bekende vondsten, geologische patronen en dergelijke kan een inschatting gemaakt worden van de kans op archeologische vondsten. De verwachtingswaarde varieert van laag via middelhoog tot hoog. De gebieden met een middelhoge of hoge archeologische verwachtingswaarde zijn in het bestemmingsplan opgenomen.

1.2.9 Natuurbeschermingswet 1998

Vanaf oktober 2005 vindt de gebiedsbescherming in Nederland plaats via de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. De natuurbeschermingswet kent de volgende beschermde gebieden:

- De Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden);
- Beschermde natuurmonumenten (voorheen (staats)natuurmonumenten);
- De Ecologische Hoofdstructuur.

1.2.9.1 Natura 2000-gebieden

Voor beschermde Natura 2000-gebieden geldt dat er voor projecten en handelingen geen verslechtering van de kwaliteit van de habitats of een verstorend effect op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen mag optreden. Binnen de Natura 2000-gebieden zijn de Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebied te onderscheiden.

De Vogelrichtlijn (vastgesteld in 1979) is een regeling van de Europese Unie (EU) die tot doel heeft alle in het wild levende vogelsoorten op het grondgebied van de EU te beschermen. De lidstaten van de EU zijn verplicht voor alle vogelsoorten die in hun land leven leefgebieden van voldoende grootte en kwaliteit te beschermen. Gebieden waar zeldzame vogelsoorten leven of waar zeldzame trekvogels gebruik van maken moeten extra beschermd worden. Deze gebieden moeten door de lidstaten aangewezen worden als speciale beschermingszones.

In bijlage I van de Vogelrichtlijn staan de soorten vermeld waarvoor de lidstaten speciale beschermingszones moeten aanwijzen. Binnen de gemeentegrenzen van Boxtel ligt de Kampina dat is aangewezen als speciale beschermingszones (sbz) in het kader van de Vogelrichtlijn (zie afbeelding 5). Voor de Kampina is de Taigarietgans de kwalificerende soort.

De Habitatrichtlijn is in 1992 door de Europese Unie vastgesteld. Deze richtlijn beoogt de biologische diversiteit te waarborgen, door het instandhouden van de natuurlijke en halfnatuurlijke leefgebieden en de wilde flora en fauna. De Habitatrichtlijn is zowel gericht op de bescherming van soorten als natuurlijke habitats. De Habitatrichtlijn omvat een lijst van soorten (bijlage II van de Habitatrichtlijn) en natuurtypen (habitattypen, bijlage I) die internationaal bescherming behoeven. Nederland heeft voor 35 soorten en 51 habitattypen een internationale verantwoordelijkheid. Elke lidstaat is verplicht voor de in de lijst voorkomende habitattypen en soorten speciale beschermingszones aan te wijzen.

Binnen het grondgebied van de Gemeente Boxtel ligt de speciale beschermingszone "Kampina en Oisterwijkse Bossen".

Dit is het belangrijkste gebied voor de drijvende waterweegbree alsmede voor de habitattypen:

- Mineraalarme oligotrofe wateren van de Atlantische zandvlakten met oeverkruidvegetatie.
- Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot de Oeverkruid-orde en/of Dwergbiezen-klasse.
- Dystrofe natuurlijke poelen en meren.
- Noord-Atlantische vochtige heide met Dophei.

Verder is de speciale beschermingszone "Kampina en Oisterwijkse Bossen" aangemeld voor de soorten Kleine modderkruiper en de Kamsalamander alsmede voor de habitattypen:

- Psammofiele heide met Struikhei en Stekelbrem.
- Grasland met Pijpestrootje op kalkhoudende, venige of lemige kleibodem.
- Kalkhoudende moerassen met Galigaan en soorten van het Knopbies-verbond.
- Alluviale bossen met Zwarte els en Es.

In juli 2003 heeft de Europese Commissie ingestemd met de aanmelding van de Nederlandse bijdrage (141 gebieden). In december 2004 heeft de Europese Commissie de communautaire lijst vastgesteld. Momenteel wordt gewerkt aan de voorbereiding van de aanwijzingsbesluiten (de minister van LNV moet de gebieden nog definitief aanwijzen), het formuleren van de instandhoudingsdoelen en de kaders voor beheersplannen. Aangewezen Vogel- en Habitatrichtlijngebieden worden juridisch beschermd.

In het 'Natura 2000 Doelendocument' staat aangegeven welke gebieden de status

'sense of urgency' hebben. In deze gebieden moeten de watercondities zo snel mogelijk op orde gebracht worden. Voor Natura 2000 gebied Kampina en Oisterwijkse Vennen is dit niet aan de orde.

Het beschermingsregime is gebaseerd op artikel 6 van de Habitatrichtlijn. In het kort betekent dit dat continuering en intensivering van het huidige gebruik en nieuwe activiteiten beoordeeld moeten worden op schadelijke gevolgen, met inbegrip van de zogeheten externe werking.

Bij de Flora- en faunawet wordt een ontheffing verleend:

- Bij algemene soorten zolang de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is;
- Bij vogelsoorten, de soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn en Bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten wordt alleen een ontheffing verleend als de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar is en er geen alternatieve oplossingen zijn.

1.2.9.2 Beschermde natuurmonumenten

Beschermde natuurmonumenten hebben als doel om gebieden met een natuurwetenschappelijke of landschappelijke betekenis te vrijwaren tegen ingrepen. Het kan gaan om gebieden met zeldzame plant- en/of diersoorten, maar ook om gebieden die door hun ontstaansgeschiedenis, bodembouw of landschappelijke schoonheid waardevol zijn. Door de Minister van LNV zijn er in of in de buurt van het plangebied geen beschermde natuurmonumenten aangewezen.

1.2.9.3 Ecologische Hoofdstructuur

Grote delen van het plangebied zijn onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur.

Uitgangspunt van de Ecologische Hoofdstructuur is duurzame instandhouding, herstel en ontwikkeling van een zo groot mogelijke verscheidenheid van de in het wild levende dieren en plantensoorten als wel elementen van ecosystemen. De Ecologische Hoofdstructuur bestaat uit een groot aantal natuurgebieden. Om deze natuurgebieden te verbinden tot een samenhangend geheel worden er ook nieuwe natuurgebieden en (robuuste) verbindingzones ontwikkeld.

In de EHS liggen de twintig Nationale Parken die Nederland kent. Ze hebben gezamenlijk een oppervlakte van 123 duizend hectare. Ongeveer 45 procent van alle hectares EHS op het land is ook Natura 2000-gebied.

De EHS bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

De EHS is een plan in uitvoering en moet in 2018 gerealiseerd zijn.

1.2.10 Waterbeheer 21e eeuw (WB21)

Om voldoende aandacht voor de waterkwantiteit, maar ook de waterkwaliteit in ruimtelijke plannen te garanderen is de watertoets in het leven geroepen. Doel van de watertoets is het eerder en explicieter in het planproces betrekken van water. Hiertoe hebben rijk, provincies, gemeenten en waterschappen een Bestuurlijke notitie Waterbeleid in de 21e eeuw en een Handreiking watertoets ondertekend. In het kort betekent dit dat ten behoeve van de waterkwantiteit het principe: vasthouden, bergen en afvoeren dient te worden gehanteerd, en voor de waterkwaliteit: scheiden, schoon houden en schoon maken.

1.2.11 Waterwet

Op 22 december 2009 is de Waterwet in werking getreden. De nieuwe Waterwet schept een kader voor de noodzakelijke modernisering van het Nederlandse waterbeheer voor de komende decennia. De wet heeft acht oude waterwetten samengevoegd. De Waterwet sluit goed aan op de Wet ruimtelijke ordening (Wro), waardoor de relatie met het ruimtelijke omgevingsbeleid wordt versterkt. Met de invoering van de wet wordt het uitvoeren van de Europese Waterrichtlijnen eenvoudiger. Dat geldt onder meer voor de Kaderrichtlijn Water die uitgaat van internationale stroomgebieden en watersystemen. Voor bepaalde onderwerpen geldt dat deze nader moeten worden uitgewerkt in onderliggende regelgeving: Het Waterbesluit (een Amvb), de Waterregeling (een ministeriële regeling) of in verordeningen van waterschappen en provincies. De Waterwet vormt de basis voor normen die aan watersystemen kunnen worden gesteld. Voor primaire waterkeringen blijken de normen uit de wet zelf, andere normen voor rijkswateren worden opgenomen in het Waterbesluit of de Waterregeling. Voor de regionale wateren zullen de verordeningen en plannen van de provincies normen bevatten.

Door de invoering van de Waterwet bestaat er slechts één watervergunning. In de Waterwet worden echter zoveel mogelijk handelingen met algemene regels geregeld, waarbij er geen vergunning meer hoeft te worden aangevraagd.

De Waterwet biedt verschillende bestuurlijk-juridische instrumenten voor het uitvoeren van waterbeleid, zoals de legger, projectplan en de integrale watervergunning. Indien van toepassing wordt hier in de waterparagraaf nader op ingegaan.

1.2.12 Nationaal Waterplan

Op 22 december 2009 is het Nationaal Waterplan vastgesteld. Dit plan geeft op hoofdlijnen aan welke beleid het Rijk in de periode 2009-2015 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstromingen, voldoende en schoon water en diverse vormen van gebruik van water. Ook worden de maatregelen genoemd die hiervoor worden genomen. Het Nationaal Waterplan is de opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998 en vervangt alle voorgaande nota's waterhuishouding. Het Nationaal Waterplan is opgesteld op basis van de Waterwet.

1.3 Provinciaal en regionaal beleid

De nieuwe Structuurvisie Ruimtelijke Ordening en de Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant maken allerlei oude nota's, plannen en brieven overbodig. Daarmee is Brabant een forse stapel provinciale regels armer.

De volgende provinciale regelgeving is ingetrokken:

- a. Uitwerkingsplan landelijke regio Boxtel e.o
- b. beleidsbrief Rood-met-groenkoppeling (2005)
- c. beleidsnota Ecologische bouwstenen (2006)
- d. beleidsregel Natuurcompensatie (2005)
- e. beleidsnotitie Rood voor groen; nieuwe landgoederen in Brabant (2004)
- f. beleidsbrief Bevolkings- en woningbehoefteprognose Noord-Brabant -actualisering 2005
- g. beleidsbrief Handleiding ruimtelijke plannen, bedrijventerreinen, kantoren, detailhandel en voorzieningen (2004)
- h. beleidsnota Buitengebied in Ontwikkeling (2004)
- i. beleidsnota Glastuinbouw (2006)
- j. beleidsnota Teeltondersteunende voorzieningen (2007)
- k. beleidsnota Verbrede inzet van de aanpak Ruimte voor ruimte (2006)

1.3.1 Structuurvisie Ruimtelijke Ordening Noord-Brabant

De provincie Noord-Brabant heeft in oktober 2010 de Structuurvisie Ruimtelijke ordening (SVRO) vastgesteld, waarin het nieuwe beleid tot 2025 (met een doorkijk naar 2040) wordt beschreven. Het strategische beleid voor de fysieke omgeving in Noord-Brabant was hiervoor beschreven in de Interim Structuurvisie Noord-Brabant (ISV). De ISV bevat in hoofdzaak bestaand ruimtelijk beleid, zoals is opgenomen in 'Brabant in Balans, Streekplan Noord-Brabant 2002'. Met het opstellen van de ISV heeft de provincie zich voorbereid op de inwerkingtreding van de Wro. De Structuurvisie Ruimtelijke Ontwikkeling heeft per 1 januari 2011 de Interim Structuurvisie Noord-Brabant vervangen. Het betreft geen brede herziening van het provinciale beleid, maar een herziening voor slechts een beperkt aantal thema's. De structuurvisie is zelfbindend en geeft voor de opgenomen beleidsonderdelen het provinciale belang aan.

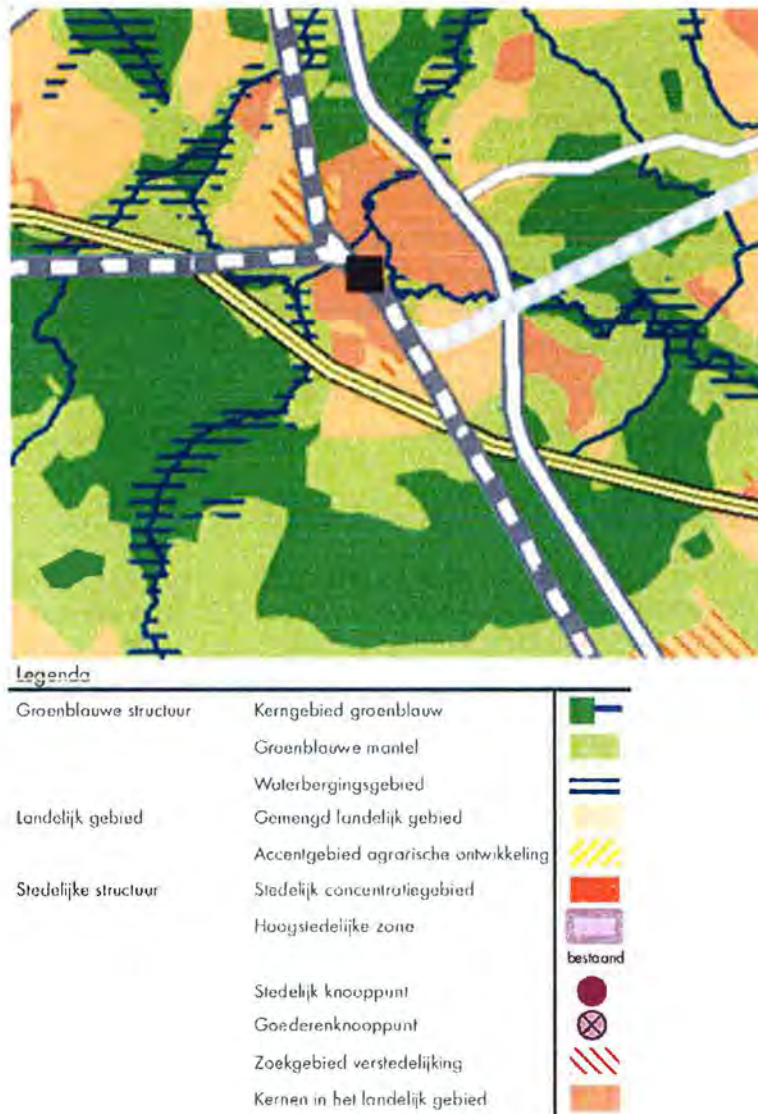
Deel A van de structuurvisie bevat de hoofdlijnen van het beleid. Hierin heeft de provincie Noord-Brabant haar belangen gedefinieerd en ruimtelijke keuzes gemaakt. Deze belangen en keuzes zijn gebaseerd op trends en ontwikkelingen. Ook beschrijft de provincie hoe zij haar doelen wil bereiken: 'Samenwerken aan kwaliteit'. De provincie realiseert haar doelen op vier manieren:

- Regionaal samenwerken;
- Ontwikkelen;
- Beschermen;
- Stimuleren.

In deel B beschrijft de provincie vier ruimtelijke structuren: de groenblauwe structuur, het landelijk gebied, de stedelijke structuur en infrastructuur. Voor iedere structuur zijn ambities en beleid geformuleerd. In de 'uitwerking gebiedspaspoorten' In de 'Uitwerking Gebiedspaspoorten' is beschreven welke landschapskenmerken op regionaal niveau van belang zijn en hoe deze versterkt kunnen worden. Daarnaast zijn er 'deelstructuurvisies' opgesteld voor specifieke onderwerpen.

Het buitengebied van Boxtel is op de structuurkaart van de structuurvisie onderverdeeld in een groenblauwe structuur (kerngebied groenblauw, groenblauwe mantel, waterbergingsgebied) en landelijk gebied (gemengd landelijk gebied). In de

structuurvisie zijn de zoekgebieden verstedelijking opgenomen. Zie navolgende afbeelding voor een uitsnede van de structuurkaart van de Structuurvisie.

Een deel van het buitengebied van de gemeente Boxtel is gelegen binnen een economisch kenniscluster. Het kenniscluster in Noord-Brabant is een onderdeel van grensoverschrijdende netwerken en economiën. In de gemeente Boxtel en omgeving zijn twee kennisclusters van belang. Het gaat hier om Kenniscluster noordoost (life sciences & medische technologie, food & nutrition en high tech) en Kenniscluster zuidoost (Brainport met high tech & medische technologie en food & nutrition). Door een vestigingsklimaat te bieden dat de uitwisseling van kennis tussen bedrijven, overheden en onderwijsinstellingen stimuleert wil de provincie de positie van kennisclusters versterken. Dit zorgt voor een sterkere positie in (inter)nationaal verband. Voor de versterking van de kennisclusters is van belang om werklocaties te ontwikkelen die wat betreft soort bedrijven, ruimtelijke kwaliteit en uitstraling passen bij het kenniscluster.

Op de Visiekaart is te zien dat het buitengebied van Boxtel wordt doorkruist door een

—

Voor wat betreft het landelijke gebied kent de nieuwe structuurvisie een aantal wijzigingen die samenhangen met de zonering van natuur, landschap en landbouw in het landelijke gebied. De SVRO kent een kleiner aantal gebiedsaanduidingen dan de ISV. Gebiedsaanduidingen in de ISV zijn (deels) samengevoegd in gebiedsaanduidingen in de SVRO, wat als consequentie heeft dat het gedetailleerde beleid uit de ISV wordt losgelaten. In de SVRO wordt daarbij in het gehele landelijk gebied, buiten de ecologische hoofdstructuur, uitgegaan van een ja-mits benadering

terwijl in de ISV een sterk onderscheid wordt gemaakt tussen gebieden met waarden, waarvoor het 'nee-tenzij' principe geldt, en gebieden zonder waarden waar ontwikkelingen mogelijk zijn (ja-principe).

1.3.2 Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant

De Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant is op 1 maart 2011 in werking getreden. De Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant is één van de uitvoeringsinstrumenten van de provincie. De onderwerpen die in de Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant aan bod komen, komen voort uit de provinciale structuurvisie. Het gaat hier om ruimtelijke kwaliteit, stedelijke ontwikkelingen, de natuurgebieden, agrarische ontwikkelingen en overige ontwikkelingen in het landelijk gebied. De Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant draagt bij aan het realiseren van de provinciale ruimtelijke belangen en doelen en bevat hiertoe instructieregels die van belang zijn voor gemeenten bij het opstellen van hun bestemmingsplannen. De Brabantse verordening is tot stand gekomen in twee fasen. Fase 1 gaat over de onderwerpen waarvoor het Rijk uitwerking van de provincie vraagt en de onderwerpen die zijn gebaseerd op eerder vastgesteld beleid. Ook de consequenties van de besluiten van Provinciale Staten over de ontwikkelingsmogelijkheden van intensieve veehouderij zijn in de Verordening fase 1 verwerkt. In fase 2 zijn parallel aan de nieuwe SVRO de overige onderwerpen voor de Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant bepaald en uitgewerkt.

Kwaliteitsverbetering landschap

In de Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant is de rood-met-groen-koppeling verruimd naar alle ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen wil de provincie dat de initiatiefnemer zorg draagt voor een kwaliteitsverbetering van het landschap om daarmee het verlies aan omgevingskwaliteit te beperken. Dit uitgangspunt geldt voor ontwikkelingen buiten bestaand stedelijk gebied en de ecologische hoofdstructuur. Concreet betekent dit dat passende functies zich kunnen ontwikkelen als er ook een prestatie voor het landschap tegenover staat. Ontwikkelingen die passen bij de aard, schaal en functie van het landelijk gebied zijn mogelijk. De ontwikkeling van andere (rode) functies is onder voorwaarden mogelijk. De ruimtelijke onderbouwing van een besluit geeft aan welke bijdrage wordt geleverd aan de kwaliteitsverbetering en hoe dit wordt geborgd. In principe dient de kwaliteitsverbetering plaats te vinden op of in de omgeving van de projectlocatie. Indien dat niet mogelijk is is vorming van een gemeentelijk of regionaal landschapsfonds een optie.

Onder een kwaliteitsverbetering van het landschap rekent de provincie alle projecten die zijn gericht op een aantoonbare en uitvoerbare verbetering van structuren of waarden op het vlak van natuur, water, landschap of cultuurhistorie. Ook verbeteringen van de extensieve recreatieve mogelijkheden behoren hiertoe. Bij kwaliteitsverbetering van het landschap kan in het bijzonder worden gedacht aan concrete tegenprestaties gericht op de verbetering van de volgende landschapaspecten: bodem (aardkunde) en water, natuur- en landschapselementen, cultuurhistorische elementen inclusief archeologie, recreatieve toegankelijkheid van het landschap, sloop en ontstening. Investerings in het landschap betreffen nieuw te ontwikkelen structuren en elementen en/of het herstel van bestaande structuren en elementen. Ook kan een koppeling worden gelegd met de realisering van de ecologische hoofdstructuur en ecologische verbindingzones. Bij hergebruik van voormalige agrarische bedrijfslocaties is sloop van overtollige bebouwing uitgangspunt. Daadwerkelijke landschapsverbetering is doel van de regeling en niet storting van een financiële bijdrage. De kwaliteitsverbetering van het landschap moet op het moment van vaststelling van het planologische besluit (bestemmingsplan,

wijzigingsplan of omgevingsvergunning) van de gemeente zijn zeker gesteld.

Op basis van de Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant gaat deze landschapsinvesteringsregel gelden voor bestemmingsplannen die voorzien in ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied waarvan het ontwerp na 31 december 2010 ter inzage is gelegd.

1.3.3 De overeenkomst van Cork

Nadat het revitaliseringsproces van het Brabantse buitengebied in een impasse leek te zijn geraakt hebben de Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie ZLTO, waterschappen, de provincie en de Brabantse Milieufederatie (BMF) via de Overeenkomst van Cork (juli 2003) alsnog een akkoord kunnen sluiten over een aantal hoofdpunten, te weten:

- de ontwikkeling en stimulering van de agrarische sector;
- de realisering van de EHS;
- de ontwikkeling van natuurlijke watersystemen;
- het behoud van de leefbaarheid op het platteland.

Deze hoofdpunten hebben geleid tot een overeenstemming op de volgende punten:

Bouwblok intensieve veehouderij in extensiveringsgebieden

De term "slot op de muur" wordt vervangen door "bouwblok op maat". Het vertrekpunt hierbij is het respecteren van in bestemmingsplannen toegekende bouwrechten waarbij de volgende randvoorwaarden in acht worden genomen:

- Rechten die zijn vastgelegd in bestemmingsplannen die niet zijn gebaseerd op het streekplan van 1992 krijgen een beoordeling volgens het "bouwblok op maat" (zoals gebruikt in het Streekplan van 1992) waarbij alleen aantoonbaar concrete initiatieven een uitbreiding van gebouwen kunnen krijgen van maximaal 15%. In de overige gevallen wordt een strakke lijn om de bebouwing getrokken;
- In zeer bijzondere gebieden, zoals de EHS, zeer dicht op de EHS of in Belvédèregebieden, worden bedrijven actief benaderd om ongewenste uitbreiding te voorkomen. In deze zelfde gebieden zal de invulling van lang niet gebruikte rechten (riskant stilzitten) eveneens worden voorkomen. Argumenten hiervoor zijn onder andere het terugdringen van emissie, depositie en versterking.

Met de vaststelling van de Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant wordt de afwaartse beweging versterkt doordat wordt voorkomen dat locaties intensieve veehouderij in extensiveringsgebieden nog kunnen uitbreiden (slot op de muur). Hiermee is 'bouwblok op maat' weer komen te vervallen. Hierdoor is ondernemen op deze locaties minder aantrekkelijker geworden. Het gevolg hiervan kan zijn dat met 'niets doen' de provinciale doelstelling voor het extensiveringsgebied kan worden gehaald. De inzet van de regelingen VIV en 'Beëindiging Intensieve Veehouderij (BIV) is gericht op het sneller bereiken van de doelstelling door het verplaatsen, respectievelijk beëindigen van IV-locaties.

Ammoniak

- De bestaande Wav-kaart (Wet ammoniak en veehouderij) zal gebruikt worden.
- De gebieden worden kritisch nagelopen om te zien of er A-gebieden zijn die in wezen als B-gebied betiteld hadden moeten worden. Dit geldt ook voor B-gebieden die mogelijk wel als A-gebied beschouwd hadden moeten worden.

- Na vaststelling van een nieuwe Wav-wet zullen de reconstructie- en gebiedsplannen aangepast worden aan de nieuwe wet.

Stank

Voor stank rondom kernen wordt uitgegaan van een door de reconstructie- en gebiedscommissies te bepalen extensiveringsgebied.

Om gewenste ontwikkelingen te realiseren worden oplossingen gezocht in:

- een uitbreiding van de mogelijkheden binnen het VAB-beleid;
- het beïnvloeden van maatwerk bij de mogelijkheden tot het bouwen van woningen.

Water

Alle waterthema's worden integraal benaderd. Waterberging en beekherstel zullen worden voortgezet. Voor verdrogingsbestrijding wordt in de eerste uitvoeringsfase (2005-2008) van de reconstructie naar 50% doelbereik van de natte natuurgebieden gestreefd. Uitwerking vindt plaats in de reconstructie- en gebiedscommissies. Voor waterkwaliteit geldt dat er in elk gebied speerpunten benoemd worden waarbij gestart wordt met pilots om ervaring op te doen met de uitvoering en het flankerend beleid. Het flankerende beleid dient zowel in het reconstructiegebied als in het revitaliseringsgebied gelijk te zijn.

Definities

Voor de begrippen "uitbreiding, hervestiging en nieuwvestiging" zoals genoemd in de Reconstructiewet wordt een ruimtelijke benadering gekozen.

- nieuwvestiging: het stichten van een nieuw bouwblok;
- de term "omschakeling" waarbij het veranderen van een bepaalde activiteit op een bestaand bouwblok wordt vervangen door een andere activiteit, wordt in dit geval niet gezien als nieuwvestiging;
- hervestiging betekent het verplaatsen van een activiteit van het ene bouwblok naar het andere bouwblok;
- in verwevingsgebieden zijn locaties duurzaam tenzij de omgevingskwaliteiten (lagenbenadering, omgeving, etc.) anders uitwijzen ("ja, mits" insteek). Deze afspraak is juridisch verankerd in de notitie "duurzame locaties" van de provincie dat het toetsingskader is voor duurzame locaties;
- In tegenstelling tot wat in de reconstructieplannen was opgenomen is als gevolg van de Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant nieuwvestiging van intensieve veehouderijen niet alleen in de extensiverings- en verwevingsgebieden uitgesloten, maar ook in de landbouwonwikkelingsgebieden geen nieuwvestiging van intensieve veehouderijen meer mogelijk.

1.3.4 Reconstructieplan De Meierij

Op vrijdag 22 april 2005 hebben Provinciale Staten van Noord-Brabant de zeven reconstructieplannen en twee gebiedsplannen vastgesteld. Via het Reconstructieplan voor de Meierij wil de reconstructiecommissie de hoofdfuncties van het gebied landbouw, wonen en recreatie in balans brengen. Op 9 september 2008 is de correctieve herziening van het reconstructieplan Meierij in werking getreden. De reconstructie- en gebiedsplannen blijven met in werking treden van de Structuurvisie en Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant van kracht.

Een belangrijk uitgangspunt voor de toekomst is dat een hoogwaardige omgevingskwaliteit niet kan zonder goede sociale en economische vitaliteit en

andersom. De kwaliteit van water, bodem, milieu, natuur en landschap moet onderhouden worden en daarvoor is onder meer een gezonde (agrarische) bedrijvigheid nodig. Anderzijds is de kwaliteit van de omgeving bepalend voor een aantrekkelijke woonomgeving, de leefbaarheid voor de burgers en het vestigingsklimaat van bedrijven.

In het Reconstructieplan worden verschillende deelgebieden onderscheiden. Voor ieder deelgebied wordt een beschrijving van de voorgenomen activiteiten of ontwikkelingen weergegeven. Voor het buitengebied van de Gemeente Boxtel wordt een versterking van de landschappelijke waarden voorgestaan, gekoppeld aan de aanleg van nieuwe routes die langs kleinschalige dag- en verblijfsrecreatie lopen. Voor agrarische bedrijven worden in dit gebied ontwikkelingsmogelijkheden gecreëerd door het bevorderen van verbrede landbouw en de ontwikkeling van natuurbeheer in het kleinschalig agrarisch gebied. De Kampina, Landgoed Velder, de Geelders en de Scheeken maken onderdeel uit van Het Groene Woud, waarvoor een gebiedsconvenant is ondertekend. Hierin zijn projecten opgenomen op het gebied van natuur, water en recreatie. In de Kampina en directe omgeving worden diverse anti-verdrogingsmaatregelen uitgevoerd. De Kampina, Landgoed Velder, de Scheeken, het Dommeldal en de Geelders zijn natte natuurgebieden, evenals enkele kleinere gebieden in de Gemeente Boxtel. Langs de Beerze, Kleine Aa of Dommeltje en Essche Stroom ligt het zoekgebied voor een Robuuste Ecologische Verbindingszone.

De Reconstructiewet schrijft voor dat het reconstructieplan een integrale zonering voor intensieve veehouderij moet bevatten. Het hele reconstructiegebied wordt ingedeeld in drie zones: gebieden met perspectief voor primaire intensieve veehouderij (landbouwonwikkelingsgebieden), gebieden met perspectief voor hetzij natuur hetzij stedelijke functies (extensiveringsgebieden) en gebieden waar natuur, landschap, cultuurhistorie, wonen en werken met elkaar zijn verweven (verwevingsgebieden).

1.3.5 Ruimte-voor-ruimte regeling

De laatste jaren komt een snel toenemend aantal agrarische bedrijfsgebouwen vrij als gevolg van bedrijfsbeëindiging. Om leegstand en verval van deze bebouwing tegen te gaan is de 'Ruimte-voor-ruimte' regeling (RvR) in het leven geroepen. De regeling heeft een directe verbetering van de ruimtelijke kwaliteit tot doel. De regeling is alleen gericht op sloop van niet meer voor intensieve veehouderij in gebruik zijnde agrarische bedrijfsgebouwen. Om dit te bereiken wordt nieuwbouw van woningen toegestaan op nader aangegeven planologisch verantwoorde locaties. Deze locaties zijn op de ontwikkelingskaart aangegeven.

Via de RvR kan worden afgeweken van de programmering voor woningbouw en zonodig ook van de regel dat aan het buitengebied geen burgerwoningen mogen worden toegevoegd.

In ruil voor de sloop van ten minste 1000 m² aan agrarische bedrijfsgebouwen en het uit de markt halen van tenminste 3500 kg fosfaat in een reconstructiegebied is nieuwbouw van een burgerwoning in het buitengebied mogelijk. Uiteraard zal een planologische afweging plaats moeten vinden om te beoordelen of een locatie geschikt is.

De regeling 'ruimte-voor-ruimte' luidt als volgt.

- In ruil voor sloop van agrarische bedrijfsgebouwen met een gezamenlijke oppervlakte van tenminste 1.000 m² en het uit de markt halen van tenminste 3.500 kg fosfaat in een reconstructiegebied mag een woning worden gebouwd; er geldt een ondergrens van tenminste 200 m² voor saldering.
- De bouw van de woning mag uitsluitend binnen de bebouwde korn plaatsvinden dan

wel binnen een kernrandzone of een bebouwingscluster en dient bovendien zoveel mogelijk aan te sluiten op de bestaande bebouwing. Tevens kan een locatie worden benut die in het kader van een StructuurvisiePlus door Gedeputeerde Staten als geschikt voor woningbouw is aanvaard.

- De bouw van de woning dient te passen binnen de ruimtelijke structuur van de gemeente.
- Bouw van een woning in de groene hoofdstructuur is niet toegestaan.
- Cultuurhistorische, landschappelijke en ecologische waarden moeten behouden dan wel versterkt worden. De milieuhygiënische en waterhuishoudkundige situatie ter plaatse moet zoveel mogelijk verbeterd worden.
- De agrarische ontwikkelingsmogelijkheden van bedrijven in de nabijheid van de woning worden niet beknot.
- Een goede landschappelijke en architectonische inpassing van de woning in de omgeving dient gewaarborgd te zijn door middel van een beeldkwaliteitsplan dan wel een vergelijkbaar instrument.
- De te slopen bedrijfsgebouwen mogen geen bijzondere cultuurhistorische waarde hebben.
- Zeker gesteld moet zijn dat de realisering van de woning plaatsvindt in samenhang met de sloop van agrarische bedrijfsgebouwen en met de inlevering van fosfaatrechten van de agrarische activiteit ter plaatse. Per woning dient te worden aangetoond dat tenminste 1.000 m² agrarische bedrijfsgebouwen zijn gesloopt en milieuwinst op de desbetreffende locatie is bereikt (dmv het uit de markt halen van tenminste 3.500 kg fosfaat).
- Zeker gesteld moet zijn dat de te slopen bedrijfsgebouwen niet worden vervangen door nieuwe bebouwing en dat aan de voormalige agrarische bedrijfslocatie een passende andere bestemming wordt toegekend.

De Verbrede inzet van de aanpak Ruimte voor Ruimte (2006) is komen te vervallen met inwerking treden van de Structuurvisie en Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant.

1.3.6 Waterbeheerplan II 'Door water gedreven'

Het Waterbeheerplan II is een concretisering van het Provinciaal Waterhuishoudingsplan II. Voor het gehele beheersgebied van Waterschap De Dommel wordt gestreefd naar de realisatie van een bepaald basisniveau van de waterhuishoudkundige situatie.

De algemene milieukwaliteit (AMK) vormt het beheersuitgangspunt voor in principe al het oppervlaktewater en de bijbehorende waterbodem. Daarnaast zijn er specifieke waterkwaliteitsdoelstellingen voor waterhuishoudkundige systemen met de functie waternatuur en viswater. Daartoe geschikte wateren moeten voldoen aan de wettelijke kwaliteitsdoelstellingen voor zwemwater.

1.3.7 Provinciaal Waterplan 2010-2015 'Waar water werkt en leeft'

Het Provinciaal Waterplan 2010-2015 'Waar water werkt en leeft' op 22 december 2009 in werking getreden. Het Provinciaal Waterplan (PWP) is de strategische basis voor het Brabantse waterbeleid en waterbeheer, voor de korte en lange termijn. Het houdt rekening met duurzaamheid en klimaatveranderingen.

Het voormalige provinciale Waterhuishoudingsplan is naadloos over gegaan in het nieuwe PWP.

Het plan bestaat uit een strategisch deel en een operationeel deel. Het laatste vormt de basis voor de provinciale vergunningverlening voor grondwateronttrekkingen.

De plankaart Waterhuishoudkundige functies laat zien waar de verschillende functies voor het waterbeleid worden toegekend.

1.3.8 Handleiding duurzame locaties en duurzame projectlocaties voor de intensieve veehouderij

De "Handleiding duurzame locaties en duurzame projectlocaties voor de intensieve veehouderij" is door GS vastgesteld op 2 december 2003 en is bedoeld als ondersteuning voor de planvorming in het kader van de Revitalisering Landelijk Gebied. De handleiding geeft een nadere invulling en verduidelijking van het in het Streekplan "Brabant in Balans" en het Koepelplan "Reconstructie aan zet" geformuleerde provinciale beleid met betrekking tot duurzame locaties en duurzame projectlocaties voor de intensieve veehouderij.

Een duurzame locatie intensieve veehouderij wordt gedefinieerd als een bestaand agrarisch bouwblok met een zodanige ligging dat het zowel vanuit milieuoogpunt (ammoniak, stank, etc) als vanuit ruimtelijk oogpunt (natuur, landschap e.d.) verantwoord is om het te laten groeien tot een bouwblok van maximaal 2,5 ha voor een intensieve veehouderij. Om een duurzame ontwikkeling te bereiken wordt gelet op de locatie, de productiewijze en het regionaal gebiedsniveau. Er zal een balans moeten zijn tussen gebieden waar gestreefd wordt naar uitplaatsing van intensieve veehouderij en gebieden waar ruimte is voor ontwikkeling van bedrijven, die elders geen ontwikkelingsmogelijkheden meer hebben. Derhalve worden op basis van de streekplanzonering in de GHS-natuur en de GHS-landbouw, subzone natuurontwikkelingsgebied en GHS-landbouw, subzone kwetsbare soorten (m.u.v. weidevogels) geen mogelijkheden geboden voor locaties voor intensieve veehouderij. Dit geldt eveneens voor de in het Reconstructieplan aangewezen extensiveringsgebieden. Voor alle overige gebieden zijn er wel mogelijkheden voor duurzame locaties. Per gebiedscategorie zijn hier wel een aantal randvoorwaarden aan verbonden.

1.4 Gemeentelijk beleid

1.4.1 StructuurvisiePlusBoxtel

De StructuurvisiePlus Boxtel (SV+) geeft een integrale visie op de ruimtelijke ontwikkeling van de Gemeente Boxtel voor de periode 2001-2015. De StructuurvisiePlus geeft richting aan het ruimtelijk beleid van de gemeente en bij de ontwikkeling van nieuwe bestemmingsplannen. In de SV+ wordt op basis van een kwaliteitsanalyse van de ruimtelijke patronen en de samenhang daarin, aanbevelingen gedaan om de structuur te versterken dan wel te transformeren.

Het opgestelde structuurbeeld voor het landelijk en stedelijk gebied geeft inzicht in de structuurbepalende ruimtelijke kwaliteiten en potenties van het gemeentelijk grondgebied. Met het structuurbeeld wordt de aanzet gegeven voor een duurzaam evenwicht tussen natuur- en landschapswaarden, waterhuishouding, landbouw en verstedelijking.

In de SV+ is een programma opgenomen waarin de maatschappelijke wensen in

Boxtel voor de periode 2001-2015, met betrekking tot de identiteit, de volkshuisvesting, economie en ontwikkelingen in het landelijk gebied staan. In de SV+ schrijft de gemeente dat de sterke verwevenheid van landbouw, natuur, watersystemen en recreatie bepalend is voor het buitengebied in Boxtel. Ten aanzien van de landbouw streeft de gemeente naar een duurzaam perspectief. Ingezet wordt op de perspectieven "Multifunctionaliteit" en "Kwaliteitsproductie". De gemeente streeft in het algemeen naar een extensivering van de grondgebonden landbouw en het creëren van mogelijkheden voor zowel verbrede als reguliere duurzame landbouw. De "ruimte voor ruimte"-regeling biedt de mogelijkheid voor de bouw van kwalitatief hoogwaardige woningen op passende locaties in het buitengebied in de ruil voor de sloop van bestaande agrarische bedrijfsgebouwen.

De groene waarden zijn te versterken door de geplande ecologische verbindingszone tussen Sparrenrijk en Kampina op te waarden, mede voor de Das. De Dommel en Smalwater vormen belangrijke ecologische verbindingszones. De ecologische verbindingszone tussen de Blauwhoefseloep en de Heerenbeek kan verder versterkt worden. De gemeente wil haar bestaande ambitieuze beleid uitvoeren en de natuurwaarden binnen de GHS versterken. Bestaande plannen voor ecologische verbindingszones worden opgewaardeerd en het streven is de natuurwaarden in het gebied ten noorden van Veldersbos te verhogen.

Ten aanzien van recreatie zet de Gemeente Boxtel zich in op kleinschalige activiteiten die passen in de omgeving en duurzaam functioneren. Het beleid richt zich met name op medegebruik. Voor wat betreft natuur en landschap sluit de gemeente zich aan bij reeds bestaand beleid van hogere overheden.

1.4.2 Boxtel in duurzaam overleg

De gemeenteraad van Boxtel heeft zich in 1998 uitgesproken voor een duurzame lokale ontwikkeling. De gemeente wil haar karakter als groene woon- en werkgemeente versterken om zo het woon- en werkklimaat te verbeteren. Een duurzame samenleving is een zaak van gemeente, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en individuele burgers. De gemeente ziet voor zichzelf een initiërende, stimulerende en faciliterende rol weggelegd.

De nota "Boxtel in duurzaam perspectief" is daartoe een aanzet.

1.4.3 Ruimte voor Boeren, Burgers en Buitenlui

Het beleidsdocument Plattelandsvernieuwing "Ruimte voor Boeren, Burgers en Buitenlui" is in het najaar van 2000 door de gemeenteraad van Boxtel vastgesteld. Dit beleidsdocument is opgesteld als een integrale visie op het buitengebied voor een periode van ongeveer 10 jaar, uitgewerkt in concrete uitvoeringsplannen en het is voorzien van een tijdpad voor realisering. In het beleidsdocument staat een streefbeeld beschreven hoe het buitengebied van Boxtel er in het jaar 2010 er in grote lijnen uit zou kunnen zien. In het streefbeeld staat dat de gemeente in 2010 bestaat uit drie "cirkels": de bebouwde kommen van Boxtel en Liempde, een tweede cirkel daaromheen bestaande uit agrarisch gebied met een duurzaam bedrijfsmodel en daarbuiten de derde cirkel, bestaande uit natuurgebieden. Binnen deze cirkels is een uitvoeringsprogramma en een overzicht van projecten gepresenteerd.

In het beleidsdocument schrijft de gemeente dat zij streeft naar een goede positie van

de reguliere landbouw, in het bijzonder de grondgebonden landbouw. De grondgebonden landbouw is van groot belang als beheerder van het agrarisch cultuurlandschap.

Hierbij wordt gestreefd naar een omschakeling van de agrarische sector naar een grondgebonden, ecologisch verantwoorde landbouw. Daarnaast heeft de gemeente een positieve grondhouding ten aanzien van het ontwikkelen van nevenactiviteiten. Een zorgvuldige belangenafweging is daarbij echter van bijzonder groot belang.

1.4.4 Natuurgebiedsplannen "Dommeldal Noord" en "De Zandleij"

Voor het grondgebied van de Gemeente Boxtel zijn twee natuurgebiedsplannen relevant: 'Dommeldal Noord' en 'De Zandleij'. De gebiedsplannen dienen om de uitvoering van Programma Beheer sturing te geven. Hiertoe is op kaart aangegeven welke natuurstreefbeelden op welke locatie gewenst zijn, en wat de subsidiemogelijkheden ter plaatse zijn. Deze streefbeelden zijn gebaseerd op de historische en actuele kenmerken en waarden in het gebied.

Voor de Gemeente Boxtel zijn onderstaande punten relevant:

- Tussen het Dommeldal en het Banisveld-De Mortelen wordt gestreefd naar een aaneengesloten natuurgebied, bestaande uit grotere natuurboscomplexen (De Scheeken, Achterste Broek, Kuppenbunders) en uit kleinschalig landschap met bloemrijke en schrale graslanden. Dit gebied wordt doorsneden door de A2; met de realisatie (afgerond begin 2005) van de Natuurbrug Het Groene Woud zijn de Kuppenbunders en de Achterste Broek/De Scheeken met elkaar verbonden.
- De natuurwaarden en landschappelijke waarden van het Dommeldal ten zuiden van Boxtel blijven behouden en worden geoptimaliseerd.
- Voor het Dommeldal ten noorden van Boxtel is als doelstelling het herstel van het kleinschalige landschap opgenomen. Dit bestaat uit een bloemrijke en schrale graslanden, afgewisseld met hout- en elzensingels, bosjes, moerasjes, natte ruigten en struwelen.
- Het beekdal van de Kleine Aa ten zuiden van de spoorlijn Oisterwijk en Boxtel is recent op een natuurvriendelijke wijze ingericht. Ook ten noorden van het spoor wordt hermeandering, aanleg van moerasjes, ruigte, poelen, soortenrijke graslanden et cetera nagestreefd. Op deze manier vormt de Kleine Aa een goede verbindingszone tussen Smalbroeken en de Essche stroom.
- In de Kampina wordt het heidelandschap met vennen in stand gehouden, en waar nodig vindt herstel plaats. Tussen de Kampina en het beekdal van de Kleine Aa bestaat het streefbeeld uit kleinschalig landschap.

1.4.5 Waterplan Boxtel

Samen met de Gemeente Sint Michielsgestel en Waterschap De Dommel heeft de Gemeente Boxtel het Waterplan Boxtel opgesteld. Het plan biedt een overzicht van de maatregelen die genomen moeten worden voor een goed waterbeheer. Daarbij gaat het om maatregelen op de korte en de lange termijn. Het Waterplan is een raamwerk voor alle watermaatregelen.

De maatregelen zijn onderverdeeld in 5 thema's:

- Veiligheid - Hierbij gaat het onder andere om maatregelen ter beperking van de

piekafvoer in waterlopen, de beperking van de grondwateroverlast en het water op straat.

- Water bewaren - Het aanleggen van gescheiden rioolstelsels waardoor regenwater niet afgevoerd hoeft te worden.
- Schoon water - Bijvoorbeeld het zuiveren van afvalwater en oppervlaktewater.
- Water als waarde - Voorbeelden: de realisatie van ecologische verbindingen en maatregelen tegen verdroging.
- Samenwerking / Communicatie - Het bevorderen van een integrale aanpak tussen alle partijen en projecten.

Bijlage 2 Retrospectieve toets verbeelding algemeen

Retrospectieve toets : Verbeelding algemeen

Nr.	Onderwerp/ Adres	Bestemmingsplan 2006	Reden aanpassing	Bestemmingsplan 2011	Motivering
1.	Bestemmingen algemeen	Diverse benamingen	Wettelijke verplichting	Diverse benamingen	De benaming van de bestemmingen, de volgorde en de opzet en deels de inhoud van de regels zijn afgestemd op de standaarden volgens SVBP 2008
2.	Gebiedsbestemmingen	Plankaarten 1 tot en met 5 : Bestemmingen : - 'Agrarische doeleinden (AD)' - 'Agrarische doeleinden met landschappelijke waarden (AL)' - 'Agrarische doeleinden met landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarden (ALN)'	Uitspraak Raad van State: onthouding goedkeuring aan drie gebiedsbestemmingen	Nieuwe benamingen van de bestemmingen : - 'Agrarisch' - 'Agrarisch met waarden – Landschap' - 'Agrarisch met waarden – Natuur en Landschap'	De uitspraak had inhoudelijk betrekking op de waarden en het bijbehorende aanlegvergunningstelsel. Gelet hierop was de Raad van State genoodzaakt om aan de drie gebiedsbestemmingen integraal goedkeuring te onthouden. Op basis van geactualiseerde waardenkaarten en nadere onderbouwing zijn in het bestemmingsplan 2011 voor de verschillende waarden specifieke dubbelbestemmingen met regeling opgenomen. De drie agrarische gebiedsbestemmingen zijn nagenoeg ongewijzigd overgenomen; dit met uitzondering van enkele wijzigingen (zie de retrospectieve toets ten aanzien van de individuele percelen)
3.	Water	Plankaarten 1 tot en met 5 : Bestemming 'Water (WA)' en bestemming 'Water met landschappelijke en natuurlijke waarde (WAL)' Deels aanduiding 'leefgebied stromend water'	Actualisering	Bestemming 'Water' en deels dubbelbestemming 'Waarde - leefgebied soorten van stromend water'.	In het bestemmingsplan 2006 viel de aanduiding 'leefgebied stromend water' grotendeels samen met de bestemming 'Water met landschappelijke en natuurlijke waarde'. In het bestemmingsplan 2011 is volstaan met één bestemming 'Water' en een dubbelbestemming 'Waarde – leefgebied soorten van stromend water'. Middels deze dubbelbestemming worden de waarden volgens de bestemming en de aanduiding in het plan 2006 in het bestemmingsplan 2011 dienovereenkomstig

Retrospectieve toets : Verbeelding algemeen

Nr.	Onderwerp/ Adres	Bestemmingsplan 2006	Reden aanpassing	Bestemmingsplan 2011	Motivering
					beschermd. In overleg met het Waterschap zijn alle zogenaamde A-watergangen tot 'Water' bestemd.
4.	Ecologische waarden	Plankaart 7 'Waardenkaart ecologie' Aanduidingen : - natuurgebied en bos met natuurwaarde - overig bos - gebieden met waardevolle vegetaties - leefgebied soorten van stromend water - leefgebied vogels van half open cultuurlandschap - leefgebied struweelvogels - foerageergebied taigarietgans - leefgebied das - leefgebied amfibieën - leefgebied vlinders	Uitspraak Raad van State	Dubbelbestemmingen : - 'Waarde - Leefgebied van stromend water' - 'Waarde - Leefgebied soorten van half-open cultuurlandschap' - 'Waarde -- Leefgebied soorten van kleinschalig cultuurlandschap' - 'Waarde - Leefgebied waardevolle vegetaties'	Een actualisatie van de natuurwaardenkaart heeft geleid tot een clustering van de natuurwaarden in een zestal (leef)gebieden. Voor de natuurwaarden 'natuurgebied en bos met natuurwaarde' en 'overig bos' zijn geen aparte dubbelbestemmingen opgenomen omdat deze waarden nagenoeg overeenkomen met de gebiedsbestemmingen 'Natuur' en 'Bos'. Binnen deze gebiedsbestemmingen is een regeling ter bescherming van de natuurwaarden opgenomen. Voor de overige vier leefgebieden is een specifieke dubbelbestemming met een beschermingsregeling op maat opgenomen. Binnen de 'Waarde – leefgebied soorten van half-open cultuurlandschap' worden twee gebieden onderscheiden. In het gebied 2, de beekdalen van de Beerze/Kleine Aa en de Essche Stroom, is boomteelt uitgesloten, dit met het oog op de impact van boomteelt op de landschappelijke waarden.
5.	Cultuurhistorische waarden	Plankaart 8 'Waardenkaart cultuurhistorie en archeologie'	Uitspraak Raad van State	Dubbelbestemmingen : - 'Waarde – Landgoed'	Ten opzichte van het bestemmingsplan 2006 zijn de waarden nader gedifferentieerd. De begrenzingen en

Retrospectieve toets : Verbeelding algemeen

Nr.	Onderwerp/ Adres	Bestemmingsplan 2006	Reden aanpassing	Bestemmingsplan 2011	Motivering
		Aanduidingen : - hoge ensembelwaardering historische geografie - open akkers/bolle akkers		- 'Waarde – Historisch akkercomplex' - 'Waarde – Kleinschalig cultuurlandschap' - 'Waarde – Bolle akker' - 'Waarde – Open akkercomplex' - 'Waarde – Kampina' - 'Waarde – Dommeldal'	bescherming zijn gebaseerd op de gemeentelijke (ontwerp) Cultuurhistorische waardenkaart. Deze gebieden stemmen nagenoeg overeen met de waardevolle gebieden volgens de provinciale cultuurhistorische waardenkaart. De beschermingsregels zijn in de dubbelbestemming opgenomen.
6.	Archeologische waarden	Plankaart 8 'Waardenkaart cultuurhistorie en archeologie' Aanduidingen : - archeologische monumenten - indicatieve verwachtingswaarde hoog of middelhoog	Uitspraak Raad van State	Dubbelbestemmingen : - 'Waarde – Archeologie – Categorie 2' - 'Waarde – Archeologie – Categorie 3' - 'Waarde – Archeologie – Categorie 4' Aanduiding 'Wettelijk beschermd archeologische monument'	Ten opzichte van het bestemmingsplan 2006 zijn de indicatieve archeologische waarden nader gedifferentieerd. Dit heeft geleid tot vier categorieën. Categorie 1, de wettelijke beschermde archeologische monumenten, is aangeduid op de verbeelding. Deze categorie heeft geen dubbelbestemming gekregen omdat deze gebieden al wettelijk zijn beschermd. De overige categorieën omvatten de AMK-terreinen overig en aandachtsgebieden (categorie 2), gebieden met hoge verwachtingswaarde (categorie 3) en gebieden met middelhoge verwachtingswaarde (categorie 4). De begrenzingen en bescherming zijn gebaseerd op de gemeentelijke (ontwerp) Archeologische waardenkaart. De regels ter bescherming van deze waarden zijn opgenomen in de dubbelbestemming.
7.	Aardkundige waarden	Plankaart 8 'Waardenkaart cultuurhistorie en archeologie'	Uitspraak Raad van State	Dubbelbestemmingen : - 'Waarde – Kampina'	Ten opzichte van het bestemmingsplan 2006 zijn de waarden nader gedifferentieerd. Dit heeft geleid tot twee

Retrospectieve toets : Verbeelding algemeen

Nr.	Onderwerp/ Adres	Bestemmingsplan 2006	Reden aanpassing	Bestemmingsplan 2011	Motivering
		Aanduiding : Geomorfologisch waardevol gebied		- 'Waarde – Dommeldal'	onderscheiden gebieden (Kampina en Dommeldal). De begrenzingen en bescherming zijn gebaseerd op de gemeentelijke (ontwerp) Cultuurhistorische waardenkaart. Deze gebieden stemmen nagenoeg overeen met de aardkundig waardevolle gebieden volgens de provinciale aardkundige waardenkaart. De regels ter bescherming van deze waarden zijn opgenomen in de dubbelbestemming. Voor deze twee gebieden is gekozen voor een gecombineerde dubbelbestemming waarin zowel de cultuurhistorische als aardkundige waarden worden beschermd.
8.	Reconstructie- zonering	Plankaart 9 'Ontwikkelingenkaart'. Aanduiding landbouwkundige ontwikkelingen : 1. extensiveringsgebied 2. verwevingsgebied 3. landbouwontwikkelingsge- bied (LOG) 4. hervestigingsgebied boomteelt/sierteelt- bedrijven	Besluit GS Uitspraak Raad van State Provinciale verordening	1. aanduiding 'reconstructiewetzone – extensiveringsgebied' 2. aanduiding 'reconstructiewetzone – verwevingsgebied'	Naar aanleiding van het besluit van GS 19 juni 2007 is in het bestemmingsplan 2011 geen gebied voor boomteelt en sierteeltbedrijven meer opgenomen. Ook het LOG De Oorsprong is niet meer opgenomen. Met de verordening Ruimte zijn de vestigingsmogelijkheden voor IV binnen dit LOG komen te vervallen. De begrenzing van de reconstructiegebieden is gebaseerd op het reconstructieplan en de herziening van het reconstructieplan, zoals opgenomen in verordening Ruimte.
9.	Groene ontwikkelingen	Plankaart 9 'Ontwikkelingenkaart'	Actualisering	1. aanduiding 'milieuzone - ecologische verbindingen'	1. Deze gebieden worden in de verordening Ruimte deels aangeduid als 'Zoekgebied voor ecologische

Retrospectieve toets : Verbeelding algemeen

Nr.	Onderwerp/ Adres	Bestemmingsplan 2006	Reden aanpassing	Bestemmingsplan 2011	Motivering
		Aanduiding 'groene ontwikkelingen': 1. ecologische verbindingen 2. ontwikkelingszone groene rand 3. natuurontwikkelingsgebied		2. niet opgenomen 3. aanduiding 'wro-zone - natuurontwikkelingsgebied'	verbindingszone'. De begrenzing en bescherming van deze gebieden middels de dubbelbestemming komen overeen met het bestemmingsplan 2006 en de verordening Ruimte. Binnen deze aanduiding is een wijzigingsbevoegdheid naar de bestemming 'natuur' opgenomen en de aanduiding vormt een afwegingscriterium bij nieuwe ontwikkelingen. Overeenkomstig de verordening Ruimte zijn in het bestemmingsplan 2011 specifieke regels ten aanzien van verharding binnen deze aanduiding opgenomen. 2. Het betreft hier twee aangeduide groenzones ten zuiden van het bedrijventerrein Ladonk in Boxtel en ten zuiden en westen van het bedrijventerrein Daasdonk in Liempde. Deze aanduidingen zijn niet meer in het bestemmingsplan Buitengebied opgenomen. Dergelijke groenzones met een specifieke bestemming dienen te worden opgenomen in het bestemmingsplan voor de bedrijventerreinen. 3. Deze aanduiding is overgenomen uit het bestemmingsplan 2006. Het plan maakt het mogelijk om de gronden met deze aanduiding te wijzigen in de bestemming 'Natuur' en/of 'Water'.
10.	Rode ontwikkelingen	Plankaart 9 'ontwikkelingenkaart'. Aanduiding 'rode, recreatieve en	Actualisering	Niet opgenomen	De bebouwingsconcentraties zijn niet meer opgenomen. De bebouwingsconcentraties zullen op basis van een nadere definitieve begrenzing en nog op te stellen

Retrospectieve toets : Verbeelding algemeen

Nr.	Onderwerp/ Adres	Bestemmingsplan 2006	Reden aanpassing	Bestemmingsplan 2011	Motivering
		economische ontwikkelingen': 1. bebouwingscluster/versterking bebouwingspatroon gehuchten 2. zoekgebied nieuwe landgoederen 3. zoekgebied landbouw/landgoederen 4. Ruimte voor Ruimte kavel 5. Reservering toekomstige uitbreiding sportvelden 6. Reservering gildenactiviteiten en handboogschieten			gebiedvisies (waarin de waarden en ontwikkelingsmogelijkheden per bebouwingsconcentratie worden beschreven) in een komende herziening van het bestemmingsplan Buitengebied worden opgenomen. De onder punt 2, 3 en 4 genoemde ontwikkelingen zijn te ongewis om in het plan op te nemen. In de praktijk blijken de gestelde kaders in de regel ontoereikend om de concrete ontwikkelingen te kunnen realiseren. Ook de planologische haalbaarheid is op voorhand onvoldoende worden onderzocht. Planologische medewerking aan deze ontwikkelingen vindt plaats in de vorm van een herziening van het bestemmingsplan. De twee reserveringsgebieden zijn niet langer actueel en zijn daarom niet meer opgenomen.
11.	Cultuurhistorische ontwikkelingen	Plankaart 9 'ontwikkelingenkaart' Aanduiding 'cultuurhistorische ontwikkelingen' : 1. watermolens 2. kapel	Actualisering	Niet opgenomen	Deze ontwikkelingen zijn te ongewis om in het plan op te nemen. In de praktijk blijken de gestelde kaders in de regel ontoereikend om de concrete ontwikkelingen te kunnen realiseren. Ook de planologische haalbaarheid is op voorhand onvoldoende onderzocht. Planologische medewerking aan deze ontwikkelingen vindt plaats in de vorm van een herziening van het bestemmingsplan.
12.	Blauwe	Plankaart 9 'ontwikkelingenkaart'	Actualisering	1. aanduiding 'milieuzone –	1. Deze gebieden worden in de verordening Ruimte

Retrospectieve toets : Verbeelding algemeen

Nr.	Onderwerp/ Adres	Bestemmingsplan 2006	Reden aanpassing	Bestemmingsplan 2011	Motivering
	ontwikkelingen	Aanduiding 'blauwe ontwikkelingen' : 1. ruimte voor beekherstel 2. reserveringsgebied waterberging		beekherstel' 2. niet opgenomen	aangeduid als 'Zoekgebied voor behoud en herstel watersystemen'. De begrenzing en bescherming van deze gebieden middels de dubbelbestemming komen overeen met het bestemmingsplan 2006 en de verordening Ruimte. Binnen deze aanduiding is een wijzigingsbevoegdheid naar de bestemming 'natuur' opgenomen en de aanduiding vormt een afwegingscriterium bij nieuwe ontwikkelingen. Overeenkomstig de verordening Ruimte zijn in het bestemmingsplan 2011 specifieke regels ten aanzien van verharding en ophoging binnen deze aanduiding opgenomen. 2.in een 'reserveringsgebied waterberging' dient een nadere verantwoording plaats te vinden in het geval sprake is van grootschalige kapitaalintensieve ontwikkelingen. Omdat in het bestemmingsplan Buitengebied van dergelijke ontwikkelingen geen sprake is, is deze aanduiding niet opgenomen.
13.	Beschermings- zones natuur en water	- Plankaart 10 'beschermingszones natuur en water'. Aanduidingen : 1. Regionale natuur- en landschapseenheid (RNLE)	Actualisering	1. Niet opgenomen 2. Dubbelbestemming 'Waarde – attentiegebied EHS' 3. Dubbelbestemming 'Waterstaat-Waterbergingsgebied' 4. niet opgenomen	1. De RNLE vormde een onderdeel van de gebiedszonering van het Streekplan. Gronden met deze aanduiding bevatten zelf geen bijzondere (potentiële) waarden maar kregen deze aanduiding vanwege hun ligging ten opzichte van gebieden natuurwaarden. In het bestemmingsplan 2006 vormde deze aanduiding een

Retrospectieve toets : Verbeelding algemeen

Nr.	Onderwerp/ Adres	Bestemmingsplan 2006	Reden aanpassing	Bestemmingsplan 2011	Motivering
		2. beschermingsgebied natte natuurparels 3. inundatiegebieden 4. beekherstelgebieden - Plankaart 3 (oostelijk deel Geelders) en plankaart 2 (westelijk deel nabij Luissel) :		- aanduiding 'milieuzone – grondwaterbeschermingsgebied'	afwegingscriterium bij ontwikkelingen. Omdat de natuurwaarden in zijn algemeenheid een afwegingscriterium vormt, is deze aanduiding niet meer opgenomen. 2. Deze gebieden worden in de verordening Ruimte aangeduid als 'Attentiegebied EHS'. De begrenzing en bescherming van deze gebieden middels de dubbelbestemming komen overeen met het bestemmingsplan 2006 en de verordening Ruimte. Overeenkomstig de verordening Ruimte zijn in het bestemmingsplan 2011 specifieke bouwregels opgenomen. 3. Deze gebieden worden in de verordening Ruimte aangeduid als 'Regionaal waterbergingsgebied'. De begrenzing en bescherming van deze gebieden middels de dubbelbestemming komen overeen met het bp 2006 en de verordening Ruimte. 4. In het bestemmingsplan 2006 was enkel De Grote Waterloop ten zuiden van Liempde aangeduid als beekherstelgebied. Deze Grote Waterloop was daarnaast ook aangeduid als Ecologische Verbinding. In de provinciale verordening is de Grote Waterloop aangemerkt als zoekgebied voor Ecologische Verbindingen. Als zodanig is voor de Grote Waterloop in het plan 2011 de aanduiding 'milieuzone – ecologische

Retrospectieve toets : Verbeelding algemeen

Nr.	Onderwerp/ Adres	Bestemmingsplan 2006	Reden aanpassing	Bestemmingsplan 2011	Motivering
		Dubbelbestemming 'Grondwaterbeschermingsgebied'			verbindingen' opgenomen. - Deze gebieden worden in de verordening Ruimte aangeduid als 'Boringsvrije zone'. De begrenzing van deze gebieden middels de aanduiding komt overeen met het bestemmingsplan 2006 en de verordening Ruimte. Overeenkomstig de verordening Ruimte is in de regels opgenomen dat bebouwing binnen de bestemmingen is toegestaan mits deze niet strijdig is met de bescherming van de kleilagen ten behoeve van de drinkwatervoorziening.
14.	Burgerwoningen	Bestemming 'Woondoeleinden' met aanduiding 'maximaal aantal eenheden' en 'maximaal aantal aaneen te bouwen woningen'	Actualisering	Bestemming 'Wonen' met specifieke aanduiding 'maximum aantal wooneenheden' en 'maximum aantal aaneen te bouwen wooneenheden'	Plan is aangepast in die zin dat zoveel als mogelijk per woning een afzonderlijke bestemming 'Wonen' is opgenomen. In die gevallen waarin dit plantechisch niet mogelijk is, is de bestemmingsregeling uit het plan 2006 met aanduidingen gehandhaafd.

Bijlage 3 Retrospectieve toets verbeelding individueel

Retrospectieve toets : Verbeelding, individuele percelen

Nr.	Perceel	Bestemmingsplan 2006	Reden aanpassing	Bestemmingsplan 2011	Motivering
1.	Percelen ten noorden van Smalwater en zandpaden De Donders en Akkerstraat	Bestemming 'Agrarische doeleinden'. Zandpaden niet als zodanig bestemd	Besluit GS (go)	Bestemming 'Agrarisch met waarden – Natuur en Landschap' ter plaatse van percelen ten noorden van Smalwater. Bestemming 'Verkeer – Onverhard' ter plaatse van de zandpaden	De raad heeft in 2006 tot deze wijzigingen besloten maar deze wijzigingen zijn abusievelijk niet in het bestemmingsplan 2006 verwerkt. Om die reden hebben GS goedkeuring onthouden. Deze ommissie is alsnog hersteld in het voorontwerp 2008 en als zodanig in het plan 2011 overgenomen.
2.	De Vennekens 1a	Bestemming 'Agrarische bedrijfsdoeleinden' met aanduiding IV	Besluit GS (go)	Aangepaste bestemming 'Agrarisch – Agrarisch bedrijf' met aanduiding IV	De raad heeft het bouwblok aan de Vennekens 1a in 2006 gewijzigd vastgesteld. Deze wijziging is abusievelijk niet in het bestemmingsplan 2006 verwerkt. Om die reden hebben GS goedkeuring onthouden. In het voorontwerp 2008 is het bouwblok overeenkomstig raadsbesluit opgenomen en in maart 2009 is bouwvergunning verleend. In het plan 2011 is het bouwblok aangepast overeenkomstig het raadsbesluit van 26 oktober 2006 en het voorontwerp 2008.
3.	Eindhovense-weg perceel P nr. 198	Bestemming 'Agrarische doeleinden'	Besluit GS (go)	Bestemming 'agrarisch'	In het bestemmingsplan 2006 is de fout uit het bestemmingsplan 'Buitengebied 1994, herziening 2003' hersteld. In deze herziening uit 2003 was de cirkel (waarmee een woning wordt aangegeven) per abuis om het verkeerde gebouw geplaatst. In het plan 2006 is dit hersteld door een woonbestemming, waarbinnen twee woningen zijn

Retrospectieve toets : Verbeelding, individuele percelen

Nr.	Perceel	Bestemmingsplan 2006	Reden aanpassing	Bestemmingsplan 2011	Motivering
					toegestaan, op te nemen voor de twee bestaande woningen Eindhovenseweg 36 en 36a. Overeenkomstig het bestemmingsplan 2006 en het voorontwerp 2008 is voor het perceel P nr. 198 een agrarische bestemming opgenomen.
4.	Esschebaan 25-27	Bestemming 'Woondoeleinden' met aanduiding monument op het achtergedeelte van de (voormalige) boerderij	Omissie	Aanduiding monument op gehele (voormalige) boerderij gelegd	Monumentale status geldt voor het gehele gebouw, dus ook voor het voorste gedeelte. Omissie is hersteld.
5.	Hamsestraat 9/11	Twee bestemmingen 'Agrarische bedrijfsdoeleinden' (waarvan één bestemmingsvlak zonder bedrijfswoning') met aanduiding IV en een bestemming 'Woondoeleinden'.	Besluit GS (go)	Twee bestemmingsvlakken 'Agrarisch - Agrarisch bedrijf' met aanduiding IV. De eerdere afgesplitste woning is weer binnen de bestemming 'agrarisch bedrijf' opgenomen. De aanduiding 'geen bedrijfswoning' toegestaan is geschrapt.	Het afsplitsen van een bedrijfswoning en deze bestemmen tot burgerwoning is strijdig met algemene beleidsuitgangspunten. In het voorontwerp 2008 is deze woning ondanks het besluit van GS opnieuw tot burgerwoning bestemd. Op dit punt zijn gegronde bezwaren ingediend. In het plan 2011 is de afgesplitste woning weer opgenomen binnen het agrarisch bouwblok en daarmee tot bedrijfswoning bestemd. De omvang van het bouwblok is ongewijzigd. Dit bouwblok is begrensd op basis van bestaande en vergunde rechten (zie voorontwerp 2008).
6.	Gemondsestraat 2 (kadastraal sectie P nr. 17)	Bestemming 'Agrarische doeleinden met landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarde, bestemming 'Natuur' en aanduiding 'natuurgebied en bos met natuurwaarde'	Besluit GS (go)	Bestemming 'Agrarisch met waarden – Natuur en Landschap' en dubbelbestemming 'Waarde – Leefgebied soorten van half-open cultuurlandschap'.	GS hebben goedkeuring onthouden omdat de bestemming en aanduiding in het plan 2006 niet in overeenstemming waren met de kennelijke bedoeling die volgde uit het raadsbesluit. Uit het raadsbesluit bleek dat op basis van feitelijk gebruik de bestemming 'Natuur' op het betreffende perceel zou worden gewijzigd in de bestemming "Agrarische

Retrospectieve toets : Verbeelding, individuele percelen

Nr.	Perceel	Bestemmingsplan 2006	Reden aanpassing	Bestemmingsplan 2011	Motivering
					doeleinden met landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarde' behoudens ten aanzien van het gedeelte met houtige begroeiing. In het voorontwerp 2008 is het perceel dienovereenkomstig bestemd. Naar aanleiding van de inspraakreactie op het voorontwerp 2008 en de nieuwe natuurwaardenkaart 2011 is in het plan 2011 het gehele perceel bestemd tot 'Agrarisch met waarden - Natuur en Landschap'. Op de natuurwaardenkaart is het gehele perceel aangeduid als 'leefgebied soorten van kleinschalig cultuurlandschap'.
7.	Gemondsestraat 18	Bestemming 'Agrarische doeleinden' en bestemming 'Agrarische doeleinden met landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarden (ALN)'	Raad van State (go)	Aangepaste bestemming 'Agrarisch – Agrarisch bedrijf'	De Raad van State heeft het beroep tegen het bestemmingsvlak 'Agrarische doeleinden' gegrond verklaard voor wat betreft de gronden ter plaatse van de vierde schuilstal. Met inachtneming van de uitspraak van de Raad van State is het bestemmingsvlak 'agrarisch bedrijf' vergroot zodat ook de vierde schuilstal binnen het bestemmingsvlak is gelegen.
8.	Perceel Hezelaarsestraat 17a (sectie H nr. 418 deels)	Bestemming 'Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarden'	Raad van State (go)	Bestemming 'Agrarisch met waarden – Landschap' met dubbelbestemming 'Waarde – leefgebied soorten van half-open cultuurlandschap'	Op grond van de uitspraak van de Raad van State is de ecologische waardenkaart voor het gehele plangebied geactualiseerd. Op basis van de nieuwe natuurwaardenkaart 2011 worden in het bestemmingsplan

Retrospectieve toets : Verbeelding, individuele percelen

Nr.	Perceel	Bestemmingsplan 2006	Reden aanpassing	Bestemmingsplan 2011	Motivering
					2011 de aanwezige natuurwaarden via specifieke dubbelbestemmingen beschermd. Dit perceel is aangeduid als 'leefgebied soorten van half-open cultuurlandschap'. Gelet op deze omringende waarden en bestemmingen is in het bestemmingsplan 2011 voor dit perceel (voorzover niet gelegen binnen agrarisch bouwblok) de bestemming 'Agrarisch met waarden – Landschap' en de dubbelstemming 'Waarde – leefgebied soorten van half-open cultuurlandschap' opgenomen.
9.	Hezelaarsestraat 40	Bestemming 'Woondoeleinden' waarbinnen één woning is toegestaan	Omissie	Twee bestemmingsvlakken 'Wonen'	In het bestemmingsplan 1994 was al vastgelegd dat er twee woningen zijn toegestaan. Hiervoor zijn ook bouwvergunningen verleend. In het plan 2006 is abusievelijk maar één woning opgenomen. Deze omissie is in het voorontwerpplan 2008 hersteld. Met inachtneming van de nieuwe systematiek zijn in het bestemmingsplan 2011 twee bestemmingsvlakken 'Wonen' opgenomen
10	Perceel ten zuiden van Hollands Diep (kadastraal sectie D nr.1318)	Bestemming 'Natuur'	Besluit GS (go)	Bestemming 'Agrarisch met waarden – Natuur en Landschap'	In het kader van het bestemmingsplan 2006 is reeds geconstateerd dat de bestemming 'natuur' niet terecht is. In het voorontwerp 2008 is deze bestemming gewijzigd in de bestemming 'Agrarische doeleinden met landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarden (ALN)'. Deze bestemming is in het bestemmingsplan 2011 overgenomen.
11	Landgoed	Bestemming 'Natuur' en	Uitspraak Raad van	Bestemming 'Bos' en bestemming	De Raad van State heeft het beroep tegen de bestemming

Retrospectieve toets : Verbeelding, individuele percelen

Nr.	Perceel	Bestemmingsplan 2006	Reden aanpassing	Bestemmingsplan 2011	Motivering
	Eikenhorst	bestemming 'Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarden	State (go)	'Agrarisch met waarden – Natuur en Landschap'	'Natuur' gegrond verklaard omdat binnen deze bestemming geen productiebos is toegestaan en derhalve dus ook niet via het aanlegvergunningstelsel kan worden toegestaan. Ook het beroep tegen de bestemming 'Agrarisch met landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarden' is gegrond verklaard (onvoldoende onderbouwing). In het bestemmingsplan 2011 zijn de betreffende percelen met de bestemming 'Natuur' gewijzigd in de bestemming 'Bos'. De agrarische bestemming met waarden is als zodanig gehandhaafd. De bestemming vormt geen belemmering voor de normale agrarische bedrijfsvoering. Voor de natuurwaarden in het gebied is een passende dubbelbestemming met een beschermingsregeling op maat opgenomen, gebaseerd op de nieuwe natuurwaardenkaart 2011.
12	Landgoed Venrode, Venrodeweg 4	Bestemming 'Agrarische bedrijfsdoeleinden' met wijzigingsbevoegdheid voor omzetting naar bestemming 'wonen'	Planologische medewerking	Bestemming 'Wonen' en bestemming 'Natuur'	Op 28 juni 2011 hebben burgemeester en wethouders het wijzigingsplan 'Buitengebied 2006, Venrodeweg 4' vastgesteld. Dit plan voldoet aan de wijzigingscriteria volgens artikel 3.6. sub c. De bestemming 'Agrarische bedrijfsdoeleinden' is gewijzigd in de bestemming 'Wonen' en de bestemming 'Natuur'. Deze bestemmingen zijn dienovereenkomstig in het bestemmingsplan 2011 overgenomen.
13	Landgoed Wilhelminapark	Bestemming 'Natuur'	Actualisering	Bestemming 'Agrarisch met waarden – Natuur en Landschap'	In het bestemmingsplan 2006 waren een aantal percelen binnen het landgoed tot natuur bestemd. Deze percelen

Retrospectieve toets : Verbeelding, individuele percelen

Nr.	Perceel	Bestemmingsplan 2006	Reden aanpassing	Bestemmingsplan 2011	Motivering
					hadden in het plan 1994 nog geen natuurbestemming. Overeenkomstig het plan 1994 zijn de betreffende percelen in het bestemmingsplan 2011 tot 'Agrarisch met waarden – Natuur en Landschap' bestemd. De natuurwaarden worden via dubbelbestemmingen beschermd.
14	Landbouwwand- goed Bloemendaal, De Roond	Diverse bestemmingen	Planologische medewerking	Deze plandelen zijn buiten het bestemmingsplan gelaten	Op 28 juni 2011 heeft de raad het bestemmingsplan 'Landbouwwandgoed Bloemendaal, De Roond' vastgesteld. Tegen dit plan loopt momenteel een beroepsprocedure. Gelet hierop en op de specifieke regeling in het bestemmingsplan met beeldkwaliteitsplan en inrichting- en beheerplan is het plangebied van dit bestemmingsplan niet opgenomen in het plan Buitengebied 2011
15	Lennisheuvel	Bestemming 'Woondoeleinden'	Omissie	Bestemming 'Wonen'	Door een omissie op de plankaart van het bestemmingsplan 2006 is een bestaande woning buiten het bestemmingsvlak 'Woondoeleinden' komen te liggen. Als gevolg hiervan is binnen de bestemming 'Woondoeleinden' een bouwrecht voor een nieuwe woning ontstaan. Deze woning is in 2010 gerealiseerd. Aan bovengenoemde bestaande woning Lennisheuvel is alsnog de bestemming 'Wonen' toegekend
16	Kapelweg 55	Bestemming 'woondoeleinden'	Besluit GS (go)	Bestemming 'Wonen'	Naar aanleiding van het besluit van GS heeft in het kader van het voorontwerp 2008 nader onderzoek plaatsgevonden. In dat kader is geconstateerd dat er ter plaatse geen sprake is (geweest) van een agrarisch bedrijf. Overeenkomstig het plan 2006 en het voorontwerp 2008 is opnieuw een woonbestemming opgenomen. Een omzetting

Retrospectieve toets : Verbeelding, individuele percelen

Nr.	Perceel	Bestemmingsplan 2006	Reden aanpassing	Bestemmingsplan 2011	Motivering
					van de bestemming in agrarisch bedrijf kan worden afgewogen op basis van een concreet verzoek met de noodzakelijke ruimtelijke onderbouwing.
17	Kapelweg 80	Bestemming "agrarische bedrijfsdoeleinden" met aanduiding IV	Actualisering	Bestemming 'Agrarisch – Agrarisch bedrijf' zonder aanduiding IV	Het agrarisch bedrijf Kapelweg 80 is gelegen in extensiveringsgebied. Een intensieve veehouderij ter plaatse is milieuhygiënisch niet mogelijk. Als gevolg van de aanduiding 'IV' in het bestemmingsplan, kan het bedrijf op grond van de provinciale Verordening Ruimte op dit moment ook niet bouwen ten behoeve van de grondgebonden tak. Op verzoek van de eigenaar is de aanduiding IV geschrapt zodat bebouwing ten behoeve van de grondgebonden tak binnen de bestemming mogelijk is.
18	Perceel nabij Kleinderliempde 12 (kadastraal sectie P nr. 202) en perceel aan Blauwhoefse-loop (kadastraal sectie P nr. 206)	Bestemming 'Bos/ beplantingsstrook (BO)' en bestemming 'Agrarische doeleinden met landschappelijke waarde en natuurwetenschappelijke waarden'	Uitspraak Raad van State (go)	Bestemming 'Agrarisch'	De raad heeft in 2006 tot een wijziging van de bestemmingen op deze gronden in de bestemming 'Agrarische doeleinden' besloten maar deze wijzigingen zijn abusievelijk niet in het bestemmingsplan 2006 verwerkt. Het beroep hiertegen is door de Raad van State gegrond verklaard. In dit bestemmingsplan 2011 is dit hersteld en hebben de percelen alsnog een bestemming 'agrarisch' gekregen.
19	Koppenhoefstraat 16	Bestemming 'Bedrijfsdoeleinden (B)' met nadere aanduiding Koppenhoefstraat 16 : handel in	Uitspraak Raad van State	Bestemming 'Bedrijf' ten behoeve van handel in tractoren	GS hebben bij besluit van 19 juni 2007 aan deze bestemming goedkeuring onthouden. Tegen dit besluit is beroep ingesteld. Naar aanleiding van de uitspraak van de

Retrospectieve toets : Verbeelding, individuele percelen

Nr.	Perceel	Bestemmingsplan 2006	Reden aanpassing	Bestemmingsplan 2011	Motivering
		tractoren			Raad van State hebben GS het bestemmingsplan op dit onderdeel bij besluit van 11 juni 2009 alsnog goedgekeurd. In het bestemmingsplan 2011 is bestemming overeenkomstig de alsnog goedgekeurde bestemming uit het plan 2006 opgenomen.
20	Langenberg 12	Bestemming 'Bedrijfsdoeleinden'	Omissie	Bestemming 'Bedrijfsdoeleinden' met aanduiding bedrijfswoning	Abusievelijk is binnen de bestemming 'bedrijfsdoeleinden' op dit perceel geen bedrijfswoning toegestaan terwijl er een bedrijfswoning aanwezig is. Deze omissie is alsnog hersteld.
21	Liempdseweg 22	Bestemming 'Agrarische doeleinden'	Besluit GS (go)	Bestemming 'Agrarisch – Agrarisch bedrijf'	Het bestemmingsvlak is overeenkomstig het besluit van GS aangepast, zodat de voorzieningen (verharding) geheel zijn gelegen binnen het bestemmingsvlak. Bestemmingsvlak is overeenkomstig het voorontwerp 2008 opgenomen.
22	Luissel 4	Bestemming 'agrarische bedrijfsdoeleinden'	Besluit GS	Bestemming 'Agrarisch – Agrarisch bedrijf'	Naar aanleiding van de algemene overwegingen in het besluit van GS is het bouwblok opnieuw beoordeeld en begrensd zodat alle bebouwing en voorzieningen binnen het bouwblok zijn gelegen. Het bestemmingsvlak is overeenkomstig het voorontwerp 2008 opgenomen.
23	Molengraafseweg 11-17	Bestemming 'Woondoeleinden' met aanduiding twee aaneengebouwde woningen toegestaan	Actualisering	Bestemming 'Wonen' met aanduiding 4 aaneengebouwde woningen toegestaan.	In het voorontwerpplan 2008 is opgenomen dat ter plaatse 4 aaneengebouwde woningen zijn toegestaan overeenkomstig de bestaande situatie. In het bestemmingsplan 2011 is deze bestemming overgenomen.
24	Mijlstraat 116	Bestemming 'Agrarische	Planologische	Bestemming 'Agrarisch – Agrarisch	Betreffend grondgebonden agrarisch bedrijf is verplaatst

Retrospectieve toets : Verbeelding, individuele percelen

Nr.	Perceel	Bestemmingsplan 2006	Reden aanpassing	Bestemmingsplan 2011	Motivering
		doeleinden'	medewerking	bedrijf'	van Vorst 10 naar Mijlstraat 116. Hiervoor heeft het college bij besluit van 14 mei 2009 een wijzigingsplan vastgesteld waarbij het agrarisch bouwblok is aangepast. De bestemming in het bestemmingsplan 2011 stemt overeen met het wijzigingsplan.
25	Nergena 6a	Bestemming 'Agrarische bedrijfsdoeleinden' met aanduiding IV en aanduiding twee bedrijfswoningen toegestaan. Bestemming 'Agrarische doeleinden'	GS (go) en Raad van State (go) Planologische medewerking	Aangepaste bestemming 'Agrarisch – Agrarisch bedrijf' met aanduiding 'Intensieve veehouderij' en aanduiding twee bedrijfswoningen toegestaan.	Gedeputeerde Staten hebben goedkeuring onthouden aan de bestemming voor Nergena 6a vanwege de ligging van de sleufsilos buiten het bouwblok. De Raad van State heeft de rechtsgevolgen van het besluit van GS in stand gelaten en heeft in aanvulling hierop goedkeuring onthouden aan de bestemming 'Agrarische doeleinden' ter plaatse van de sleufsilos. In het voorontwerp 2008 is een aangepast bouwblok opgenomen, afgestemd op de nieuwbouwplannen van agrariër en rekening houdend met bestaande voorzieningen en de maximale maatvoering van het bouwblok. In 2008 is een artikel 19 WRO procedure gevolgd voor een bouwaanvraag voor nieuwbouw die past binnen het aangepaste bouwblok. Op 10 februari 2009 is vrijstelling en bouwvergunning verleend voor de uitbreiding van het agrarisch bedrijf onder intrekking van de verleende bouwvergunning voor de sleufsilos. Het bestemmingsvlak in het bestemmingsplan 2011 komt overeen met het bestemmingsvlak zoals opgenomen in het

Retrospectieve toets : Verbeelding, individuele percelen

Nr.	Perceel	Bestemmingsplan 2006	Reden aanpassing	Bestemmingsplan 2011	Motivering
					voorontwerp 2008 en waarop de bouwvergunning is gebaseerd.
26	Nergena 14/16	Bestemming 'Agrarische bedrijfsdoeleinden' met aanduiding IV. Aanduiding 'te handhaven hoofdvorm'	Planologische medewerking en omissie	Bestemming 'Agrarisch – agrarisch bedrijf' zonder aanduiding IV. Bestemmingsvlak is aangepast conform wijzigingsplan. Aanduiding 'te handhaven hoofdvorm' is gelegd op Nergena 16	Op 25 november 2008 heeft het college het 'Bestemmingsplan Buitengebied 2006, artikel 11 WRO wijziging Nergena 14-16' vastgesteld. Dit wijzigingsplan is door GS goedgekeurd bij besluit van 6 februari 2009. Het wijzigingsplan behelst het schrappen van de IV-aanduiding en een vergroting en vormverandering van het agrarisch bouwblok. Dit wijzigingsplan is dienovereenkomstig in dit plan verwerkt. In het bestemmingsplan 2006 is de aanduiding 'te handhaven hoofdvorm' abusievelijk op het perceel Nergena 14 opgenomen in plaats van op Nergena 16. Deze aanpassing is overeenkomstig het voorontwerp 2008 verwerkt.
27	Renbaan Sportpark ODC	Bestemming Sportdoeleinden. Wijzigingsbevoegdheid van de bestemming Agrarische doeleinden in de bestemming Sportdoeleinden (art. 5.7.1 sub j) ter plaatse van de aanduiding 'reservering toekomstige	Besluit GS (go) en uitspraak Raad van State (go)	Bestemming 'Agrarisch'	Verplaatsing van het sportpark naar de Renbaan is niet meer aan de orde. Bestemming van de gronden is gewijzigd in agrarische bestemming en aanduiding 'reservering toekomstige uitbreiding sportvelden' is komen te vervallen

Retrospectieve toets : Verbeelding, individuele percelen

Nr.	Perceel	Bestemmingsplan 2006	Reden aanpassing	Bestemmingsplan 2011	Motivering
		uitbreiding sportvelden' op plankaart 9			
28	Tongeren 9	Bestemming 'agrarische bedrijfsdoeleinden' met aanduiding IV en bestemming 'Agrarische doeleinden'	Actualisering	Aangepaste bestemming 'agrarisch bedrijf'	Om de bouw van een nieuwe stal mogelijk te maken, heeft een vormverandering van het bestemmingsvlak plaatsgevonden. Het bouwblok is aan de oost- en zuidzijde verruimd in ruil voor een verkleining in de noordwesthoek van het bouwblok. Op dit gedeelte is een te behouden bosje gelegen. De oppervlakte van het bestemmingsvlak is niet gewijzigd en bedraagt 1,5 hectare.
29	Tongeren 62	Bestemming 'Glastuinbouw'	Uitspraak Raad van State (go)	Bestemming 'Glastuinbouwbedrijf' blijft gehandhaafd met aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch - teeltondersteunende voorzieningen'	De Raad van State heeft het beroep tegen de bestemming 'glastuinbouwbedrijf' gegrond verklaard omdat er sprake is van een boomteeltbedrijf, zijnde een agrarisch bedrijf. In overleg is de bestemming 'Glastuinbouw' gehandhaafd. Ook heeft de Raad van State het beroep tegen de gebiedsbestemming en waarden gelet op de inrichting en het intensieve gebruik van de percelen als containerveld gegrond verklaard. Voor zover het betreft de gronden aansluitend aan het huidige bouwblok is de bestemming 'Agrarisch – Agrarisch bedrijf' opgenomen waarbinnen een deel van het bestemmingsvlak specifiek is aangeduid waarop (uitsluitend) teeltondersteunende voorzieningen, zoals de bestaande containervelden, zijn toegestaan.

Eindnoten

1. De PR 10-6 contouren voor LPG-tankstations worden door het convenant LPG kleiner. Momenteel wordt geadviseerd met nieuwe ruimtelijke besluiten uit te gaan van de 'grotere afstanden'. Tevens zal het niet relevant zijn voor dit bestemmingsplan omdat het plaatsgebonden risico geen belemmering oplevert.